הארץ

0.75 ש"ח יום א' י"ח בניסן תשמ"ו, 27 באפריל 1986 VOL. 68/20372 APRIL 27 1986

מודעות לוח ומשפחתיות
הלוח הארצי
הארץ חדשות
מודעון
24 שעות ביממה 03-38 38 38 24 שעות ביממה

תיתכן חתימת הסכם תוס"י היום או מחר

סוכמו כל סעיפי ההסכם למעט פיצויי פברואר־מארס ★ ההסתדרות מאיימת להכריז סכסוך עבודה כולל במשק למקרה של עיכוב נוסף

מאת יהודית וינקלר, סופרת "הארץ"

הסכם תוספת היוקר עשוי להיחתם היום או מחר, לאחר שההסתדרות והמעסיקים הפרטיים סיכמו כמעט את כל סעיפיו, למעט הנוסחה לפיצוי עבור החודשים פברואר ומארס. ההסתדרות מוסיפה לאיים בהכרזת סכסוך עבודה כולל במשק, אם ייווצר עיכוב נוסף. אך למעשה באופן בלתי רשמי גם בחוגי הוועד הפועל וגם בחוגי המעסיקים רווחת הדעה כי החתימה על ההסכם היא עניין של יום או יומיים.

ראש משלחת המעסיקים הפרטיים, אבי פילוסוף, יצא את הארץ בסוף השבוע ומשום כך חל עיכוב בהשלמת כל סעיפי ההסכם. עם זאת על העיקר הושג כבר סיכום: פיצוי מדורג בין 70% ל־80% מההתייקרות, החל מהצטברות ב־שיעור 7%. בפברואר ובמארס מדד המחירים עלה ב־3.1% ועל כך מבקשת ההסתדרות להחיל כבר את ההסכם החדש, בתנאי שמדד אפריל המתפרסם במאי יביא את ההצטברות ל־7% ויזכה את השכירים בפיצוי של 70% משיעור זה, דהיינו 4.9% על השכר ביוני. המעסיקים לא נתנו עדיין את תשובתם הסופית בעניין זה. היום אמור אבי פילוסוף לשוב מחו"ל ולפיכך מצפים ב־הסתדרות להשלמת המשא ומתן ביממה

הוסר העוצר ממרכז חברון

האשמות הדדיות בין שלום עכשיו וגוש אמונים על הדקירה בקסבה

ח"כ גאולה כהן: שלום עכשיו ליבה האש הורה ★ רצ: המתנחלים סוחטים עד תום כל דם שנשפך ★ רוב העצורים שוחררו

סטודנט לובי מתווה תנועה מתגרה בידו בעת העליה למטוס של חברת התעופה הלובית בשדה התעופה "היתרו" ליד לונדון ביום שישי. בסך הכל גירשה בריטניה ביום שישי 22 סטודנטים לובים. (תצלום: איפי)

סופר "הארץ" בשטחים

כוחות הביטחון הסירו אמש את העוצר שהוטל על מרכז חברון, עקב התקיפה שבמהלכה נדקר הנער אורי יפרח מקרית־ארבע ביום שישי. רק בודדים מבין עשרות הערבים שנעצרו שלשום לחקירה עקב האירוע עדיין נתונים במעצר.

אורי יפרח, בן 16, נדקר ב"קסבה" של חברון ביום שישי בצהריים, כאשר ערך קניות במקום עם שניים מחבריו. "פתאום הרגשתי מכה חזקה בצד ימין", סיפר יפרח. "ראיתי סכין שנתפסה בחולצה. נבהלתי מאוד, קפצתי אחורה, נפלתי על עגלה של סוחר, והתנפלתי אחרי הסכין. אחד מחברי רץ להזעיק עזרה, והשני ליווה אותי לבית החולים". יפרח, שהיה פצוע קל, טופל בידי רופא צבאי, נחבש, ושולח לביתו. על הקסבה של חברון ועל סביבותיה הוטל עוצר וכוחות הביטחון עצרו מספר רב של חשודים.

מתנחלי חברון, ראשי "גוש אמונים", וחברי הכנסת מן התחיה, האשימו את הדקירה לכנס "שלום עכשיו" שהתקיים לאחרונה בחברון. חברת הכנסת גאולה כהן מ"התחיה" אמרה אמש כי "דם יהודי שוב נשפך בחברון, ועל ראשו של 'שלום עכשיו', שליבה את האש הורה, בעיר הכבוש". ועד הפעולה של המתנחלים בחברון שלח שלושים מברקים לחברי הכנסת שהשתתפו בכנס "שלום עכשיו", ובהם נאמר כי בגלל השתתפותם בכנס הם נושאים באחריות עקיפה לניסיון הרצח שאירע שלשום. מזכירות "שלום עכשיו" האשימה אתמול את ראשי "גוש אמונים" בהסתה והאלימות, כאשר קראו לגירוש מאות אלפי ערבים מהשטחים וכאשר התפרעו מול כנס "שלום עכשיו" בחברון. "עד עתה", נמסר בהודעת מזכירות התנועה, "ניצלו המתנחלים כל פיגוע חבלני בחברון כדי לקדם את עניינם וסחטו עד תום כל דם שנשפך".

חברי הכנסת יוסי שריד ומרדכי בר־און מר"צ מתכוונים לסייר היום בחברון באותן שעות, שבהן יתקיימו הסיורים מטעם "גוש אמונים" בעיר.

איטליה, בריטניה וצרפת מגרשות לובים מתחומיהן

בעקבות החלטת מועצת השוק המשותף להגביל פעולת דיפלומטים לוביים במערב אירופה

מאת חולדה ליברנמה ויואב טוקר

אתמול החליטה ממשלת איטליה להקטין את מספר עובדי שגרירות לוב והקונסוליות במילאנו ובפלרמו בעשרה עובדים. הנותרים לא יוכלו לעזוב את עיר מושבם ללא דיווח למשטרה. אשרות כניסה לאזרחים לוביים יינתנו רק אחרי בדיקות מיוחדות ולא יורשו לאזרחים לוביים שגורשו

(סוף בעמוד 2, טור 7)

הבחירות בסכסוניה תחתית בצל סערה פוליטית:

יחידה למלחמה בטרור פוצצה חומת כלא בגרמניה והאשימה טרוריסטים

כדי להחדיר סוכן לגרילה העירונית ברפובליקה הפדראלית

מאת דניאל דגן, סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). היחידה המערב־גרמנית המיוחדת למלחמה בטרור ביצעה ב־1978 פיצוץ בחומה של בית־כלא בעיר צלה שליד האנובר, כדי לסייע בהחדרת סוכן לשורות הגרילה העירונית ברפובליקה הפדראלית – אישרו מקורות רשמיים. הגילוי עורר כאן סערה פוליטית ועשוי להשפיע על הבחירות במדינה המחוזית סכסוניה התחתונה, העומדות להיערך בקרוב. למרות שהבחירות הארציות ייערכו בתחילת השנה הבאה.

ב־1978 בוצע פיצוץ בחומת בית כלא בצלה, שבו ישבו פעילים מרכזיים של הגרילה העירונית המערב־גרמנית. בזמן הפיצוץ או מיד לאחריו, ידיעות, שהפיצוץ בוצע על ידי טרוריסטים גרמניים, המשתייכים לקבוצת המשך של כנופיית באדר

(סוף בעמוד 2, טור 7)

בורג ומודעי הוזהרו לא לחלק כ־700 אלף ד' כספי ייהודיים

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה: אם אמנם גיבשו שני השרים רשימה מיוחדת למטרה זו, היא איננה עומדת במבחן החוק

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ"

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, עו"ד יורם בר סלע, הזהיר את שר הדתות, ד"ר יוסף בורג, ואת שר האוצר היוצא, יצחק מודעי, שלא לחלק סך של כ־700 אלף דולרים מכספי הייהודיים, על פי רשימה מיוחדת שגיבשו השניים, אשר איננה עומדת במבחן החוק והקריטריונים.

במשרד האוצר אישרו את הידיעה, שהמשנה ליועץ המשפטי כתב לשני השרים, כי הגיע לידי מידע, לפיו "הוכנה רשימה של מוסדות שלא על פי אמות מידה או קריטריונים, מכוח סעיף 'נושאים דתיים מיוחדים'". במכתב לשרים נאמר: "מבקש אני להדגיש בפניכם כי סוגיית חלוקת הכספים על פי התוכנית האמורה תלויה ועומדת בפני בית־המשפט הגבוה לצדק ואם אמנם יתברר כי חששי כאמור לעיל מוצדק - רשויות המדינה בכלל ומי שפעל מטעמם בפרט - עלולים למצוא את עצמם בסתירה עם הוראות בית־המשפט הגבוה לצדק על כל המשתמע ממצב זה."

בר סלע כותב עוד כי חלוקת הכספים על פי הרשימה שהכינו השרים, אם אמנם הוכנה, כפי שהגיעו אליו ידיעות, "תהיה בניגוד להוראות חוק התקציב ובניגוד להתחייבויות שניתנו לבית־המשפט הגבוה לצדק בשם משרדי הדתות והאוצר". בר סלע מורה לשני השרים לתאם עם היועץ המשפטי לממשלה כל חלוקה של כספים על פי הרשימה שהכינו. נודע כי ברשימה שהוכנה באוצר בסוף ימי מודעי כלולים שמונה מוסדות, חלקם מקורבים למפד"ל וחלקם מקורבים לאגודת ישראל.

באשר לרוב כספי הייהודיים - ערב חג הפסח, לאחר למעלה משנה של הקפאה בהוראת בג"ץ היועץ המשפטי לממשלה, הועבר כשמונה מליון ש"ח למאות מוסדות בהמלצת ש"ס, אגודת ישראל, המפד"ל ומורשה. כספים אלה הועברו על פי הקריטריונים שאישר היועץ המשפטי לממשלה לארגוני נוער, מרכזים תורניים, ארגוני נשים, ישיבות, כפרי נוער וקריות חינוך.

כמה מוסדות חרדיים, שהקימו אנשי ש"ס ואגודת ישראל, קיבלו רק 10% מהכספים, עד שתוכח עובדת פעולתם בגופים, על פי החלטת היועץ המשפטי לממשלה.

חוגים ממשלתיים מזהירים:

אם סולל בונה לא יבצע תכנית ההבראה – לא יוענק הסיוע

מאת אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חוגים ממשלתיים מזהירים, שאם קונצרן סולל בונה לא יצליח לבצע את מלוא תכנית ההבראה, כפי שסוכמה, לא תסכים הממשלה להעניק את הסיוע שסוכם לקונצרן – על כך נמסר לסופר "הארץ" בעקבות ידיעות, לפיהן מתקשה הנהלת הקונצרן להגיע להסכמה בדבר פרישת העובדים על פי עקרונות תכנית ההבראה.

הוועדה המנהלת של חברת העובדים תדון הבוקר במצבו של קונצרן סולל בונה והתקדמות תכנית ההבראה שסוכמה. זאת בנוסף לדיון שייערך לגבי מסקנות ועדת בייסקי (ראה ידיעה נפרדת).

בינתיים נודע שהנהלת סולל בונה נענתה לחלק מתביעות הוועדים של ארגון היציבים ושל ארגון עובדי חברת חרות. אמש לא נמסר באיזה נושאים הושגה ההסכמה, אך נודע שמדובר בסיכומים לגבי מסלולי הפרישה של העובדים, בעיקר בכל הקשור לפנסיה התקציבית לעובדים. מקורות בסולל בונה רמזו שהסכומים שהושגו, בהם רואים העובדים הישג, חורגים באופן משמעותי מתכנית ההבראה, כפי שהוצגה על ידי מנכ"ל הקונצרן, אהוד שילה. אמש לא ניתן היה להשיג את תגובת שילה.

לעומת זאת יש עדיין חילוקי דעות מהותיים בין הנהלת סולל בונה להועדים האחרים בקונצרן. חלק מאלה הועברו לבוררות בפניו של חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי.

שר החוץ הסורי:

סוריה תקדם כל תוקפנות אמריקאית

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

סוריה נכונה לקדם פני כל תוקפנות אמריקאית או ציונית, אך ראשי הפנטגון יודעים, כי תוקפנות כזו נידונה מראש לכישלון – אמר אתמול שר החוץ הסורי, פארוק אל־שרע, בראיון לשבועון הכוויתי "אל־שיראע". הנשיא אסד יבוא מחר לביקור בן יומיים ביוגוסלביה.

קודם לכן נמסר, כי אסד יבוא בקרוב לרבת עמון. בעניין זה אמר אל־שרע, כי הביקור צפוי בכל עת.

עיתוני המפרץ דיווחו בסוף השבוע על כוננות בקרב הכוחות הסוריים באל־בקאע הלבנוני מחשש לפעולה ישראלית. "אל־קבס" הכוויתי מסר, כי הכוחות הסוריים תגבירו את מערך השריון באל־בקאע בעוד 100 טנקים מדגם ט. 72, והקימו יחידות ל"ציד טנקים" המצוידות בטילי סאגר.

מיג 29 לסוריה הקיץ

העיתון "אל־אנתהאר" מסר אתמול, כי הלהק הראשון של המטוסים הסובייטיים החדישים מיג 29 יגיע לסוריה במהלך חודשי הקיץ הקרובים. לדברי העיתון תהיה הטייסת הסורית של מטוסים אלה מבצעית בסוף השנה. סוריה תהיה המדינה השניה בעולם אחרי הודו המקבלת סוג זה של מטוסים, הנחשבים לתשובה הסובייטית למטוסים המערביים אף. 16 ואף. 18 האמריקאים ו"מיראז'" 2000 הצרפתי, מציין העתון.

אין לתביעה בניו־יורק די האשמות לבסס בקשת הסגרה של העצורים בברמודה

מאת שלמה שמיר

התביעה הפדראלית בניו־יורק, שהגישה את כתבי האישום נגד החשודים בניהול מו"מ בעיסקת הנשק עם איראן, עושה מאמצים להשיג את הסגרת חמשת העצורים באי ברמודה. אך נראה כי אין בידי התביעה האשמות לפיהן ניתן לבסס בקשת הסגרה. לפי החוק הבריטי הנהוג בברמודה הדיון בבקשת הסגרה כרוך בהליכים מסובכים.

בניו־יורק אמרו אמש, כי התביעה האמריקאית עשויה לבקש משלטונות ברמודה לגרש את חמשת העצורים, ומאחר שהם הגיעו לאי במסע שאמור היה להמשיך ודרכו לארה"ב, יש לגרשם לארה"ב. יצויין כי גם הליך גירוש אינו כה פשוט ומהיר. דוברת מטעם התובע הכללי סירבה להתייחס לידיעות כאילו העיסקה תוכננה מראש כמלכודת לסוחרי הנשק המתוחכמים.

ערכה את העמוד: עדה ארשטיין

יתכן דיון היום במינוי נגיד חדש לבנק ישראל

פרס ונסים ידונו בחריגות תקציביות

מאת צבי זרחיה

ראש הממשלה, שמעון פרס, ושר האוצר, משה נסים, ידונו הבוקר בחריגות בתקציב המדינה לשנה החדשה. שר האוצר ידווח לרוה"מ על העיכובים בחקיקת חוק הסדל רכב, מיסוי גימלאים ואגרת חינוך ויבקש מראש הממשלה לפעול לזירוז החקיקה. החקיקה בעניין מתעכבת נוכח התנגדותם של חברי כנסת מהקואליציה לאשר חוקים מס אלה. נראה שרוה"מ ייפגש עם הנהלת הקואליציה ויבקש מהם לתמוך באישור חוקים... ביצוע החוקים גורם לאובדן הכנסות של עשרות... דולרים מקופת המדינה.

דיווח שר האוצר לרוה"מ ע... שונות מתקציב פעולות המשרדים. לא מן הנמנע ושר האוצר גם יודיע... המשכה של התוכנית הכלכ...

יתכן כי ראש הממשל... האוצר ידונו היום גם במי... חדש לבנק ישראל. מקור... הממשלה אמר אתמול... הממשלה יקשיב תחילה לה... האוצר, משה נסים, לה... פרופ' מיכאל ברונו לנ... ישראל, לפני שיביע דעתו. הודה, כי לראש הממשלה... להבטחה שנתן בעבר לנ... התפקיד לסגן שר האו... אמוראי. מאז חזר ראש... בשבוע שעבר מחו"ל, קי... של אישים שונים ממפלגו... לעמוד בהבטחתו. מאז ש... לא שוחח ראש הממשלה... אמוראי.

גורמים פוליטיים הביעו... לא מן הנמנע שבפגישה ראש הממשלה ושר ה... יוחלפו דעות העניין... בעוד מספר ימים.

הצעת שר האוצר למנות את פרופ' מיכאל ברונו הב... מים בכירים במפלגת העב... שורדים מספר גישות בעני...

הנגיד. מצדדי מינויו של ברונו אמרו אתמול כי יקשה על ראש הממשלה להתנגד למינוי של אחד מהוגי התכנית הכלכלית, שליווה את התכנית מראשיתה. כן ציינו כי מינויו של ברונו לתפקיד יסייע למערך בכך שאמוראי ישאר בתפקידו במשרד האוצר. לדעתם, יוכל אמוראי ל"הסתדר" עם משה נסים יותר מאשר עם יצחק מודעי, משום שנסים מוכר כאיש "צוות עם הבריות". בתנאים אלה, לדעתם, אין לוותר על נתוניו של אמוראי ב...

העיקריים לתפקיד הם ברונו ו־אמוראי. כפשרה הוצע כי אמוראי ימונה כנגיד וברונו כמשנה לנגיד.

חברת עובדים תדון הבוקר בהשלכות דו"ח בייסקי

אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה מוסר: הוועדה המנהלת של חברת העובדים תדון הבוקר במסקנות דו"ח ועדת בייסקי, ובמהלכה שבין היתר יימסר דיווח לחבריה על התפטרותו של יו"ר הנהלת בנק הפועלים, גיורא גורי, בעקבות הדו"ח, ועל הדיונים הראשונים... בבנק בהמלצות הדו"ח.

...כיצד ינהג יו"ר חברת... ריינר, שהתבקש לפני... גם לנשיאה. דו"ח... להתפטר מראשות... שכבר אינו מכהן... המנהלים של בנק... תפקיד שמילא בעת הוויסות... שריינר בודק, בדומה... אחרים, אם הוא חייב... מתפקידו הנוכחי... כעת בארה"ב והם... דו"ח הוועדה.

...סיכויו של עמירם... משרד האוצר לשעבר... חברת "תיעוש" ההסתדרותית... לקבל את תפקיד יו"ר... הפועלים במקומו של... שהתפטרותו התקבלה... המנהלים של הבנק... העובדים רואים כעת... יהודי, כאשר נבחר... ההסתדרות. ישראל... תמיכה במינוי, בינתיים... שהועלו בימים האחרונים... לא ברור אם סיוון יתבקש... לתפקידו החדש. מועצת... של בנק הפועלים תקיים... קצר דיון נוסף בדו"ח... בייסקי, לאחר הדיון הראשון... בשבוע שעבר.

...בנק לאומי, ארנסט יפת, יו"ר... ט. רפאל רקנאטי, ומנכ"ל... מזרחי ממשיכים לשמור על... בקשר להמלצות הדו"ח.

מזכיר הוועדה, עו"ד אלישע צידון, ל"הארץ":

הדרג המדיני יצטרך לתת דעתו לאי יישום המלצות דו"ח בייסקי

"התגובות על הדו"ח לא היו אינטליגנטיות במיוחד"

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

תגובות על דו"ח בייסקי בשבוע האחרון הוכיחו כי מי שהגיב עדיין לא קרא את הדו"ח ביסודיות, אלא התייחס רק למסקנות הדו"ח, כך אמר אמש מזכיר ועדת בייסקי, עו"ד אלישע צידון, ל"הארץ". צידון אמר כי התגובות על הדו"ח "לא היו אינטליגנטיות במיוחד".

צידון ציין עוד כי אם ראשי הבנקים ובנק ישראל לא ייישמו את המלצות של הדו"ח, הדרג המדיני יצטרך לתת את הדעת על כך. ישנה הוראה, שאם ראשי הבנקים אינם מתפטרים בתוך 30 יום מהגשת הדו"ח צריכים מועצות המנהלים של הבנקים להביא לפיטוריהם ואם גם אלה לא עושים כך, על נגיד בנק ישראל באותה עת לדאוג לכך. "יש לכבד את הוראות החוק בעניין", הוסיף צידון.

בהתייחסו לביקורת שהובעה על הדו"ח ועל טענות של בנקאים כי הוועדה חרגה מסמכותה, אמר צידון כי הוועדה התבקשה להכין דו"ח על המצב שגרם לוויסות ועל הוויסות ולהגיש המלצות ומסקנות וכך עשתה.

סופר "הארץ" מציין כי בימים הקרובים תגובש באוצר מסגרת עבודתה של הוועדה שמטרתה לבדוק את המלצות הדו"ח. חברי הוועדה, בראשות היועץ המשפטי של האוצר, אריה מינטקביץ, הממונה על אגף שוק ההון, יהודה דרורי ונציג משרד המשפטים, מעיינים עתה בדו"ח לפני שיקבעו את המסגרת וצורת העבודה של הוועדה.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: מוסטפא נטשה, לשעבר ראש עיריית חברון
על: מצעד המתנחלים בחברון (עמ' 2)

★ קוהל מגן בתקיפות על ולדהיים (עמ' 2)

★ סופרת "הארץ" תישלח למאסר אם תמשיך בסירובה לגלות מקור־מידע (עמ' 3)

★ ישראלים המתגוררים בחו"ל יהיו פטורים ממס נסיעות (עמ' 3)

★ גורמים בשוק ההון: המלצות בייסקי לא ישפיעו על הבורסה בטווח הקצר (עמ' 3)

★ החמרה בזיהום האוויר בחיפה (עמ' 6)

★ המשטרה חוקרת חשדות לאי סדרים והונאות ב"משבי הגליל" (עמ' 6)

★ 120 אלף מטיילים פקדו את אילת בימי החג (עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). מעונן חלקית. אחר הצהרים עדיין יתכנו באיזורי ההרים גשם מקומי עם סופות רעמים בודדות. בלילה ייעשה מעונן חלקית. ירושלים 11–20, הגולן 14–23, נהריה 17–23, צפת 13–21, טבריה 17–29, נצרת 14–21, עפולה 16–28, שומרון 14–23, תל אביב 15–23, לוד 15–25, יריחו 20–29, עזה 16–23, באר שבע 16–26, אילת 17–31.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4836	+0.0108
טסעים	1.7634	+0.0128
שחור	1.6200	— —

בגליון זה 12 עמודים

רק בעו"ש משופר אינך משלם דמי ניהול חשבון
(חוץ ממשיכת שיקים)

קניית ומכירת תפ"ס — חינם
קניית ומכירת פק"מ — חינם
פעולות במטבע חוץ — חינם
הפקדות שיקים — חינם
פעולות בניירות ערך — חינם

אתה צריך גם עו"ש משופר בבינלאומי

אולי לא שמת לב לכך אך בכל פעם שאתה עושה פעולה בחשבונך, אתה מחוייב בדמי ניהול חשבון: על קניית ומכירת תפ"ס, פק"מ, הפקדת שיקים ומזומנים, רישום פעולות בכ"ט, משיכת כסף בכספומט ואוטובנק, פעולות בניירות ערך ועוד ועוד. המסקנה ברורה: אתה צריך חשבון שקי.

אתה צריך גם עו"ש משופר. פתח עו"ש משופר בבינלאומי וקבל פטור מדמי ניהול חשבון על כל הפעולות חוץ ממשיכת שיקים.

פתחתי חשבון גם בבינלאומי

הבנק הבינלאומי הראשון

صورة من الاصل

ראיתי שמעתי

רב־מכר חדש

הביקוש לדו"ח ועדת בייסקי רב. מהמצאותה מוכר הוועדה לעניין המניות הבנקאיות, עו"ד אלישע צייזל, הוצף בימים ה־ אחרונים בעשרות פניות של אישים וגופים שביקשו לקבל לידיהם את הדו"ח. "המהדורה הראשונה" של דו"ח בייסקי, שכללה כ־500 עותקים של הדו"ח — אזלה. עתה תוזמן מכירות הוועדה עוד כמה מאות עותקים כדי להשביע את רצונם של כל המבקשים לקרוא את הדו"ח המלא.

צבי זרחיה

היש מקריות בטרור?

הסופרת והעיתונאית ה־ אמריקאית ברברה ויקטור עזבה בשבוע שעבר את ביירות בדרכה למצרים. באמתחתה מונח ספרה "הטרור והתפעפעויות", העוסק במשמעות הטרור בתבל.

לפני צאתה ללבנון, עשתה וי־ קטור ימים רבים במלון ימית בתל־אביב, וראיינה גלריה נ־ כבדה של אישים מצמרת צה"ל ומשרד הביטחון, ביניהם אלוף (מיל') אביגדור ("יאנוש") בן גל, תא"ל גרשון מחניימי (שנפטר מאז), אורי לובראני, יועץ ראש הממשלה לשעבר לענייני לבנון. כן ראיינה את חנא סניורה, עורך העיתון אל פאג'ר וראש עיריית שכם לשעבר בסאם שכעה.

ברברה ויקטור, בת לאב יהודי ואם נוצרייה, מנסה להוכיח בספרה כי אין כל מקריות בטרור אלא כל תהליכיו ואירו־ עיו קשורים זה בזה. בספרה, שאף ייצא לאור בצרפת, היא מביעה את דעתה שההיערכות החדשה של האמריקאים עשויה לבלום את הטרור בעתיד.

שולמית קיסרי

איאקוקה הולם שוב

האשף הכלכלי לי איאקוקה, שהוציא את חברת קרייזלר מן הבוץ ופירסם אוטוביוגרפיה ש־ היתה לרב־מכר, מוכיח כי עוד כוחו במותניו: איאקוקה בן ה־61 נשא לאשה את פגי ג'ונסון, בת 35. איאקוקה התאלמן לפני שנים אחדות ואילו הגב' ג'ונסון, שעבדה כמתנדבת בוועדה לשי־ פוץ פסל החירות — שאיאקוקה היה יו"ר שלה — היא גרושה.

ע.ר.

האגן בישראל

[illegible]

הרוק, נינה האגן, למסיבת עי־ תונאים שהתקיימה לכבודה ב־ יום שישי במלון קולטון בתל אביב: קוקו זהב משולב בצבעי ורוד זוהר ושחור בפס רחב תואם עיטר את שיערה הצבוע. עיניים מודגשות באיפור שחור ושפתיים עשויות בקפידה.

נינה האגן

את בתה בת החמ[...] בידי מטפלת צמ[...] אנג'לס ובאה להופיע [...] רון "ליקוויד". הג[...] להקתה בת שבעה ה[...] תפאורה הורכבה תלבו[...] מחליפה במשך הופע[...] המזרח־גרמנית, בת [...] ואם פולניה, הציגה א[...] היהודית שלה והס[...] רצונה העז לבקר [...] עיר־הקודש.

"שבוע האירו[...] החל בעיר בר[...]

בברגן החל אתמו[...] האירוויזיון: העיר כולה [...] בכרזות לקראת האירוע [...] לחג לאומי ויתקיים [...] שבת הקרובה. באולם [...] טרם הושלמה הקמת הת[...] אך החל ממחר יתקיי[...] הבימה ימים חזרות לו[...] המדינות המשתתפות.

נציגי ישראל, שרי [...] ומוטי גלעדי ומלוויהם א[...] להגיע לברגן מחר, לאחר [...] לילה בקופנהאגן. עם [...] לברגן יוקפו בטבעת ביטו[...] מחשש לפיגוע טירור רא[...] גייסה משטרת נורווגיה מאות שוטרים למשימות אבטחה.

מצטטים פה מומחי מוסיקה הטוענים כי רמת רוב הפזמונים שווה, ותוצאות האירוויזיון הן "בינגו": לכל מספר סיכוי שווה לזכות בפרס.

קופנהאגן

אליהו זהבי

בעריכת עירית רוזנבלום

רוב מנהיגי ערב בעד פיסגה בשבת

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

מרבית המנהיגים הערביים נענו בחיוב ליוזמת מלך מרוקו לקיים ועידת פיסגה ערבית דחופה בשבת הקרובה, אולם עדיין ניטש ויכוח בעניין סדר יומה של הוועידה.

ארבע מדינות ערביות — לוב, סוריה, אלג'יריה, וסודאן — דורשות כי הפיסגה תדון אך ורק בפעולה האמריקאית נגד לוב, ואילו שאר המדינות, ובראשן סעודיה וירדן, דורשות לדון במכלול הבעיות בעולם הערבי, לרבות התוקפנות האיראנית על עיראק.

לפי שעה סוכם לקיים מושב מיוחד של שרי החוץ הערבים ביום [...] יזמת ולהגיע [...]

חדשות חוץ

קוהל מגן בתקיפות על ולדהיים; "תוקפי עברו לוקים בשחצנות"

• שר החוץ האוסטרי מבטיח עזרה קונסולרית לולדהיים אם ייתקל בקשיים בארה"ב

וינה (ע"ר ועסט"א). קאנצלר גרמניה המערבית, הלמוט קוהל, הגן אתמול בתקיפות על מזכ"ל האו"ם לשעבר, קורט ולדהיים, וטען שאלה התוקפים אותו על עברו בתקופת מלחמת העולם השניה, לוקים בשחצנות.

ראיתי את פועלו למען אוסטריה, למען אירופה, וכן את התפקיד החשוב שמילא בניו יורק, ואם יורשה לי לומר - עבור העולם התרבותי כולו. ולדהיים הוא פטריוט גדול".

השבת לשותפה הראשונה במעלה בקשרי סחר עם אוסטריה והתמיכה בכלכלתה — נודע משקל רב בקרב אוסטרים רבים.

שר החוץ האוסטרי: הקונסוליה תגן על ולדהיים

בעקבות הקולות הגוברים בארה"ב לאסור את כניסת ולדהיים לגבולות ארה"ב, אמר בשבת שר החוץ האוסטרי, ליאופולד גראטץ, כי ביקש משגרירות אוסטריה בוואשינגטון לברור אם אמנם נב־ קטים שם צעדים בכיוון זה.

אם אמנם כן הדבר — אמר גראטץ במסיבת־עיתונאים בוינה בשבת - הרי יהיה ולדהיים זכאי להגנת הקונסוליה האוסטרית, כמו כל אזרח אוסטרי אחר.

"אולם הרשני להוסיף", המשיך גראטץ בדבריו, "כי טוב יותר יהיה לאוסטריה. אם נשיאה לא יהיה בבחינת "מקרה קונסולרי". בהמשך דבריו טען גראטץ, כי ולדהיים "נענן בשני מסנורים".

"בארה"ב הוא אומר, כי הוא מצטער על כך שלא הבהיר את הכל הבתר היטב מלכתחילה", אמר שר החוץ האוסטרי, "ואילו באוסטריה הוא מוסיף לדבר על מערכת השמצות."

מזכ"ל מפלגת העם האוסטרי תוקף את הקונגרס היהודי העולמי

תגובה אחרת לאפשרות כי תיאסר כניסתו של ולדהיים לארה"ב באה ממזכ"ל מפלגת העם האוסטרי, התומכת במועמדותו של ולדהיים, מיכאל גראף.

גראף תקף בחריפות את הקונגרס היהודי העולמי וקרא למנהיגיו "בני נשים חסרי כבוד", שהפרו את ההסכם שביניהם ובין נשיא אוס־ טריה, רודולף קירשלגר. "בתחילה הם ביקשו ממנו למלא תפקיד של שופט־שוסק, ואילו עתה הם ממשי־ כים במערכת (ההשמצות) שלהם".

להלן טען גראף, כי פעולותיו של הקונגרס היהודי העולמי מונעות על ידי שנאה. הוא גם טען, כי ההדליפה במשרד המשפטים האמריקאי בעני־ ינו של ולדהיים, מקורה בידידו הקרוב של ישראל זינגר, מזכ"ל הקונגרס היהודי העולמי.

ה"ועדה למען אוסטריה חדשה" קוראת לולדהיים להסיר מועמדותו לנשיאות אוסטריה

[...] (ע"ר). גוף עצמאי, "ועדה [...]ן אוסטריה חדשה", קראה [...]ום ו' לקורט ולדהיים [...]ר את מועמדותו בבחירות [...]אות אוסטריה, לאחר ש־ [...]שו בארה"ב צעדים לאסור כניסתו של ולדהיים לארה"ב [...]ל עברו הנאצי.

[...]אש המחלקה לחקירות מיו־ [...]ת, במשרד המשפטים האמ־ [...]אי המליץ, כי שמו של ולד־ [...] יועלה על "רשימת פיקוח" [...] אנשים שיש למנוע את [...]סתם לגבולות ארה"ב.

[...]ועדה האוסטרית, הכולל [...]טוריונים, אנשי קולנוע ואר־ [...], בולטים אחרים, הכריזה במ־ [...]ת עיתונאים בוינה, כי היא [...]דת להוציא לאור ביום ג' [...]ב ספר, המוכיח בין היתר, [...]לדהיים הירבה לשקר בכל [...]ע לפעילותו בתקופת מלח־ מת העולם השניה. על כן, מרגישים אנשי הוועדה, אין הוא מתאים למלא תפקיד של ראש מדינת אוסטריה.

הספר יופיע תחת השם "מילוי חובה (מכוח, חזר והכריז ולד־ היים שוב ושוב, כי בתקופת המלחמה רק "מילא את חובתו").

הספר כולל מסמכים רבים הנוגעים לעברו של ולדהיים.

דובר מטעם הוועדה, [...] מאנושלק, אמר בין היתר: "הוועדה למען אוסטריה חדשה קוראת לביטול מועמדותו של קורט ולדהיים לנשיאות, למען תדמיתה הבין־לאומית של אוס־ טריה, וכן למען קורבנות התקופה הנאצית".

הוצאה ראשונה של הספר תקיף שש אלפי עותקים, שיימכרו במחיר 48 שילינג (3 דולר) הספר.

[...]ר בדיו וינה אמר קוהל, כי [...]ן האשמות נגד ולדהיים, [...] הגדיר כ"ידיד אישי ותיק". [...]את הדגיש קוהל, כי הוא [...] את דבריו באורח אישי, [...]ג, כי אין בכוונתו להתערב [...]ה הפנימיים של אוסטריה. [...] השתתף בזלצבורג בפגישה [...]דהיים ועם מנהיגי מפלגת [העם] האוסטרית, התומכת במועמ־ [דותו] של ולדהיים לנשיאות אוס־ [טריה]. מפלגתו של קוהל, המפלגה [...]רית דמוקרטית המערב־גרמנית, מקיימת קשרים הדוקים עם מפלגת העם האוסטרי.

בין היתר אמר קוהל: "אני מכיר את קורט ולדהיים מזה שנים רבות.

בהמשך דבריו הבהיר קוהל, כי ולדהיים הינו בן לדור שידע עליות וירידות באירופה במהלך המאה הנוכחית. הקאנצלר הוסיף: "רבים מבין אלה המאשימים אותו כיום, הם בנים לדור צעיר יותר, שעליהם עברה המלחמה בעודם ילדים... אני חש בבני הדור הזה שחצנות שקשה לסובלה".

הוסיף קוהל: "אוכל לומר בגלוי, שהייתי יודע כיצד להצביע, אילו היה עלי להצביע באוסטריה".

משקיפים פוליטיים בווינה העירו בהקשר זה, כי לדעתו של קאנצלר גרמניה המערבית — מדינה שמילאה תפקיד חשוב בתולדות אוסטריה לאחר מלחמת העולם השניה והב־ [...]

4 עיראקים, שהגיעו לצרפת באניה, ביקשו מקלט מדיני

הארבעה — ממתנגדי סדאם חוסיין — הגיעו כנוסעים סמויים

מאת יואב טוקר סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). ארבעה נתינים עיראקים, שהגיעו לנמל דאנקירק כנוסעים סמויים על סי־ פונה של אניה ליברית, ביקשו אתמול מקלט מדיני בצרפת.

שלטונות ההגירה הצרפתיים הו־ דיעו, כי הארבעה נוקטים עתה בת־ חנת הגבול של הנמל הצפוני בר לתייהדם־מוד, במגמה "להבהיר את מעמדם".

נראה, כי הארבעה הציגו עצמם כשיעים מאמינים, ממתנגדי משטרו של סדאם חוסיין, שנמלטו מעיראק לאחר שהוצאה נגדם פקודת מעצר. הם הצליחו לעלות ולהסתתר על סיפונה של מיכלית־דלק שיצאה מעיראק, עגנה בנמלים מזרח אפריקאים והגיעה לקייפטאון. ל־ [...] הארבעה, סרבו השלטונות הדרום־אפריקאים לאפשר להם ל־ רדת לחוף והם מצאו מקלט על סי־ פון האניה הליברית שהגיעה לבסוף לצרפת.

משטרת שטוקהולם מחפשת בעל משקפיים כחשוד ברצח פאלמה

נמצאו ברחוב שדרכו נמלט הרוצח

מאת אליהו זהבי סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). מש־ טרת שטוקהולם מבקשת את עזרת הציבור בחיפוש אחר בעל משקפיים. החשוד כי השתתף ברצח ראש הממשלה, אולוף פלמה, ב־28 בפב־ רואר ש"ז. לפני מספר ימים שוחררה המשטרה אזרח שוודי בן 49 ממוצא מצרי, שנחשד בסיוע לרצח. שלשום הציגה המשטרה זוג משקפיים, שנמצאו ברחוב, דרכו נמלט הרוצח, וביקשה סיוע אופטיקאים בגילוי בעל המשקפיים.

בכל התיאורים שפורסמו עד כה על החשוד ברצח, לא נאמר כי הרכיב משקפיים.

בטלוויזיה השוודית התראיין אופטיקאי שאמר, כי בעל המשקפיים הוא אדם בגיל 50־55, בעוד המשטרה טענה, כי גיל הרוצח הוא 40־30. גם קלסתרון החשוד אינו תואם את הדמות שבין עיני בעל המשקפיים.

הסתיימה השבתת עובדי הנפט הנורווגיים בים הצפוני

מאת אליהו זהבי סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). ממשלת נורווגיה הפסיקה אתמול את השבתתם של עובדי הנפט בים הצפוני, ועד מחר תתחדש הפקת הנפט בקצב מלא. ההשבתה, שנ־ משכה 20 יום ובאה בעקבות שביתת עובדי המזון שסיפקו לעובדי הנפט את מזונם, גרמה לנורווגיה הפסדים של כ־450 מליון דולר.

חברת הנפט הלאומית "סטאט־ אויל" היא שכפתה על הממשלה להתערב בסכסוך מחשש כי המשך השביתה עשוי לגרום לאובדן לקו־ חות קבועים לנפט הנורווגי. השביתה הוכיחה, כי הפסקת הפקה של 900 אלף חביות נפט ליום לא השפיעה על מחירי הנפט בשוק העולמי — בניגוד לטענות אופ"ק כלפי נורווגיה.

ערך את המדור: יצחק לאור

זמיאטין — שגריר בריה"מ בבריטניה

ליאוניד זמיאטין

מוסקווה (ע"ר וע"צ). לאוניד זאמיאטין, דובר הקרמלין, נתמנה ביום שישי לשגריר ברית המועצות בבריטניה - מסרה סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית "טאס".

המינוי נעשה על ידי הסובייט העליון. זאמיאטין (64) יחליף את השגריר ויקטור פופוב, הפורש לגימלאות.

נשים הטילו כרזות נגד שדיים חשופים לאולם הפרלמנט הבריטי

לונדון (ע"ר). ארבע נשים הטילו כרזות מחאה נגד צילומי נשים חשופות חזה בעיתונות לתוך אולם הפרלמנט הבריטי. הארבע ישבו ביום שישי ביציע הפרלמנט וגרמו להפסקת הי־ שיבה.

"הוויכוח על עמוד 3", העמוד המוקדש לחזות חשופות בעי־ תוניה הצהובים של בריטניה עורר ויכוח מר בפרלמנט.

הנשים זרקו את הכרזות לספסלי המפלגה השמרנית השו־ לטת בבית הנבחרים, שמנעה מאיש לייבור לכלול בהצעת חוק נגד פירסום מעשי תועבה סעיף על איסור פירסום צילומי נשים חשופות חזה.

רוב מנהיגי... — המשך

מאת מנחם הורוביץ סופר "הארץ" בצפון

מסוקי תקיפה של צה"ל מרבים בימים האחרונים בסיורים באזורי דרום לבנון, כדי למנוע ממחבלים הצבת משגרי קטיושה לעבר הגליל ונסיונות התארגנות. מקורות ל־ בנוניים מסרו כי מסוקי תקיפה ירו אל מקומות מסתור של מחבלים בחאריות מצפון לטירה.

אנשי החיזבאללה של חזית ההתנג־ דות בדרום לבנון קיבל עליו את ירי הקטיושות לעבר אצבע הגליל לפני כמה ימים. בהודעת הארגון נמסר כי אנשיו ניסו לפגוע פעמיים בסיורים של צה"ל שנעו בדרום לבנון. עוד נמסר על תקריות בין מחבלים לחיילי צה"ל וצד"ל בתוך איזור הביטחון.

התפרעות חרדים במאה שערים

(ע). 3 שוטרים נפצעו קל במוצאי שבת כאשר חרדים יידו אבנים אל סיורי משמר הגבול במאה שערים. בין הפצועים קצין משטרה שפיקד על כוח שוטרים שניסה לפזר את המתפרעים.

השוטרים קיבלו טיפול ושוחררו. ההתפרעות במאה שערים החלה סמוך לשעה 9 בערב כאשר חרדים השליכו אבנים אל אוטובוס "אגד" שעברו בשכונה. כוח משטרה ניסה לפזר את המתפרעים. בעת נסיונות הפיזור החלו החרדים להשליך אבנים אל הכוח. רק סמוך לשעה 10 בערב הצליחה המשטרה להרגיע את הרוחות. נעצרו 7 חרדים.

המשטרה הורתה ל"אגד" שלא להסיע אוטובוסים לאורך קווי השירות במאה שערים.

נפצע עובד שגרירות ארה"ב בצנעא ממטח יריות

ואשינגטון (ע"ר וע"צ). עובד השגרירות האמריקאית בצנעא בירת צפון תימן נפצע ביום שישי ממטח יריות שנורה לעברו בעת שנסע במ־ כונית לביתו מביקור בכנסיה.

הוא נפגע משני כדורים, אבל נפצע פצעים קלים בלבד בראשו ובכתפו, מסר הסטייט דפרטמנט.

איטליה

(סוף מעמוד 1)

ממריצה חברה בשוק להיכנס לאיט־ ליה. כן הוחלט על צימצום זכויו־ תיהם של דיפלומטים לובים. ביום שלישי התקיימה, בונציה, ישיבת שרי החוץ של שבע מדינות הקהי־ ליה המערב־אירופית, בריטניה, צר־ פת, גרמניה המערבית, איטליה, בל־ גיה, הולנד ולוכסמבורג. המשתתפים ידונו באמצעים נגד הטרור, לרבות הקמת כוח צבאי לפעולה מידית.

ספרד הודיעה ביום שישי כי היא תגרש 11 אזרחים לובים, ביניהם את הנספח המסחרי ראמאדן מוחמד מוחיין ועוד 2 עובדי שגרירות. זאת, בעקבות החלטת מועצת שוק הבי־ שותף להגביל את פעולות הנצי־ גויות הדיפלומטיות של לוב במערב אירופה. בהודעת משרד החוץ במד־ ריד, נאמר כי פקידי השגרירות הלובית ביצעו פעולות שאינן עולות בקנה אחד עם מעמדן, ואילו יתר המגורשים היו מעורבים בפעולות הפוגעות בביטחון המדינה.

לובים מגורשים מבריטניה

22 אזרחים לובים, המתגוררים בבריטניה, גורשו בסוף השבוע. כמו כן הפסיקו אישוריהם של יותר מ־ 300 סטודנטים לובים ומהנדסי תעופה מבריטניה זו. על כך מסר הדובר משרד הפנים הבריטי, שציין כי המגורשים התחזו בטיסה ישירה לטריפולי.

שר הפנים הבריטי, דוגלאס הארד, אמר ביום חמישי כי הלובים היו מעורבים בפעילות מחבלית ותמכו בשליט לוב, מועמר קדאפי.

צרפת הטילה הגבלות על תנועו־ תיהם של הדיפלומטים הלובים שיישארו בצרפת לאחר גירוש הנצי־ גים הלובים עליהם הוחלט. ממשלת צרפת, בגילוי דעת שפירסם משרד החוץ בפאריס נאמר כי ללוב, פחות מ־ 28 דיפלומטים בשגרירותה בפאריס. נוסף על כך מחויבת לוב [...] שגרירות צרפת.

כן הודיעה צרפת כי תקשה מעתה ואילך על כניסתם של לובים אחרים לארצה. בקשות להיתרי כניסה לצרפת, שיוגשו על ידי לובים, ייב־ חנו היטב ותהליך זה ימשך זמן רב. מקורות במשרד ההגנה הצרפתי הו־ דיעו אמש על סידרה של תימרונים צבאיים בקנה מידה גדול, שעורכות בנות הברית. סמוך לחוף הים התיכון זאת על רקע המתיחות שהשתררה בשבועות האחרונים באזור. המידע הצבאי שהודלף בפאריס, עורר גל של שמועות בכדור הערכות בין אירופיות אמריקאיות, המצביעות על אפשרות של פעולת - תגמול בגיזרה הצרפתית והמערבית של הים התי־ כון.

פיצוץ במשרדי "אמריקן אקספרס"

מיטען חומר נפץ רב עוצמה התפוצץ אתמול בבוקר בבית בו נמצאים משרדי "אמריקן אקספרס" בפרברי העיר ליאון. הפיגוע אירע פחות מ־ 24 שעות לאחר שמנהל בריטי של חברה אמריקאית "בלק אנד דקר" נהרג ליד ביתו בעיר זו.

יחידה

(סוף מעמוד 1)

מינוחה. למעשה בוצע הפיצוץ, כאמור, על ידי היחידה הבריטית למלחמה בטרור.

ראש ממשלת המדינה החצויה סכסוניה התחתונה, הנס אלברכט, טוען, כי הפיצוץ איפשר להחדיר סוכן לשורות הגרילה העירונית ועל ידי כך למנוע לפחות רצח אחד. כן טוען אלברכט, חבר המפלגה ה־ נוצרית דמוקרטית, כי הפיצוץ אושר על ידי ממשלת בון, שבראשה עמד אז הקאנצלר הסוציאל־דמוקרטי. הלמוט שמידט.

הלמוט שמידט מצידו טוען, שלא זכור לו שנתן אי פעם אישור לפיצוץ בחומה של בית־כלא. דובר של שמידט אמר, כי לא ייתכן שה־ קאנצלר לשעבר השתמש ב"שיטות של המערב הפרוע".

סיעת הירוקים בבונדסטאג תבעה בינתיים להעמיד לדין הן את אלברכט והן את שמידט על חלקם באישור הפיצוץ. לפי גירסת אלברכט, הפיצוץ איפשר לשירותים החשאיים לרכוש את אמונם של אנשי הגרילה העירונית המערב־ גרמנית בסוכן "שתול", שנתפס על שביצע, כביכול, את המעשה. ה־ טענה אז היתה, כי הסוכן הניח את מטען חומר הנפץ, כדי לשחרר טרוריסטים כלואים.

מומחי חוק אחרים אומרים, כי יש צורך להעמיד לדין את האחראים לפיצוץ - ביניהם שר הפנים לשעבר בממשלת שמידט - משום שהם ביצעו פגיעה ברכוש של המדינה, ובנוסף לכך הטעו את הציבור ביוד־ עין. מומחים אחרים אומרים שהפ־ גיעה ברכוש המדינה נעשתה על ידי המדינה עצמה, ועל כן אין בכך משום עבירה. המפלגה הנוצרית־ דמוקרטית השלטת מנסה לשתף את המפלגה הסוציאל־דמוקרטית האו־ פוזיציונית באחריות למעשה. הסוציאל־דמוקרטים כצידם מנסים להתנער מאחריות, ואומרים שההחלטה הסופית בנושא נתקבלה על ידי אלברכט מהנוצרים הדמוקר־ טים.

שיחת היום / עקיבא אלדר

עם: מוסטפה נטשה ראש עיריית חברון לשעבר

על: מצעד המתנחלים בחברון

הם לא חגגו כשמלאו 17 שנה

העיר שלכם הפכה למפגש קבוע של המתנות הפוליטיים בישראל. אתם נהנים מכך?

אנחנו שמחים שאנשי שלום עכשיו באים לכאן. הם אמנם מיעוט, אבל זה יותר טוב מכלום. חשוב להראות לתושבי חברון שלא כל הישראלים כמו המתנחלים שמבקשים להביא להסלמה ביחסים.

תקיפת הצעיר מקרית ארבע היא חלק מאותה הסלמה?

זה היה ארוע בודד שאינו קשור לכינוסים הללו. יחד עם זאת, אנחנו סובלים מיחסם של המתנחלים ומעמדותיהם הפולי־ טיות. היינו מוותרים בשמחה על הפסטיבלים שהם מתכננים ב־ עירנו, אבל מה לעשות? זה באחריות השלטונות הישר־ אליים.

היית רוצה לקיים כינוס של תושבי חברון כדי למחות נגדם

אין אפילו טעם לבקש זאת. כל אחד יכול לקיים כאן כינוס. חוץ מהתושבים. זו בעצם לא העיר שלנו. הגשנו מחאות רבות נגד המתנחלים לשר הביטחון ולממשל הצבאי התעלמו מהן. אפילו איננו זוכים למענה.

אתה מאמין ששינוי ראש עיר ישנה את המצב?

אחרי רצח אל מצרי אין מה לדבר על מינוי ראשי ערים, אלא בדרך של בחירות דמוקר־ טיות.

שמעתי שגם שר החוץ שמיר יבוא לחגוג עם תושבי קרית ארבע 18 שנה ל־ התיישבות. מה יש לך לומר לו?

שמעתי שחוגגים 25 שנה או 50 שנה, אבל לא שמעתי שיש משמעות ל־18 שנה. מדוע הם לא חגגו במלאות 17 שנה להתנחלות? אגב, יודע לך אם שמיר יבוא יחד עם יובל נאמן שהציע לגרש אותנו מכאן? זה לא יאומן שממלא מקום ראש הממשלה משתתף בכינוס הזה.

אמש בקונצרט / נתן מישורי

נגנים גדולים ומנצח

פנחס צוקרמן ולין הארל בקונצרט הפילהרמוני השמיני סדרה 1 בהיכל התרבות בתל אביב. בתוכנית: מיצירות י. כ. באך, צ'ייקובסקי ודבוז'אק.

שתי יצירות, אמנם לא חדשות, נשמעו אמש בפילהרמונית לראשונה, וזאת בזכות פנחס צוקרמן. האחת, סימפוניה קונצ'רטנטה בלה־מז'ור לכינור, צ'לו ותזמורת, משנת 1733 ומאת יוהאן כריסטיאן באך. השניה, "זכרונות מפירנצה" אופוס 70 מאת צ'ייקובסקי, משנת 1890.

האיכויות המוצארטיות שביצירת י. כ. באך הפרה־מוצארטית, והאיכויות האמנותיות שבנגינת הכנר פנחס צוקרמן, שעמדו בשיא של מעודנות, רגישות צלילית וחוש ליופי קלאסי, נמסכו זו בזו והיתקו את האוזן. נגינת הצ'לן לין הארל ונגינת הקשתנים הנפשנים, עמדו גם הם בסימן ההשפעה החיובית של נגינת צוקרמן, המושלמת.

אולם משהניף צוקרמן את כינורו ופנה לנצח על "זכרונות מפירנצה", נחלש כוח השפעתו. המקביל גם כוחו של צ'ייקובסקי. צליל תזמורתי ועיצוב מלודי נהדרים, שרדו אמנם בפרק האיטי. אך אורות, בהירות, איזון ותיקיה, לא עמדו על הגובה הנכסף ודיוק הביצוע, שרק הוא עשוי כאן להרקיע את היצירה יפת הנושאים וה"באלטית" מאוד, לא הושג.

ביצוע הקונצ'רטו לצ'לו מאת דבוז'אק — היצירה המרכזית של הערב, מבחינת התוכן העשיר והמפתיע תמיד מחדש, בפרטיו — על ידי הצ'לן לין הארל ובשיתוף הפעולה היפה של הפילהרמונית עם פנחס צוקרמן כמנצח, הוא שנתן לקונצרט זה, בסיומו, את השלהב שעמדו בו קודם לכן ואת השיאים של רגש וצליל צלילי, ולעיתים גם תזמורתי.

שני נגנים גדולים היו בקונצרט, צוקרמן והארל. המנצח, טרם הגיע לדרגתם.

הנהלת חמי עין גדי מתנצלת בפני הציבור הרחב על הצער והאכזבה שנגרמו

עקב תקלה טכנית בלתי צפויה שמנעה את הפעלת בריכות הגופרית.

ננקטו צעדים למניעת הישנותה של התקלה והננו עומדים לשרותכם כרגיל.

שוב: אתכם הסליחה!

המעלות של אל על

	מעלות מינימום	מעלות מקסימום		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	7	9	מעונן	13	17
אתונה	16	22	בהיר	12	26
בוקרשט	12	15	מ"ח	—	—
בריסל	8	10	מעונן	2	16
וינה	12	20	מעונן	11	26
ז'נבה	10	15	מעונן	8	15
לונדון	9	16	מ"ח	7	17
ליסבון	9	14	מעונן	7	15
מדריד	7	8	מעונן	4	15
ניו־יורק	12	14	מ"ח	11	21
פאריס	7	9	מעונן	8	18
פרנקפורט	11	15	מעונן	10	18
ציריך	10	15	מעונן	—	—
קהיר	20	26	בהיר	15	28
קופנהאגן	4	6	מעונן	5	12
רומא	12	16	מ"ח	7	25
שטוקהולם	3	10	מ"ח	6	10

אל על ELAL

אבינו וסבנו

חיים פיקל ז"ל

הלך לעולמו

הלוויה תצא ביום ראשון י"ח בניסן תשמ"ו 27.4.86 בשעה 12.30 אחה"צ מבית הלוויות העירוני, רח' דפנה 5, תל־אביב

יושבים שבעה בבית המנוח, כפר מלני ישראל 11, תל־אביב.

[illegible]

המתאבלים: בניו: אליעזר ותמר פיקל
ישראל ותחיה פיקל
נכדיו, ניניו ובני משפחתו

לדן פרופר

אתך באבלך במות עליך

אביך ז"ל

כ"ל פרוייקטים

המראות ונחיתות

(ע). להלן המראות והנחיתות בנמל תעופה בן־גוריון ביום ראשון 27.4.86:

המראות

ב01003 אל־על (001) לניו־יורק. ב01400 ארקיע (771) לפריס. ב02303 אל־על (553) לבזן. ב03500 אל־על (5323) לפריס. ב05303 בריטיש איר וייס (577) ללונדון. ב05450 פאן אמריקן (139) לפריס ניו־יורק וסן־ פרנציסקו. ב06050 טי. וו. א. (803) לפריס ניו־יורק וסן־פרנציסקו. ב־ 0605 טי. וו. א. (825) לפריס ובוס־ טון. ב06200 לופטהאנזה (607) למינכן. ב06450 אל־על (541) ל־ אתונה. ב06500 סוויס איר (333) לציריך. ב07053 אייר פרנס (139) לפריס. ב07300 אל־על (323) לפריס. ב08000 אל־על (385) לרומא. ב08300 אל־על (015) ללונדון וניו־יורק. ב08500 אולימפיק (302) לאתונה. ב09300 אל־על (347) לציריך. ב09353 איר סיני (055) לקהיר. ב09450 אל־ על (1375) לקופנהגן. ב10000 אל־על (357) לפרנקפורט. ב10300 אל־על (331) לבריסל. ב10400 טי. וו. א. (885) לניו־יורק. ב10500 אל־על (377) לקופנהגן. ב11150 אל־על (337) לאמסטרדאם. ב11450 אל־על (313) ללונדון. ב12003 אל־על (345) לג'נבה. ב12150 אל־על (363) לוינה. ב1315 פן איר (3150) להלסנקי. ב13200 אוסטריין איר ליינס (712) לוינה. ב13400 ארקיע (273) לפריס. ב14003 אל־על (321) למרסיי. ב14203 האפאג לויד (866) למינכן. ב14203 אל־על (351) למינכן. ב15303 לופט־ האנזה (605) לפרנקפורט. ב15353 קונדור (3195) למינכן. ב15453 אייר פרנס צ'רטר (7951) לפריס. ב15553 ק. ל. מ. (522) למרסיי. ב16053 אל־ על (5051) לשטוטגארד. ב16303 סבנה (204) לבריסל. ב17153 אליט־ ליה (747) לרומא. ב18303 איבריה (889) לברצלונה ומדריד. ב19553 אל־על (443) לקהיר. ב20453 סיי־ פרוס אייר וייס (429) ללרנקה. ב21553 דן אייר (1813) ללונדון.

נחיתות

ב04003 בריטיש איר וייס (576) מלונדון. ב04203 אל־על (318) מלונ־ דון. ב08453 אל־על (512) מיוהנ־ סבורג וניירובי. ב08503 אייר סיני (054) מקהיר. ב11503 אל־על (542) מאתונה. ב11553 ארקיע (772) מפריס. ב12153 פן איר (3149) מהלסנקי. ב12303 אל־על (354) מבזן. ב12303 אוסטריין איר ליינס (711) מוינה. ב13103 האפאג לויד (865) ממינכן. ב14003 ק.ל.מ. (521) מאמסטרדאם. ב14103 אל־על (5324) מפריס. ב14203 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט. ב14253 אייר פרנס צ'רטר (7950) מפריס. ב14353 קונ־ דור (3194) ממינכן. ב15003 טי. וו. א. (800) מניו־יורק ופריס. ב15083 טי. וו. א. (812) מבוסטון ופריס. ב15153 סבנה (203) מבריסל. ב16003 אל־על (008) מניו־יורק. ב16003 פאן אמריקן (114) מסן־פרנציסקו ניו־ יורק ופריס. ב16053 אליטליה (746) מרומא. ב16303 אל־על (386) מרומא. ב17003 פאן אמריקן (138) מסן פרנציסקו ניו־יורק ופריס. ב17153 איבריה (888) ממדריד וברצלונה. ב17503 אייר פרנס (136) מפריס. ב18053 סוויס אייר (332) מציריך. ב18253 אל־על (324) מפריס. ב19103 אל־על (348) מציריך. ב19553 סיי־ פרוס אייר וייס (428) מלרנקה. ב20003 אל־על (358) מפרנקפורט. ב20103 אולימפיק (301) מאתונה. ב20303 אל־על (364) מוינה. ב20353 אל־על (334) מבריסל. ב20453 אל־ על (1376) מקופנהגן. ב20553 דן אייר (1812) מלונדון. ב21353 אל־על (346) מג'נבה. ב21453 אל־על (338) מאמסטרדאם. ב22203 אל־על (378) מקופנהגן. ב23053 אל־על (316) מלונדון. ב23203 אל־על (444) מקהיר. ב23253 אל־על (322) מ־ מרסיי. ב23253 אל־על (352) ממינכן. ב23403 דן־אייר (1688) מלונדון. ב23553 ארקיע (774) מפריס.

כל המראות והנחיתות זמנן אינו סופי. את המועד המדויק יש לוודא שעתיים לפני המועד המצויין לעיל, בטלפון 03-381111.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

מקס מנחם זינגר

הלוויה תתקיים בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה, היום, י"ח בניסן תשמ"ו (27.4.86) בשעה 13.00

המשפחה המתאבלת:
בתו וחתנו: מרים ושמעון שיטרית, ירושלים
נכדיה: אלעד, נדב ואילן
אחיה: דניאל ויוליוס זינגר ומשפ'
משפחות אחייניו ואחייניותיו
ד"ר רות גוטמן

על פטירתה של

צלינה דורה יאיר ז"ל

ב"ר אלחנן אש ז"ל

אבלים כל בני משפחתה וידידיה

ההלויה תצא היום יום ראשון יח' בניסן תשמ"ו 27/4/86 בשעה 12.00 מבית ההלויות הדר דפנה לבית העלמין בקרית שאול

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

מרדכי רוזנבלום

ההלויה תצא היום יום ראשון יח' בניסן תשמ"ו 27/4/86 בשעה 18.00 בבית העלמין בסביון

אשתו: אסתר רוזנבלום
בתו: פנינה ואדי שורץ
שרה ואיבור וינשטיין

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

אינג' מרק פינגולד

ב"ר זאב ז"ל

מותיקי ציירי תל־אביב

ההלויה תצא היום יום ראשון י"ח ניסן תשמ"ו 27.4.86 בשעה 11.30 לפנה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין בהרצליה (רח' פינסקר)
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

המתאבלים: אשתו: אידית
בנו וכלתו: אלי ויעל
אחיו: אברהם
נכדיו: חגי, ברק וסיון
וכל בני המשפחה

חדשות המשק

גורמים בשוק ההון: המלצות בייסקי לא ישפיעו על הבורסה בטווח הקצר

הבורסה עברה בשבוע שעבר את השלב של פירסום ההמלצות באופן המחזק את ההנחה כי גם בשלב מאוחר יותר לא ישפיעו עליה מסקנות הוועדה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

המלצות ועדת בייסקי לא ישפיעו על ההתפתחויות בבורסה בטווח הקצר — כך מסרו בסוף השבוע ל"הארץ" גורמים בשוק ההון. העובדה שהבורסה עברה בשבוע שעבר את השלב של פירסום ההמלצות בהצלחה, מחזקת את ההנחה כי גם בשלב מאוחר יותר לא ישפיעו מסקנות הוועדה על הבורסה.

יחד עם זאת, אין להוציא מכלל אפשרות את ההנחה כי ייתכנו שינויים מיבניים שישפיעו גם על הבורסה, שבעקבותם עשויה המעורבות הממשלתית בשוק ההון לקטון, ולשוק עשויים להכנס גורמים חדשים.

משקיפים בשוק ההון מונים מספר גורמים שישפיעו על הבורסה בתקופה הקרובה:

* הדו"חות הכספיים לשנת 1985, שפורסמו על ידי פירמות אחרות, הצביעו בדרך כלל על רווחיות נמוכה, דבר שיביא לסלקטיביות יותר, והביקושים למניות יתמקדו רק לגבי מניות של בעלי איכות כלכלית סבירה.
* העלייה הגבוהה יחסית של המדד הדו שבועי שפורסם בשבוע שעבר, תאיץ את מגמת הביקושים לאפיקי השקעה צמודי מדד. אם מדד המחירים לצרכן לחודש אפריל יעלה באותו שיעור, ייתכן מעבר מסויים של כספים גם לנכסים דולריים.
* רמת הריבית הנמוכה בפיקדונות שיקליים, מקטינה את כדאיות ההשקעה בהם, ועקב כך הסיכון שבהשקעה במניות הפך להיות נמוך יותר.

הונגריה תשתתף באגריטך 86

מאת אברם צבר
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

ממשלת הונגריה הודיעה על השתתפותה בתערוכת אגריטך 86, שתיערך בגני התערוכה בתל אביב בספטמבר הקרוב. ההונגרים אף שכרו כבר מראש שטח תצוגה של כ־20 ממ"ר, שם יוצגו מוצרי תרופות וטריות, של חברת מדימפקס הממשלתית ההונגרית.

תערוכת אגריטך מוקדשת בעיקר לענף המיכון החקלאי, אך יוצגו בה גם סוגי תשומות חקלאיות אחרות. מארגני התערוכה מצפים השנה לביקורם של כארבעת אלפים אורחים מחו"ל, כולל משלחות קניינים מאורגנות. מספר הישראלים שיבקרו בתערוכה יגיע על פי התחזיות, ל־100 אלף מבקרים.

בכל השבוע שחלף נמשכה חולשתו של הדולר

השפעה בעיקר מהצהרות פוליטיות

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חולשתו של הדולר האמריקאי נמשכה בכל ימי השבוע שחלף. אזהרות מצד בנקאים בינלאומיים, בדבר אפשרות של התערבות מכי הון, לא סייעה לבלימת ירידת ערך הדולר.

הדולר האמריקאי נחלש כלפי המארק הגרמני והפרנק השוויצרי בכ־1.5 אחוז, כלפי הלירה שטרלינג בשני אחוזים וכלפי היאן היפני ב־3 אחוזים.

המסחר בשוקי ההון הבינלאומיים הושפע מתהליך ירידת הריבית, שחל בשבוע שעבר בארצות הברית ונמשך בגרמניה, יפאן ובריטניה. הכלכלן ד"ר בעז ברק, מעריך כי בימים הקרובים עשויים הבנקים המרכזיים של מדינות אלה לשוב ולהודיע על הורדה נוספת ברמת הריבית הבסיסית שלהם.

במהלך השבוע התפרסמו רק נתונים בודדים על הכלכלה האמריקאית והדולר הושפע בעיקר מהצהרות פוליטיות. שר החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ, רמז כי אין לארצות הברית נטיות להתערב בשוקי ההון, כדי לעצור את ירידת הדולר. הנשיא רייגן קבע, כי ההתחזקות הדרמטית של היאן היפני לעומת הדולר היא תהליך לגיטימי.

חוסר האהדה כלפי הדולר, בלט כאשר נמסרו ידיעות מפי יושב ראש הבנק הפדרלי בארצות הברית, פול וולקר, בדבר אי שביעות רצונו משיעור הירידה בערך הדולר, אך אלו לא השפיעו כלל על שערי החליפין.

לפי הוראת־שעה שגיבש משרד התיירות:

ישראלים המתגוררים בחו"ל יהיו פטורים ממס נסיעות

צפויה תוספת של 20,000 ביקורים בשנה ★ הרווח יעלה על הפסד ההכנסה מהמס

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

משרד התיירות גיבש הוראת־שעה חדשה לפיה ישראלים המתגוררים בחו"ל, יהיו פטורים מחובת תשלום מס הנסיעות, בתום ביקורם בישראל. במשרד התיירות מצפים כי ביטול המס יגרום לבואם של לפחות עוד 20 אלף ישראלים בשנה השוהים בחו"ל, בנוסף ל־30 אלף, שכבר ביקרו בשנה האחרונה. הפסד ההכנסות מביטול המס יגיע על־פי חישובי משרד התיירות, לשלושה מיליון דולר בעוד שתוספת ההכנסות במטבע חוץ, תגיע ל־14 מיליון דולר, כך שבניכוי ההפסד יגיע רווח הכנסת המדינה ל־11 מיליון דולר. חשבון ההכנסות על־פי המסמך, אינו כולל את תוספת ההכנסה במטבע חוץ לחברת אל־על. אם מחצית מתוספת המבקרים, יטוסו בחברת אל־על, יגדלו הכנסות המדינה התוצרה בשבעה מיליון דולר.

מספרם של הישראלים המתגוררים מחוץ לארץ, מוערך ב־400 אלף. מס הנסיעות בשנה שעברה ייקר על־פי המסמך, ב־800 דולר את עלות הביקור של משפחה ממוצעת בת ארבע נפשות והרתיע רבים מביקור בארץ.

סוכן שימכור כרטיסי טיסה בהנחה חריגה צפוי לסנקציות

בירורים ייערכו בוועדה משותפת לפאנל חברות התעופה ולסוכני הנסיעות ★ אפשרות להחרים מלאי כרטיסים מהעוברים על התקנות

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

פאנל חברות התעופה והתאחדות סוכני הנסיעות והתיירות לישראל, הקימו ועדה משותפת שתפקידה יהיה לדון במקרים בהם סוכני נסיעות, יעניקו הנחות לנוסעים בניגוד לתקנות הרשות שנקבעו באחרונה, האוסרות באופן עקרוני מתן הנחות על כרטיסי טיסה.

בכל מקרה בו יתברר בוודאות, שסוכן הנסיעות עבר על התקנות שנקבעו, יינקטו אמצעי ענישה נגדו, כולל החרמת מלאי הכרטיסים שברשותו. כמובן יחוייב הסוכן לשלם לחברות התעופה עבור כל כרטיס שהוא ימכור, ללא אשראי הנהוג כיום.

חוזר פנימי שהפיצה שלשום התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות בקרב חבריה, מפרט את ההגדרות. [illegible] במסגרת התקנות הרשות של משרד התחבורה, האוסרות על מתן הנחות. בין היתר נקבע, שאין למכור כרטיס טיסה במחיר שונה מהמחיר שנקבע על ידי ארגון התעופה הבינלאומי. כמובן חל איסור להציע הטבה כלשהיא כתחליף להנחה, כגון מענק שווה כסף, שרותי קרקע, ביטוח, שינויים בתוקף הכרטיס, אירגבית מס נסיעות או היטל.

חברות התעופה יהיו זכאיות, על־פי חוזר הנחיות הפנימי, לתת אשראי של 90 יום, בעוד שסוכני הנסיעות יהיו זכאים רק לתת אשראי שוטף + 15 יום. בנוסף לכך אין להעניק כרטיסי חינם ללא אישור מינהל התעופה האזרחית, אלא אם הדבר ניתן במסגרת תנאי יאטא.

בבדיקת מש' המסחר והתעשיה:

פוליסות ביטוח מיוחדות תגן מתביעות על נזק עקב שימוש בחו"ל במוצרים ישראלים

מאת צבי זרחיה סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד התעשיה והמסחר בודק בימים אלה, את האפשרות להעמיד לרשות היצואנים פוליסות ביטוח מיוחדות, שיגנו עליהם מפני תביעות מצד צרכנים שישתמשו במוצרים ישראלים. הביטוח יעשה על ידי החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ, הכוללת את האפשרות לבצע ביטוחים אלו גם נגד סיכוני חבות המוצר.

על פי החוק האמריקאי, מוטלת על היצרן אחריות מלאה לגבי כל נזק שייגרם בתוצאה משימוש במוצריו. פירוש הדבר, כי מוצרים ישראלים המשווקים בארצות הברית, חשופים לתביעות בשל נזק העלול להיגרם בשל השימוש בהם.

בפגישה שהיתה בשבוע שעבר בין שר התעשיה והמסחר אריאל שרון לבין ראשי התאחדות התעשיינים, העלתה הטענה כי הפוליסות הקיימות כיום הן יקרות מאוד. השר שרון אמר כי החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ תשתדל לבצע ביטוחים אלה תמורת פרמיה מתאימה. לדבריו, הנושא הועלה כבר לפני כשנה וחצי אולם אז, נדחה העיון דווקא על ידי היצואנים. נבהר שכל עוד לא תהיה הענות של יצואנים לנושא זה לא יהיה כדאי לחברה לביטוח סיכוני סחר חוץ לבצע ביטוחים כאלה.

בפעם הד־3 בשבוע:

בקבוקי תבערה לעבר מחסני קוקה קולה מצפון לי־ם

(עו). שני בקבוקי תבערה הושלכו בשבת סמוך לשעה 4 אחה"צ, לעבר מחסני חברת קוקה קולה ליד שכונת גבעת זאב, מצפון לירושלים. אחד הבקבוקים התפוצץ והתלקח. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

כוחות הביטחון פתחו בסריקות לאיתור משליכי הבקבוקים. זאת הפעם השלישית בשבוע האחרון, שהושלכו בקבוקי תבערה לעבר מחסני החברה. באותו איזור הושלך לפני 3 ימים גם רימון יד לעבר רכב ישראלי בכביש לפיסגת זאב. הרימון לא התפוצץ. כוחות הביטחון משערים, כי באיזור פועלת חוליית מחבלים שביצעה את הפיגועים הללו.

המצרים מספקים לעצמם מים במסוף טאבה — הופסקה אספקת מקורות

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

החל מסוף חודש זה תפסיק ישראל לספק מים למסוף טאבה ולשדה התעופה המצרי בראס אל נקב. זאת לאחר שביום רביעי האחרון, חנכו המצרים מיתקן חדש של מי התפלה שיספק מים לאתרים המצריים.

באחרונה נתגלו חילוקי דעות בין ישראל למצרים בנושא המים וחברת מקורות, באמצעות עיריית אילת, איימה להפסיק את אספקת המים בגלל אי תשלום חוב במועד. אספקת המים נמשכה שלוש שנים ובסך הכל שילמו המצרים לישראל אלפי דולרים.

נודע כי בחודשים האחרונים החליטו השלטונות המצריים לנצל את מי הים ולבנות שלושה מיתקני התפלה חדשים באי האלמוגים, בנואיבה ובשארם אל־שייח, שיספקו מים לכל תושבי דרום סיני.

פרס יתארח היום ב"ערב חדש"

מאת סופרת "הארץ" בירושלים

ראש הממשלה שמעון פרס יהיה הערב אורח המשדר ערב חדש בטלוויזיה הלימודית. המשדר המיוחד יוקדש כולו לראיון עם ראש הממשלה. את פרס יראיין העיתונאי דן מרגלית בנושאים מדיניים וכלכליים.

המשטרה חוקרת נסיבות מותו של צעיר מסכנין

מאת נורית כהנא

המשטרה פתחה בחקירת נסיבות מותו של ג'מיל דאוד חייב, בן 17 מסכנין, שמת אתמול בבית החולים רמב"ם.

הצעיר מת מאבדן דם כתוצאה מפגיעה בעורק הראשי, והובא ביום ד' לבית החולים בידי בני משפחתו. המשפחה טענה כי ישב על כסא בבית, ובידו סכין, ונפל על הסכין. רופאי בית החולים רמב"ם לא חשדו שהיה מעשה פלילי ועד שהצעיר מת לא פנו למשטרה. דוברת משטרת מרחב הגליל אמרה שמשפחת הצעיר אינה מוכרת למשטרה ולא ברור אם מדובר במעשה פלילי.

בשלבי בדיקה:

8 בקשות סיוע למפעלים במצוקה

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"

בקשותיהם של 8 מפעלי תעשיה לקבל סיוע מן הממשלה, במסגרת הקרן לסיוע למפעלים במצוקה, נבחנות בימים אלה על ידי כלכלני משרד התעשיה והמסחר. 5 מיפעלים כבר קיבלו סיוע מקרן זו. כך אמר בסוף השבוע, שר התעשיה והמסחר אריאל שרון, בפגישה עם תעשיינים.

השר שרון גילה כי מאז הוחלט על מתן סיוע ממשלתי למפעלים שנקלעו למצוקה, בדקו אנשי משרדו בקשות רבות לסיוע. שרון ציין כי על פי הסיכום שהושג בינו לבין שר האוצר, לאחר המלצה של כלכלני משרדו, מועברות הבקשות לדיון משותף עם צוות של אנשי האוצר.

הסיוע הניתן במסגרת הקרן, נעשה באמצעות הלוואות מתקציב המדינה, בהיקף של עד 2 מיליון דולר. בריבית ריאלית, כאשר בעלי המפעל מתחייבים להזרים הון למיפעל בהיקף העולה על היקף הסיוע הממשלתי.

תושב עזה רצח את בתו בגלל "כבוד המשפחה"

מאת איתן רבין

תושב עזה התייצב אתמול בתחנת המשטרה בעזה והודיע כי רצח את בתו בת ה־18. מבדיקת חוקרי משטרת עזה, הובהר כי האב השקה את בתו בחומר הדברה רעיל המיועד למקקים וגרם למותה.

מהחקירה עלה עוד כי האב חשד בבתו כי "חיללה את כבוד המשפחה" והחליט להרגה. הוא נעצר ויועמד לדין.

טעות שלנו

במאמר המערכת ביום שישי, "קציני מילואים כסוחרי נשק" צ"ל: "...דינו של קצין מילואים אינו צריך להיות, בעיני שר הביטחון, כדינו של כל אזרח ישראלי אחר...גם אם התוכנית שבעטיה נעצר אברהם ברעם תתגלה כפחות שאפ־ תנית משהיא מוצגת עתה — היא תראה בעיני אמריקאים רבים כ־ בוגדנית.

תיקון טעות

בידיעה של סוכנות עתי"ם על תביעת מיתקן נגד בנק דיסקונט ("הארץ" 25.4) צ"ל: סכום התביעה 40 אלף ש"ח ולא 40 מיליון.

עורך את העמוד: חיים טל

פריטים יקרי ערך במכירה פומבית ביריד בינלאומי ליודאיקה בי"ם

מאת סופר "הארץ"

יריד בינלאומי ראשון ליודאיקה יתקיים מטעם עיריית ירושלים במלון "הילטון" בימים 4 עד 8 במאי ויוצגו בו מאות מוצגים נדירים ויחודיים במינם. אחד מהם הוא ספר תורה מקורי שהוענק לגנראל אלנבי על ידי רבני ירושלים עם כניסתו לעיר בראש צבאו הכובש בשנת 1917. מגילת תורה בת 700 שנה ממוצא בספרד שם היתה גנוזה מאות בשנים אף היא מוצגת ביריד.

מסרק לנפטר וכלי טיפול בצפרניים מהמאה ה־19, רכוש חברה קדישא בפראג. שאותם רכש שם שליח ישראלי בשנות ה־50 ושוויו נאמד ב־2000 דולר. יוצג למכירה על ידי חברת סותבי'ס ביריד שייערך במלון הילטון בירושלים.

פריטים רבים יוצעו למכירה ב־7 במאי ובהם אחדים שהוטסו ארצה במיוחד על ידי חברת "סותבי'ס". המכירה הפומבית מאורגנת על ידי המרכז הישראלי ליודאיקה בירושלים. כל המוצגים יוצגו לקהל הרחב לפני המכירה הפומבית. הם בוטחו בסכום עתק וסידורי ביטחון קפדניים ננקטו לשמירת הפריטים הנדירים. מגילת התורה הנדירה תועמד למכירה בסכום שבין 150.000 ל־350.000 דולר. ראש העירייה טדי קולק רואה באירוע זה צעד נוסף להפיכת ירושלים כמרכז בין לאומי לאמנות יהודית.

בעקבות עתירה שהוגשה לבג"צ נגד שר הפנים:

צו ביניים נגד גירוש 46 אנשי כת הכושים העבריים

ב"כ העותרים: הם שוהים בארץ שנים רבות וחלקם אף הגיעו בעודם תינוקות

(עו). בית־המשפט הגבוה לצדק הוציא ביום ו' צו ביניים האוסר לגרש מהארץ 46 מחברי כת הכושים העבריים, עד תום ההליכים המשפטיים בעתירה שהגישו ה־46 לבג"צ.

שופט בית־המשפט העליון גבריאל בך, שהוציא את הצו, הוציא גם צו על תנאי המורה לנציג היועץ המשפטי לממשלה להשיב על העתירה.

העתירה לבג"צ הוגשה נגד שר הפנים, לאחר שהוצאו צווי גירוש מהארץ נגד 46 העותרים, שהצעיר בהם הוא בן 18 והמבוגרת ביותר בת 65, וכן יש ביניהם שתי נשים הרות. העותרים מבקשים לשחררם ממעצר ולבטל את צווי הגירוש.

"נעצרנו ללא התראה"

הם טוענים כי ב־17 בחודש זה, ללא כל התראה מראש, פשט כוח משטרה, על איזור מגוריהם סמוך לבית האריזה ברחובות ועצר אותם. הם הושמו בבתי המעצר בבאר־שבע, אבו כביר ונווה תרצה.

העותרים טוענים כי איש מהם אינו חשוד בעבירה פלילית כלשהי בישראל, ולכן אין לגרשם מן הארץ. הם טוענים כי הוצאת צווי גירוש המוניים בלי לדון בכל מקרה לגופו, היא פעולה שלא כדין, לטענתם, ני־ תנו הצווים ניתנו שלא בתום־לב ובשל סיבות אלה יש לבטל את הצווים ולשחררם.

סולחה גדולה בכפר כנא

מאת עטאללה מנצור
סופר הארץ בגליל

אלפי אנשים ובהם ראשי עדות דתיות, חברי כנסת והפיקוד הבכיר של משטרת מחוז הצפון השתתפו ביום שישי בטקס סולחה שנערך בכפר כנא בעקבות רצח נער מוסלמי בידי צעיר נוצרי מבני כפר זה.

את הטקס בין חמולות אמארה וגלאן ערכה קבוצת נכבדים בר־ אשות השייך עואד עבדאללה חלאילה מסכנין. חמולת הרוצח שילמה כופר נפש חסר תקדים בטקסי הסולחה הנהוגים בגליל — 55 אלף דולרים. ולאחר [illegible] 30 [illegible] בטקס נסגר על הדרקים בשלום והובת השכנות הטובה בין מוסלמים לנוצרים.

החלטת בית הדין המשמעתי של לשכת עורכי־הדין:

כתבת "הארץ" תישלח למאסר אם תמשיך בסירוב לחשוף מקור־מידע

במשפטו של עורך דין שהואשם בפרסומת עצמית ★ סירובה של העיתונאית יפעת נבו — מטעמים עקרוניים

מאת סופר "הארץ"

בית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין החליט להטיל קנס על כתבת "הארץ" יפעת נבו, בגין סירובה לגלות לבית הדין מקור הידיעה שפורסמה בעיתון. באותה החלטה קובע בית הדין של הלשכה, כי אם העיתונאית "תחזור ותסרב יהיה דינה מאסר".

יפעת נבו הופיעה כעדה במשפט אשר הוגש בבית הדין המשמעתי נגד עו"ד חיים שטנגר, באשמת עבירה על האתיקה המקצועית ועשיית פרסומת עצמית. שמו של העורך דין הופיע בידיעה עיתונאית, ולפי טענת התובע מטעם לשכת עורכי דין, מסר העורך דין את המידע הכלול בידיעה לכתבת "הארץ".

העיתונאית סירבה להשיב בבית הדין על השאלה הקשורה למקור המידע, מטעמים עקרוניים, וטענה כי הדרישה לגלות את המקור סותרת את כללי האתיקה העיתונאית, וזה לפי תקנון מועצת העיתונות. לטענתה מענה זו היא הוזמנה למספר ישיבות של בית הדין ונחקרה שוב ושוב לגבי המקור, אך עמדה בסירובה...

הידיעה שסביבה נסוב המשפט הופיעה ב"הארץ" במארס 1982, וסופר בה על פניית עו"ד לבג"צ בשם הבריאות, בבקשה לבדוק ביקורת אשפוז פסיכיאטרי של אשה בניגוד לרצונה, ובניגוד לכללי החוק. שמה של האשה לא הוזכר בידיעה אך הוזכר בה שמו של עורך הדין שייצג אותה.

בגלל הגבלות שבחוק הי־ מוסמכות לבית דין משמעתי של עורכי הדין, להטיל קנס בגובה של 300 שקלים ישנים בלבד, הוטל עליה קנס בגובה 0.30 שקל חדש בלבד. עם זאת נאמר בהחלטה, כי העיתונאית תוזמן לישיבה הקרובה של בית הדין, כדי לדרוש ממנה שוב תשובה לגבי מקור הידיעה. אם "תחזור ותסרב יהיה דינה מאסר".

סופר "הארץ" מעיר, כי זה המקרה השני בו החליט בית הדין המשמעתי של עורכי הדין לנקוט בצעדים, הניתנים לו, לפי גירסתו על פי החוק, נגד עיתונאים, כדי לאלצם לגלות את מקורות המידע שלהם. לפני מספר שבועות התקבלה החלטה דומה נגד העיתונאי בקריצון ציטרין. בית הדין החליט על הקנס והמאסר האפשרי ליפעת נבו כבר לפני חודש, אולם החלטתו נמסרה לעדים רק בסוף השבוע.

בואו לצעדת נעמת
צעדת קירוב לבבות בין יהודים לערבים שתתקיים בשבת 3.5.86 באזור ואדי ערה
זה הזמן היפה ביותר לצעדה, זה הזמן המתאים ביותר לקירוב לבבות. באו לקחת חלק בצעדה ה־4 של נעמת והביאו איתכם את כל המשפחה. הזינוק: שעה 7.00-8.30 מהורשת הזיתים שליד אנדרטת מסמר הגבול (צומת ברקאי). המסלול: 7 ק"מ. בגוף סימוני מדריך עובר דרך כפר קרע, יער השלום וחוזר להורשת הזיתים. ביער השלום יתקבלו הצועדים ע"י אנשי קיבוץ ברקאי ואנשי כפר קרע. טכס הסיום, הפנינג וחלוקת תעודות ופעילות יתקיים בשעה 12.30-14.00
ההרשמה במקום ביום הצעדה. פרטים והרשמה גם באגף למשפחה וקהילה בנעמת בית הוועד הפועל, חדר 122 טל: 03-431484, 03-219963. דמי השתתפות 2 ש"ח ליחיד.
נעמת
ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

בית חלומותיך בכנרת
דוקא עכשיו כדאי ואפשר
רכוש בית כפרי בבעלות מלאה בנוה־נוף – מיגדל לפרגולות הארבל ביצאה הצמודות מטבריה.
ראשוני הרוכשים כבר נהנים בימים אלה מדירותיהם – בשלב א' נותרו רק יחידות בודדות במחירים שלפני אינפלציה!
* בעלות פרטית * גינה צמודה * חוף פרטי, בריכה, דשאים * האקלים הטוב ביותר באגן הכינרת * שרותי אחזקה וניהול לרשותך.
מבצע מכירות בפסח!
ערבויות צמודות!

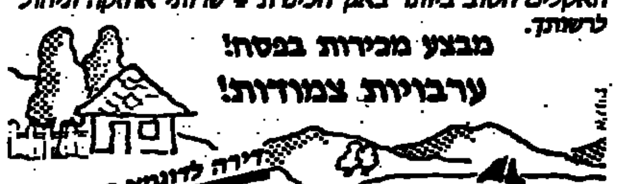

מה נוף - חלום חייך רשום בטאבו
צלו התזמנות ובואו לראות בעיניכם! טל' 03-721191-2

הישגה חבורים
משרד החינוך והתרבות בית־שמן ואדישרט
האגף לתרבות / מרכז לימודים
תורנית / יהודיים
בית המדרש הפתוח
מודיע על
משיחיות וציונות
ציונות ומשיחיות
קורס סימסטריאלי על תולדות והתהליך הציוני והמפגש עם מגמות המשיחיות ביהדות.
תולדות מאבק, מפגש, שילוב וניגודים.
הקורס יתנהל בירושלים, בסדרת מפגשים והרצאות בשעות הערב בהנחייתם של:
הרב יואל ברנון ישיבת אלון שבות
ד"ר אביעזר רביצקי האוניברסיטה העברית ירושלים
לפרטים נוספים ולהרשמה מוקדמת (מספר המקומות מוגבל)
משרדי "בית המדרש הפתוח", טלפון 02+663194
"כל מי שלמד – יבוא וילמד"
(מדרש רבה)

ולנטינו הנעל שהולך לה...

הנעל לשעות הפנאי
ועכשיו שוב אפשר להשיג את דיגמי "ולנטינו" שאזלו מן השוק.
לבחירתך דגמי ולנטינו במבחר צבעים מרהיב. ספורט ואלגנט, עשויות עור (פנים וחוץ) נוחות וגמישות ומתאימות לכל שעה ואירוע.
נעלי בריל
שם שהולך לך...
להשיג ברשתות השיווק ובחנויות הנעלים המובחרות ובחנויות המפעל:
בן אביגדור 18, ת"א קניון איילון, רמת־גן.

חדש!
כמובן שלא, אם כך קשה להבין מדוע נהגים רבים רוחצים את מכוניתם בדטרגנטים ביתיים, נוזלי נקוי לכלים, לרצפה ואבקות כביסה. מוצרים אלה מכילים מלחים המקלפים את שכבת הוקס ומכרסמים את צבע המכונית
משום כך - אל "תתחפף" את מכוניתך בדטרגנטים ביתיים!
אנו מציעים לך להשתמש בשמפו מיוחד ובלעדי של טרטל וקס - ZIP WAX המכיל וקס ומעניק למכוניתך שכבת מגן מפגעי האקלים וברק יהמה.
ZIP WAX הוא פיתוח מקורי של מדעני טרטל וקס ומעלתו הכפולה תסייע למכוניתך להראות תמיד במיטבה.
טרטל אותה - בשמפו הטוב ביותר - ZIP WAX
ZIP WAX שמפו מעלה של טרטל וקס המכיל וקס ומעניק ברק מיוחד.

האם אתה חופף את שערך באבקת כביסה?

להשיג ברשתות השיווק, בתחנות הדלק ובחנויות המובחרות לאביזרי רכב.
יבואן בלעדי: משב בע"מ, בית אלפא 15 ת"א.
טל. 03-338711-4
turtle wax טרטל אותה!
סידרת מוצרים לטפוח הרכב.

صكنا من الاهل

ספורט

בעריכת יואל ארדי

סיאול וליסבון: אין שום כיסוי

מן היציע

מיכאל קרונן

הנציגים הנכבדים של הוועד האולימפי וההתאחדות לכדורגל יצאו בשבוע שעבר לשתי משימות בלתי־אפשריות, בסיאול וליסבון. על כן אין להצטער יותר מדי על כך, שלא הוחלט לאפשר לישראל להשתתף ב־מישחקי עמי אסיה וגם לא קיבלו אותנו בזרועות פתוחות לאיגוד הכדורגל האירופי.

מי שהיה תמים וחשב קודם לכן, שיש אפילו סיכוי קלוש לאישור הבקשות הישראליות, התוודע עד מהרה למציאות. צריך לחול מהפך פוליטי גדול כדי שיהיה לנו סיכוי כלשהו לחשוב על חברות בפדרציית עמי אסיה ובאיגוד הכדורגל האירופי.

האבסורד הגדול ביותר הוא שמכאן בו ביום העלה הספורט הישראלי בקשות להתקבל ל־התאחדויות בשתי יבשות שונות. כיצד רוצים שיתייחסו אלינו ברצינות, אם אנו הופכים את כל העניין לבדיחה אחת גדולה. מדוע יקבלו בכלל האירופים בקשה לצרף את הכדורגל שלנו למסגרות שלהם, אם אנו מבשרים לפזול לעבר אסיה. ביבשת ענק זו יש לנו, לפחות, סיכויים צודקים בגלל השייכות הגי־אוגרפית.

האם לא הגיע הזמן שגוף רציני אחד יחליט לאן מועדות פניו של הספורט הישראלי, כדי שעסקנים שונים לא ימשכו, כל אחד לכיוון אחר, רק כדי להצ־דיק בין היתר את הנסיעות היקרות לקונגרסים ולכינוסים אחרים.

באחרונה שמענו, כי מנסים לקדם את חוק הספורט כדי למנוע תופעות שאנשים בלתי מוסמכים יעסקו באימון. אולי מוטב להתחיל קודם כל מלמ־עלה, באלה המתיימרים לנהל את הספורט הישראלי, שאיש אינו יודע כי הסמיך אותם לעשות זאת ומה הכישורים שלהם.

אי אפשר שלא להזיר למשמע שביעות הרצון היחסית מהעובדה, שנבחרת הנערים של ישראל תשתתף במוקדמות הגביע העולמי לנוער עד גיל 16 במסגרת האירופית. גיבורי ל־סבן כבר רואים בכך סימן מבשר טובות, כשם שבמשך שנים ניסו למכור לנו את הבדיחה המגוחכת, שהחברות באינטר־טוטו תהיה קרש קפיצה לכדור רגל האירופי. כדאי רק להזכיר להם שמדובר בטורניר המאורגן ע״י התאחדות הכדורגל הבינ־לאומית (פיפ״א), וזו כבר שיבצה לא פעם את הנבחרות שלנו באיזור האירופי. לפני המונדיאל בספרד שיחקה הנבחרת הלאו־מית שלנו בבית אירופי, וגם לפני מישחקי לוס־אנג׳לס שי־חקה ישראל עם מערב־גרמניה ופורטוגל בטורניר הקדם־אולימפי. זה לא מנע מפיפ״א לשבץ אותנו שוב בבית האו־קיאני לקראת משחקי המונ־דיאל 1986.

רבותי, הגיע הזמן להתפכח ולראות את הדברים באור הנכון. לא ייתכן שלפני כל קונגרס ינסו לשכנע אותנו בסיפורים על מגעים סודיים והבטחות, שאין להן שום כיסוי. בעתיד כבר לא נאמין להם, לצערנו.

הניחוש הנכון

1.	ב.יהודה — מכבי פ״ת	1
2.	הפ׳ חיפה — בית״ר ים	2
3.	מכבי יפו — הפ׳ כ״ס	1
4.	הפועל ת״א — שעריים	1
5.	מכבי ת״א — שמשון	1
6.	מכבי יבנה — נתניה	1
7.	הפועל ים — הפ׳ ב״ש	1
8.	הפ׳ פ״ת — מכ׳ חיפה	x
9.	הפ׳ חדרה — הפועל לוד	x
10.	בית״ר נתניה — ר. השרון	1
11.	בית״ר ת״א — הפ׳ ר״ג	x
12.	ר. עמידר — הפ׳ חולון	x
13.	יהוד— הפועל עכו	x

טבלת הליגה הלאומית

		משח׳	נצ׳	תיקו	הפ׳	שערים	נק׳
1.	מכבי חיפה (1)	26	13	9	4	16—39	48
2.	מכבי תל־אביב (2)	26	13	9	4	21—38	48
3.	הפועל תל־אביב (3)	26	13	8	5	24—42	47
4.	בית״ר ירושלים (4)	26	14	5	7	26—42	47
5.	בני־יהודה (5)	26	11	9	6	12—21	42
6.	הפועל באר־שבע (6)	26	9	8	9	20—20	35
7.	שמשון תל־אביב (7)	26	8	11	7	32—29	35
8.	מכבי נתניה (8)	26	9	6	11	27—30	33
9.	מכבי יבנה (12)	26	8	9	9	24—19	33
10.	הפ׳ פתח־תקוה (11)	26	8	8	10	32—31	32
11.	הפועל כפר־סבא (9)	26	8	8	10	32—30	32
12.	מכבי פתח־תקוה (10)	26	9	5	12	39—30	32
13.	מכבי יפו (13)	26	7	9	10	29—21	30
14.	הפועל ירושלים (15)	26	6	6	14	39—26	24
15.	מכבי שעריים (14)	26	4	10	12	31—18	22
16.	הפועל חיפה (16)	26	5	6	15	51—20	21

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

סיני (על הקרקע), הרשלקוביץ מהפועל ת״א מול בן־שיטרית ואבי כהן (בחולצות בהירות) במישחק בו ניצח מכבי שעריים 3—2 בבלומפילד. (צילום: אלון לוינסון)

לפתע, 4 מחזורים לסיום, הכל צפוף ומרתק: 4 בראש עם 48 ו־47 נק׳

תזכורת ירושלמית: גם בית״ר כאן!

שוער הפועל פ״ת רוני ג׳רבי הימר וזינק לכיוון הנכון, כדי לבלום את כדור הי״11 של ציון מרילי ולמנוע ניצחון חיוני ממכבי חיפה. (צילום: רוני קנפו)

חזר למירוץ בניצחון 2—6 על הפועל חיפה

מאת אברהם ציבין

בית״ר ירושלים — הפועל חיפה (1—4) 2—6

השערים: לירושלים: אבי גולדר (19, 41), סמי מלכה (12), אלי אוחנה (14), אורי מלמיליאן (64), שלמה שירזי (68). להפועל חיפה: עודד בלוש (28), רונן רוקמן (83).

★ המצטיין: א. מלמיליאן.

● בית״ר ירושלים: מורחי, שירזי, ח. אוזלאי, אשש, ד. אוזלאי, בן הרוש, קרוש, מלמי־ליאן, מלכה, גולדר (ירדן כהן), אוחנה. המאמן: דרור קשטן.

● הפועל חיפה: אבמן, מירו, ר. לוי, ליפשיץ, קירשנר, בלוש, חדד, אמסלם, מלכה (עמר), ברנון, רוקמן. המאמן: פישר לויזיונר.

שפט עובדיה צבי, 4000 צו־פים, האיצטדיון העירוני, בקרית אליעזר.

אורי מלמיליאן אוהב כנראה לשחק ולהלהיב על כר הדשא באיצטדיון העירוני בקרית אליעזר. אתמול הוליך מלמיליאן במשחק מבריק את חבריו הירושלמים לניצ־חון על הפועל חיפה 6—2 לאחר יתרון 4—1 במחצית. לפני כמה שבועות הוליך מלמיליאן באותו איצטדיון את כדורגלני מכבי חיפה, כשחקן תיגבור, לתיקו מרשים מול הקבוצה האגדית מבלגיה יובנטוס וביום ד׳ הקרוב, שוב באותו משטח האהוב עליו, יוביל מלמיליאן את חבריו הבית״רים מול האלוף מכבי חיפה בגביע המדינה.

בית״ר ירושלים שיחק אתמול בהילוך גבוה. נראה כי תכניתו של דרור קשטן מוכנים היטב למאבקי הסיום בליגה ולמשחקי הגביע. בניצחו של מלמיליאן, שהיה הכל יכול בשורה, מוטטו הבית״רים מי־רושלים את הפועל חיפה ללא רחם. שש פעמים נעצו את הכדור ברשת החיפאית, כשהם מקרבים את הפועל חיפה לליגה הארצית. מעציב שבה פועל חיפה לא נראתה לחימה או התלהבות. רוב השחקנים לא לחמו על הישארותה של הקבוצה בליגה הלאומית, כפי שחייבים לעשות שח־קנים שחרב הירידה מונחת על ראשם.

שחקני הפועל חיפה היו צריכים להביט בקנאה ביריב. הבית״רי מי־רושלים. האורחים ניהלו משחק שוטף, פרצו בקלות את ההגנה החלשה של חיפה. בדקה ה־12 הוליך בית״ר 1—0. סמי מלכה בעט מ־20 מטר לפינה הגבוהה של השער החיפאי כשהשוער אבמן כמעט שלא זז ממקומו. חלפו 2 דקות והירושלמים הוליכו 2—0. אבנר חורי איבד כדור לאורי מלמיליאן שפרץ יחיד מול אבמן, השוער חסם את מעוף הכדור שנהדף לעבר אלי אוחנה וזה בעט פנימה. בדקה ה־19 הוליכו הירושלמים 3—0. אבי גולדר חלף ללא מאמץ על פני החיפאי ארז קירשנר ובעט שטוח פנימה מול אבמן. נדמה שרק אז החלו החי־פאים להתעורר, אבל היה זה כבר מאוחר מדי. בדקה ה־28 מסר רוקמן לעברו של עודד בלוש שבעט לרשת וצימק ל־3—1. אבל בדקה ה־41 4—1 לירושלים: שלמה שירזי פרץ מימין, העביר כדור רוחב ואבי גולדר המשיך לרשת 4—1.

השער היפה במשחק נכבש בדקה ה־64: אורי מלמיליאן, אשף כדורגל אמיתי, הימעה את שוער הפועל חיפה. הוא ניצב כ־18 מטר מול בית משער חיפה, עשה תנועה כאילו הוא מגביה למרכז, אבמן יצא משערו ומלמיליאן בעט כדור חד בחצי גובה לפינה הקרובה לעבר השער, שם לא ניצב שוער. 5—1 לירושלים. אחרי ההבקעה רץ מלמיליאן ונופף בידיו כאילו מעולם לא שמח כמו אחרי הבקעה זו.

בדקה ה־68 כבר 6—1 לבית״ר. שלמה שירזי פרץ מאגף שמאל ומול אבמן לא התקשה להכניעו 6—1. בדקה ה־83 צימקו החיפאים את הפסדם ל־6—2. הנן רוקמן נגח מול יציאה גרועה של השוער וחתם את תוצאת המשחק.

אורי מלמיליאן (משמאל), מגיבורי הניצחון הגדול של בית״ר ירושלים, באחת מהתקפות המחץ על שער הפועל חיפה שהובס אתמול 2—6. (צילום: מימלי)

האלוף: הלכו עוד שתי נקודות

מאת דרור מנר

איך יתנו מפרשי המזלות של חיפה את החמצת הפנדל של מרילי? האם זה סימן שלחיפה אבד המזל והאליפות תישמט מידיה? או שהיה זה סתם מיקרה, ואולי רק כדי שיר היה יותר מתח בצמרת? רק עוד 4 משחקים תדע אם אותה החמצה היתה גורלית או לא.

כפי שנראה האלוף מחיפה אתמול, החמצת הפנדל היתה רק תוצאה של תולשה מפתיעה שלא תאמה קבוצה שצריכה לשמור על המקום הראשון, אליו חזרה לאחר תקופה ארוכה.

מן הפתיחה נראה היה שלשחקני חיפה פיקבוכיים והכדור ממש לא נשמע להם. גם המערך בו שיחקו היה סגור ולא אופייני. בגלל חסרונו של משה סלקטר שיחקה חיפה בשיטת 4—4—2, כלומר עם שני חלוצים בלבד ועם 3 קשרים הנב־תיים מטבעם: ליאור רוזנטל, אבו־קרס וקלינגר. ארמלי היה חלש מאוד וכמוהו היה ממן חלש בקישור, וכך היה המשחק החיפאי נרפה ומשעמם.

הצבת שני חלוצים בלבד מול הגנה גבוהה וחזקה כמו זו של פתח תקווה, הקלה את המשימה על המקומיים שאף הצליחו לשמור ולמנוע גם ממגיניה של חיפה לתקוף.

גם אם הצליחו מדי פעם חיפאי זה או אחר לסכן את השער, הרי אתמול ניצב בו רוני ג׳רבי, שהיה משיכמו ומעלה וגולת הכותרת היתה, כמובן, עצירת כדור העונשין מ־11 מטר. שחקני פתח־תקווה ניהלו משחק הקרבה ללא יומרות כשהם מתבסס־סים על שני חלוצים ועל התקפות מתפרצות.

בדקה ה־3 ניתנה לאבוקרס הזדמנות מצוינת אך מטווח קצר בעט לחוץ. בדקה ה־45 מלא היטב מול רוזנטל, המלך שנגע במסגרת משחקני חיפה, [illegible] אך הכדור שבעט מקרוב יצא לחוץ. שוב פריצה טובה של רוזנטל בדקה ה־42, הכדור נמסר למרילי שהגביה משמאל, ארמלי נגח לפינה, אך ג׳רבי זינק והדף לקרן.

אם כי חיפה תקפה יותר, לא היה זה לחץ כבד אלא התקפות קלילות. בדקה ה־63 בשלח ברוך ממן אל תוך הרחבה והכשל. השופט הצביע בפסקנות על הנקודה הלבנה: ציון מרילי המומחה בשל הפעם. הוא בעט שטוח שמאלה, אך רוני ג׳רבי הימר על הפינה הנכונה, זינק וקלט.

בדקה ה־58 הוליף מיזרחי את קלינגר ובדקה ה־77 נכנס גבעול במקום ממן, במטרה לחזק את התקפת חיפה, אך זו כשלה בכל מעשיה, וככל שקרב הזמן לסיום הצליחו דווקא הפתח־תקוואים יותר בהתקפותיהם המתפרצות. שני שע־רים של פתח־תקווה נפסלו בשל נבדל מוקדם. ובדקה ה־88 ניתנה לאלון חזן הזדמנות טובה, אך הוא בעט לחוץ מקרוב. דקה מאוחר יותר ניסה עופר מזרחי הצעיר כוחו בבע־יטה, אך אתמול לא היה מי שיצליח להתגבר על יכולתו של רוני ג׳רבי המצוין.

● איימון קוגלאן, בן ה־33 מאירלנד, הציב בפילדלפיה את הישג השנה בריצת 10.000 מ׳ — 28:19.3 ד׳.

הפועל פתח־תקווה — מכבי חיפה 0—0

★ המצטיין: רוני ג׳רבי.

● הפועל פתח־תקווה: ג׳רבי, קייסי, בורנשטיין, אלון, סבו, לוי (בסון), מוספר (אליה), בר שאגן, חזן, לוין, הלל. המאמן: דרור ברנער.

● מכבי חיפה: ר. אהרוני, אוסמו, כהן, מרילי, ל. רוזנטל, אבוקרס, קלינגר (מזרחי), ממן (גבעול), ארמלי, ר. רוזנטל. המאמן: שלמה שרף.

שפט עובדיה בן־יצחק, 4000 צופים, המגרש בפתח־תקווה.

יבנה: הצלה סופית

מאת עמי הרמן

קבוצת מכבי יבנה השיגה אתמול 3 נקודות, שחילצו אותה סופית מסכנת הירידה לליגה הארצית. ניצ־חון זה העלה את שחקני יבנה עד למקום ה־9 בטבלה.

יבנה ניצלה אתמול הרכב חסר של נתניה, שמשורותיה נעדרו אריה חביב, בני לם, שלום תקווה ורני באטה. במצב זה לא הצליחו הנתניי־תים להוות יריב שקול למארחים, שתקפו בתנופה ועם את שער נתניה. רק יכולתו המצוינת של השוער יעקב בלדב מנעה מהמקומיים יתרון כבר במחצית הראשונה.

נתניה באה ליבנה בחשש גלוי להפסד, כאשר היא מורתקת על ידי זאב זלצר, [illegible] את יבנה. אך למרות [illegible] זה, לא הצליחו [illegible] את הגנת יבנה או לגלות עירנות כלשהי. ההיפך הוא הנכון: כמה פעמים ניצבו שחקני יבנה שמעון פרץ, דוד ועקנין האורחים במצבים קורצים, אך חוסר מזל, אידריוק ואולי הרצון העז לבצע ולהימלט סר פית מסכנת הירידה — היו בעוכ־ריהם.

כל זאת עד לדקה ה־65, בה נקבע כדור עונשין כ־20 מטרים משמאל לשער נתניה. ציון יעקב שיגר כדור לעבר אלקבץ, זה המשיך לשמעון פרץ שהעבירה אל אשר חלפון. האחרון המשיך את הכדור לרשת. אם יש צדק בכדורגל, הרי בשער זה נעשה צדק לאור יחסי הכוחות במגרש ובהתחשב ברוח הלחימה וכוח הרצון של שחקני יבנה.

עד לסיום ניסו שחקני יבנה להגדיל את הפער, אך יכולתו של השוער בלדב מנעה זאת. מנגד יצאו שחקני נתניה למספר התקפות מתפרצות, אך ללא סיכוי של ממש.

מכבי יבנה — מכבי נתניה 1—0 (0—0)

השער: אשר חלפון (66).

★ המצטיין: יעקב בלדב.

● מכבי יבנה: יצחק לוי, א. פרץ, הירש, עלוואה, אלקבץ, חלפון, זגורי, יעקב, באורון (רוקבן), ועקנין, ש. פרץ. המא־מן: ליאון קונסטנטינובסקי.

● מכבי נתניה: בלדב, ש. מנחם, בר, חסן, רוזון, ת. לוי (בראל), עציוני, לוזון, ר. לוי, לביא, י. מנחם. המאמן: זאב זלצר.

שפט יעקב שיינר, 1000 צו־פים במגרש מכבי ביבנה.

כל אחד יכול להיות אלוף

ליגה לאומית

מאת יהושע שגיא

ארבעה מחזורים לפני סיום מישחקי העונה בליגה הלאומית לכדורגל, הגיע אתמול המאבק על כתר האליפות לשיאו, כאשר ארבע הראשונות מצויות בעמדת זינוק להשגת התואר. וכאשר בין ארבע הראשונות מפרידה רק נקודה. יש בכך הפתעה רבה, אחרי שנדמה שמכבי חיפה וה־פועל תל־אביב הגדילו את הפער לה בלעדית, כמעט לכל אורך העונה.

הדרמה בצמרת הגיעה אתמול לשיאה, כאשר שלוש מארבע הקבוצות השיגו ניצחונות, והדו־קא האלוף מכבי חיפה איבד עוד שתי נקודות, כאשר סיים שבת שניה ברציפות בתיקו 0—0, הפעם עם הפועל בפתח־תקוה. החיפאים נמצאים כנראה בלחץ כבד, כי רק כך אפשר לפרש את החמצת בעיטת הי״11 של ציון מרילי הבטוחה, שבעט מן הנקודה הלבנה כדור שנחת בידי שוער פתח תקוה, ובכך הוחמץ מרילי את ההזדמנות לשמור על סטאטוס קוו בפיסגה ולא הצליח למנוע כניסת קבו־צתו ללחץ.

מכבי תל־אביב אמנם נשאר שני בטבלה, כפי שהיה ערב מישחקי המחזור, אך עתה, אחרי ניצחונו הביתי 1—0 על שמשון תל־אביב, השתווה בנקודותיו (48) למוביל החיפאי, עם מספר ניצחונות זהה, אלא שלחיפאים יתרון בשערי הזכות (הפרש 23 לעומת הפרש 17). גם הפועל תל־אביב ובית״ר ירושלים דבי־קים זה לזה במקומות ארבע־שלוש עם מספר נקודות זהה (47), האם כי לירושלמים ניצחון אחד יותר (14 לעומת 13), הרי להפועל תל־אביב יתרון בשערי זכות (42—24 לעומת 42—26). הפועל תל־אביב הש־תחרר אתמול מסידרת אי הצל־חות רצופה בניצחון דחוק וקשה 2—3 על העולה החדש מכבי שעריים, ואילו בית״ר ירושלים הפגין מחץ ויכולת טובה מאד, כאשר הביס בחוזקה את סגרן הטבלה הפועל חיפה 6—2.

הייתכן שהפרש השערים הוא שיכריע בסופו של המאבק את גורל האליפות? בשלב זה הפ־רשי השערים של ארבע המובי־לים הם: מכבי חיפה 23, מכבי תל אביב 17, הפועל תל אביב 18, בית״ר ירושלים 16.

לעומת ההתעבבות בצמרת, דומה שבתחתית חלה התבהרות נוספת: הפועל חיפה נותר אחרון אחרי תבוסת הבית שלו לבית״ר ירושלים והוא מרוחק שתי 9 נקודות מקו ההצלה, וכאשר נותרו רק 12 נקודות בקופה, ספק אם עוד יצליחו למלט את עצמם. מכבי שעריים ירד למקום ה־15 בגלל ההפסד הביתי שלו [illegible] הפועל תל־אביב [illegible] הפועל יר־ושלים, אחרי 12 מישחקים ללא ניצחון, ניצח אתמול סוף סוף במגרשו 1—0 את הפועל באר שבע, אך נותר מרוחק כ־6 נקודות ממכבי יפו שמעל לקו האדום — מבחינה תיאורטית נראה עתה כאילו מאבק ההיש־רדות הוא מאבק פרטי בין יפו לירושלים.

בצל המאבק בצמרת ובתח־תית התאוששה לפתע בני יהודה, שהביסה במגרשה 4—1 את מכבי פתח־תקוה ומכבי יבנה הבקיע במגרשו 1—0 את מכבי נתניה, אבל שני מישחקים באמת, לא עוררו עניין מיוחד.

במחזור הבא

● הפועל פ״ת – בני יהודה (2—0)
● מ. חיפה – הפועל ים (2—3)
● הפ. ב. שבע – מכ. יבנה (0—2)
● מ. נתניה – מכבי ת״א (2—3)
● שמשון – הפועל ת״א (1—2)
● מכבי שעריים – מ. יפו (0—1)
● הפ. כ.סבא – הפ. חיפה (1—0)
● בית״ר ים – מכבי פ״ת (0—2)

המיבצע הכפול של ליאור ברנס

מאת יצחק דנון

מפולת השערים במגרש הפועל ת״א נבלמה אתמול. לאחר שלושה הפסדי ליגה רצופים השיג סוף־סוף ניצחון ביתי חשוב ביותר, שהחזיר את תקוותו של שוויצר למירוץ על הבכורה.

ובני ירקוני־הסל, לפני שריקת הפתיחה, כי מעידה נוספת שלהם עלולה לנתקם מהמאבק הישיר לאליפות. מאידך לחמו האורחים מרובבות על שארית סיכוייהם להישאר בליגה: ניגודי אינטרסים אלה הכשירו את הקרקע למישחק כדורגל מצוין: 5 שערים, שלל הזדמנויות והתפתחויות מפתיעות. חבל כי רק 1,000 צופים היו עדים לחוויה זו.

פתיחת המישחק היתה שייכת ל״אדומים״ מת״א וכבר בדקה הש־ניה החטיא שבתאי לוי בתוך הרחבה. בדקה השישית זינק יהודה עמר את משקוף שערו של שמיר. על הכדור החוזר השתלט שלום אביטן, ואולם שמיר הדף את בעיטתו. בדקה ה־16 שוב נהדף הכדור במשקוף לאחר בעיטה מצו־ינת של סיני.

כפי שקורה לעתים במישחק הכדורגל הובקע השער הראשון דווקא מן העבר השני. אבי כהן פרץ לרחבה והוכשל על ידי אחד ממגיני ת״א. אהוד עידן קבע 1—0 מן הנקודה הלבנה בדקה ה־28.

בדקה ה־34 הצליח ליאור ברנס הצעיר (הופעה שניה בלאומית), שהיה הבולט במגרש, להשוות את התוצאה בבעיטה חזקה ומפתיעה ממרחק של כ־25 מטר.

גם במחצית השניה לחצו כדורג־לני הפועל את האורחים לשערם, ובדקה ה־57 שיגר משה סיני כדור עונשין ממרחק כ־20 מטר אל תוך רשתו של שמיר וקבע 2—1 לת״א. אבל כעבור 60 שניות בלב־ד.בהתקפה מקרית של שעריים הפתיע אהוד עידן את מחליפו של אלמר, יומטוב טליאס, בבעיטה מטווח רחוק וקבע שיוויון מפתיע.

עשר דקות לסיום הוריד ליאור ברנס את ״לחץ הדם״ בקרב אוהדי הפועל כשהכביע את שמיר בבעיטה מפתיעה מ־25 מטר, לאחר מיבצע מצוין של דאנו.

הפועל ת״א — מכבי שעריים 2—3 (1—1)

● השערים לת״א: ליאור ברנס (34, 80), משה סיני (57). לשעריים: אהוד עידן (28 בבעיטה 11 מ׳, 58).

★ ליאור ברנס

● הפועל ת״א: טליאס, שוקרון, אקהיון, עמר, הרשלקוביץ, י. כהן, סיני, דאנו, ברנס, אביטן, לוי. המאמן: דוד שוייצר.

● מכבי שעריים: שמיר, חיימוביץ, מרציאנו, נחמני, צבי, א. כהן, צומן, עידן, מלכה, גד, בן שטרית. המאמן: אליהו עופר.

שפט רחמים ריטנבי. 1000 צופים באיצטדיון בלומפילד.

● קבוצת הכדורסל של הפועל עמק־הירדן/אפיקים זכתה בליגת החורף לבני 18, לאחר שניצחה בכל משחקיה. בבית הגמר היא גברה על אס״א תל־אביב 9—6, על אס״א ירושלים 17—12. במשחק הנוסף נפרדו בתיקו 5—5 אס״א י־רושלים ואס״א תל־אביב.

● אלוף בלגיה בקפיצה לגובה אריה אבים, ששיאו 2.36 מטר, הישג הנופל ב־5 ס״מ בלבד מהשיא העולמי, עשוי לבוא לישראל על מנת להשתתף בתחרות הבינלאו־מית באתלטיקה שתהיה ב־10 או ב־11 במאי באיצטדיון הלאומי בהדר־יוסף. עד כה הבטיחו בואם לארץ עשרות אתלטים מאירלנד, מגר־מניה, מבלגיה ומהולנד.

גריאני ושות׳ שוב לא נעצרו

מאת גיא צוקר

ההיסטוריה של הספורט האמרי־קאי גדושה במפגשים בעלי אופי מיוחד, בהם עשתה קבוצה חלשה מאמץ על אנושי, על מנת לנצח קבוצה חזקה ממנה בהרבה, רק כדי ל״הגן״ על שיא ישן השייך לה. במיקרים רבים הגנו על השיא שחק־נים שלא שיחקו בקבוצה בעת שהושג, ואף לא הכירו איש מן השחקנים שהיו שותפים להשגתו. שחקני שמשון תל אביב אינם קוראים בקביעות, כך אפשר להניח, את ה״ספורט אילוסטרייטד״ ובוודאי לא גדלו על המורשת הספורטיבית המפוארת הזו. אותם עניינה יותר השמירה על הסטאטוס קוו עם שומרי המצוות ברמת גן. מאשר הש־מירה על שיא הניצחונות הרצופים העונה — שישה — שהיה שייך להם והושווה על ידי מכבי תל אביב אתמול. השמשונים ביקשו לא לעורר תשומת לב גדולה מדי, אולי בגלל המחלוקת בנושא המשחקים באצטדיון רמת גן בשבתות, לסיים את 90 הדקות ולחזור הביתה בשלום.

מכבי תל אביב רצה מאד לנצח. הוא נתקל: ביריב אידיאלי וניצח 1—0 בלבד. מה שיכול להעיד על רמת משחקו. אולם מכבי תל אביב ניצח בפעם השישית ברציפות והישווה את מאזן נקודותיו לזה של מכבי חיפה. שני ההישגים הללו ראויים לציון, בעיקר בגלל נ־ירוד תם.

מכבי תל אביב זכה בניצחון בגלל הלוחמה של כל שחקניו, לאורך 90 דקות, ובגלל העדיפות הפיסית שגילו אלה על פני שחקני שמשון. בסיומם של מרבית התיקולים הסי־ג שחקן מכבי שליטה בכדור, וכזו היתה התוצאה גם כשתם מאוצים לעבר הכדור.

הכושר הגופני העדיף והשאפ־תנות הרבה של מכבי תל אביב התבטאו בצורה ברורה במחצית השניה. בראשונה היתה רמתו של המשחק ירודה. שתי הקבוצות כמו הרדימו את הקהל, באמצעות משחק משעמם, איטי ולא מדויק. גם כך היו למכבי כמה הזדמנויות טובות להבקעה. אך דריקס, גריאני ולולה, לא כבשו.

במחצית השניה היתה שליטתו של מכבי ברורה. איניר השתחרר ללא קושי מן השמירה האישית של און דהרי ודחף את חבריו להתקפות. גריאני השתפר גם הוא והחם להתקפות המכביות, הוא בעל ראיית משחק טובה ומסירות נבונות. אבל גריאני לא הסתפק באלה ובדקה ה־51 כבש את שער הניצחון: גולדברג (טוב מאד) הגביה את הכדור לרחבה ודהרי, שכיסה את איניר, בעט אותו מעלה. גריאני המתין לכדור החוזר ובעט אותו בעוצמה, מ־16 מטרים, לפינה הימנית, 1—0.

עשר דקות אחר כך פרצו איניר וגריאני באגף הימני. איניר הימעה את דהרי, פרץ לפניו פנימה וקיבל כדור מצוין מגריאני. הוא חלף על פני מגן שמשוני ובעט היטב בשמאלו, אך לשער התמקם כראוי וקלט את הכדור. בהתקפה המכבית הבאה ביצע גריאני מסירה כפולה עם גולדברג ובעט, מתוך הרחבה, סמוך לקורה השמאלית.

שחקני שמשון חזו בהתקפות הללו באדישות ולהוציא הזדמנות אחת (הוטסאה של שוקרון מ־10 מטרים, לאחר מסירה של אורבים — לא עשו מאומה. מכבי ניסה להגדיל את התוצאה, אך גם שילובם של אלון נתן וצבי טבק לא עזר בהשגת המטרה שכן, אחרי הכל, גם הוא לא היה במיטבו.

שיפוטו של צבי שריר עורר תמיהה, בעיקר מכיוון שבכשל בשריקותיו. באורחים, קליס לשי־פוט, שהתרגשו על ידו. גם כך היה המשחק הוגן מאד והוא לא שלף כרטיס צהוב או אדום.

מכבי תל אביב — שמשון תל אביב 1—0 (0—0)

השער: משה גריאני (51).

★ המצטיין: מוטי איוניר.

● מכבי תל אביב: גינצבורג, קרמר, אבי כהן, מנשה שמעטוב, קריית, גולדברג, לולו (נתן), גריאני, איוניר, סגרודי, דריקס (טבק). המאמן: שמעון שנהר.

● שמשון תל אביב: לסנר, אורי כהן, אלי כהן, אפרים שב־טוב (הלל), דהרי, הלוי, מלכה, עובדיה, אורביב (ארמוני), פרץ, שוקרון. המאמן: מיכאל קדוש.

שפט צבי שריר, 4500 צופים, האצטדיון ברמת גן.

משה גריאני (משמאל), שכבש את שער הניצחון למכבי ת״א, מנסה כוחו בבעיטת־מספרת־ לרשת־ מגיני־ שמשון שנוצחו 1—0 באיצטדיון רמת־גן. (צילום: אריה קנפר)

מלך השערים

1. דורון רבינזון (מכבי פ״ת) 12
—. זאהר ארמלי (מכבי חיפה) 12
3. א. מלמיליאן (בית״ר ים) 11
—. מוטי איוניר (מכבי ת״א) 11
5. ניר לוין (הפועל פ״ת) 10

בני יהודה: מוטב מאוחר

מאת אפרים יונתי

לפני שבועיים 0—5 ואתמול 4—1. בשני מחזורים כבשו בני־יהודה מספר שערים כמעט זהה לזה שהבקיעו ב־24 מחזורים. תכל שנכזבו להבקיע מאוחר מדי. קיבצו אתמול מספר אוהדים כאושרים של בני יהודה.

בני־יהודה הציג אתמול תצוגת כדורגל מעולה ואף הבקיע מנת שערים נכברה. המגינים עלו וסלבן זקפו בצורה מסויימת מאגפים ושחקני הקישור ניסים כהן, אייל חיים ורוני מאיר שהיוו את החלק החזק של הקבוצה הניעו את חבר־יהם קדימה כשהם מחלקים כדורי פז ויוצרים מצבים מסוכנים לאורך כל 90 הדקות ליד שער פתח תקוה. החולצים קוסטיקה, ניסן ובר טוביס הטרידו רבות את הגנת פתח תקוה ועם קצת מזל יכלו גם להכפיל את מנת השערים. ברקות רבות של המשחק הפגינו המארחים כדורגל מעולה כשהכדור נע מרגל לרגל וכרבית התקפותיהם הסתיימו בהצלות של ההגנה ואחדות או בשערים.

שחקני פתח־תקוה גילו אדישות ושיחקו ללא רוח לחימה ואיפשרו לשחקני בני־יהודה לעשות בשורה בכל העולה על רוחם. מסכת השערים נפתחה כבר בדקה ה־8. אייל חיים הבריק. מסר כדור רוחב לרוני מאיר שהתקדם וכ־20 מטרים שיגר כדור אדיר אל בין חיבורי הקורות. בדקה ה־15 החמיץ רביזון הזדמנות להשוות, כאשר בעט כ־8 מטרים לגופו המזנק של אסייג. בני יהודה המשיכו בלוחצם ובדקה ה־45 2—0. בדרוגים שלח כדור מצוין לרחבה שם ניצב נסים כהן שמ־6 מטרים הכניע את מרכוס.

מיד עם פתיחת המחצית השניה עלה בני־יהודה ל־3—0. דקה 47, נסים כהן שלח כדור מצוין לקוס־טיקה, זה התקדם עם הכדור,ובבעיטה של 10 מטרים בעט מדויק לשער. 5 דקות לאחר מכן יזמה פתח־תקווה להתקפת נגד. אלישע הלוי ספק מי־בכל ספק נוגל ברחבת ה־16 והשופט אדנר קבע בעיטת עונשין מ־11 מטר, האייל בגלייבטר קבע 3—1. הדקה ה־86 גם בני־יהודה זכה לבעיטת 11 מטר. משה עלו פרץ מאגפו והוכשל על ידי חיים יהואל. את הבעיטה ניצל ברטוסים לשער רביצי וקבע כבר את תוצאת המישחק.

בני יהודה — מכבי פתח־תקוה 4—1 (2—0)

השערים לבני־יהודה: רוני מאיר (8), ניסים כהן (45), צבי קוסטיקה (47), בר טוביס (86 בבעיטת 11 מ׳). השער למכבי פתח־תקוה: אייל בגלייבטר (52).

★ המצטיינים: ניסים כהן.

● בני יהודה: אסייג, סלמן, אריב, עלו, רוני מאיר, משה יומטוב, אייל חיים, ניסים כהן, ניסים כהן, ברטוסים, קוסטיקה (צעירי). המאמן: יצחק שניאור.

● מכבי פתח־תקוה: מרכוס, גוי, סבג, פרסלני, יהואל, אלהזייל, אלישע לוי, ירוחם, בגלייבטר, רביצו (מאיר בלו), רפי כהן, שקשוק (ברשטי־ין). המאמן: משה מאיר.

שפט יצחק אדנר. 1000 צו־פים בשכונת התקווה.

עוד ניצחון כזה וירדנו

מאת רוני דיאנן

הרף הניצחון שהושג לאחר 13 מחזורים רצופים, ״הצדיקר״ המקר־מייה את מקומם בתחתית, ועל פי היכולת שגילו נראה כי הניצחון הירושלמי הכה, שלא שיפר את מצבם בטבלה, אינו מבשר גם על מיפנה לגבי סיכוייהם להישאר בלאומית.

הירושלמים עלו לשדה בתי־חוקה, כי גורלם כבר נחרץ. מנגד קבוצה באר־שבעית צעירה ואריה שכשורותיה נעדר הבלם שלמה אילת. היעדרו יצר בקיעים רבים בהגנה האורחת שנפרצה שוב ושוב על ידי כדורי העומק שהוגבהו לעבר הרחבה.

אחד מאותם כדורים, שנשלח על ידי שלומי מלכה ממרחק, היתל בבלמי באר־שבע, ובוזגלו שמצא עצמו לפתע חופשי כמול זוכוביצקי בעט שטוחות פנימה לפינה הימנית הרחוקה.

בהמשך ניסו שחקני באר־שבע לאזן את התוצאה באמצעות התק־פות מתפרצות שהתבססו על שליחת כדורים ארוכים לעברו של ויצמן ההוהר, אלא שוריצמן, אשר לא זכה לכל סיוע מחבריו נבלם ללא כל קושי על ידי הבלמים שפירא ותרשאם. כמו כן ניתן לציין בחיובית את הגנה הבקועית את הזעיר הצעיר ישי בן־הרוש שהוצב לראשונה העונה בהרכב הפותח במ־קומו של בורדו הוותיק אשר הורח על ידי גאמנו מההרכב.

הירושלמים החמיצו הזדמנות נפ־לאה להגדיל את יתרונם כאשר בדקה ה־34 ניצב ועקנין הצעיר מול שער ריק אך בעט לחוץ.

במחצית השניה נחלש קצב המשחק והתנהל רובו ככולו במרכז השדה ללא כל אירועים מיוחדים, שודרי הנדיר, אשר דיווחו על תעיטה מהמגרשים האחרים הפיגו את השעמום הכללי בימק״א.

לקראת הסיום התרחש בכל זאת אירוע מעניין. בדקה ה־86 נרמסה מלכה על ידי דוידי בתוך שטח רחבת האורחים ולשופט התקיף משה אשכנזי לא נותר אלא להצביע על הנקודה הלבנה.

מול כדור הי״11 ניצב שוער באר־שבע כריו זוכוביצקי, ששיחק בעבר בשורות הקבוצה הירושלמית. זו־כוביצקי הוכיח שוב כי לא שכח עדיין את המלאכה והדף בצורה נאה את כדור הי״11 החזק שבעט בוזגלו לפנה השמאלית.

בשורות הירושלמים נתן לציין את הצעיר יאיר אסייג שהיה הטוב והבולט בשדה, ואילו בשורות האור־חים בלט זוכוביצקי. אשר מלבד עצירת כדור הי״11, חילץ את קבוצתו מספיגת שני שערים נוספים לפחות.

הפועל ירושלים — הפועל באר־שבע 1—0 (1—0)

השער להפועל ירושלים: יעקב בוזגלו (19)

★ המצטיין: יאיר אסייג.

● הפועל ירושלים: בן הרוש, תארסמע, שפירא, נוי מיאס, ורמה, מלכה, סורק, ועקנין (בסון), דיין, בוזגלו, אסייג. המאמן: צבי רוזן.

● הפועל באר־שבע: זו־כוביצקי, ברחום, דוידי, דהן, נונן, אבוטבול, עזרן, סולטן (אלמליח), אלוש, ויצמן, אוחנה (חיון). המאמן: נחום סטלמך.

שפט משה אשכנזי, 500 צו־פים במגרש ימק״א.

יפו מבקשת תקדים: לברוח מהירידה לפני הסיום

מאת אהרון שמולביץ

ניצחונו של מכבי יפו על הפועל כפר־סבא שיפר מאוד את סיכוייו להישאר בליגה הלאומית, וזאת למרות שעדיין נותרו ארבעה מחזו־רים והכל עדיין פתוח. ניצחון היפ־ואים בא הודות למשחקם הטוב של מנשה מזרחי במחצית הראשונה ושל השוער אבי ליברמן במחצית השניה.

המחצית הראשונה נפתחה ביחסי כוחות שקולים. היפואים שגילו שאפתנות רבה, להוציא את צ׳יפרוט בהתקפה, יזמו התקפות על שער כפר־סבא והגיעו לכמה מצבי הבקעה, שרק באחד מהם הצליחו לכבוש את שער הניצחון. היה זה ניצול טעות של שוער כפר־סבא, אשר למרות ניסיונו הרב לא ידע למקם את עצמו לכדור גבוה ששלח אמיגה לתוך הרחבה. הכדור חלף מעל ידיו המושטות ועל כדור ההפקר שמעו מנשה מזרחי והבלם מרגון, אשר נאלץ להחזיק בגופו של מזרחי כדי למנוע ממנו נגיחה לשער הריק. השופט פרוסט מיהר להצביע על הנקודה הלבנה, ומשם לא נכשל אמיגה וקבע 1—0.

כפר־סבא לא נפלה ביכולתה מיפו. ניתן לומר כי במישחק טאקטי אף עלו הכפר סבאים על היפואים. אך מישחק טוב של הגנת יפו מנע שערים. בדקה ה־6 הרים רכיבו כדור מימין. הכדור חלף על פני הגנת יפו ומימוני שהתמקם מאחור נגח היטב. אלא שטובטיקה הרחיק מקו השער. בדקה ה־18 נגח סיימון חזק מטווח של מטר, אך השוער ליברמן קלט. שתי הזדמנויות נוספות של יפו להגדיל את התוצאה היו בדקות ה־27 וה־40, כאשר מנשה מזרחי, שהיה השחקן המצטיין במגרש בעט בחוזקה, אך הכדורים פגעו בקורת השער הרחוק.

במחצית השניה נחלשה יפו מאוד, אולי משום שירדה לגונן על שערה ונהנה את מישחק ההתקפה, דבר שהזמין התקפות נגד. שחקני כפר־סבא תקפו ויצרו לחץ כבד שהלך וגבר בסיום, אך ללא הצלחה. את אי־הבקעת שערים במחצית זו חבים שחקני יפו לשוערם אבי ליברמן שגילה ביטחון רב. התמקם היטב וקלט כדורים שנראו מסוכנים ברשת. גם מישחק טוב של המגן השמאלי נסים חלפון, שגילה מיש־חק הקרבה וידע לחלץ כדורים רבים, עזרו ליפו לשמור על התוצאה ולזכות בשלוש הנקודות.

מכבי יפו — הפועל כפר־סבא 1—0 (1—0)

השער: דוד אמיגה (31 — בבעיטת 11 מ׳)

★ המצטיין: מנשה מזרחי

● מכבי יפו: ליברמן, סלימן, דניאל, פרי, חלפון, בר טביקה, מזרחי, אלקולומברה, רמי לוי (יוסי לוי), צ׳יפרוט (דגמי), אמיגה. המאמן: ברוך מזרחי.

● הפועל כפר־סבא: ש־שון, אריגנר, מרגון, אוקנין, איינשטיין, מסיקה, באורון, בן חיים, מיימוני, סיימון (יוסף), רכיבו. המאמן: נסים בכר.

שפט אריה פרוסט, 2000 צו־פים, איצטדיון באגן ביפו.

רק בית"ר (1—2 על רמת השרון) ניצח בצמרת

בית"ר ת"א, לוד ועמידר איבדו נקודות חיוניות

במישחקי תיקו עם הפועל ר"ג, חדרה וחולון

ליגה ארצית

מאת משה הר־געש

המוליך בית"ר נתניה התקרב אתמול כדי שתי נקודות לליגה הלאומית, לאחר ניצחון ביתי 2—1 על הפועל רמת־השרון ואובדן נקודות של שכניו לצמרת. בית"ר תל־אביב, המדורג שני, סיים בתיקו ביתי מאכזב 0—0 עם הפועל רמת־גן. גם הפועל לוד סיים בתיקו 0—0 במישחק חוץ בחדרה. מכבי רמת־עמידר לא ניצל את ההזדמנות, ונפרד רק בתיקו 1—1 במישחק ביתי עם הפועל חולון. בתחתית ירד הכח למקום ה־14, לאחר הפסד חוץ 0—1 בטבריה. הפתעת השבת שייכת להפועל בית־שמש, שיצא בחוץ את הפועל מרמורק 1—0. זה היה ניצחון החוץ היחיד. שתי קבוצות ניצחו בבית, חמישה מישחקים לא הוכרעו, הובקעו 11 שערים בלבד, ושש קבוצות לא הבקיעו.

בית"ר נתניה — הפועל רמת־השרון (1—1) 1—2

השערים לנתניה: מרדכי חלפן (7), קובי מיכה (83). השער לרמת־השרון: יצחק אצלן (45).

★ המצטיין: אשר מאסי.

האורחים מרמת השרון שיחקו בהתלהבות רבה ולחצו על כל כדור, אך הצליחו להחזיק מעמד רק במחצית הראשונה. לבית"רים היה יתרון קל, שהתבטא בתוצאה הסופית. שפט יעקב אלימלך, 600 צופים בנתניה.

בית"ר תל־אביב — הפועל רמת־גן 0—0

★ המצטיין: שמואל גילדרי.

שוער הפועל שמואל גילדרי היה הגורם העיקרי לנקודת החוץ היקרה שהשיגה קבוצתו. במחצית השניה מנע פעמים אחדות הבקעת שערים והיה הבולט במגרש. חלוצי בית"ר לא היו תכליתיים והחמיצו ניצחון.

שפט יצחק בריצחק, 1,000 צופים בהרצליה.

הפועל חדרה — הפועל לוד 0—0

★ המצטיין: מוטי עמית.

התוצאה אינה משקפת מה שהתרחש על כר הדשא, כי שתי הקבוצות הציגו רמה גבוהה ובלתי שיגרתית. על רקע התקפות האורחים רבים, היו שתי ההחמצות הבולטות של מגדי אבומך ושלומי גולן, שניהם מחדרה. הראשון עבר שני מגינים וגם על פני השוער, אך לפתע התגלגל הכדור לחוץ. השני בעט כדור־יעף בתוך תיבת החמש מעל המשקוף. שפט בני כהן, 1,000 צופים בחדרה.

דוד רוזנבלום

מכבי רמת־עמידר — הפועל "צפרירים" חולון (1—1) 1—1

השער לעמידר: רוחמים שלום (15). השער לחולון: בני רמתי (12).

★ המצטיין: נתי אוחיוני.

המישחק הוכרע ברבע השעה הראשונה. שני השערים הובקעו תוך שלוש דקות באופן דומה. בדקה ה־12 העלה בני רמתי את האורחים ליתרון בבעיטת עונשין מ־20 מ', ורוחמים שלום השווה בדקה ה־15 בבעיטת עונשין ממרחק זהה. שפט שלמה יוסף, 100 צופים ברמת־עמידר.

יוסי הכט

הפועל טבריה — הכח רמת־גן (0—0) 0—1

השער: עמוס כהן (82).

★ המצטיין: אייל דן.

הטבריינים היו קרובים לניצחון גבוה יותר, בזכות יתרונם הברור, אך ניצלו רק הזדמנות אחת בשלבי הסיום. משה אולאי הגביה כדור לרחבת ה־16, ועמוס כהן נגח לרשת. שפט יאיר כילינגר, 200 צופים בטבריה.

הפועל בית־שמש — הפועל מרמורק (0—0) 0—1

השער: עלי עותמן (48).

★ המצטיין: עלי עותמן.

שחקני בית שמש אינם מרימים ידיים, למרות שסיכוייהם פוחתים משבוע לשבוע. אתמול הפתיעו בחוץ את הפועל מרמורק בניצחון 1—0. שער הניצחון הובקע לאחר ששרשי אברמוב הגביה כדור קרן ועותמן נגח לרשת. שפט גבי לוי, 200 צופים ברחובות.

הפועל יהוד — הפועל עכו (0—1) 1—1

השער ליהוד: יהודה דוגאיף (39). השער לעכו: לוי אוחנה (47).

★ המצטיין: לוי אוחנה.

למקומיים היה יתרון זעיר, שלא הספיק לניצחון. למרות איבוד הנקודות במישחק הביתי, עלה הפועל יהוד למקום ה־13 לאחר תקופה ממושכת מתחת לקו האדום. שפט דני יעקולה, 500 צופים ביהוד.

בית"ר חיפה — בית"ר רמלה (0—1) 1—1

השער לחיפה: שלמה מזרחי (11). השער לרמלה: אריה צפניה (80).

★ המצטיין: חיים בוטבול.

למרות ששתי הקבוצות איבדו כל עניין בליגה, היה המישחק נוקשה ללא שום צורך. המישחק היה שקול והתוצאה אינה מקפחת אחת הקבוצות. שפט דוד יוסף, 200 צופים בחיפה.

במחזור הבא

- ● הפועל יהוד — הפועל חדרה
- ● הפועל עכו — רמת עמידר
- ● הפועל חולון — מרמורק
- ● בית־שמש — בית"ר ת"א
- ● הפועל ר"ג — בית"ר נתניה
- ● רמת־השרון — בית"ר חיפה
- ● בית"ר רמלה — הפ. טבריה
- ● הכח ר"ג — הפועל לוד

טבלת הליגה הארצית

.1	בית"ר נתניה	26	21—45	53
.2	בית"ר ת"א	26	22—43	48
.3	הפועל לוד	26	23—33	47
.4	רמת־עמידר	26	20—24	43
.5	הפועל חולון	26	26—30	42
.6	הפועל חדרה	26	24—30	40
.7	הפועל טבריה	26	25—27	36
.8	בית"ר רמלה	26	22—23	35
.9	הפועל עכו	26	23—29	34
.10	רמת־השרון	26	32—29	31
.11	הפ. מרמורק	26	34—27	31
.12	הפועל ר"ג	26	34—26	30
.13	הפועל יהוד	26	24—21	28
.14	הכח ר"ג	26	34—17	28
.15	בית־שמש	26	35—17	21
.16	בית"ר חיפה	26	42—16	13

דימונה ובית־שאן עלו לליגה הארצית

ליגה א'

קבוצות הפועל דימונה והפועל בית־שאן עלו לליגה הארצית. בית"ר נהריה והפועל ראשון־לציון יתמודדו במישחקי מבחן על הכרטיס השלישי, שיהיו ב־3 וב־10 במאי במגרשים נייטראליים. שלוש קבוצות יורדו לליגה ב', בנוסף לצפרירים חולון שהתפרקה: מכבי שפרעם, הפועל נצרת־עילית ומכבי "השקמה" רמת־גן.

● מחוז הצפון: הפועל בית־שאן — מכבי שפרעם 5—0 (1—0), הפועל נצרת־עילית — בית"ר נהריה 0—1 (1—0), מכבי חדרה — הפועל "עליה" כפר־סבא 3—2 (1—1), מכבי אור־עקיבא — הפועל טירת־הכרמל 0—3 (0—0), מכבי טמרה — הפועל קרית־אתא 3—0 (1—0), מכבי אחי־נצרת — הפועל קרית־שמונה 3—2 (2—1), הפועל רעננה — מכבי עפולה 0—0.

● מחוז הדרום: הפועל דימונה — הפועל בת־ים 0—0, הפועל ראשון־לציון — מכבי קרית־גת 4—2 (1—0), בית"ר באר־שבע — מכבי "לוחמי" חולון 1—0 (0—0), הפועל קרית־אונו — הפועל אור־יהודה 1—0 (1—0), מכבי "השקמה" רמת־גן — הפועל קרית־מלאכי 1—1 (1—1), הפועל אשקלון — הפועל אזור 1—1 (0—1). הפועל ירוחם היה חופשי.

בעיטה חופשית

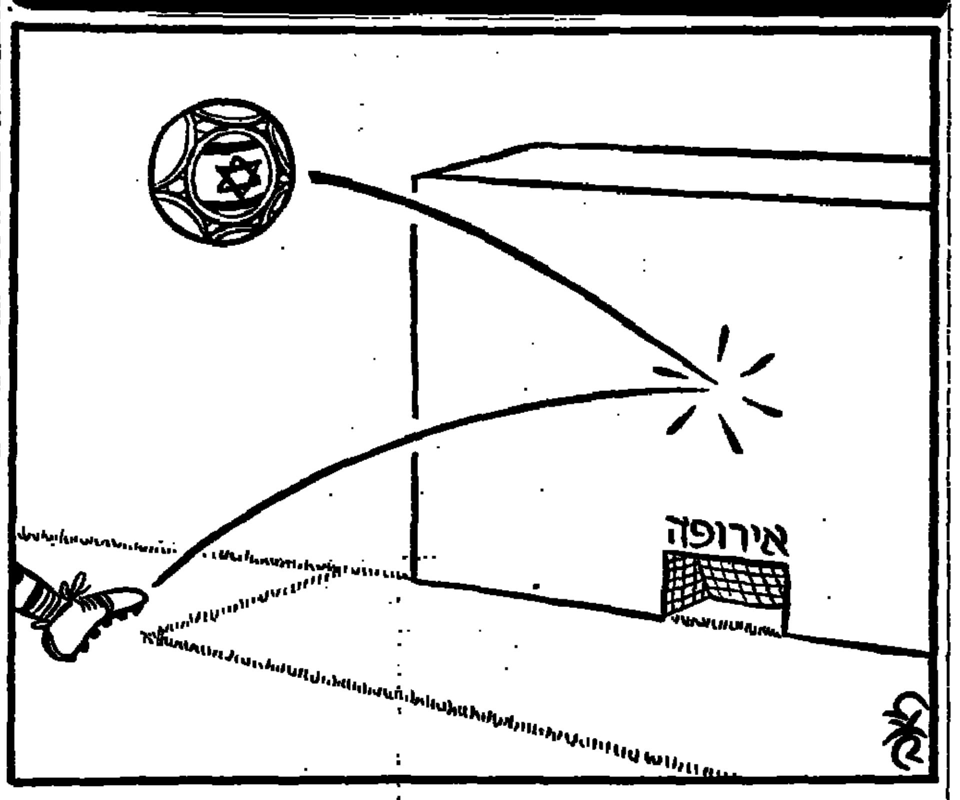

רק ווסטהאם עדיין מסוגלת להחזיר את התואר ללונדון

ליוורפול 5—0 על ברמינגהאם ★ אוורטון רק 0—0 בנוטינגהאם

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). שתי נקודות מפרידות עתה בין שתי הנציגות של העיר ליוורפול במאבק המרתק על הזכיה בתואר האליפות. זאת לאחר שליוורפול הביסה אתמול את ברמינגהאם סיטי 5—0 בעוד שאוורטון חזרה עם נקודה בלבד מנוטינגהאם (0—0). ווסטהאם יונייטד, שניצחה 1—0 את קובנטרי סיטי, היא הקבוצה היחידה שיכולה עוד למנוע מאחת מאלה את התואר ולהעבירו ללונדון אחרי הפוגה ארוכה.

גארי גילספי, שהחליף את מארק לורנסון, הבקיע שלושער לזכות ליוורפול. השערים האחרים הובקעו ע"י יאן מולבי ואיאן ראש, שערו ה־30 העונה. טוני קוטי הבקיע את שערו ה־24 העונה והבטיח את שלוש הנקודות לווסטהאם. השבוע תשחק ווסטהאם פעמיים בבית, נגד קובנטרי מחר ונגד מנצ'סטר סיטי ביום רביעי. ליוורפול תשחק ביום רביעי נגד לסטר ואוורטון נגד אוכספורד יונייטד.

לאוכספורד יהיה זה מישחק חשוב ביותר במאמציה לברוח מהמקום ה־20 ומהירידה לליגה השניה. אוכספורד, שזכתה בשבוע שעבר בגביע החלב, נוצחה אתמול 2—3 ע"י איפסוויץ' משער שהובקע שתי דקות בתוך זמן הפציעות. לאוכספורד 36 נקודות ונותרו לה שלושה מישחקים. מקדימות אותה לסטר עם 39 נקודות ושני מישחקים וקובנטרי 40 נקודות ומישחק אחד.

לסטר נכנעה אתמול 0—4 באיצטדיון "אולד טרפורד" למנצ'סטר יונייטד. מארק יוז הבקיע את שערו האחרון במיגרש זה לפני שיעבור לברצלונה. פיטר דאוונפורט, שעבר לפני שבועות מיספר מנוטינגהאם, הבקיע את שערו הראשון במדי יונייטד. את השערים [illegible]

תחת ההלם של ההפסד לאוכספורד בגמר גביע החלב, נחלה תבוסה 2—5 בדרבי הלונדוני נגד טוטנהאם. צ'לסי, שעוד לפני שבוע היתה בת־מנת האליפות, נוצחה 1—3 ע"י אסטון וילה. מיק הארפורד הבקיע את שלושת השערים בניצחונה של לוטון על ווטפורד 3—2.

תוצאות נוספות: ארסנל — ווסט ברומיץ' 2—2, ניוקאסל — מנצ'סטר סיטי 3—1, שפילד ונסדיי — סאותהמפטון 3—2.

בליגה השניה נמשך המאבק על שני המקומות הנותרים בדרך לליגה הראשונה. לצ'רלטון אתלטיק, שניצחה אתמול את בלקבורן 3—0, נותרו שלושה מישחקים ולה 70 נקודות. גם לפורטסמות 70 נקודות אבל נותר לה מישחק אחד. אתמול סיימה בתיקו־אפס עם שפילד יונייטד. לווימבלדון 68 נקודות אחרי הניצחון 3—2 על האל סיטי אבל נותרו לה עוד 4 מישחקים.

צמרת הטבלה

1.ליוורפול	40	37—86	82
2.אוורטון	39	38—78	80
3.יונייטד	41	35—69	75
4.ווסטהאם	38	34—67	75
5.צ'לסי	39	48—56	71
6.שפילד	41	54—62	70

שתיים מהן יצטרפו כאמור לנוריץ' (81 נק'), שנוצחה אתמול 0—1 בגרימסבי.

וולבס, אחת מקבוצות הפאר האנגליות בשנות ה־50, ירדה אתמול לראשונה בתולדותיה לליגה הרביעית. וולבס ירדה מהליגה הראשונה לרביעית בשלוש שנים רצופות.

בסקוטלנד זקוקה הארטס לנקודה במחזור האחרון כדי לזכות בתואר אחרי הניצחון 1—0 על קלידבנק. סלטיק, שניצחה אתמול את דאנדי 2—0, יכולה לקדים אותה בהפרש שערים אם תנצח בשני המישחקים שנותרו לה בעוד שהארטס תפסיד במישחקה האחרון.

ספורטאי ארה"ב חוששים להשתתף בתחרויות באירופה

ניו־יורק (שרות "ספורט הארץ"). התאחדות הטניס של ארצות הברית [illegible] נבחרת הנוער [illegible] בטניס [illegible] לאור החששות מהתקפות טרור בתגמול על הפצצות חיל האויר האמריקאי בלוב.

גם מוסדות ספורט אחרים בארצות הברית שוקלים אם לשלוח ספורטאים לאירופה. בשלב זה מדובר בנבחרת הנוער באתלטיקה האמורה ליטול חלק באליפות העולם לנוער באתונה ונבחרת הכדורסל [illegible] שצריכה להשתתף באליפות העולם שתהיה בחודש אוגוסט בספרד.

● מתאגרפי כפפות הזהב הוכיחו בסוף השבוע שהם לא רק אלופי ישראל ומיטיבים להתאגרף, אלא גם טובים בהתנדבות לתרומת דם. ביוזמה משותפת של מרכז כפפות זהב ומד"א נערך מבצע התרמה בו תרמו עשרות אורחים, ובהם גם 18 מתאגרפי כפפות הזהב ומתאגרפת אחת.

כדורגלני באיירן מינכן מורמים לאוויר (במרכז) ולותאר מאטאוס צוהלים עם קערת־האליפות, לאחר שקבוצתם זכתה אתמול בתואר המערב־גרמני. (צילום רויטר של איפי)

סיום דרמאטי נדיר בגרמניה

ההפסד של ברמן הכתיר את באיירן

ורדר, שהיתה זקוקה לתיקו, נכנעה 2—1 בשטוטגארט ומינכן הביסה 6—0 את גלאדבך

בונדסליגה

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הארץ"). לסיום דראמטי יותר לא יכלו לצפות אוהדי הכדורגל במערב־גרמניה. אחרי שהובילה 32 מחזורים, איבדה וורדר ברמן את תואר האליפות במחזור ה־34 והאחרון, כאשר נוצחה 2—1 בשטוטגארט. בעוד שבאיירן מינכן מוחצת את בורוסיה מנשנגלאדבך 6—0 וזכתה בתואר בזכות הפרש השערים. לבאיירן זה תואר תשיעי בבונדסליגה והשני ברציפות.

לעיני 70 אלף צופים באיצטדיון האולימפי, הבקיע לותאר מאתאוס כבר לאחר 20 שניות לזכות באיירן. דיטר הנס (2), רולאנד וולפארת (2) ורייניהולד מאתי הבקיעו את השערים האחרים. לבאיירן יש אפשרות לעשות את ה"דאבל" מאחר ותתמודד ב־3 במאי בגמר הגביע עם שטוטגארט, בגמר הגביע הגרמני.

קארל אלגוור, שגרם להדחתה של ברמן מהגביע, הבקיע את שני השערים לזכות שטוטגארט שגרמו להפסדה של ברמן גם הפעם. תשע דקות לסיום הבקיע מאנפרד בורגסמילר לזכות ברמן ועורר תקוות שתשיג את התיקו המיוחל. במישחק זה, בו חזו 65 אלף צופים, שותף גם רודי פלר שנעדר תקופה ארוכה בגלל פציעה אבל הוחלף אחרי 45 דקות.

אבל הגיבורה האמיתית של שלבי הסיום היתה קבוצת באייר אירדינגן, שהעפילה למקום השלישי. אתמול השלימה מיבצע של חמישה מישחקים בשמונה ימים בהם צברה את כל 10 הנקודות. ניצחונה האחרון היה 2—5 על פורטונה דיסלדורף. ב־12 מישחקיה האחרונים צברה אירדינגן 22 נקודות. היא תשחק בעונה הבאה בגביע אופ"א

צמרת הטבלה

1.באיירן	34	31—82	49
2.ברמן	34	41—83	49
3.אירדינגן	34	60—63	45
4.גלאדבך	34	51—65	42
5.שטוטגארט	34	45—69	41
6.לוורקוזן	34	51—63	40

יחד עם ברמן, מנשנגלאדבך ולוורקוזן. האמבורג, למרות שניצחה אתמול את איינטראכט פרנקפורט 1—0, לא תשחק בעונה הבאה באירופה.

פרנקפורט ניצלה, בזכות שני שערים, מהצורך להתמודד במישחקי מיבחן עם השלישית בליגה השניה. בורוסיה דורטמונד, שגברה על האנובר 4—1, תופיע במיבחנים אלה. היורדות נקבעו כבר לפני שבועות אחדים — סארבריקן והאנובר.

פייר ליטברסקי, שנפצע קשה לפני שבועות מיספר, חזר במפתיע להרכב של פ.צ. קלן והבקיע פעמיים בניצחון 3—0 על בוכום שהעלה את קלן למקום ה־13 בדירוג. ליטברסקי ישחק בעונה הבאה בראסינג פאריס ששילמה בעבורו 2.7 מיליון מארקים למועדון הגרמני.

תוצאות נוספות: נירנברג — מאנהיים 2—0, קייזרסלאוטרן — סארבריקן 6—0, שאלקה — לוורקוזן 2—2.

● ליסבון. שניים מהכדורגלנים הבולטים בליגה הפורטוגלית לא ישתתפו במישחקי הגמר במכסיקו. מנואל פרננדס בן ה־35 מספורטינג ליסבון, שהבקיע העונה 29 שערים, לא הוזמן משום שהוא אויב מריר לשעבר של המאמן ז'וזה טורס. חלוץ מצויין אחר של ספורטינג, ז'ורדאו, לא הוזמן גם הוא לסגל.

טניס

נואה הדיח את וילאנדר

מונטה־קארלו (איפי). הטניסאי הצרפתי יאניק נואה הפתיע אתמול את המדורג מספר אחד מאטס וילאנדר בשלב חצי הגמר ויתמודד היום עם שוודי אחר, יואכים ניסטרום, במישחק הגמר של טורניר "הפרס הגדול" של מונטה־קארלו.

נואה, שדורג רביעי, מנע מוילאנדר הופעה רביעית רצופה בגמר, כשגבר עליו 4—6, 7—6, 6—3. ניסטרום ניצח את בן־ארצו שטפאן אדברג 7—5, 4—6, 6—3. ארבעת הטניסאים נאלצו אתמול לשחק פעמיים מאחר והגשם גרם לדחיית מישחקים.

● רביב וינדפלד זכה באליפות הפסח בטניס לבני 18, לאחר שגבר על בועז מרנשטיין 6—3, 7—5. יצחק שמרנשטיין הוליך במערכה השלישית 5—4. בתואר לבנות 16 זכתה הגית אוחיון לאחר שגברה על יעל סגל 6—2, 6—0. בתואר לזוגות (16—18) זכו יואב עוזאי ויעקב שחר שגברו על חיים ציון ואילן אורליך 6—3, 6—7, 7—5. בתואר לבנות (גיל 16—18) זכו סופי רפאל וענת הרון לאחר שניצחו את אוסנת דג'זאן ומיכל יפלח 6—3, 6—2.

● במה הפתעות היו באליפות הטניס לותיקים הנערכת על מגרשי מכבי צפון תל־אביב. בגילאי 35 היו ברבע הגמר תוצאות אלה: ברמון הוזאס — דב לוין 6—2, 6—2. שמואל דנק — נחמן הרשקוביץ 6—7, 6—2, גבי הרמט — משה ויצרייך 6—1, 6—1. אנדרי פורסטן — אמנון בירן 6—2, 6—1. בגילאי 45 הפתיע יצחק בן־שחר בחצי הגמר בניצחון על אלוף העבר גבי הוביצקי 6—0, 6—2. ד"ר ראול גלר, הכדורגלן לשעבר, ניצח את יוסי זמרגן 6—1, 6—2. בגילאי 55 ניצח עמנואל בודן את משה גרשוביץ 6—1, 6—4. ג'ורג' קמפל עלה לגמר לאחר שיריבו אריה אבידן פרש. אבידן ניצח שלשום לאחר מישחק מעניין את מנהל התאחדות לספורט שמואל לזקין 6—3, 4—6, 6—1.

● רביב וינדפלד, מדורג מספר 1 באליפות הטניס של פסח לנוער שהחלה אתמול, ניצח בקלות בסיבוב הראשון את רוני גרין 4—6, 6—3. המדורג 3 אורן מוסוטול גבר על יובל הירש 4—6, 6—0. בועז מרנשטיין ניצח את ניר דקל 4—6, 6—2, 6—3. בתחרויות לנשים מדורגת ראשונה אלופת ישראל אילנה ברגר שעלתה לסיבוב השני ללא מישחק. רונה כרמי ניצחה את טלי ליון מדרא"פ 7—5, 3—6, 6—1. שתי ישראליות אחרות נוצחו על ידי שתי קניות מדרא"פ. לינדה ברנדר גברה על סופי רפאל 6—1, 6—0. פולט ויקס ניצחה את יעל שבים 6—4, 6—3. התחרויות יימשכו היום החל משעה 2 ברמת השרון.

צרפתי ישפוט בגמר האלופות

ז'נווה (שרות "ספורט הארץ"). הצרפתי מישל וטרו ינהל את מישחק הגמר על גביע אירופה לאלופות ב־7 במאי בסוויליה בין ברצלונה וסטיאואה בוקארשט. את הגמר למחזיקות גביע ב־2 במאי ינהל השופט האוסטרי וויהר.

ניצחון 136—64 לנבחרת במישחק אימון בגרמניה

כדורסל

קארלסרוהה (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת הכדורסל של ישראל תקיים הערב את [illegible] תשחק מול קבוצת "כוכבים־בכדורגל" האזור, בה יופיעו כבראה שחקנים אמריקאים.

בסוף השבוע שעבר הביסה הנבחרת את קבוצת אלם, 136—64. המישחק נמשך 50 דקות ובתום 40 דקות היתה התוצאה 112—50. במחצית הוליכה הנבחרת 54—36.

דורון שפע קלע 23 נקודות, מוטי דניאל 17, לאוון מרסר 16, חיים זלוטיקמן 13 והאדי לאמף 12. "היריבה לא היתה חזקה, אבל זה היה מישחק אימון ראשון והוא היה טוב בשביל הכושר הגופני ובשביל תירגול ההתקפה וההגנה", אמר [illegible] ההגנה. האימונים מתנהלים על פי התכנית: היום נתאמן בבוקר ונשחק בערב ומחר נתאמן בבוקר לפני שנצא בחזרה בדרכנו הביתה".

ביום חמישי יתמודד הנבחרת מול נבחרת בלגיה, במישחק שיהיה בהיכל הספורט בירושלים.

לפני בואה לישראל גברה בלגיה על צ'כיה 78—70

סופיה (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת הכדורסל של בלגיה, שתגיע השבוע לישראל ותקיים שלושה מישחקי מיבחן נגד נבחרת ישראל, גברה כאן על צ'כוסלובקיה 78—70 בפתיחת הטורניר הבינלאומי של סופיה. פולין, שתהיה אחת מיריבותיה של ישראל באליפות אירופה דרגה ב' בחודש הבא בליאז', הובסה ע"י בריה"מ 119—73. קובה, שתהיה אחת מיריבותיה של ישראל באליפות העולם בספרד בחודש יולי, נכנעה 103—67 ליוגוסלביה.

במישחק נוסף גברה בולגריה על יוון 85—76.

בבית ב' של אליפות אירופה דרגה ג' הנערכת בקופנהאגן, גברה אוסטריה על קפריסין 84—49 בעוד שאנגליה ניצחה את לוקסמבורג 96—67. הנבחרות שתעפלנה מבית זה תשובץ עם ישראל, הונגריה, טורקיה, שוודיה ופולין באליפות אירופה דרגה ב'. איסלנד, שזכתה בבית א' של אליפות דרגה ג', תשובץ בבית השני.

שבע עלו לסיבוב השני ★ מישחק חמישי פילדלפיה — וושינגטון

אן.בי.איי.

ניו־יורק (איפי). רק קבוצה אחת לא נקבעה עדיין בסיבוב השני של הפליי־אוף בליגת הכדורסל המקצוענית. הקבוצה הזו תיקבע הלילה, עת יתקיים המישחק החמישי והמכריע בין פילדלפיה 76 ווושינגטון בולטס. וושינגטון השוותה את מאזן הניצחונות ל־2—2 כשניצחה באלמה 116—111.

פילדלפיה פיגרה כבר בהפרש של תשע נקודות ברבע הרביעי אבל כשנותרו דקה ו־31 שניות לסיום עלתה ליתרון 111—109. ג'ף רולאנד השווה אבל החטיא את זריקת העונשין שהעניקה לו. דארל גריפית' השתלט על הכדור החוזר, הוא אותו למנוע של צ'ארלי באוקלי ממנו יצא הכדור לחוץ. וושינגטון החזיקה בכדור וג'ף מאלון קבע 113—111 בדרך לניצחון.

שלוש קבוצות אחרות זכו בניצחונות 3—1 ועלו לסיבוב השני: דנוור נאגטס, אטלנטה הוקס ודאלאס מאווריקס. אטלנטה נזקקה לשתי הארכות לפני שגברה על דטרויט פיסטונס 115—114. ספאד ווב תגנם ניצל שתי זריקות עונשין שלוש שניות לסיום ההארכה השניה והבטיח את הניצחון. דומיניק ווילקינס קלע 38 נקודות לאטלנטה.

דאלאס קלעה 12 נקודות לעומת 2 ב־36 השניות האחרונות מול יוטה ג'ז בדרך לניצחון 117—113. סם פרקינס 29 ומארק אגואיאר 28 היו הקלעים הבולטים של דאלאס. אלכס אינגליש קלע 38 וניצל שתי זריקות עונשין לזכות דנוור במצב של 110—110 עם פורטלנד והבטיח את הניצחון 116—112.

המישחקים בסיבוב השני — בחוף המערבי: לוס אנג'לס לייקרס — דאלאס, יוסטון — דנוור. בחוף המזרחי: בוסטון — אטלנטה, מילווקי — פילדלפיה או וושינגטון.

● בובי מור, מי שהיה קפטן נבחרת אנגליה במישחקי גמר הגביע העולמי 1966, התפטר מתפקידו כמנהל קבוצת סאותאנד יונייטד בליגה הרביעית.

כדוריד

הערב יוכתר אלוף הכדוריד

מאת סופר "ספורט הארץ"

אליפות ישראל בכדוריד תוכרע הערב במישחק השלישי והאחרון בשלב הגמר־יד בין האלוף, מכבי ראשון־לציון, להפועל רמת־גן, שסיים שני את השלב הראשון של הליגה הלאומית. המישחק יחל בשעה 20.30 בראשון־לציון.

מכבי ראשון־לציון ניצחה בשני המישחקים הראשונים בהפרש של נקודה, המישחק השלישי הסתיים בתיקו, ובמישחק הרביעי ניצחה הפועל רמת־גן 17—16. לשחקני ראשל"צ יספיק תיקו לאליפות; ניצחון של רמת־גן בהפרש של שער יגרור הארכה. ניצחון בפער גדול יותר יקנה את התואר לרמת־גן.

הפועל ר"ג ואס"א ת"א בגמר הותיקים

הפועל רמת־גן ואס"א תל־אביב העפילו אמש לגמר גביע המדינה לותיקים בכדוריד כשגברו על יריבותיהן בטורניר בו נטלו חלק 100 שחקנים ב־6 קבוצות.

אס"א תל־אביב הפתיעה בניצחונות על הפועל אזור 7—6 ומכבי רחובות 7—4. הפועל רמת־גן גברה על קבוצת הקאנטרי קלאב 12—4 וסיימה בתיקו 3—3 עם הפועל הרצליה.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
של יקירנו
דוד שפרירי
ההלויה תתקיים היום יום ראשון, יח' בניסן תשמ"ו
27.4.86 בשעה 12.00 בצהרים
בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה
אוטובוס יצא מבית המנוח רחוב מסדה 18 בשעה 11.30
המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי אבי וסבנו היקר
משולם וגמן
ההלויה תצא היום יום א' יח' בניסן תשמ"ו 27/4/86 בשעה
12.00 בצהרים מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב
לבית העלמין הדרום בגבול חולון־בת־ים
אשתו: מרתה וגמן
בנו: שאול, שרה, טל
ויונתן וגמן

לשאול וגמן והמשפחה
משתתפים בצערך במות
אביך ז"ל
תגום תעשיות גומי בע"מ
ההנהלה והעובדים

ליוסף פורצקי
ולמשפחת פורצקי
תנחומים במות האב
ראובן ז"ל
אכותורס
אריה כהן ומשפחתו

קרן אריה ורבקה שנקר ז"ל
אנו מצטערים על פטירתו של חברנו
מר **אויגן פרופר** ז"ל
ומביעים את תנחומינו למשפחה האבלה
ההנהלה והחברים

לאליס ולמשפחת פרופר
אתכם באבלכם הכבד
על פטירת
אויגן פרופר ז"ל
רחל וישראל פולק

לדן וגד ומשפחת פרופר
המתתפותנו באבלכם הכבד
על הילקח מכם אביכם הדגול
מר **אויגן פרופר** ז"ל
איש המעש והחזון התעשייה בישראל
בנחמת ציון וירושלים תנוחמו
מפעל הדר
לביסקוויטים ירושלים

קרן ת"א לפתוח
אבלה על מות
אויגן פרופר ז"ל
מחלוצי תעשיית המזון בארץ
שתרם רבות לעיר תל־אביב יפו
במעש ובדוגמא אישית
שלמה להט
ראש עיריית תל־אביב יפו
יו"ר קרן ת"א לפתוח

יקירנו
אליהו מדן
(מהלרבן)
איננו
ההלויה תתקיים היום יום א' יח' בניסן תשמ"ו
27/4/86 בית לחם הגלילית בשעה 15.00
המשפחה

אמנו היקרה
גב' סופי זלקה
לבית קוכמן
נפטרה בשיבה טובה
ההלויה התקיימה ערב פסח תשמ"ו בבית יצחק
צבי זלקה וב"ב · אברהם זלקה וב"ב
הלל להב וב"ב · דבורה שפיר (זלקה)
בית יצחק 23.4.86

למרה, יגאל ויוסי
אתכם באבלכם הכבד
על מות יקירכם
ראובן פורצקי ז"ל
משפחות: ברמץ, גלפרין
ויינבלום,
ורטיקובסקי,
יורמן, יעקובוביץ
רודיך, רוזנבלט שטרנברג.

صكنا من الاصل

עוברים

ביום חמישי 1.5.1986
עוברים משרדי פזקר בתל-אביב
למשרדי פז
חברת נפט בע"מ
דרך יפו-ת"א 3, תל-אביב 66841

מספרי הטלפון החדשים:

03-652341
03-651853

תודה ולהתראות בכתובת החדשה.

פזקר פז PAZKAR

שני פורצים נעצרו בי"ם, בעת שניסו לגנוב מחנות תכשיטים

פרצו לחנות למוצרי סריגה ומשם ניסו להגיע לחנות התכשיטים

(ט) שני פורצים נלכדו ביום ה' בערב בירושלים, בשעה שעסקו בפריצה לחנות ואחר כך ניסו להבקיע פירצה בקיר המשותף לחנות זו ולחנות תכשיטים.

קודם לכן, בשעות הבוקר, עבר תושב ירושלים במרכז העיר ושמע צפירות אזעקה מחנות התכשיטים "תמר". האיש, קרוב משפחה של בעל החנות, דיווח על כך לבעל החנות וזה הזעיק את המשטרה. בעת הסריקות שערכה המשטרה נתגלה כי נפרצה חנות למוצרי סריגה, הסמוכה לחנות התכשיטים. והפורצים החליפו את המנעולים. הוחלט להציב מארב במקום.

סמוך לשעה 10 בלילה, הגיעו שני בני אדם לחנות למוצרי סריגה, פתחו את הדלת במפתחות חדשים שהתקינו ונכנסו פנימה. כעבור זמן קצר הפתיעו השוטרים את השניים בשעה שניסו להבקיע פירצה בקיר המשותף: ברשותם נמצאו גרזן, פטישים ומספרי חיתוך.

המשטרה חוקרת אם השניים — תושב פ"ת ותושב ירושלים — שנעצרו, קשורים בפריצות שהיו באחרונה בירושלים.

120 אלף מטיילים פקדו את אילת בימי החג ו־250 את דרום סיני

הרצח בראס בורקה הביא, כנראה, לירידה הדראסטית בתיירות הישראלית לסיני

מאת איתן רבין

120 אלף מטיילים פקדו במשך החג את אילת. כך מעריכים גורמי תיירות מקומיים. לעומת זאת היה מספר כלי הרכב הישראליים שעברו בחג לדרום סיני 60 בלבד, ובהם על פי ההערכה 250 מטיילים.

גורמי תיירות מקומיים שבשבוע הבא יפקדו את אילת מטיילים נוספים, ומעריכים כי במשך כל ימי החג יגיע מספרם ל־200 אלף. גם ברצועת עזה הגיעו מטיילים רבים, התפרסו בחופי העיר, וערכו פיקניקים בחורשותיה.

לעומת 600 כלי רכב ישראלים, שירדו לדרום סיני במשך הימים הראשונים של החג בשנה שעברה, חצו את הגבול הבין לאומי בטאבה דרומה, השנה, 60 כלי רכב בלבד והמצרים הביעו אכזבה מהתנועה המדולדלת השנה.

גורמי התיירות והמצריים מעריכים כי הרצח בראס בורקה שאירע בחג הסוכות הוא הגורם לירידת תנועת המטיילים לסיני. בראס בורקה עצמה לא שהו בראשית החג ישראלים כלל.

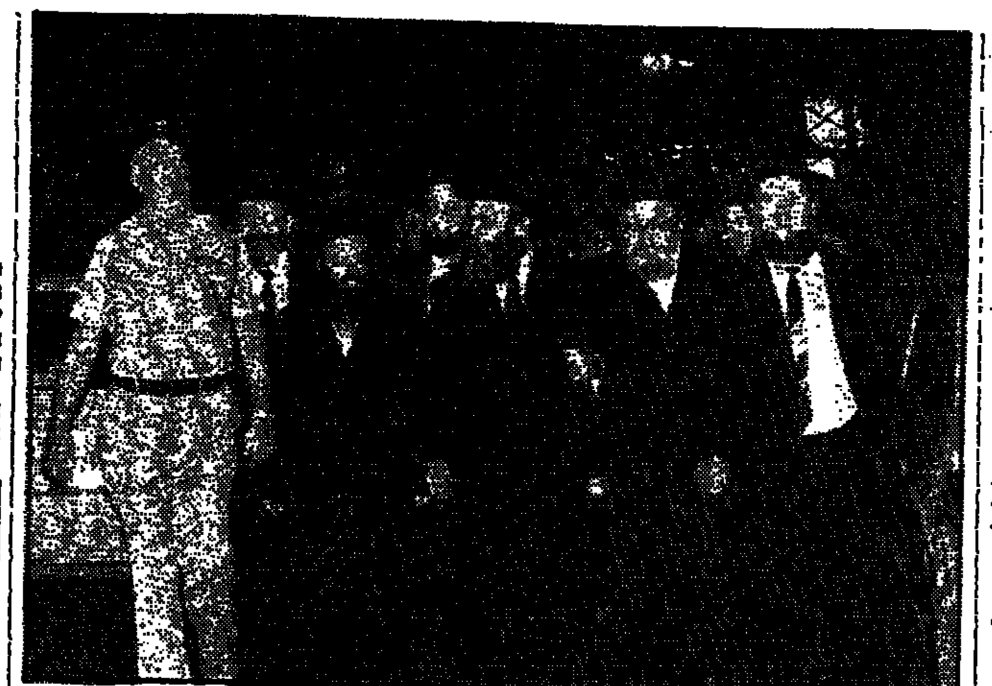

הרב סולומון, רבה הראשי של פ"ת וחסידיו עושים את דרכם להפגנה, שנערכה בליל שבת, מול קולנוע "היכל" בעיר. בתמונה הרב וכמה מאנשיו, כשהם מלווים במפקד המחוז, ניצב אורי עמית. (צילום שי אבריאל, י.פ.פ.א.)

החמרה בזיהום האוויר בחיפה ב־'85 בהשוואה לשנתיים שקדמו לה

בנווה שאנן נרשמו בשנה החולפת שבע חריגות מהתקן המוחלט

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

החמרה בזיהום האויר בחיפה חלה בשנה החולפת, בהשוואה לכל אחת משתי השנים שקדמו לה.

מנתוני היחידה לאיכות הסביבה באיגוד ערים אזור חיפה, עולה כי ב־1985 נרשמו בשכונת נווה שאנן — השכונה הגדולה של חיפה — שבע חריגות מהתקן המוחלט, שאותו אסור לעבור ולא פעם אחת, לגבי המזהם העיקרי של חיפה: דו־תחמוצת הגופרית. בכל אחת משתי השנים הקודמות נרשמו 2 חריגות למזהם זה מהתקן המוחלט.

מקרה חמור לגבי מזהם זה נרשם בלילה שבין ה־11 ל־12 באפריל לליל שבת, ברמה שכמותה לא זכורה: בכ־40% מעל התקן המוחלט. בעקבות כך הועברה הוראה לבתי הזיקוק ולתחנת הכוח של חברת החשמל, שהן המקור העיקרי לפליטות דו־תחמוצת הגופרית באזור חיפה, לעבור לשריפת דלק דל גופרית. למרות המעבר לדל גופרית נמשכו הריכוזים הגבוהים גם בלילה שבין 13 ל־14 באפריל.

זיהום קשה אחר, שמקורו בבתי הזיקוק, אירע ב־11 וב־12 באפריל: מארובת הלפיד של המפעל נפלטו עננים שחורים. מנהל היחידה לאיכות הסביבה המהנדס צבי פורר מציין שהעשן השחור שנפלט הוא חריגה מתנאי הרשיון המיוחד שהוצא לבתי הזיקוק במסגרת החוק למניעת מפגעים (חוק כנביר).

בלש הוכה על ידי מפגינים דתיים בפ"ת ליד "היכל"

ההפגנה היתה ללא רשיון, במסגרת המותר לפי החוק

מאת נורית אמיתי

תושב פתח תקווה, בן 35, החשוד בתקיפת שוטר בעצרת הוועד הציבורי לשמירת השבת, שהיתה לפני שבוע בפתח תקוה, נעצר בידי המשטרה ויובא הבוקר לבית משפט השלום בעיר להארכת מעצרו.

עצרת מחאה מול בית הכנסת הגדול בפתח תקוה, שיזמו ביום ו' המתנגדים להפעלת קולנוע "היכל" בלילות שבת. בבית הכנסת שברחוב חובבי ציון נישאו נאומים חריפים בקדושת השבת. בלש משטרה, בלבוש אזרחי שעורר חשדם של חרדים הותקף משום שחשדו בו שהוא מקליט. הבלש, שנשא מכשיר קשר זעיר אמור היה לדווח על תנועות הנוכחים במקום ועל כוונותיהם.

ליד קולנוע היכל עצמו נערכה הפגנה שקטה, במסגרת המותר על פי החוק וללא איסור המשטרה.

שני ילדים טבעו במאגר מים ליד קיבוץ רביבים

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

שני ילדים, מעמק עטלוש ועובריין עזה, משבט אל עזומה שבנגב, טבעו ביום שישי במי קווה מים סמוך לקיבוץ רביבים. קרובי משפחה של הטובעים, שחיפשו אחריהם גילו את בגדיהם ליד מאגר מים, סמוך לרביבים.

כוחות משטרה גדולים, שהוזעקו למקום, נעזרו בצוללנים מהצפון ואלו איתרו את שני הילדים. רופא שבדק את גופותיהם קבע כי הם מתו כתוצאה מטביעה. זהו המקרה השלישי שילדים בדואים טובעים במאגרי מים. לפני חודש טבע נער בדואי במאגר מים ליד הישוב עומר.

תושבים באום אל פאחם פונים לשר הפנים: לפזור את העיריה

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ"

התארגנות של תושבים באום אל פאחם קוראת למשרד הפנים לפזר את מועצת העיריה ולהכריז על בחירות חדשות "נוכח כשלון העיריה בקידום השירותים והקיפאון המוחלט בשירותי הבינוי והחינוך".

בין חותמי המכתב, ראש המועצה לשעבר מוחמד מוסטפה מהאמיד, היועץ המשפטי של העיריה עו"ד חוסיין מהאמיד.

עוד כולל המכתב את חתימותיהם של כמה רופאים, מורים ופעילי ציבור. הם נפגשו אתמול בבית ראש המועצה לשעבר, בחרו ועדת מעקב וניסחו מכתב לשר הפנים נגד הנהלת העיריה. סופר "הארץ" לא הצליח לקבל תגובה מראש העיריה שאין טלפון בביתו.

NEW YORK-TEL AVIV
NON-STOP
TowerAir

המשטרה חוקרת חשדות לאי סדרים והונאות שבוצעו ב"מושבי הגליל"

• עד כה נחקרו, בין השאר, ח"כ לשעבר רענן נעים וציון מוסקילה
גם ראש המועצה האזורית מרום הגליל אמור להיחקר

(ע). מחלקת ההונאות של משטרת ישראל חוקרת חשדות לאי סדרים, הונאות ועבירות אחרות, שבוצעו לכאורה באיגוד מושבי הגליל.

חקירת המשטרה הוחלה מיד עם הקמת הועדה הממונה של האגודה, שבעקבותיה הודח המנכ"ל הקודם, רחמים יקותי. עד כה נחקרו ארוכות ח"כ לשעבר רענן נעים, ציון מוסקילה ממרום הגליל ואחרים. נמסר, כי אמורים עוד להיחקר ראש המועצה האזורית מרום הגליל, בן ציון ספר ואחרים.

רענן נעים אמר לכתב עתי"ם, כי הוא נחקר בעיקר על מעשיו של יו"ר האגודה והמנכ"ל לשעבר, רחמים יקותי.

עוד נודע, כי בין הנושאים הנחקרים — גם חשדות כי חקלאים, שאינם מגדלים גידולים ליצוא קיבלו מענקים ליצוא ממשרד החקלאות, באמצעות האגודה. כן נחקר חשד בדבר חלוקת טובות הנאה ל"מקורבים" לקראת הבחירות. דובר המטה הארצי הכחיש קיומה של החקירה.

לרוני דרוויש

מנהל סניף בורסת היהלומים בנק דיסקונט

יישר כח ואחולים מקרב לב מידיד אמיתי
לאור זיכויך המוחלט במשפט העלילה
הדמים וציד המכשפות אשר נערכו נגדך
(אולי גם כאן תפתח ועדת חקירה
למעשים שנעשו נגדך)

מאחל **משולם הנרי**

נעצרו ארבעה חשודים ברצח האסיר בחופשה, משה ישראל

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" ברמלה

ארבעה חשודים ברצח האסיר בחופשה — משה ישראל בן 21 [illegible]

ארבעת העצורים הם סמי חורי (23), פטריק כהן (23), מרדכי שיקאשוילי (26) וזקלין דודינסקי (29) מרמלה.

גופתו של משה ישראל נמצאה על ידי פרדסן, שהגיע לפרדסו בשכונת הבצלות ברחובות. חוקרי המשטרה סבורים, כי הרצח בוצע על רקע של חיסול חשבונות.

ישראל ישב בכלא מעשיהו ונגזר עליו, בגין פריצות וגניבות, עונש מאסר. לכבוד ליל הסדר קיבל חופשה, כדי לבלות החג עם בני משפחתו. לאחר ליל הסדר יצא את הבית — ולא חזר.

ביום שישי נקבר ישראל בבית העלמין ברמלה בנוכחות שמירה משטרתית, כשמאות מקורבים וקרובי משפחתו ליוווהו בדרכו האחרונה. [illegible] בקרבת ביתם, הם צרו על הבית ובסיוע משטרה הושב השקט למקום.

אסיר בחופשה (29) הובא אתמול לבית־החולים אסף־הרופא, מצבו, כנראה מדקירת סכין.

בחקירתו סיפר לשוטרים כי בשעות אחר־הצהרים, אתמול, יצא את ביתו שברחוב צה"ל ברמלה כדי להתקשר בטלפון ציבורי בשכונה. במקום פגש אדם ולאחר דין ודברים עימו דקר אותו במפשעה. חבר שהיה עימו, חבש אותו והביא אותו לחדר המיון בבית־החולים אסף־הרופא.

במשטרה בודקים את גירסת הנפגע.

סוחרי י־ם ישביתו עסקים עם סמל תיירות אם יקבלו ישראלים פטור ממע"מ במלונות

[illegible]

ארגון סוחרי ירושלים הודיע [illegible] העסק הנושאים את סמל התיירות, אם תאשר הממשלה את המלצתו של שר התיירות אברהם שריר, לפטור את בתי המלון ממע"מ לישראלים ולא להעניק פטור זהה לחנויותיהם.

מנכ"ל ארגון סוחרי ירושלים, אברהם בירנבוים, אמר כי השפל בעסקי המסחר לתיירים בבירה חמור ושלל את העלמות שריר מאותם עסקים המכניסים לטענתו כ־40 אחוז מהכנסות המדינה במט"ח מתיירים, הכוללים את החנויות למסחר תכשיטים, חפצי החן, ומתנות, והמסעדות ובתי הקפה לתיירים.

הודעה לצרכני החשמל

חברת החשמל מבקשת להודיע לציבור צרכניה כי לרגל חופשה מרוכזת בחג הפסח

לא תתקיים קבלת קהל במשרדי החברה מיום רביעי, י"ד בניסן (23.4.86) עד יום שישי, כ"ג בניסן (2.5.86) ועד בכלל.

כל השירותים להבטחת אספקת חשמל סדירה ואמינה לצרכנים וכן שירותי הטיפול בתקלות יפעלו כרגיל.

צרכנים החייבים לפרוע חשבונותיהם בקופות החברה (ולא בבנקים) יוכלו לשלם במשרדי החברה ביום ראשון 27.4.86, יום שני 28.4.86, יום שלישי 29.4.86 ויום שישי 2.5.86

מזמיני חיבורים למערכת אספקת החשמל יוכלו לשלם במשרדי החברה ביום שלישי 29.4.86

אנו מבקשים מהצרכנים להקפיד על תשלום חשבונות החשמל במועדם.

חברת החשמל ועובדיה מאחלים חג שמח לכל בית ישראל

חברת החשמל לישראל בע"מ

בביתו של פרס התקיים יום עיון על סובלנות ואחווה בין העדות

פרס: "לא נסבול אפילו אחוז אחד של אבטלה"

(ע). יום עיון ראשון בסוגו, על סובלנות ואחווה בין העדות בישראל, התקיים ביום שישי בבית ראש הממשלה, שמעון פרס, בירושלים, וסיכל את פתיחת חגיגות המימונה המסורתיות של יהדות צפון אפריקה.

חגיגות המימונה המרכזיות ייפתחו ברוב עם במוצאי שביעי של פסח במנהג אירוח של רבבות יוצאי צפון אפריקה בבתיהם במסורת "תרבחו ותסעדו". אירועי החג יימשכו גם למחרת, ביום ה', כאשר יתארחו אצל החוגגים אישי ציבור וראשי המדינה.

בדבריו ביום העיון עמד ראש הממשלה על חשיבות רווחתו של הפרט בכל תחומי החיים. "אנו נדאג לכל אדם בישראל באשר הוא, לעבודה ולפרנסה, מתוך הכרה עליונה בערכו כאדם, כאזרח וכיהודי ובאנושה, לא נסבול אפילו אחוז אחד של אבטלה בישראל" — הבטיח ראש הממשלה.

משתתפי היום ייחדו דברים למצב החברתי והכלכלי בארץ, ובעיקר למעמד יוצאי ארצות המזרח. הם הדגישו את מורשת יהדות צפון אפריקה ואת מקומה בחיי החברה והתרבות של מדינת ישראל.

בין המשתתפים היו רבנים, ראשי עיירות פיתוח, אישים מראשי הציבוריות של יוצאי צפון אפריקה, אנשי הגות והוגי אורחים.

עם פתיחת הדיון קיבל ראש הממשלה ברכת רבנים מיוחדת, תוך שהוא מרכין את ראשו, והרב המברך מניח עליו את ידיו.

נמסר, כי ייתכן שימי־דיון דומים יתקיימו ביוזמת ראש הממשלה גם לגבי עדות ויוצאי ארצות וקהילות אחרות.

מזג אוויר סגרירי שיבש הטיולים בגליל

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

מזג אויר סגרירי שרר במשך יום אתמול בכמה מקומות בגליל ואתמול אחר־הצהריים אף החל לרדת גשם בגליל התחתון ובגליל העליון.

מטיילים רבים, שהופתעו מהשינוי הפתאומי במזג־האויר, עזבו את הכינרת ונסעו למקומות מסתור. צופים, כי רבבות יגיעו בימים הקרובים לאתרי הטיולים בגליל ושם ישתתפו בשני אירועים מרכזיים: פסטיבל הסוסים היהודים והפסטיבל בעין גב.

מירוץ המכוניות הוכר רשמית ע"י ההתאח' הבינ"ל

מאת יפעת נבו

מירוץ המכוניות הבינלאומי, שייערך מחר, זו פעם שניה בישראל, הוכר שלשום רשמית על ידי ההתאחדות הבינלאומית למירוצי מכוניות (פ.י.א).

במירוץ, שיתחיל בשעה 13.30, ישתתפו 72 נהגים, ביניהם ששה מחו"ל והשאר מישראל.

בתחרות ישתתף נהג המירוצים [illegible] המכוניות המשתתפות במירוץ ערכו אתמול סיור ססגוני ברחובותיה הראשיים של תל־אביב.

הכנס השנתי של החברה להגנת הטבע ייפתח בצפון מדבר יהודה

מאת אלי אלעד

הכנס השנתי של החברה להגנת הטבע ייפתח היום בצפון מדבר יהודה וימשך 3 ימים.

במסגרת הכנס ייערכו עשרות סיורים, לכל גיל ובכל רכב. במרכז הכנס, עצרת המגנים שתערך מחר אחה"צ סמוך לירידו ובה ייסקרו הסכנות הצפויות לחבל ארץ זה כתוצאה מפיתוח לא מבוקר ופגיעות בנופיו ובאתריו.

לרגל הכנס נפתחו למטיילים שטחי אימונים של צה"ל בצפון מדבר יהודה, בהם אתרי נוף יחודיים. מחר תפעיל החברה להגנת הטבע רשת של תחנות מידע על צידי הנסיעה באיזור ותקיים יותר מ־30 טיולים וסיורים, חלקם ללא תשלום.

יום הגשר נוצל לקניות ברשתות השיווק

מאת עידית רוזנבלום

קהל קונים גדול ניצל את יום ו' לעריכת סבב קניות נוסף: בתי הכלבו של המשביר לצרכן ושל רשת השק"ם המו קונים. לדברי אנשי השק"ם היה ביקוש למכשירי אטארי שהוצאו למכירה בתשלומים וכן למאווררים ולמזגנים.

החשוד בניסיון להטות משחקי כדורגל נעצר עד תום ההליכים

ביהמ"ש המחוזי ביטל בכך החלטה קודמת של בימ"ש השלום לשחרר את יעקב הרץ

(ע). "כל התערבות זרה המכוונת להשפיע על תוצאות תחרות ספורט, פסולה בתכלית ויש להתייחס אליה כאל תופעה מכוערת וכאל גילוי של שחיתות, שמקומו לא יכירנו אצלנו". זאת אמר ביום ו' שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב, יעקב קדמי, בעת שהורה לעצור עד תום ההליכים המשפטיים את יעקב הרץ, בן 29 מתל־אביב, המואשם בניסיון לשחד שחקני כדורגל.

כזכור, ביקשה פרקליטות מחוז תל־אביב לעצור את הרץ עד תום ההליכים המשפטיים נגדו אך שופט שלום דחה את הבקשה ושחררו בערבות. על כך הוגש ערעור בפני בית המשפט המחוזי בתל־אביב. בערעור צויין, כי בכתב־האישום מופיעים 8 סעיפים ובהם מוזכרים שחקני כדורגל מקבוצות שונות, שהנאשם הציע להם סכומי כסף ניכרים, כדי שיגרמו לקבוצותיהם להפסיד במשחקים ואילו במקרים אחרים, הציע סכומים גדולים כדי שהשחקנים יתאמצו וינצחו במשחק.

הסניגור, עו"ד דוד מועלם, טען כי הצעותיו של מרשו לשחקנים היו בגדר "תמריץ" כדי שישפרו את רמת משחקם ואין בכך כל פסול. אשר להאשמה כי הציע לשחקנים אחרים כסף כדי שיפסידו במשחק, אמר הסניגור: "אם יימצא שדבר זה אסור — אין בכך כדי להצדיק ענישה מראש והחזקת שולחו במעצר".

בהחליטו לעצור את הנאשם עד תום ההליכים נגדו, הדגיש השופט את חומרת המעשים והעניין המיוחד שיש לציבור בתגובה נמרצת על מעשים כאלה. עם זאת הסכים קדמי לעכב את ביצוע המעצר ויעקב הרץ יתייצב רק מחר בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב לתחילת מעצרו.

פרס אישר ועדת היגוי לזירוז פיתוחה של עכו בלי בירוקרטיה

שריר הבטיח תמיכה בפיתוח העיר העתיקה

מאת נורית כהנא

ראש הממשלה שמעון פרס אישר הקמת ועדת היגוי לזירוז פיתוח עכו תוך עקיפת ההליכים הבירוקרטיים. הגוף ייאגד נציגי כל משרדי הממשלה הקשורים בפיתוח העיר. על כך מסר ביום ו' שר התיירות אברהם שריר, בעת ביקורו בעכו.

השר ביקש מראש עיריית עכו אלי דה־קסטרו להמציא לו תוכנית לעידוד התיירות לעיר מצרפת. שריר יבקר בחודש הבא בצרפת.

בפגישתו עם ראש הממשלה ז'ק שיראק יציג לפניו תוכנית זו. השר שריר הבטיח תמיכה רב שנתית של משרדו בפיתוחה של עכו העתיקה.

ראש העיר דה קסטרו אמר כי באחרונה גברה [illegible] בתיירות של ערבים לעיר ללימוד תרבות האיסלאם. "איננו מסוגלים להכיל את כל האוטובוסים של התיירים המגיעים אלינו", אמר, "בשבתות אי אפשר להכנס במכוניות פרטיות לעיר העתיקה".

דה קסטרו הציע לשר התיירות לפתח ריביירה שתשתרע מחוף עכו עד ראש הנקרה, כתחליף לאפשרות שהוחמצה בפיתוח החופים באיזור חיפה בעטיים של מפעלי תעשיה. הוא ביקש להרחיב את שדה התעופה של חיפה כדי להגביר את התיירות לגליל. שר התיירות הבטיח [illegible]

הבוקר ייפתח סמינר להכרת העיר עכו בבית המורה בעיר.

במשך יומיים יתקיימו הרצאות על עכו הקדומה, בתקופות שונות וייערכו סיורים בתל עכו, בעקבות עונת החפירה עם פרופ' מ. דותן, עכו הצלבנית ואתרים נוספים. בסיום הסמינר יתקיים רב שיח בנושא "עכו לקראת שנת 2000" בהשתתפות ראש העיר אלי דה קסטרו, האדריכלים נחום מלצר, בועז בוקאי ואבשלום זמר.

דייגי עכו הקימו עמותה לטיפול באזורי הדיג האסורים עליהם

עוד תטפל העמותה בנסיונותיו של בעל המארינה להוציאם מהאיזור

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

עמותת דייגי עכו הוקמה לאחרונה לטיפול בבעיות, כגון אזורי דייג אסורים. עד כה לא הוכתרו בהצלחה מאמציהם של נציגי הדייגים לדוג בשטחים עשירים בדגה וסגורים בפני הדייגים לאורך החוף מעכו צפונה עד לראש הנקרה, ודרומה עד אשקלון.

בעייה נוספת של דייגי עכו היא בעל המארינה, העומד להוציא אותם מן האיזור, למרות הסכם שנחתם בזמנו בין משרדי התיירות, התחבורה והחקלאות כי בשעת סכנה, או סערה יאפשרו לדייגים לעגון בנמל.

כמו כן ייאבקו דייגי עכו למען הקמת שובר גלים חדש שיגן עליהם מפני נזקים בעקבות רוחות מזרחיות חזקות באיזור הדייג הצפוני.

על פי הערכות דגים בעכו מדי שנה כ־700 טון דגים.

שוטרים נרגמו בתום משחק כדורגל באבו סנאן

מאת סופרת "הארץ"

ארבעה שוטרים נרגמו אתמול באבנים בתום משחק כדורגל בין קבוצת הפועל אבו סנאן, שאירחה את הפועל סכנין.

משהתברר שקבוצת סכנין ניצחה במשחק, החלו אוהדי הפועל אבו סנאן להתפרע והמשטרה עמדה אמש לעצור כמה מהם. מההתפרעות נגרם נזק לג'יפ משטרתי וארבעת השוטרים שנפגעו קיבלו טיפול רפואי ושוחררו לבתיהם.

יותר מ־3500 מוסלמים ביקשו לצאת השנה למכה

(ע). יותר מ־3500 מוסלמים מכפרי הגליל והמשולש הגישו למשרד הפנים בקשות לצאת למכה כדי למלא אחר מצוות החאג'.

מספר הפונים השנה גבוה בכ־400 מאשתקד, וביניהם נשים רבות וצעירים שעולים לרגל זו הפעם הראשונה.

אם לא יערימו שלטונות רבת עמון קשיים ברגע האחרון, ייצאו עולי הרגל מישראל דרך גשרי הירדן ומשם יסעו באוטובוסים לערב הסעודית.

בעליה לרגל למכה משתתפת, כבשנים עבר, המועצה המוסלמית, השוכנת בירושלים העתיקה.

ערך את העמוד: יצחק לאור

סונול מודיעה על מבצע' אשראי ומפות: קח בנזין ושלם ב-6 במאי'. מלא את המיכל, רשום צ'ק דחוי לתאריך 6/5, הצג כרטיס אשראי וסע לשלום.

שמת שמן? קבל מפות דרכים חדשות במתנה. עד גמר המלאי'. המבצע יתחיל ב-22 באפריל ויסתיים ב-3 במאי'.

סונול
אתך בכל הדרכים

מבצע פסח

קח בנזין עכשיו ושלם במשכורת הבאה

שים שמן - וקבל במתנה מפות דרכים חדשות

הארץ

יום א', י"ח בניסן, תשמ"ו
27 באפריל 1986

ירושלים: רח' הסתדרות 2 טל' 224245־02, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב מרדי 20 טל' 661166־04, ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים: רח' זלמן שזר 21, טל' 824261, ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שזר 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. המנהל: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בהחזר כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel 824261

"טיולי אביב" למיוחסים

גוש־אמונים פנה אל שר הביטחון בבקשה שיאשר לו לקיים – בחגיגות על סעודה חגיגית באולם "רחוב המלך" שמעל למערת המכפלה, בקרבת מערת המכפלה – גם עצרת־עם בחוצות חברון וסיור בעיר ובסביבתה. השר סירב תחילה ואישר רק את הסעודה, שממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ יופיע בה כאורח כבוד. וכמו שאסר על הגוש את העצרת ואת הסיור, כן דחה את הפנייה המקבילה של תנועת שלום־עכשיו.

סירוב כפול זה נראה נבון ומוצדק. תמוה איפוא מאוד ששר הביטחון שינה את דעתו לאחר־מכן ואישר לגוש־אמונים לאו דווקא את העצרת, אבל את הסיור בעיר הערבית ובסביבתה, ואילו השאיר על כנו את האיסור על תנועת שלום־עכשיו. איזה היגיון הדריך את יצחק רבין, ואיך יוכל להסביר את השינוי בעמדותיו?

יש בשינוי זה קודם־כל אפליה לרעת שלום־עכשיו. במקום להקפיד על יחס שווה כלפי שני גורמים ציבוריים, רבין העדיף אחד מהם על משנהו, וגוש־אמונים זכה בהעדפה. אפשר לגרוס כי מן הראוי שלא להסתכן בחשש ששני גופים יהודיים עוינים יתנגשו בחוצות העיר הערבית ושלא להטיל על צה"ל לעמוד בחיץ ביניהם. אבל מה הטעם בהטלת איסור על תנועת שלום־עכשיו, בעת ששר הביטחון מרשה הופעה של אנשי גוש־אמונים, אשר רק לפני עשרה ימים הוכיחו את יחסם האמיתי לעקרונות החוק והסדר, שהממשל הצבאי בשטחים המוחזקים מצווה לשמור עליהם? הם התחכמו לצה"ל בהצבת מחסומים כדי למנוע מאנשי שלום־עכשיו להגיע למלון פארק בחברון, ונהגו מהצלחתם על חשבונו של צה"ל ושל אלוף פיקוד המרכז, שנאלץ לפעול כשוטר תנועה ואף בקושי החזיר את הסדר על כנו. גוש־אמונים, שאנשיו עשו זאת ואף התנפלו לחברי כנסת – כלום הוא זכאי ליחס סלחני מצד שר הביטחון?

שר הביטחון היה צריך לשקול לא רק את העלבון שגוש־אמונים עלב בצה"ל – אלא גם זאת: איזו תועלת צפויה מסיור המוני, בהשראת גוש אמונים, שיסתובב בחוצות חברון העיר והכפרים שסביבה? כלום מאמין מר רבין לתומו כי סיורים אלה אינם הפגנה פוליטית, רק מפני שהגוש גאה להדביק עליהם את התו של "טיולי אביב"?

שר הביטחון אישר לגוש־אמונים הפגנה המונית שאי־אפשר שלא לראותה כהפגנת כוח פוליטי המסוגל להטיל את רצונו על ממשלת ישראל. הנזק העשוי להיגרם חמור במיוחד על רקע העובדה ששר הביטחון אסר תחילה את אשר התיר לאחר־מכן. צה"ל יצטרך כמובן לאבטח את הסיורים של גוש אמונים, ויהיה עסוק במשימת שיטור גם בלא שאנשי שלום־עכשיו ימצאו במקום. נמצא, שממשלה אשר לא אימצה מעולם את דרישת גוש אמונים להטיל את ריבונות ישראל על הגדה המערבית ורצועת עזה, תעמיד את הצבא לרשותו של ארגון פוליטי שחרת על דגלו את סיסמת הסיפוח.

רפובליקת סברה המתחדשת

אש"ף מכוון כיום ביתר שאת את מבטו אל לבנון, לנוכח המבוי הסתום ביחסיו עם ירדן והתרחבות הקרע הפנימי בפתח

מאת עודד זראי

הגברים הלבושים הדר ירדו לאטם ממטוס בואינג־707 של "נתיבי אוויר המזרח התיכון". הארבעה, אנשי דרג־הביניים של ארגון פתח, מנאמני ערפאת, עשו בשבועיים האחרונים בבירה הקפריסאית, שפעל בה משרד אש"ף והגיעו ממעמד דיפלומטי־למחצה. שניים מהם באו מריכוז אש"ף באלג'יריה מצוידים בדרכונים אלג'יריים. השניים האחרים באו מהריכוז בסודאן מצוידים בדרכונים ירדניים מזויפים. הם התפצלו לשני זוגות, הגיעו לאשנב ביקורת הדרכונים בנמל התעופה הבין־לאומי של ביירות. יעדם הסופי: כל אחד בנפרד השמיע את מלת־הקסם "עסקים", כאשר נשאל לסיבת בואו לביירות. הסבלות זה הורשים ממצב כלכלי חמור.

הטבעת חותמת "ביקור" האשרות שהיה על דרכוניהם של הארבעה אינה מזכה אותם עוד בכניסה ממשית לעיר מנמל התעופה הבין־לאומי שבסביבות הדרומי חילדה. משני עבריו של נמל־התעופה ניצבים מחסומים מתגבורים. המחסום הצפוני שייך לתנועת "אמל" השיעית, חולש על ראשיתו של כביש החוף, העולה לאוזאעי, ביבר השכונות הכוחייתות המובנות סברה ושאתילה בואכה מערב־ביירות. המחסום המזרחי שייך למפלגה הסוציאליסטית הפרוגרסיבית והוא חולש על הדרך ההררית העולה משוייפאת לעבר השוף הדרוזי, מתפצלת ליהודית בחורה מערבה לאקלים אל־חרוב בואכה צידון.

בשני המחסומים אפשר לעבור תמורת כופר נפש שגובהו משתנה בהתאם לנסיבות. פעולת הגבייה במחסום הצפוני של "אמל" נעשית באופן עצמאי, וסכום הכופר המרכזי, הגבוה מן הסכום במחסום המזרחי, משתלשל לכיסי אנשי המחסום, בהתאם לדרגותיהם. פעולת המעבר במחסום המזרחי מסודרת יותר. בדרך כלל כופר המעבר משולם מראש בעד מספר משוער של אנשי אש"ף במחסום יבשתי זה או בנמל הימי חילדה, במסגרת עסקות רחבות הכוללות גם רכש צבאי, מבנים במערב ביירות וציוד אחר.

נתיב אבו־מוסה

יעדם של הארבעה הוא מחנה אש"ף שאתילה, ולפיכך הם פונים לעבר המחסום הצפוני, משלמים עשרות אלפים לירות לבנוניות (על־פי התעריף אותו יום) ומעברו השני של המחסום מקבלת את פניהם חוליית הקשר של אש"ף במערב ביירות, הדואגת להביאם בשלום בדרכים עוקפים למחנה שאתילה. כך מסתיים המסע של חוליית אש"ף השבה לביירות, והיא אחת מני רבות במסגרת מבצע "רפובליקת סברה המתחדשת", שהחליט עליו ערפאת והוא מתנהל מזה יום ביומו.

לצורך המבצע, אש"ף מעדיף את הנתיבים הימיים ובעיקר קווי הסחר הדיג שבנמל העיר שלהם צידון, הסמוכה למחנה עין אל־חלווה. אנשי אש"ף משתלבים בהפלגות אלו בהרי מאות שונות, בין השאר כאנשי הצוות המפעיל את הספינה. במקרים אחרים הארגון הפעיל "ספינות דיג" משלו מגלים בים התיכון לעבר צידון, ואולם עד מהרה התברר כי שיעור ההיתפסות הגבוה מעמיד בספק את כדאיות ההפעלה של אותן ספינות.

להשלמת מעגל ההסתננויות בחזרה למערב ביירות ולדרום יש להזכיר את "נתיב אבו־מוסה" המקשר את אל־בקאע עם מערב ביירות דרך השוף. ההסתננות בנתיב זה שולית לעומת הנתיבים האחרים, בשל דלול המאגר של נאמני ערפאת באל־בקאע. יש הערכות שונות ומגוונות בדבר המספר הכולל של אנשי אש"ף שהצליחו לשוב ללבנון מאז הקיץ שעבר. ההסתננות זו נעשית בקבוצות קטנות ולעתים מסתננים יחידים אל אזורי שליטה של יותר מגורם לבנוני אחד. זה מקשה עוד יותר על קביעת אומדנים מדויקים, בעיקר לגבי מערב ביירות. מכל מקום, לפי אחת ההערכות, המדובר ב־1600 חמושים נושאי־נשק מאומנים, שרובם שהו ופעלו בלבנון לפני היציאה הראשונה מביירות, בספטמבר 1982. מקום העיקרי של השבים ללבנון בשני ריכוזים ערביים, המכונים בפי ראשי אש"ף "גלויות": אל־בידיה וסודאן. מקצתם של השבים באים גם מצפון תימן ודרומה.

להחזיר את הקטיושות

מבצע "רפובליקת סברה המתחדשת" נכנס להילוך גבוה בשלב הסופי של שיחות ערפאת־חוסיין ברבת־עמון, בסוף ינואר שעבר. התברר כי המהלך הירדני־האש"פי נכנס למבוי סתום. ניסיונות הפיוס עם סוריה ושאר ארגוני אש"ף לא נשאו פרי. גברה סכנת התרחבות של הקרע הפנימי בארגון פתח. המבטים הופנו לעבר לבנון. בקרב ערפאת ונאמניו התחזקה ההערכה כי אש"ף הולך ומאבד את כל הקלפים, וכי הדרך היחידה הפתוחה לפניו היא לשוב ולזכות במשהו מהקלף הלבנוני.

איש מנאמני ערפאת אינו חולם כיום כי אפשר להקים מחדש את "רפובליקת סברה ואל־פקהאני", שהשתרעה על שלושה קילומטרים רבועים בטבור מערב־ביירות והיתה מדינת אש"ף העצמאית השולטת על חבלים נרחבים בלבנון ובעיקר בחבל הדרום. עם זאת, אין כל מניעה לשוב ולנסות לשקם חלק ולא קטן מן המאחזים באותה "רפובליקה": מה גם שאווירה של תוהו ובוהו שוררת כיום במערב ביירות וכל דבר אפשר להשיג בכסף, ביתר קלות מבעבר, עקב המצב הכלכלי הקשה במגזר המוסלמי של בירת לבנון.

מצב דומה שורר בבירת הדרום הסונית, צידון. שולטים בה גורמי השמאל הנאצריסטים, בעלי בריתו הטבעיים של ערפאת. על רקע זה הקים ערפאת מפקדה מיוחדת לעניין השיבה והמאבק ללבנון, ובראשה שלישיית עוזריו: סלאח חלף – אבו־איאד; חליל אל־וזיר – אבו־ג'יהאד; והאיל עבד אל־חמיד – אבו אל־הול. השלישייה קבעה כללי הדרכה ברורים: אימון על שיגור של פנים מוכרות ללבנון; פעילות בפרופיל נמוך; חתירה להבנה עם מירב הגורמים הלבנוניים, אף על־ידי מתן סיוע כספי ואחר; חיזוק הברית עם גורמי השמאל ו"חזב אללה"; ניצול "מלחמת המחנות" עם תנועת אמל והצגת השיבה ללבנון כצורך להגן על מחנות אלה. בצד כל אלה, עומדת בעינה המטרה המרכזית של אש"ף, כדברי אבו ג'יהאד: "להשיב את עידן הקטיושות" לגליל.

השלכות ירידת מחירי הנפט

תוצאה שלילית הנוגעת לנו: קשיים כלכליים בכמה מדינות ערביות, שילוו אי־שקט חברתי

מאת אליהו סלפטר

לא כל ההשפעות של העלייה התלולה במחירי הנפט בשנות השבעים היו שליליות מבחינת ישראל ומבחינת העולם המערבי בכלל. מאידך, לא כל ההשפעות של הירידה התלולה במחירים האחרונים היו חיוביות מבחינתנו, אומר הפרופ' גד גלבר מאוניברסיטת חיפה, שערך באחרונה מחקר שהתמקד בהשלכות החינוכיות והפוליטיות של התמורות במחירים.

ברוב מדינות ערב, לוותה העלייה התלולה במחירי הנפט בהשקעה גדולה בחינוך היסודי, התיכון והגבוה, וזאת לא רק במדינות מפיקות הנפט בעצמן, אלא גם באלה שנהנו מהתעשרות שכנותיהן באמצעות עקיף בלבד.

הנתונים המפורסמים האחרונים הם אמנם רק משנת 1981, תקופת השיא בהכנסות הנפט, אך ההשפעה ניכרת ביותר, בהשוואה לשנים 1960 ו־1978. בעוד שבשנת 1960 שיעור התלמידים בבתי־הספר העממיים לא הגיע ל־50% מהגילאים המתאימים בשש מבין 14 מדינות ערביות, הרי ב־1981 נכללה רק מדינה ערבית אחת בקבוצה זאת – הרפובליקה הערבית התימנית, וגם בה השיעור היה 47 אחוז. בשנת 1981 שיעור ההולכים לבתי־הספר העממיים הגיע או התקרב מאוד ל־100% בשמונה מבין 14 מדינות ערב.

ניכרת עוד יותר התמורה בחינוך התיכון. בעוד שבשנת 1960 רק בשתי מדינות, ירדן וכוויית, היה שיעור הלומדים בתיכון 20% ויותר מקרב הגילאים המתאימים, ב־1981 היו רק שלוש מדינות – שתי הרפובליקות של תימן וסודן – שבהן שיעור תלמידי התיכון נפל מ־25%. כוויית וירדן עברו את ישראל בשיעור הלומדים בתיכון, ולוב מתקרבת לשיעור הישראלי.

אשר לחינוך הגבוה, הפער בין ישראל־הערבים נסגר יחסית מהר יותר. ב־1961 היו רק ארבע מדינות ערביות שבהן שיעור הלומדים לימודים גבוהים עלה על אחוז אחד, ובשש מדינות לא היו בכלל מוסדות לימוד גבוה. כיום, אין מדינה ערבית בלי אוניברסיטה כלשהי. בשתי מדינות – ירדן ולבנון – עולה שיעור התלמידים במוסדות אלה על שיעורם בישראל.

לא זו בלבד שמדינות ערב השקיעו סכומים גדולים בהקמת מוסדות חינוך והחקיקו חוקי חינוך חובה, אלא הן אף מקדישות מאמצים רבים לאכוף את החוקים האלה, אומר הפרופ' גלבר. (יש לציין, כמובן, כי הסטטיסטיקות, בכל הרמות, מתייחסות למספר הלומדים ולא למספר הבוגרים).

במקביל לעלייה הכללית בשיעור התלמידים בכל רמות החינוך, יש עלייה באחוז הלומדים לימודים טכנולוגיים ולימודי החיים, תחומים שהיו – עד לפני 10–15 שנה – מוזנחים למדי במערכת החינוך הערבית. פירושו של דבר ששיעור הלומדים (והמגמרים) במדעי הטבע – אם כי הוא עדיין נמוך יחסית – גדל אף יותר מהר מאשר שיעור התלמידים בכלל.

* * *

אחת התוצאות הבולטות של ההתעשרות מנפט במדינות ערב, שזכתה למעט תשומת לב, היתה גיבוש עצמאותן של מדינות ערב ושמירה על הסטטוס־קוו במזה"ת. הנפט עשה את המזה"ת לפלורליסטי יותר. העולם הערבי נקרע מאז מלחמת העולם הראשונה, בין המגמות הפאן־ערביות לבין הנטייה לייחודיות לאומית. גילוי הנפט חיזק במדינות הנפט את האליטות השליטות, את הממסד השולט, הגדיל את הצבאות, הגדיל את המעמד הבינוני ואת מגזרי השירותים. לכל אלה עניין בקיום גופים מדיניים נפרדים. היה בכך מרכיב חשוב שפעל נגד השאיפות הפאן־ערביות.

האידאולוגיה של הפאן־ערביות תובעת חלוקת העושר של המדינות שהתברכו באוצרות נפט, בין האחיות. מאידך, המדינות העשירות לא מיהרו ואינן ממהרות לחלק את עושרן בין שכנותיהן המבורכות פחות. סעודיה ונסיכויות הנפט העבירו רק אחוז קטן מהכנסות הנפט שלהן למדינות ערב אחרות – ועיקר הסכומים הללו הופנה למצרים ולסודן.

בתהליך זה גברה אצל מדינות ערב העניות תודעת הקיפוח והן היו ערות לסתירה שבין הדיבורים על פאן־ערביות להתנהגות. תחושה זו היתה עזה במיוחד במצרים. שם העמידו את הקורבנות בנפש שהקריבו המצרים למען הסולידריות הערבית אל מול קמצנותן של המדינות העשירות. יתר על כן, מדינות הנפט העשירות, סעודיה למשל, החלו להתנגד לתביעות "מדינות העימות". ולדעת הפרופ' גלבר ויכוחים על רקע זה תרמו גם להחלטת הנשיא סאדאת לפתוח בשיחות שלום עם ישראל.

* * *

לנפט יש חלק גם במלחמת עיראק־איראן. מצד אחד, מהפכת חומייני התאפשרה על רקע הניגודים שנוצרו באיראן עם ההתעשרות מנפט, ומצד שני, ההתעשרות מנפט נתנה בידי עיראק את האמצעים לרכישת כמויות נשק עצומות, וגם ביטחון להתמודד עם איראן הגדולה.

ההכנסות הגדולות מנפט חיזקו במדינות המפיקות את כל מי שחשש מזעזועים פוליטיים וחברתיים – וזה בוודאי לא פעל לרעתה של ישראל. באופן מעשי, למשל, סעודיה התייצבה אמנם לצד מתנגדי השלום בין ישראל ומצרים וניתקה את קשריה עם קהיר. אך האינטרס שלה היה שמאות אלפי העובדים הערבים, שלהם היתה זקוקה לצורכי פיתוח, יבואו ממקום "בטוח" ולכן העדיפה ליבא מורים, טכנאים, מהנדסים, פקידים וכו' ממצרים, זאת אף כי המיליארדים שאלה העבירו למשפחותיהם בבית היו גורם חשוב בחיזוק כלכלת מצרים – בשעה שמדינות ערב נדרשו בעצם להטיל עליה חרם כלכלי.

גם עיראק העדיפה את האינטרס שלה לשמור על הסטטוס־קוו, וייבאה המוני עובדים מצריים כבר לפני מלחמתה עם איראן. העשירות ממדינות הנפט העשירות למצרים נמשכה למרות "החרם".

מדריך למטייל הישראלי בכלאי העולם

לנוכח העובדה שישראלים רבים מצאו עצמם בשנים האחרונות עצורים ואסורים בבתי־סוהר ברחבי תבל, עומד להופיע מדריך שימושי למטייל הישראלי בכלאי העולם. הנה דפים אחדים מתוך המדריך

מאת יואל מרקוס

מקרא לקיצורים ולראשי תבות:

xxxxx – מלונות: רמת האוכל. (חמישה מלונות גרוע ביותר).

*** – כוכבים: רמת הניקיון. (שלושה כוכבים מלוכלך ביותר).

TV – אין טלוויזיה בתא.

BA – מקבלים באקשיש.

CR – לא מקבלים כרטיסי אשראי.

WC – אסלה בחדר.

תאילנד. XXXXX, ***, TV, CR, BA. בנגקוק, כרכו הסקס של אסיה. 17 מבני עיסוי לנפש. הגשר על הנהר קוואי. המלך ואני. סוהרים ניתנים לשיחוד. להיזהר מסוהרים מלאוסים וסינים. המנוזים 20 אחוז בהר אוכלוסיה. להימנע מקטטות עם אסירים מקומיים. רובם בקיאים ב"איגרוף רגליים", הספורט הלאומי של התאילנדים. (הם מכים אף את מומחי הקונג־פו). מזג אוויר חם ולח כל השנה. מכתבים אינם מתקבלים. מקקים ומרבי־רגליים רק בימי ראשון. נתיב הבריחה הקרוב ביותר: הונג־קונג. לא להחמיץ תפרית הליפה תוך 24 שעות. המטבע: באהט – 5.59 ש"ח בשער יציג.

הולנד. XX, **, WC, TV, CR. ארץ השפלה. הכלא שוכן מתחת לגובה פני הים. לחות גבוהה. בתוקף הפסקת הלחות לשכבת קרח רקה על הקירות. הסיפור על הילד שעצר את מי הסכר באצבע שתקע לסדק אינו אמיתי אלא לקוח מסיפור של סופרת אמריקאית מהמאה ה־19. רצוי להעמיד פנים שהסיפור אמיתי. שלוש סיגריות ביום. בימי א' הרינגים חיים. דרך אכילתם: תופסים אותם בזנב, מרימים את הראש בזווית 90 מעלות ובולעים בשלמותם בלי ללעוס. חשיש – אספקה סדירה. דרך בריחה קרובה: גרמניה. לא לשכוח שגימל מבוטאת בהולנדית כחית. להיזהר מסוהרים ששמם גאורג. ארבעה בחדר. זהירות מה"קאבוטים", הדיפים של הכלבו. הם אלימים מאד, לא להחמיץ ביקור בעיר... מטבע: פלורין (גילדר) – 59 אגורות בשער יציג.

ברמודה. XXXX, **, TV, CR, BA. אי קטן, 54 קמ"ר רבועים. מזג אוויר טוב כל השנה. בקיץ חם אך קירות הכלא העבים שומרים על טמפרטורה אחידה כל ימות השנה. מרכז תיירות־חורף לאמריקאים. אפשר להבריח פתק למקומות ריכוזיהם ולזכות בביקור של יהודי חסיד. 10 כיסות בתא. ירוקת של טחב. ניקיון סביר. רק פשפש אחד בכל מיטה – עם לוויות גדולות. רוב הסוהרים שחורים. אפשר לשחד. דרך הבריחה הקרובה: איי קיימן. מומלצת: יש שם סניפים לרוב הבנקים הישראליים. לא מומלצת: הים בסביבה רוחש כרישים. מטבע: לירה – 2.27 ש"ח.

מרוקו. X, *, BA, TV, CR. רוב הסוהרים מוסלמים. סונים ולא שיעים. תפריט: שעועית שלוש פעמים ביום. הירואין ואופיום תמורת באקשיש בתאים. חיי מין חופשיים. סיגריות בלי הגבלה, תמורת באקשיש. מקלחת רק פעם בשנה, בחג הקרבן, ה־23 באפריל. בריחה אינה מומלצת. לפי החוק הטורקי, סוהר האחראי לבריחת אסיר חייב לשבת במקומו. עונש סטנדרטי – עשר מלקות בכף הרגל (פלאקה). 60 איש בתא. רצוי לעבור לצינוק – רק עשרה במיטה. חיות נלוות ויזואות: פרעושים ופשפשים. לא לפגוע ברגשות. הסוהרים שונאים יוונים יותר מיהודים. אחרי השחרור, לא להחמיץ ארוחת ערב ב"מסבב הכחול", על שפת הבוספורוס. רקדניות בטן ופאלמידה על האש. מטבע: לירה טורקית – 2.1 אגורות בשער יציג.

גרמניה המערבית. X, *, TV, WC. המבנים מודרניים. נבנו אחרי מלחמת העולם השנייה. חדרים קטנים. שישה בחדר, שלוש קומות בשתי שורות. מדינים. אין עונש על ניסיון בריחה. לפי החוק הגרמני אסיר רשאי לנסות לברוח. עם האסלה, גם מקלחות בכל חדר. שוחד מתקבל גם בכרטיסי אשראי. לא לשכוח שגרמניה המציאה את האוטוסטרדה ואת הקצפת. בימי א' – שניצל. מנת היום הפופולארית: "קארטופל זאלאט" 365 פעם בשנה. עשרה מסדרים ביום. להיזהר מסוהרים זקנים. יש להם דיעות קדומות נגד יהודים. אחרי השחרור מומלץ לבקר בהמבורג. עיר הזונות הזולות והארסים בעלי הלב הישראלי החם. המטבע: מארק – 67 אגורות בשער יציג.

בריטניה. XXX, **, TV, CR, BA, WC. אנגליה נתנה לעולם את הפורטריסנות ואת מיק ג'אגר. הסוהרים, ברובם לשעבר שוטרים, אינם נושאים נשק חם. הטירחון בתאים אינו מהלכלוך אלא מהאוכל. דגים מעושנים (קיפרס) לארוחת בוקר עם תפוחי־אדמה מבושלים. מחית כליות לצהריים. הנוזל השחור בספלי הפח אינו קפה אלא תה. השפה הרשמית: קוקנית. האסיר הישראלי המצוי שלמד אנגלית שייקספירית בגימנסיה העברית יתקשה ליצור קומוניקציה עם הקוקנים. חיבוט בהורות, רחצה רק כעונש. הידורים על טוסים באקשיש. טיול יומי בחצר, עם קריקט בימי א'. חנינת המלכה אפשרית. שחרור מוקדם אפשרי רק למחבל או למרגל. נתיב בריחה: דרך אירלנד הצפונית. לא להחמיץ את התיאטרון הלונדוני וקניות ב"מארקס אנד ספנסר". מטבע: לירה שטרלינג – 2.27 ש"ח.

איטליה. *, X, BA, BA, BA. פרסקאות של מיכאל אנג'לו אין בבתי הכלא. אולם... היא מן העשירים בעולם. פאסטה וזיתים שלוש פעמים ביום. 20 בחדר בדרגה הכי נמוכה. שוחד הוא בקבוע... תעריפון רשמי לכל הטבה. בקבוק יין רגיל – עשרת אלפים לירות. קאפוצ'ינו – שלושים אלף. טלוויזיה צבעונית בחדר – רבע מיליון. העברה לחדר יחיד עם אמבטיה וטלפון – חצי מיליון לירטות. תספורת עם צביעת שיער לבלונדי – עוד חצי מיליון... ב.מ.ו – רבע מיליון דולר. לא להחמיץ את חנות הדיוטי פרי בדרך לישראל. המטבע: לירה – 9.8 אגורות בשער יציג. בפראנק השוויצי – 80 אגורות.

החיים בצל הטרור

האמריקאים הבונים החיים בגרמניה לומדים לנהל אורח־חיים רגיל תחת האיום בפעולות גמול טרוריסטיות בתגובה על ההתקפות על לוב

מאת דניאל דגן

התעמלות הבוקר של הילדים בגנים בבון היא מעתה דילוג מעל גדרות משטרה. מי שמביאים את צאצאיהם לגן הילדים בשכונה האמריקאית שבפרוור המגורים באד גודסברג ואינם תושבי השכונה לא ימצאו אף לא שער אחד במערכת הגדרות המקיפה את האיזור. אין ברירה אלא לקפוץ מעל המחסום, או לנסות להעביר את הגוף בין צינורות המתכת שמהם בנוי המכשול.

הילדים רואים בהתעמלות יוצאת הדופן דבר משעשע, והכיפים גם ממראות הלוואי של שוטרים חמושים בתת־מקלע, או רוכבים על סוסי סיור, או יושבים במכוניות משטרה. השעשוע עשוי להמשך גם במהלך יום הלימודים, כאשר בגן הילדים, או בבית הספר, יישמעו קריאות צופרים. היום זהו רק תרגיל – אבל הכל כאן לוקחים ברצינות את האפשרות, שבפעם הבאה יהיו אזעקות אמת.

בשבוע שעבר פונתה השגרירות האמריקאית בבון על אלפי האנשים המועסקים בה – מבצע מסורבל ביותר, שבא בתגובה לאזהרה מטלפון של אלמונים.

האמריקאים ומארחיהם הגרמנים נראים לא רק מתוחים, אלא גם מעוצבנים ונרגזים. הם מפשפשים בקפדנות יתרה בתאי המטען של מכוניות, ומשתמשים במראות מיוחדות כדי להציץ גם אל החלק התחתון של הרכב. חוסר הביטחון העצמי ניכר בכל, והוא מדביק במהרה גם מבקרים, אנשי סגל פשוטים ואפילו פוליטיקאים ופקידים בעמדות חשובות בצמרת.

הקולנוע האמריקאי בבאד גודסברג, שהקרין עוד לפני ימים אחדים את "בתוככי אפריקה" של סידני פולאק, נסגר עד להודעה חדשה. חוששים מהנחת פצצות. הגישה למגרש משחקים הצבא בשכונה האמריקאית נחסמה למי שאינם מתגוררים במקום. פחד מפני הטרור הערבי. האמריקאים קיבלו הוראות לא להתקהל. נאסרו עליהם כליל טיולים בקבוצות. אירופה שורצת סוכנים של אש"ף, תומכים של קדאפי וסתם טרוריסטים המחפשים מטרות לפעולה אלימה.

בשביל ישראלים רבים, הקפדה מוגזמת על התנהגות מונעת למקרה של מעשי חבלה הפכה לשגרה שאינה זוכה עוד לתשומת לב מיוחדת. אנשי ביטחון ישראלים העוסקים באירופה נהנים ממידה גדולה של ביטחון עצמי, ויכולים להרשות לעצמם נוכחות דיסקרטית ללא פגיעה ביעילות... מידה ארוכה בתורים.

במקרה של האמריקאים כאן המצב שונה לחלוטין. ראשית, המספרים הם אחרים. במערב גרמניה חיים יותר משלוש מאות אלף אנשי צבא ובני משפחותיהם. הם מרוכזים במחנות, בשכונות מגורים, בקרבתם עירוניים, בעיירות אחרות הם מהווים רוב של האוכלוסייה. יש להם מרכזי קניות, מועדוני ספורט, תחנות דלק, מתקני שידור ומקומות בילוי המבוססים עליהם.

...האמריקאים כאן היו המטרה להתקפות מצד קיצוניים שונים, כלל פלגים של הכנופיה העירונית השמאלנית ושל קבוצות יחידות. אבל אין להשוות את כל מה שהיה בעבר לאיום שמטילים על האמריקאים (ועל מארחיהם הגרמנים) מעשי קדאפי והטרור הערבי. צריך להביא בחשבון את האפשרויות הגרועות ביותר – החל מהטרף ילדים וכלה במשלוח מתאבדים עם מכוניות תופת.

גבריאל גלן אוטיס, מפקד כוחות ארצות הברית באירופה, שיגר פקודת יום מיוחדת למאות אלפי פקודיו. צעדי הביטחון הנדרשים מפורסמים וגדולים מן, הסביר, אך הם דרושים לנוכח המצב שנוצר. אותם הבטיח כי המגבלות הנוכחיות יוסרו, כאשר יאפשרו זאת שינויים במצב הפוליטי.

בין המגבלות המוטלות עתה על אנשי צבא אמריקאים באירופה: חובה לבלות את הלילה במגורים הקבועים. בין חצות לבין חמש בבוקר מוטל עוצר בשכונות המגורים – בין אם הן נמצאות במתחמים צבאיים או מחוצה להם. אין לבקר בדיסקוטקים ובמועדוני לילה אחרים.

בפרנקפורט, בהיידלברג ובשטוטגרט – שלוש ערים שבהן או בסביבותיהן מרוכזים אנשי צבא אמריקאים רבים – בוטלו בשבוע האחרון לפחות עשרה אירועים ציבוריים. הסיכון נראה למארגנים גדול מדי. הבידוד של האמריקאים מן החברה הגרמנית הסובבת היה תמיד גדול – בין השאר בשל הארגון מרחיק הלכת של החיים במסגרת "מושבות" סגורות. עכשיו הבידוד מוחלט, והמקבל תוקף בפקודות מגבוה: אסור לטייל, אסור להיפגש, אסור לצאת...

כדי להיכנס ל"בית אמריקה" במערב ברלין, צריך היום לעבור חיפוש גוף הדומים לאלה שנעשים לנוסעי חברת התעופה "אל על". כאשר נמצאים בתוך הבית, ניתן להשקיף מן החלונות על הפגנות אנטי־אמריקאיות, תחת סיסמאות כמו "רייגן טרוריסט", "סולידריות עם לוב", "היום פצצות בטריפולי – מחר גם אצלנו". אוהדי ארצות הברית החיים כאן חשים במשבר קר של כל אנטי־אמריקאי, הזוכה לגלוי סימפטיה מרחיקה לכת גם מחלקים נכבדים של הממסד הפוליטי.

אם לא די בכל אלה, מוסיף כוח הקנייה של הדולר האמריקאי לרדת משבוע לשבוע. תוך פחות משנה איבד הדולר כשליש מערכו ביחס למארק הגרמני, ועדיין אין לדעת מתי יופסק התהליך. בשביל האמריקאים החיים כאן – סיבה טובה נוספת להישאר בתחומי ה"מושבות" שיועדו למענם, ולא לצאת מהן אפילו למסע קניות פשוט.

מצב־רוח / ב. מיכאל

מוות לקוסמים

היו פעם קוסמים בארץ אחת. היה להם להטוט משובב נפש, אם נטלו מקהל הצופים גלילים ארוכים של נייר טואלט, עשו בו בלהטיהם, והאדירה פלא – הפכו את הנייר הדק למטבעות־זהב. לא חיקוי־זהב, לא זהב־קוסמים חסר ערך, לא עיגולי־פח מצופים בצבע פז, אלא זהב ממש, עובר לסוחר.

קהל הצופים היה כמובן מרוצה ביותר. גם הקוסמים היו שמחים, שלא לדבר על הנהלת הקרקס שממש יצאה מעורה מרוב גיל ורינה. כולם כולם היו מרוצים. ולמען האמת – מדוע לא? הצופים נהנו על שנייר מיום־יום הפך נעשים לזהב. הקוסמים זכו לדמי־הכניסה למר פע, ובאי־הדואה נהגו להפך גם את נייר־הטואלט שלהם לזהב טהור. ההנהלה רוותה נחת מן העובדה שהקהל מרוצה ומרושן. היה כיף.

חשוב להדגיש כי איש מכל הנוכחים, לא סבר אף לרגע קל אחד כי לנגד עיניו מתרחש נס אמיתי. כולם ידעו כי בלהטוטי קוסמים מדובר.

אחיזת־עיניים מתוחכמת. אך מה איכפת? הנייר נעשה לזהב, והזהב מרטט את החיים. רק מעטים הטרידו את מוחם בהרהור מאין בעצם מגיע כל הזהב הזה. וגם אלה, המהרהרים הספקנים, הסתפקו בהרהור הפילוסופי בלבד. גם הם לא חדלו מלהביא את גלילי הנייר אל היכל הקוסמים, ולהביא משם ערימות של מטבעות־זהב אבירות.

שנה חלפה, חלפו שנתיים, שלוש. שמחת־הקוסמים הגיעה לשיאה על הכל אף כי בזכות השנים והזהב, חדל העניין להיות מעשה שיש בו התפעלות או שמחה מרובה. אלא רק עניין שבשיגרה. מידי שבוע, או חודש, העמיסו מלוא הסל טואלט, הלכו אל הקוסמים ושבו עם מלוא הסל זהב. כמעט כולם ידעו כי יום יבוא וההזהב כולו יחזור להיות נייר־טואלט. הן מחמת החוק העתיק הקובע כי אין ליצור יש מאין, והן מחמת העובדה שבאותו קרקס פעלו עוד קוסמים רבים, שגם הם הפכו נייר לזהב. אך אבלם קרה לעתים גם ההיפך: הזהב חזר להיות נייר. פעם זהב לנייר, פעם נייר לזהב, ולהיפך. כלומר, הלהטוט עצמו היה די בטוח, אך גדולתם של הקוסמים הגדולים היתה בכך שהכסף הזה החזיק מעמד לאורך השנים. ובכל זאת, על אף הידיעה הקודרת הזאת, לא חדלו האנשים מן המשחק. הביאו נייר, לקחו זהב. וגם הקוסמים לא חדלו מן הלהטוט. קיבלו נייר, נתנו זהב. והמנהלים לא שמו קץ למשחק. ואף נייר נעשה זהב חזיבכו כפות בעונג.

כך נמשכה ההילולה, עד שיום אחד אחזה הבהלה בראשים. רוח רעה נכנסה בהם, ובישרה להם כי הגיעו כלות ימי־הקוסמים. הקץ מתקרב אל עושי הלהטים. כאחוזי־תזזית הם התנפלו על הקוסמים, העמיסו עליהם הרי־געש של נייר טואלט, וביקשו עוד ועוד זהב. פאניקה אמיתית. ואכן, הקוסמים כשלו.

לא עמדו עוד במעמסת הנייר. לא נעשה עוד זהב, ואוי לעיניים שכך ראו: אפילו שמץ מן הזהב הזה להיעשות שוב לנייר. פוי.

היתה הבכייה גדולה ומרה. ואנשים הלכו חפויי־ראש, אבל כבר ידו עליהם, יען כי התרגלו כבר להפוך נייר לזהב, ולא יכלו לשאת את הרעיון כי מעתה הנייר יישאר נייר. נמנו וגמרו לעשות מעשה. מייד התכנסו האנשים ומינו ועדת־חקירה, שתחקור כיצד קרה שהנייר לא הפך יותר לזהב. ומי אשם בסוף הגס. ישבה הוועדה וחקרה, ובדקה ושקלה והדרדרה, ולבסוף פרסמה מסקנותיה:

1. אי אפשר להפוך נייר לזהב.
2. את הקוסמים שאינם יכולים עוד להפוך נייר לזהב יש להוציא להורג.
3. האנשים שנתקעו עם ערימות נייר שלא הספיקו להפוך לזהב הם מסכנים.
4. מנהלי־הקרקס הם לא בסדר, אבל לא נורא.
5. מי ששאב ממעיינות הזהב במשך שש שנים, אינו חייב להחזיר את הזהב, אך מאידך גיסא מותר לו ללכת אבל וחפוי ראש ולהודיע ברבים כי נעשק ונגזל.
6. ראוי לבדוק אפשרות לאסור בחוק ביצוע להטוטים בנייר־טואלט.

ושוב שבה השמחה לשרות בקרקס. אמנם הזהב לא התגלגל עוד ברחובות, אבל ראשיהם של הקוסמים – כן. ובלית שמחה אחרת, גם זו שמחה.

וידאו מץ - אף אחד לא נותן יותר!

5 שנות אחריות
על החלקים כולל הראש
5 תשלומים
שקלים שווים

מץ מציעה לך את עסקת השנה,
וידאו מץ – שיא השיכלול והאיכות, וידאו שרק מץ יכולה לעשות,
ועכשיו במבצע שרק מץ יכולה להציע:
5 תשלומים* שקלים שווים ו־5 שנות אחריות.
* אספקה עם התשלום השלישי.

עדיפות בנקאית תנתן לכל דורש כנגד תשלום ההוצאה

להשיג בחנויות החשמל המובחרות. פרטים נוספים בבית מץ.
מודיעין 19 בני־ברק. טל. 03-799114

Metz מץ

מציון, או בקיצור... מץ.

פסטיוואל ישראל — מוכרים בלבד

הסתיים שלב הראשון של מכירת הכרטיסים לפסטיוואל ישראל. ההנהלה מעודדת ואופטימית

ערב חג הפסח הוא לא רק הזמן לספר ביציאת מצרים ולבער את החמץ. אלא גם מועד הסיכום הראשוני של מכירת הכרטיסים לפסטיוואל ישראל. בשלב הראשון נמכרו רק חבילות כרטיסים של 1+3, בהנחה ניכרת. 9000 רכשו את החבילה הזאת, וכך נמכרו 36 אלף כרטיסים, כשמצפים למכירה עוד כ־50 אלף. עכשיו ממשיכים למכור חבילות, אם כי בהנחה קטנה יותר, ומוכרים כבר גם כרטיסים למופעים בודדים.

הנהלת הפסטיוואל מעודדת מתוצאות אלה, בעיקר על רקע הטענה הקודמת בה נמכרו הרבה "חבילות" מבלי שהקהל ידע למה הוא קונה, ואחרי הפסטיוואל ניכרה מידה לא קטנה של אכזבה. אמנם בפסטיוואל שלפני שנתיים נמכרו בשלב הראשון יותר כרטיסים, אבל המארגנים אומרים שאז נמשך הפסטיוואל יותר זמן, וסך הכל הכרטיסים שהוצאו למכירה היה גדול יותר. באותו פסטיוואל מפורסם נמכרו הרבה מאוד חבילות במחיר מוזל, מה שהוציא את כל התכנון הכספי מאיזונו. כך הסבירו את הגירעון בפסטיוואל ההוא, שנחשב מוצלח מבחינה אמנותית ומסחרית כאחד.

בשלושת הפסטיוואלים האחרונים היתה התמונה כמעט שגרתית: הפסטיוואל נתון בקשיים תקציביים וגירעונות מכבידים, כשהאחריות מוטלת על שכמי המנהלים שיש ביניהם הנושאים במסקנות האישיות המתחייבות בכך, בעוד ההנהלה הציבורית עוזרת בפרץ ומסייעת לכסות על הגירעונות. בראש ההנהלה הציבורית עמדו באותן שנים ד"ר ארנון גפני ואהרון מאיר, שלכל אחד מהם פיסקה משלו בדו"ח ביסקי. באותו אחר צהריים בו פורסם הדו"ח נמצא אהרון מאיר בישיבה עם שר החינוך והתרבות כדי לאשר את התכניות האמנותיות והמסגרת התקציבית לפסטיוואל־ישראל בשנים 1987 (בסימן 20 שנה לאיחוד ירושלים) ו־1988 (40 שנה למדינת ישראל). לשני פסטיוואלים אלה כבר מוזמנות יצירות, ולמנהל האמנותי עודד קוטלר יש זמן לצאת בחוה"מ פסח לחו"ל כדי לטפל בהם.

עודד קוטלר המנהל האמנותי של הפסטיוואל: הכרטיסים כבר אזלו

משמע שבפסטיוואל זה הכל מתנהל כשורה.

אכן, פסטיוואל זה יכול לרשום לעצמו מופעים שלהם כבר אזלו הכרטיסים, אם כי זה הושג בערבון קצת מוגבל. כשכמות המופעים רבה מאוד, ולכל אחד מהם מוצאים למכירה כרטיסים מעטים יחסית, לא קשה להגיע למצב בו יש מופעים להם אזלו הכרטיסים. זה בוודאי לא חכמה כשמדובר בקונצרט של הפילהרמונית בירושלים, שכן זהו ממילא הקונצרט למינויים, שלו מוצעת כמות קטנה מאוד של כרטיסים במכירה חופשית. לעומת זאת "יוהאנס פסיון" ברומיציון, שהפסטיוואל הוא הזדמנות כמעט יחידה ומובהקת לשמוע את ביצועו בארץ, הוא להיט. למופעים שתוכננו נמכרו כל הכרטיסים. המופע שנוסף (שני ערבים, כי היצירה ארוכה) נמכר כולו אף הוא. גורל דומה פגש גם את מחזהו של פרנץ קסוור קרויץ בביצוע התיאטרון האמריקני "מאבו מיינס". כל מופע שנוסף כבר נמכר. צריך רק לקוות שהאמריקאים לא ייבהלו מצל הטרור ויגיעו לירושלים.

באופן לא מפתיע נמכרים המופעים בהם מעורבים המבצעים הישראליים קשה יותר. עם ישראל לא יצא מדעתו להוציא כסף על מה ששלו, גם אם זה טוב, כשהוא יכול באותו זמן לרכוש כרטיסים למופע מיובא. היוצא מן הכלל הם מופעים לכל המשפחה: "התגעתרון" מעורר התעניינות רבה גם אצל הסנוב התרבותי הישראלי.

אנתולוגיה של מחול מודרני

השבוע מתחילה להקת הבאלט של האופרה של קלן את הופעותיה בישראל

הצופה הישראלי זכה כבר להכיר את האופרה של קלן שהציגה כאן, בשיתוף עם הפילהרמונית, את "ווצק", "קוזי פאן טוטה" ו"חליל הקסם". הצופה הישראלי לא זר גם למחול הגרמני ויהודה: להקות המחול של פינה באוש מוופרטאל ושל ריינהילד הופמן מברמן עשו כאן רושם עמוק בתודעת חובבי המחול.

עתה הגיע הזמן להפגין את איכות המחול של האופרה של קלן. להקת המחול שמגיעה לכאן איננה נושאת חותם של כוריאוגרף אחד, כאלה מוופרטאל ובוחום. להיפך, בהדרכתו של יוכן אולריך שבה לה הלהקה הזאת במטרה להציג מבחר ברפרטואר המחול המודרני, כשהבסיס הוא המחול הקלאסי, קומת המסד היא המחול המודרני בשיטתה של מרתה גרהם, והמספחות הם פרי דמיונם היוצר של כוריאוגרפים שונים ורבים.

הלהקה מתחילה את הופעותיה כאן בהיכל אשכול. בחודתיים תרקוד בעין גב, רק ב־30 בחודש תגיע לירושלים, ורק יותר משבוע לאחר מכן תפקוד את אגפי הטעם של תל אביב. זה כמעט תו מאפיין של יבוא האמנות של משרד "ארטיס". אם כי דומה שהוא נובע יותר מהיצע האולמות הפנויים, מאשר מאידיאולוגיה של פיזור ההיצע האמנותי. הפיזור אינו רק ציונות, אלא חישוב כלכלי: הצורך של אמרגן הוא למכור כרטיסים, וכרטיסים אפשר למכור בכל הארץ.

יוכן אולריך: מהמחול הקלאסי והלאה

להקתו של אולריך תרקוד עבודות שלה "תרגילים לרקדנים" ו"הוואלס". אך במרכז הופעותיה יעמוד מן הסתם "השולחן הירוק" המפורסם של קורט יוס. עוד ברפרטואר שלה בסיור הנוכחי "בימורה" של ריינהילד הופמן ו"דיוקן סקסר פנק" של ריצ'ארד וורלאק.

היבוא הזה לא יכול היה להתבצע אלמלא סייע בכך מכון גיתה, שבדרך זו מקדם את הכרת התרבות הגרמנית בישראל.

סדנת ההדפס בירושלים: הדור המתאים ביותר לויתור על אוריגינלים

יום יום חג

מאת ציונה שמשי

אמנות גרפית ועידן השכפול. תערוכות: "חיתוך עץ בישראל" בסדנת ההדפס בירושלים; תערוכת יגאל תומרקין במכון הצרפתי בתל אביב; תערוכת מוביה בארי בגלריה בינט בתל אביב.

השיכפול כיצירה נולד ברגע בו ברא ה' את האדם בצלמו וירא כי טוב. אנו חיים בעידן הקיום של "הרבה ותהה מכל דבר" כמעט בכל תחום, חוץ מאשר באמנות. אני מאמינה שצבירת הכוח של היצירה החד פעמית, ה"אורגינל" שאין שני לו, בא מצרכי הסוחרים ולא מהגדרות חוקרי האמנות. הגדרות המובנות מאליהן בנושא הסידרה, השיכפול או היציקה. לעומת ההע־תק הגוכלי, אינן בהכרח מובנות ומ־קובלות גם על קהל הצרכנים האמנותי. זה יוצר בעיה עבור הסוחרים באמנות, שעצם קיומן של יצירות זהות שומט מידיהם את הכוח המסחרי.

אנו חיים בדור הנכון המתאים ביותר לויתור על אורגינלים. האפ־שרויות הטכניות של השיעתוק והשיכפול רבות ומרשימות. הציור עדיין נמלט מזה, אך הדבר יחול עליו ללא ספק כשתהיה הסכמה לצורך בנושא. זה יחסל חלק גדול מסיוטי שוק האמנות, ואז אפשר יהיה להתפנות לערך האמנותי האמיתי של היצירה, ללא כל קשר לכמויות שנוצרו ממנה.

הכרחי כמובן שהדבר יהיה בשי־תוף פעולה ובשליטתו המלאה של היוצר, ולא של יורשיו תאבי הבצע. נושא השכפול כיום ברור ומתקבל על דעתם של חלק מהאמנים בלבד. היצירה הגראפית מתויקת גם במו־זיאונים למחלקות מיוחדות. בגלר־יות זוהי סחורה "אחות קטנה" למכלול היצירה.

במכון הצרפתי מציג יגאל תומר־קין. מלך המלכים של ידע עצום בטכניקות רבות ובחירות האחות הב־כנה לביצוע רעיונותיו ביצירות. המגיבות על יצירות בתולדות הספרות הדחוקה או על תופעות בפוליטיקה העכשווית הקרובה לנו מכל.

לעומתו מוביה בארי הוא אמן עיקש, הכובש את הרוקת האמנויות הגרפיות במוזיאונים.

הוא מציג הרבה וזוכה להצלחה רבה באירופה. עבודותיו עוסקות בעולמות שהוא בורא קצת אחרות, המאפשרות לכל מתבונן לאמץ לעצמו את העולמות האלה.

בסדנת ההדפס הירושלמית מת־קיימת תערוכת חיתוך העץ בארץ בשנים 1926—1986. אוצר התערוכה גדעון עפרת עשה כדרכו — כשהוא "נדלק על נושא" — עבודה יסודית ומעמיקה.

הוא חילק את התערוכה לשני חלקים. הראשון משנת 1926 עד 1960 שבהן עיקר העיסוק היה מושפע מהקיים והנעשה בעולם. האופי הייחודי של חיתוך העץ המקובל נותן תוצאות רגשיות מאוד גם כשעבודת הביצוע מבוקרת ומדויקת.

רוב האמנים עולי־אירופה בשנות העשרים עסקו בהתנסות כלשהי בטכניקה שיכפולית של הדפסי עץ. רובין, למשל, יצר עבודות שונות לחלוטין מציוריו באותה תקופה. השחור־לבן והקשיחות החריפה המ־אפיינים את התוצאות גרמו להת־מודדות דרמטית כהרבה משאר היצירה. נושאי הדגל של חיתוך העץ בארץ היו שטרוק ושטיינהרט תלמידו. שגם הקים בית ספר פרטי ללימוד הטכניקה. כשנים בהן עמד שטיינהרט בראש מחלקת הגרפיקה בבצלאל הוא העמיד את חיתוך העץ במרכז היצירה. אמנים כסימה, אינשה, שוורין הציג ובני הזוג להמן יצרו בחיתוכי עץ במסגנות משתנים ובניצול הטכניקה למיגוון רב אפשרויות.

בתערוכה אוסף מרשים של יצירות, גם כשחלקן הם דפים מצ־היבים שנאספו מכל פינות הארץ, ובחלק מהמקרים ניצלו מכליון על ידי האוצר. בחלק זה של התערוכה מאופיינות העבודות בפורמטים קט־נים ובסיבי העץ, שהפכו לשותפים מלאים לחוויה האמנותית. הדור השני שעסק בנושא כבר התחיל להתייחס יותר לחיתוך מאשר לעץ. חיתוכי הלינולאום וכל חומר אפשרי נכנסו למערכת הביצועים.

בשנות החמישים היה הכיוון השולט בעבודות הריאליזם החברתי. כשאומללות הפועל שהיתה גיבור על ביצירות עד אז פינתה את מקומה להרבה גאוות־עמלים. הרבה סיבים, הרבה שחור ומעט לבן. אמנים כמו פינס, גת, קניספל והימן התנסו בטכניקה וחלקם עסקו גם באיורים ליצירות ספרותיות.

וההפשטה של שנות השישים רוחקה את הטכניקה מסיבות מובנות. בשנת 1970 חזר חיתוך העץ להיות שיעור חובה בבצלאל והפך להיות "עוד אפשרות". התפתחה ההפרדה בין האמן היוצר בעצמו וזה הנעזר בבעל המלאכה המקצוען לביצוע רעיונותיו, ויצרה את בעיותיה הייחודיות.

בחלקה השני של התערוכה יהיה הדגש על הדור הצעיר, המגלה את הטכניקה ומנצל אותה בצורה שונה. גודל העיסוק בצבע וכן המרת השקיפות המבליטה את הסיבים במשטחי צבע המאפיינים את המופ־שט, וההבנה שגם דיקט הוא עץ, מעלים את החיתוך כדרך ביצוע הי־כולה לבוא לידי ביטוי בחומרים נוספים.

סדנת ההדפס בירושלים, שהקנתה לה חשיבות ליצירה המשוכפלת בארץ בטכניקות שונות, הוסיפה גם את החיתוך לפעילותה בהוראה ובה־רצאות ביצוע לאמנים. התערוכה מעניינת ברמה קולקטיבית מעולה. יכולתה של היצירה המשוכפלת להגיע לכל בית חייבת לתת לה את הכבוד הראוי לה, בשחור ולבן והרבה צבעים גם יחד.

מולטו קנטבילה

מאת אורי אפשטיין

סדרת מופעי מקהלה בהש־תתפות הקהל בבית ליאו מודל בירושלים. משתתפים: אנסמבל "מונטין" בהדרכת תמי קליינהאוז, עם שלישיית כלי נשיפה — עזה מעייני ויצחק כספי בקלרניות ופרנה לונסקי בבאס. מנצח על המשתתפים מקהלה: אבנר איתי. עורך המוזיקה: חגי גורן.

ערב זה של שירת מקהלה הוא אירוע מן הסוג שעליו נאמר ש"זה מופע מתרחש בקרב הקהל". נוהרים אליו הנגועים בתסמונת ההתמכרות במובן הסימפאטי ביותר של המושג, ולא כקהל מאזינים — אם כי כולם האזינו בתשומת לב ובהנאה למזי־ריגלים ולקטעי הזמרה המבודדים בביצוע אנסמבל מונטין — אלא כקהל מזמרים והבא כדי לשיר בעצמו, בהדרכת המקהלה ואבנר איתי.

הבאים הם אנשים האוהבים לשיר, ואין זה חשוב כלל אם הזמרה דייקנית ונקיה תמיד ואם הקולות מטופחים וזכים אם לאו. אלה מוצאים כאן מסגרת בלתי מחייבת שבה אפשר לעשות זאת בהדרכה מקצועית בלי אילוצים של השתיי־כות סדירה למקהלה ממוסדת. חובבי השירה מוצאים כאן גם את ההזדמנות להכיר רפרטואר חדש של קטעי זמרה לא ידועים ביותר, לפי תווים הנמסרים עם התכניה כחלק מתמורת דמי הכניסה.

אבנר איתי מוצא את הטון הנכון ותיבוזו לפנייה אל קהל חובבים זה. הוא מעודד את ההססנים, מתבל דברי הסבר בהתבדחויות ויוצר אשליה של שאיפה לדיוק בלי תובענות קפדנית העומדת על קוצו של יוד. בסיום הערב אמנם נשמעה הזמרה בוטחת, מגובשת, שמחה ואפילו נכונה יותר מאשר בתחילתו המבוישת משהו.

אבנר איתי: באים לשיר

יותר מבקונצרטים מצויים שוררת במפגש זה ההרגשה כי כל אחד מן הנוכחים הוא חובב מוסיקה אמיתי ומסור, ולא צרכן פאסיווי או מבקר בסתר. מספרם הרב עד להפתיע של המשתתפים מעיד עד כמה אירוע יחודי מסוג זה של שירה מקהלתית עונה על ביקוש של ממש.

להקת מונטין היא להקת חובבים סימפאטית, אותה שמעתי בתקופה האחרונה בהופעה בלי קהל משתתף בבית הקונסרבטוריה הציונית. היא נתברכה בשפע של חדוות זמרה, אך טרם הגיעה לאיזון קולות או לגיבוש מדויק, הנדרשים ממופע של גוף מזמר מקצועי, אל אף שהצי־ליחה להגיע לאינטונאציה נקיה. יש ברכה בקיומה של להקה כזאת לשם פעילות זמרה המעניקה סיפוק והנאה בעיקר לזמרים עצמם, במס־גרת מוגנת ובטוחה של בית תרבותי פרטי, או במפגש עם קהל מזמר כבמסורת "מולטו קנטבילה".

קרייזלריאנה

מאת אורנה לנגר

רסיטל של הכנר אלברט מרקוב בליווי הפסנתרן אלכסנדר מרקוב, באולם ליאו מודל בירושלים. בתכנית יצירות של מסנר, בטהובן, מרקוב, ראוול ופגניני.

המפגש עם הוירטואוז מהדור הישן, המגלה שליטה מוחלטת בכינור ויודע למזג את הרגש הרוסי עם החום הקרייזלרי וההומור הצר־פתי, נתן לקהל המאזינים את התחושה כאילו הוא יושב בסאלון של שלהי המאה ה־19. חוויה נדירה היא לשמוע את "משה" של פגניני — יצירה וירטואוזית של ואריאציות על מיתר סול — בביצוע כל כך נקי, מעולה ועם זאת בלא חום. לא פחות וירטואוזית היתה הסונטה שהלחין מרקוב עצמו לכינור, המבוססת על אוסטינאטו עם ואריאציה מלודית על כל מנעד הכינור, שנועד להב־ליט את שליטתו המוחלטת של הכנר בכלי.

לעומת תצוגת הראווה הטכנית בסונטה של מסנר (מלחין רוסי בן זמננו) בעלת המקצבים בעלי ההסע־כות ההונגריות, היתה הסונטה של ראוול מלאת אספרי צרפתי רענן ואלגנטי.

ה"בלוז" שבה היה מעבר לחיקוי של המודל הכושי האמריקאי, ושפע אוצרי רעיונות ריתמיים ומלודיים, מלאי הומור וחן של שימוש מקורי בכלי, כגון פריטה בידית הקשת, נקישות בשולי הכינור וגליסנדי נהדרים. פה תאם הצליל הקטן והעדין של הפסנתרן המלווה את הברק הרענן של הסונטה.

החוליה הפחות משכנעת ברסיטל היתה הסונטה אופ' 12 מס' 3 של בטהובן, שנוגנה ללא כל עומק. זוהי סונטה הדורשת רמת מופנמות שאיננה חלק ממאפייניו של ויר־טואוז קרייזלריאני מן הדור הישן. לעומת זאת הביצוע של "אסטוריה" של אלבניז, בעיבודו של מרקוב מגיטארה לכינור, היה עוצר נשימה. אם זהו מבחן כושר לאמן וירטואוז בגיטארה, הרי שבעיבוד לכינור זוהי משימה שכנראה מעטים יוכלו לעמוד בה. נגינתו של מרקוב מו־כיחה שאפשר לקשור וירטואוזיות עם רגש רומנטי ולהגיע לחוויה מו־סיקלית מלאה. יש לקוות שלביקורו הראשון בארץ יהיה המשך.

רסיטל של הצ'לן צבי פלסר והפ־סנתרנית מניה בורישובה בבית הקונסרבטוריה הציונית בירושלים. בתכנית יצירות של באך, בטהובן, ברהמס ודביסי.

המיתוסים שנינו סביב ילדי הפלא וטיפוחם הפנאטי יצרו דור של נפילי בוסר וירטואוזים שעמדו יפה ובהצטיינות בציפיות הקהל לשעשועים אך איכזבו בשלב מאוחר יותר של התפתחותם. כדי להגיע לבגרות ועומק יש צורך ליטול ברחוק מה ממסלול הבידורים של אולמות הקונצרטים.

הצ'לן צבי פלסר (יליד 1968) נראה רחוק ומוגן מסכנה זו. אמנם ליכם נגינת באך יש צורך ברמת מופנמות שקשה ואף בלתי אפשרי להורות מילד־פלא, אך בעסים האבנגים שיכולים לעמוד בבחן הכפול של רסיטל בפני קהל באוזנים התייחדות מוחלטת עם היצירה אותה הם מבצעים. באך, שרוב יצירותיו נכתבו בהשראה דתית ומתוך התייחדות מוחלטת עם בוראו, תובע מהמבצע להגיע לאותו יחוד. פלסר, תלמידו של הצ'לן צבי הראל, ניגן את הפרלוד והפוגה מתוך הסוויטה בדו מינור בצליל עמוק וחם ותקשת רחבה ובטוחה, אך קשה היה לשמוע פה תפילה.

הצליל המלא והבוטח היה יותר במקומו בנגינת הסונטה בלה מז'ור לצ'לו ופסנתר של בטהובן. בסונטה זו מעניק בטהובן לצ'לו עצמאות ניכרת כבר בתיבות הפתיחה, בה מבנה הצ'לו נושא ללא ליווי את המוטיב הבסיסי לכל הפרק הראשון. כאן היה מקום לפתוס דרמטי של הצ'לו בפרק תוסס, הסקרצו בוצע בתיאום נפלא בין הצ'לו והפסנתר. סערה דרמטית היתה אף בסונטה בפה מז'ור של ברהמס. יצירה זו תאמה יותר את גילו הצעיר של הצ'לן ויכולתה הוירטואוזית של הפסנתרנית.

גולת הכותרת של הרסיטל היתה הסונטה לצ'לו ופסנתר שהלחין דביסי ב־1915. זוהי יצירה וירטואוזית התובעת תיאום מלא בין המבצעים. בורישובה ופלסר ניגנו את הפרולוג שהוא רווי קסום של שאלות ותשובות בין שני הכלים, בקשיבות מלאה. ההומור והברק המציינים את דביסי לא נעדרו אף הם. איפוק, שהוא גם כן ממאפייניו של המלחין לא היה פה כלל, אך צ'לן בעל יכולות וירטואוזיות וצליל מלא ונפלא כל כך הוא חגיגה שאינה דבר של יום ביומו.

שפה מוסיקלית משותפת

מוטי שמיט ואלן שטרנפלד: אישיות בשלה של מוסיקאים בעלי שיעור קומה

מאת אורי אפשטיין

רסיטל לכינור ופסנתר בבית הקונסרבטוריה הציונית בירושלים. כינור — מוטי שמיט. פסנתר: אלן שטרנפלד. בתכנית: יצירות מאת ברהמס, שוסון, איזאיה, שוסטקוביץ', מסייאן וקסטמן.

ביצירות שנוגנו במשותף ברסיטל זה ניכרה היטב אישיותם הבשלה של שני מוסיקאים בעלי שיעור קומה, המצליחים, על אף השוני באופיים, למצוא שפה מוסיקאלית משותפת תוך הבנה והסתגלות הדדיים.

הסונטה לכינור ופסנתר מס' 3 ברה מינור מאת ברהמס היתה היצירה הידועה ביותר בתכנית. הוראת הביצוע "קון סנטימנטו" המופיעה בראש הפרק השלישי היתה יכולה להופיע על גבי היצירה כולה כפי שנוגנה על ידי שני המבצעים. היתה זו נגינה נרגשת ולכן מרגשת, שהביעה חום מזג אמוציונאלי והבעה אינטנסיווית בלי לגלוש לסנטימנטליות או לפחות מוגזמות ובלי לחרוג מסייגי הסגנון.

הנושא והוואריאציות של מסייאן שהושמעו לפני הסונטה של ברהמס נשמעו כלא רחוקים כל כך מרוחה של הרומאנטיקה. על אף יחסי הגומלין המתוכננים לעיתים באופן מתוחכם יותר בחילופי המוטיווים בין שני הכלים, ועצמאותם הבלתי תלויה לעיתים אחרות. את המשחק הזה שיחק הצמד לפי כל כללי האמנות. את הפואמה של שוסון השמיעו בהבלטת אופייה הרפסודי־אילתורי. בעיבוד לכינור ולפסנתר שהתקין ציגאנוב לפרלודים לפסנ־תר של שוסטקוביץ' הביאו האמנים לביטוי ברור את ההומור הסאר־קסטי, את התחכום המשעשע וגם את הפיוטיות הלירית, המופיעים לסירוגין במיניאטורות מוסיקאליות מלוטשות אלה.

"קינה" לחליל של מארק קו־פיטמן בעיבודו של שמיט לכינור סולו היתה היצירה הישראלית של הערב. העיבוד, שקיבל את אישורו של המלחין, שומר בנאמנות על האלגיות הזורמת של היצירה ה־אקספרסיווית הזאת ואפילו מגביר אותה לפעמים. נגינת הסונטה מס' 3 לכינור סולו של איזאייה היתה תזכורת מפוארת למוסיקה השופעת לירית של מלחין נשכח מדי.

עתיק ונשכח ב"קול המקהלות"

מאת הרי גולומב

הופעת זמרי קאמרן במסגרת "קול המקהלות", בהדרכת אבנר איתי. מקהלה אורחת: מקהלת "העפרוני" של בנות עמק חפר בניצוח מאיה שביט.

אי אפשר לחלוק על מקצועיותם וליטושם של זמרי קאמרן, גם אם לא לאורך כל הערב העפילו לפסגות של הופעותיהם הקודמות. פרט לצלילי הפתיחה, שניכרו בה חבלי התחממות, הרי במוטטים של פלסטרינה ובשירו של הוגו וולף שפתחו את התכנית קשה היה לשאוף למשהו טוב יותר משמשמעה האוזן, הן בניקיון ובאיכות הקולית והן בהעברת ייחודם השונה כל כך של סגנונות שיא הרנסנס והרומנ־טיקה המאוחרת. שירו הקצר של וולף בוצע באינטנסיביות רגשית מחשמלת.

לעומת זאת איכות ביצוע המוטט של באך. המקהלה המפוצלת היתה חלושה ובלתי מאוזנת וצלילי העוגב היו צורמים. האיזון בינו לבין המקהלה והקונטרבס היה לקוי ביותר.

פגם חמור יותר היה באופי העצבני במקצת של הטמפו ובלי־קויי אינטונאציה, שגם אם היו זעירים וקצרי מועד, הורגשו היטב. למי שאינו מכיר את מחזור השירים "רומנסו צועני" של קסטל־נואובו־טדסקו למלים של לורקה נכונה הפתעה נעימה. זהו מחזור הממזג אפקט מרומה, אך יעיל, של פשטות עממית עם כתיבה מקצועית מלוטשת ומתוחכמת. והתוצאה בביצוע זמרי קאמרן היתה תאווה לאוזניים. בעייתית יותר היתה יצירתו של יוסי מר־חיים "גואל". היה בה אמנם חידוש מרענן ומרתק באפקטים האקוסטיים הווירטואוזיים שלה ובהצללותיה המפתיעות, אך כל אלה נשחקו בעודך לקראת אמצע היצירה. ואחרי שאפשר היה "לתפוס את הפרינציפ" הגיע הרגע שבו כל המוסיף — גורע.

לפני ראשית התכנית שמענו מקהלה אורחת: מקהלת "העפרוני" של בנות עמק חפר בניצוחה של מאיה שביט. זוהי מקהלה מצוינת, שזמרתה מלוטשת ונקייה וגם רגישה ומוסיקאלית. אינטונציה מובהקת כל כך בנקודתו לא שמעתי מזמן, וקל וחומר — ממקהלת נערות ישר־אלית. מחזור שירים של יחזקאל בראון לטקסטים של ביאליק הד־שים ביותר בתפיסת הטקסט ובאיזון שבין הכלים והצבעה של הגוונים והקולות השונים, וזו חוויה המשאירה "טעם של עוד". רק זמרת הסולניות הצעירות היתה קלושה מבחינה קולית והבעתית. אם אין סולנית משכמה ומעלה, אולי מוטב להפקיד את התפקידים בידי קבוצה קטנה.

עיריית כפר סבא

הודעה עירונית

עיריית כפר סבא מודיעה שתאריך הגשת הצעות למכרז פומבי מס' 220/86 — ביצוע עבודות עפר, סלילה של כבישים ומדרכות, אבני שפה ומערכת תיעול ושונות ברחוב בן יהודה (קטע כצנלסון — הגליל) הוארך עד לתאריך 4.5.86.

יצחק ולד
ראש העירייה

היתר להעלאת מחירים במעונות־יום

לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) התשמ"ו — 1985

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו — 1985[1], אנו קובעים כי מותר להעלות את מחירי שכר הלימוד במעונות יום בשעור של עד 10% מעל המחיר הקובע, ובלבד שהתעריף המירבי, לאחר העלאה עפ"י היתר זה יהיה:

א. עבור תינוק לא יותר מסך 167 ש"ח לחודש;
ב. עבור ילד לא יותר מסך 130 ש"ח לחודש;

תחילתו של היתר זה ביום כ"ב בניסן התשמ"ו (1 במאי 1986).

משה קצב — שר העבודה והרווחה
משה נסים — שר האוצר

בניסן התשמ"ו
באפריל 1986

[1] ס"ח התשמ"ו, עמ' 2.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי

הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המרכזי ברחוב [illegible] 10 עכו.
הופקד שינוי תבנית מתאר הנקרא תבנית מס' 5082 שינוי לתבנית מתאר מס' 4370 — הרחבה בית ספר מקיף, תרשיחא.
ביחד עם התשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 18575 חלק מחלקה 12.
גוש 18584 חלקה ר"ע חלקי חלקות 13, 14, 21, 25, 26.
עיקרי הוראות שינוי התבנית: שינוי יעוד השטח למטרת ציבורי ומבני, לצורך הרחבה בית הספר המקיף המוזכר.
כל המעוניין בשינוי התבנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התבנית וכן כל הזכאי לכך לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התבנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון

תאריך: י"ז באדר א' התשמ"ו
26.2.1986

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי לתכנית מתאר מקומית הנקרא: תכנית מס' 3044: שינוי מס' 1/85 לתכנית מס' 3044 (שינוי תכנית מתאר מקומית).
ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית —
ירושלים: שכ' מרחביה שטח בין רח' שבטי ישראל, הלני המלכה והנביאים.
גוש: 30053 חלקות: 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 58, 108. הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.
עיקרי הוראות התכנית —
שינוי איחוד וחלוקה חדשה לשם הרחבה שטחי חלקות ומגרשים למגורים בשכונה.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית האמורה. מען בהכרזת: רח' הלל 23, ירושלים.

ה. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

ד' ניסן תשמ"ו
13.4.86

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר אישור תבנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים אישרה תכנית מתאר הנקראת: תכנית מתאר מס' 3144 (מצפן ירושלים פסגת זאב).
השטחים הכלולים בתכנית:
התכנית משתרעת על פני שטח הנמצא מדרום לפסגת זאב, מצפון לשועפאט ומצפון לגבעת שפירא, שטח בין קואורדינטות אורך 172,600—174,800 לבין קואורדינטות רוחב 135,500—136,900.
גוש: 30542 חלקות: 1, 2, 3, 4, 5.
גוש: 30590 חלקות: 7, 15, 21, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 140, 144, 165, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 160, 161, 164, 170, 175, 176, 177, 178, 184.
גוש: 30591 חלקות: 1, 6, 7, 8, 9, 10, 23, 27, 28. חלקי חלקות: 5, 22, 42.
גוש: 30592 חלקות: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 266, 268, 269, 270, 272, 276, 277, 283, 287.
גוש: 30613 חלקות: 59, 68, 69, 70, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83. חלקי חלקות: 57, 58, 60, 66, 67, 71, 72, 73, 78, 82.
הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.
עיקרי ההוראות:
א. קביעת יעודי הקרקע ומערכת הדרכים העיקרית.
ב. קביעת מתחמי התכנון.
ג. קביעת הוראות בינוי, עקרונות בניה ותנאים למתן היתרי בניה.
ד. קביעת שטח הבניה המירבי למגורים בכל מתחם וכן קביעת שטחי הקרקע לצרכי ציבור בכל מתחם בניה.
אשר הודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3153 מיום 7.12.84 עמ' [illegible].
התכנית האמורה, כפי שאושרה, נמצאת במשרדי הועדה המחוזית וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ה. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

ט' באפריל 1986
כ"ט אדר ב' תשמ"ו

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי באר־שבע

הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, וב־משרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר־שבע הופקד שינוי תבנית הנקראת "שינוי מספר 36 לתכנית מפורטת 119/03/5 — שכונה ו'.
ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: לקבוע יעודי קרקע, חלוקה למגרשים, התוויית דרכים והנחיות בניה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתי־בנית: שטח התכנית: 70.630 מ"ר גוש: 38061 שכונה ו'.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שה־משרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התבנית וכן הזכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חו־דשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דניט
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

מרחב תכנון מקומי
"עירון" ואדי עארה

תאריך: 19.4.86

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965 כי הוגשה בקשה מ"ס ג/84/10 ע"י באלד מחסן ג'ת גוש 8829 חלקה 46 שבאשרורה יש משום הקלה לעניין:
1. קו בנין צדדי במקום 3.0 מ' קיום 2.80 מטר.
התנגדויות מנומקות בכתב אפשר להגיש לועדה המקומית לתכנון ובנייה "עירון" כפר עארה תוך 4 ימים מפרסום הודעה זו.

בכבוד רב
מ. מסארוה
יו"ר הועדה

מצוקת הרווחה של תל־אביב

מאת חיים הנדוורקר

בתקציבה של עיריית תל־אביב שאושר לא מכבר הועדפה התרבות על פני הרווחה, אך הנשכרת ביותר היא המועצה הדתית

חברי מועצת עיריית תל אביב אישרו לא מכבר את הצעת התקציב של העירייה לשנת הכספים החדשה, בסך 270 מיליון ש"ח. המועצה והקואליציה העירונית אישרו את הצעת ראש העירייה להם אוטומטית, בלא שינוי כלשהו.

בגיבוש התקציב החדש לא שותפו חברי הקואליציה. אבל כשהגיעה עת ההצבעות הם תמכו בהצעה ללא עוררין. בסתר ליבם, ובשיחות שלא לציטוט, אומרים כמה מהם כי המאפיין את תקציב השנה, כבעבר, הוא מתן עדיפות לאירועי ראווה ותרבות מול הפגיעה ברווחה ובתשתית.

תקציב השנה מחזה עליה של 20.2 אחוזים לעומת השנה הקודמת. אלא שהחלוקה בתחומים השונים אינה בשיעור זהה. כאן נחשפים סדרי העדיפות האמיתיים. למינהל הכללי עליה של 89 אחוזים לעומת השנה הקודמת. למינהל הכספים עליה של 99 אחוזים. למינהל הנדסה 87 אחוזים ולתברואה 105 אחוז. ולרווחה — רק 18 אחוז עליה לעומת השנה הקודמת.

באגף הרווחה קיים תקציב מיוחד המיועד לכיסוי הוצאות וצרכים אישיים הכרחיים לנצרכים, כמו ציוד ביתי, מיטה לתינוק, מקרר, צרכים רפואיים. השנה הוקצב אותו סכום בדיוק שהוקצב בשנה הקודמת — 435,000 ש"ח.

מנגד ההקצבות לנושאי תרבות מרשימות למדי. הקצבה לאודיטוריום והאל 225,000 ש"ח, לקנביה בפארק הירקון 290,000, לאמפי־תיאטרון והל 315,000 ש"ח, הקצבה לפסטיבל מוסיקה במשך שבוע ביפו 260,000 ש"ח. ומעל לכל למוזיאון הארץ, שהרבה דיו כבר נשפך על איבידותיו האמנותיות הזרמת הכספים העירייה אליו. גם השנה הוא יזכה לסכום נאה — 195,000 ש"ח. עיקר תקציבו של המוזיאון בא מהעירייה, שעה שמוזיאון תל אביב, שהוא תוסס לאין שיעור — התמיכה בו מצד העירייה תהיה רק מיליון ומאה אלף ש"ח. למרות הביקורת נגד מנהל המוזיאון רוזנבאום, ואבי הרי אי אפשר שלא להתרשם מיכולת השפעתו על להט.

אריה צוקר, איש האופוזיציה מטעם מפ"ם טוען כי כשהנהלת העירייה הטילה את הארנונות הגבוהות על תושבי העיר, לא ידעו חברי הנהלת העירייה כי ההכנסות הגדולות שיזרמו לקופת העירייה, ישאירו בידה עודפים שיסתכמו בכ־40 מיליון ש"ח. מצד אחד יש ביזבוז של הוצאות ענק על בידור, מופעים וחגיגות. ומצד שני יד קמוצה ולב קשוח לנצרכים. ח"כ מרדכי וירשובסקי גורס כי מצב התשתית בעיר הולך ומחמיר ואילו להם מורים כספים למעריבים. בישיבה בה אושר התקציב התחשבן צוקר גם עם אנשי מפלגת העבודה ובראשם ח"כ רב בן מאיר. מפלגת העבודה במצעה הבטיחה, לקראת הבחירות האחרונות לעירייה, להיאבק על שינוי בתקציבי העירייה תוך שימת הדגש על צרכי השכונות והשכבות העממיות. לצערי עלי לקבוע, אומר צוקר, שחברי מפלגת העבודה שכחו את התחייבויותיהם ואפילו לא מנסים להיאבק על דיקתותיהם. "העבודה" גם הרתה על דיגלה חיסול עבודות הקבלנים בעירייה, ובמקביל מצהיר להם על מדיניות חדשה של מעבר לעבודת קבלנים במקום פועלים עובדי העירייה.

יחד עם תקציב העירייה אישרה המועצה גם את תקציב המועצה הדתית של תל אביב בסך ארבעה מיליון ש"ח. שני שלישים מתקציבה של המועצה הדתית באים מקופת העירייה. כאן אפשר ללמוד כי שעה ש־80 אחוזים מתקציב העירייה באים מגביית מיסים מתושבי העיר הרי רק קצת יותר משמונה אחוזים מתקציב המועצה הדתית באים ממקורות עצמיים. מכאן יוצא שלמעשה שירותיה של המועצה הדתית ניתנים כמעט בחינם על חשבון תושביה החילוניים של תל אביב. וכך במסגרת תקציב זה מקבלים שני רבני העיר דירות שרד, מכונית ונהג צמודים. כן יזכו למשכורות 21 רבני שכונות ועוד 42 רבנים נתמכים. שעה שבשירותים השונים קיצצו בכוח האדם הרי במועצה הדתית בעיר העניינים מתנהלים קצת אחרת. כיום יש במועצה 240 עובדים. בשנה הקודמת היו 245 עובדים — כאן עולם כמנהגו נוהג. יו"ר ועדת הביקורת בעירייה, אברהם פרת מ"שינוי" טוען, כי מוטב היה לקצץ בתקציב המועצה ולהעניק שירותים בתשלום לאלה החפצים בשירותי הדת. אין שום סיבה שהרתיים מבוססים יזכו לשירותים אלה חינם על חשבון תושבי העיר כולם.

איש הקואליציה היחיד שהעז לומר את דעתו על התקציב הוא הפרופ' אפרים סודרובניק מהמערך שאמר לנו כי התקציב משקף בזירות באופק או מצב שנוצר כאשר מוקמת מפלגה חדשה. ח"כ וירשובסקי מסתמך על מאמר שפורסם לא מכבר ב"הארץ" ואומר כי חברי הקואליציה העירונית קבועים על ידי להט וקשה היה למצוא מישהו שיעז להצביע נגד התקציב. כי בכך הוא יאבד הטבות כספיות שונות שלהט מחלק לו. כך גם, אומר וירשובסקי, הצליחה הצעת תקציב זו לעבור בלא בעיות.

דובר העירייה בני כהן אומר בתגובה כי בנושאי רווחה נותנת עיריית תל אביב את חלקה על פי מדיניות הממשלה. אין העירייה מזניחה את נושא התשתית. אנו מקצים משאבים רבים לתרבות משום שהעיר תל אביב היא הלב התרבותי של המדינה. איננו רואים את תפקידנו רק במתן שירותי ביוב וכבישים.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

אכיפת החוק והמהירות הראויה

שאלת הבניה הבלתי חוקית במיגזר הערבי התעוררה באחרונה במלוא חריפותה עקב הפרסומים כי הממונה על מחוז הצפון ישראל קניג התפטר מתפקידו נוכח התערבות השר עזר ויצמן בעניין. קניג טען כי בתנאים אלה אינו יכול לבצע את תפקידו באכיפת החוק נגד העבריינים. שר המשפטים לשעבר משה נסים מיהר ליועץ המשפטי לממשלה הפרופסור יצחק זמיר כדי לבקש ממנו חוות דעת בנושא.

עיון בחוות הדעת של פרופסור זמיר אינו מחזק את הרושם שקניג הוא הצדיק וויצמן הרשע. היועץ המשפטי הגיש לראש הממשלה ושרים מסמך מפורט בן עשרה עמודים צפופים. הוא מפנה, באופן טבעי, את תשומת לב השרים לסעיפי החוק המעניקים לבתי המשפט את הסמכויות להעניש את העבריינים. אבל את רובי הביקורת שלו הוא מפנה בראש וראשונה אל ועדות הבניה המקומיות והמחוזיות (כלומר נגד הממונים על המחוזות, ישראל קניג ודומיו) על "שבמשך שנים היתה האכיפה של חוקי הבניה, ובכלל זה ההריסה של מבנים... רופפת". כתוצאה מכך הוצאו מספר רב של צווי הריסה של מבנים בלתי חוקיים במיגזר היהודי והערבי, אבל רק פסקי דין מעטים הוצאו אל הפועל. וממשיך היועץ המשפטי "לגבי צווי הריסה שהוטלו על ידי ועדה מחוזית או מקומית. באופן כללי ניתן לומר כי השהיית הביצוע במשך שנים אינה עומדת במבחן המהירות הראויה (כפי שקבע החוק). בכל אותם המקרים בהם ועדות מחוזיות ומקומיות הניחו את הביצוע של צווי ההריסה במשך שנים ניתן לומר שלכאורה הן לא קיימו את חובתן על פי דין".

היועץ המשפטי אינו מסתפק בהבעת דעתו לגבי מחדלי קניג וחבריו במשך שנים. הוא מתייחס גם להועדה הבין משרדית שהוקמה עקב הסיכום בין ראש הממשלה שמעון פרס והשרים עזר ויצמן ושר הפנים הרב יצחק פרץ, לפיו תבדוק ועדה בראשות סמנכ"ל משרד הפנים י. מרקוביץ את הנושא. הוקפאה הריסת מבנים מאוכלסים עד לגמר דיוניה. זמיר קובע כי הסיכומים האלה אין בהם מבחינה משפטית למנוע בעד ועדה מקומית או מחוזית למלא את החובה שהוטלה עליה על ידי בית משפט לבצע צווי הריסה. כאמור החובה היא לבצע את הצווים במהירות הראויה. והמקרה זה רשאית ועדה מקומית או מחוזית להתחשב בעבודתה של ועדת מרקוביץ ולדחות את ההריסה לפרק זמן סביר, אך אם ועדה מקומית או מחוזית מגיעה למסקנה כי בנסיבות של מקרה מסוים ובהתחשב בשיקולים ענייניים יש לבצע את צו ההריסה בלי להמתין לסיום עבודתה של ועדת מרקוביץ, "מוטלת עליה החובה לפעול לביצוע הצו ועל המשטרה לסייע לה בכך".

היועץ המשפטי לממשלה "מצפה" מוועדה מקומית או מחוזית לתכנון ובניה כי במקרה "חמור וקיצוני" לא תמתין לגיבוש מסקנות ועדת מרקוביץ "ותשקול את הצורך לביצוע צו מסוים" ואינו רואה מניעה מפני התייעצות נציגי ועדה זאת עם ועדת מרקוביץ "שיש לה תמונה כוללת בנושא זה".

בסוף חוות דעתו חוזר היועץ המשפטי על דברים שפרסמו לפני מספר חודשים עם הקמת ועדת מרקוביץ: לגבי מבנים ההולכים ונבנים ללא היתר לאחר הקמת הוועדה יצאה הנחיה ממשרד הפנים למוסדות התכנון והבניה להגביר את הפיקוח ולנקוט מיד בכל האמצעים להפסקת הבניה ולביצוע ההריסה על פי צווים מינהליים או שיפוטיים.

מכללה מוסלמית ראשונה — במימון סעודיה

למוסלמים בישראל אין אף מוסד חינוכי להכשרת אנשי דת. בעבר ניסה הקאדי מוחמד חבישי להקים מוסד כזה שפעל במסגד אל גזאר בימי המנדט הבריטי. באום אל פחם מנסים החוגים המוסלמים המקומיים לבנות מוסד כזה. לבסוף זכתה טייבה בכבוד לארח מוסד כזה. תושב מקומי אמיד תרם חלקת קרקע וחבורה של נכבדים התארגנה כעמותה והצליחה לגייס סכום ראשוני של 50 אלף דולר מאגודת העולם המוסלמי (ראבטת אל עאלם אל אסלאמי) שמרכזה שוכן במכה (סעודיה). ההודעה ברבים כי בכסף נתנה להניח אבן פינה למכללה מוסלמית, ברמה אוניברסיטאית, בטייבה. בראש בעלי היוזמה עומד עבד אל לטיף חביב, ראש המועצה של "כפר" זה המונה למעלה מעשרים אלף תושבים. חביב, מנהל בית ספר ופעיל בהסתדרות המורים נבחר לראשות המועצה המקומית בטייבה כמועמד חד"ש. הוא פירסם מודעה בעיתון רק"ח "אל אתיחאד" ובה הזמנה לכל המוסלמים במדינה לתרום למימון הקמת המכללה. הזמנה לטקס הנחת אבן הפינה שיערך למחרת האחד במאי.

קל לצפות כי הנחת אבן הפינה למוסד זה תהווה תחילתה של דרמה לנוכח המריבה הקולנית בין אנשי חד"ש־רק"ח והמתקדמת סביב "הוועד המוסלמי הכללי". בראש ועד זה עומד מאז 1977 מחמוד נעאמנה, איש המתקדמת. מזכיר הוועד הוא מחמוד ודיאן, איש חד"ש. בפגישה האחרונה של הוועד הציע ח"כ תופיק זיאד לבטל את תפקיד יו"ר הוועד ולהסתפק בתפקיד המזכיר. ההצעה עוררה מחאה שרק בקושי לא הגיעה לקטטה של ממש. מאז עברו חודשים והוועד לא התכנס כלל.

הויכוח הלוהט אינו מתנהל רק בין חד"ש והמתקדמת. אנשי חד"ש מנסים לחסום גם את החוגים המוסלמים הרדיקליים. אלה קראו למחנה עבודה בכפר כנא. ראש המועצה, איש רק"ח צאלח עבד אל קאדר ניסה למנוע בהם לבצע עבודות פיתוח ותיקון בטענה כי המחנה שלהם הוא "פלגני" ו"כיתתי" ו"מסכן את האחדות הלאומית" (בין נוצרים ומוסלמים). אבל התנגדות ראש המועצה באה באיחור. מארגני המחנה הספיקו לרכוש חומרי בנין ולקרוא למתנדבים. הם החליטו לעבוד ללא אישור המועצה. כאלף איש עבדו במשך ארבעת ימי המחנה. כבישים נסללו, קירות תומכים נבנו, והרבה מהמורות תוקנו. ראש המועצה לא נראה בשטח. באסיפה שנערכה עם סיום המחנה השתתפו אלפי אנשים בהפגנת כוח. העובדה כי ארגון נוצרי סייע ברכישת חומרי בנין למחנה ביטלה את העוקץ העדתי, והפכה אותו להפגנה אנטי קומוניסטית.

האם ירשו חוגים אלה לקומוניסטים לנהל ולשלוט במוסד החינוכי המוסלמי היחיד במדינה ? ספק רב.

עיריית נצרת מעלה מסים

אנשי רק"ח התנגדו דרך קבע לכל הצעה להעלאת מסים שהועלתה בכל דרג. הם הביעו את שליחותם כהגנה בכל תנאי על החלשים ועל אלה הטוענים כי הם חלשים. אבל בשבועות האחרונים התהפכו היוצרות באופן מוזר. עיריית נצרת החליטה על העלאת הארנונה הכללית בשיעורים העולים על התיקון לחוק ההסדרים. שעות הדיונים במשק במדינה (ושנתקבל בכנסת בשבוע באפריל האחרון), הכנסת קבעה כי אין להעלות את הארנונה הכללית בערים ביותר מ־170 אחוז בין השנה הקודמת. עיריית נצרת דורשת מתושבי העיר ארנונה העולה בין 240 ל־460 אחוז על זו של השנה שעברה. לשכת המסחר ניסתה להביא את העירייה בצעדה זה, ולשוא. העירייה טוענת כי העלאת המסים בעיריית נצרת הכרחית לקידום השירותים בעיר. כדי להשיג אישור חוקי להעלאה זאת פנתה העירייה לשרי הפנים והאוצר בבקשה כי יתירו לח"כ תופיק זיאד, חבר הלשכה המרכזית של רק"ח וראש עיריית נצרת להכביד את עול המסים בעירו.

אבל מקום רק"ח באופוזיציה אינו ריק. התנועה המתקדמת התנגדה להעלאת המסים ופירסמה כרזות לקראת הדיון בעירייה. העירייה הגיבה בהכחשת העובדות ויצאה בהאשמות נגד זיוף האמת. אבל אנשי "המתקדמת" פנו לבג"ץ נגד העירייה. השופט גבריאל בך העביר את העתירה לדיון בפני שלושה שופטים.

העירייה פירסמה מודעה בביטאון רק"ח ובה הודאה כי העלו את המסים בניגוד לחוק, וכי הם פנו לשרי הממשלה (האוצר והפנים) בבקשה כי יאשרו להם באופן חריג העלאת מסים בעל 140 אחוז וכי הגיעו למסקנה כי אין ביכולתם לקדם את העיר הכוחנות ללא גביית מסים ברמה המקובלת בערים אחרות. התנגדות שלהם להעלאת מסים במשך עשרות שנים היתה כה יעילה שתושב נצרת משלם כיום ארנונה מינימלית בלבד. עתה יהיה עליהם להוכיח את עצמם כשלטון. בינתיים הם נוהגים בחוזק כפול. דורשים העלאת מסים בלי להעז לצאת בפומבי להצדקת הדרישה. להיפך. הם ממשיכים לדבר כאילו הם מתנגדים להעלאת מסים.

סיציליה — לא רק מאפיה

מאת יהודית וינקלר

טאורמינה, מרס

בשעת בוקר מוקדמת, מעל טאורמינה, עיירת נופש הגולשת כמו גלויות צבעוניות מהגבעות עד לשפת הים, הר הגעש אתנה מעשן, מעל כתפיו המלבינות משלג של הרכס המשתרע עד לקצה האופק. העשן נראה כענן חולף, אבל המקומיים מודיכים ודוק שלתוני האימים במבט ראש של מי שראה את הלוע זורע הרס: כן, כן, היא מעשנת.

לישראלי, נופיה של טאורמינה, הפנינה בכתר התיירות של סיציליה, מוכרים ולא מוכרים את הארץ: מטעי הזיתים המתפתלים בין המדרונות והרכסים, הפרדסים שופעי הפרי באותן עונות כבמקומותינו, שפעת שיחי הבוגנביליה המושחים כתמי צבע על צריחים, בתי איכרים וארמונות הנצים ונעלמים בפיתולי הדרך. היא גם שונה הרבה. הריה מתנשאים לגבהים אלפיניים, ולא רק אתנה — 3263 מטרים — אלא גם ההרים שסביב, כמו מונטנולה המתנשא לגובה 2460 מטרים, וחבלוים להם. הפסגות מזכירות לא אחת את הדולומיטים בצפון איטליה, ובין אלה לבין מה שנתפס בסטראוטיפ מקוריאה על סיציליה — הגרוהים, המשמימים, והצחיחים, הכפרים מוכי הדלות, שהם ערש המאפיה — אין ולא כלום בחלקים ניכרים של האי.

מרומא, טיסה של כשעה מביאה אותך הישר לקאטניה, עיר מחוז סיציליאנית, המכוסה בצלקות מכתשיו של הר הגעש. רובע שלם בנוי מאבני הלבה, משום שהמקומיים מאמינים כי רק אבני הלבה יכולות לה, ללבה, שהכחידה את העיר פעמים אחדות. לצד רובע הלבה, עומד על תלו רובע שלם הבנוי בסגנון הבארוק, ועל הגבעות מסביב — שכונות חדשות המעידות על העקשנות הפטאליסטית של תושבי

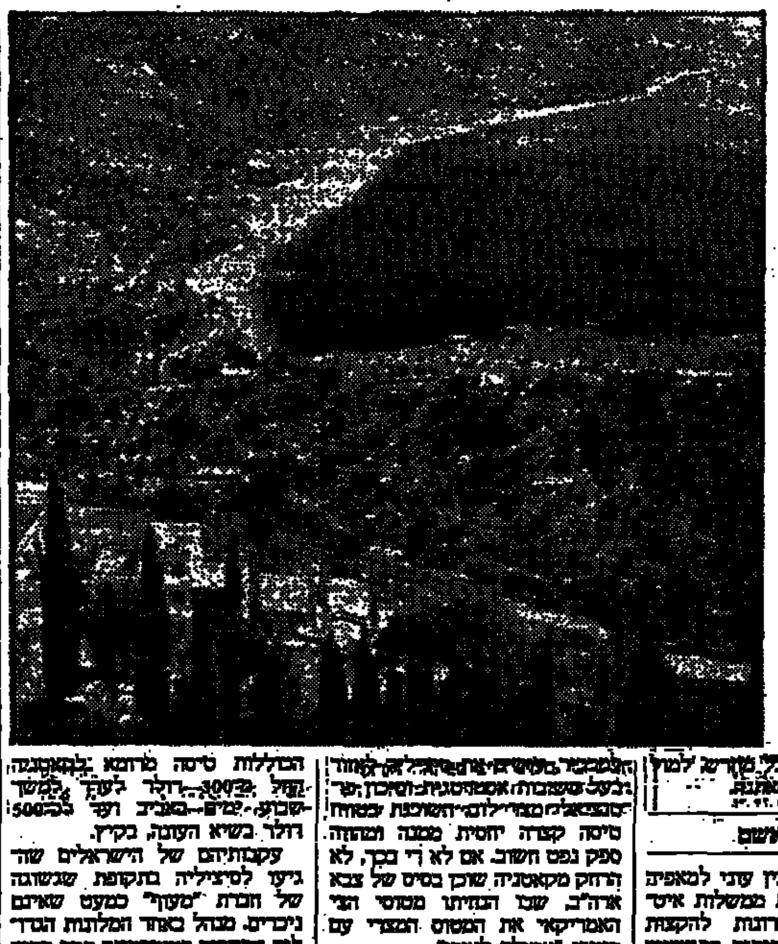

חוף טאורמינה: לגן העדן של מרגלות האטנה אין ולא כלום עם הסטריאוטיפ של סיציליה הענייה והצחיחה

קראפי אשם

הזיווג הקלאסי בין עוני למאפיה בסיציליה, הניע את ממשלות איטליה בשנים האחרונות להקצאת משאבים ניכרים לפיתוח התעשייה ורשת הכבישים. מקאטניה — כביש סלול היטב מפלס דרכו לעבר סירקוס, עיר נמל ששימשה זירה לכיבושיהם של היוונים מקורינתוס כ־734 לפני הספירה. תיעושה של סיציליה כולל בתי זיקוק ומפעלים כימיים סמוך לסירקוס. אלה, הגם שהם מספקים מקומות עבודה [illegible] טיסה קצרה יחסית ממנה ומהזה ספק נפט חשוב. אם לא די בכך, לא הרחק מקאטניה שוכן בסיס של צבא ארה"ב, שבו הוצבו מטוסי הצי האמריקאי את המטוס המצרי עם חוטפי "אקילה לאורו".

בחלק זה של סיציליה, להבדיל מהאזורים הסמוכים לפאלרמו, ישנם שפעת הירק, חופי הרחצה של הים התיכון ומתקני תיירות למן הדרגה העממית הזולה יחסית ועד למלונות חמישה כוכבים. גורמי התיירות מציעים חבילות תיור אטרקטיביות, הכוללות טיסה מרומא בהוצאה של כ־500 דולר לערך למשך שבוע, מיט—באביב, ועד כ־500 דולר בשיא העונה, בקיץ.

עקבותיהם של הישראלים שהגיעו לסיציליה בתקופת שגשוגה של חברת "מעוף" כמעט שאינם ניכרים. מנהל באחד המלונות הגדולים היקרים בטאורמינה תהה מדוע אין הישראלים השוכנים בעצם כה קרוב "מעבר לים הזה", מגיעים לאי. על קראפי, שבגינו התפוסה במלון כה נמוכה, שפך קיתון של חרפות. כשם שרבים עושים באי, שהרי כל אימת שקראפי מכה. האמריקאים, הגרמנים והסקאנדינבים מרימים את רגליהם. הוסף לכך את תרומתה כעדש המאפיה וודדתה הקבועה, והרי לך מרשם המעביר חלחלה בכל סיציליאני המתפרנס מתיירות.

לבד מחבילות הנופש המוצעות באי, וסיורים באתריו, אפשר לצאת מאחד הנמלים לאיים הליפריים, שרשרת איים וולקניים ובהם סטרומבולי, שנכנס לקלאסיקה של הקולנוע.

השיט ברחפת מנמל מילאצו לאי ליפרי, שעל שמו נקראים גם השאר בשרשרת, נמשך פחות משעה. במצודת האי הוולקני ראיתי אוסף מרהיב של כדי חרס מהתקופה היוונית, שנשתמרו בשלמות מהרמנו, משום שמרביתם נקברו במערקופים עבים שהגנו על שכיות החמדה הללו. במקומות מסוג זה אתה עשוי לגלות דברים מפתיעים — מודעת אבל טרייה סיפרה על מותו של תושב בעל שם גרמני מובהק. חקירה קצרה העלתה כי באי התיישבו גרמנים אחרים בזמן מלחמת העולם השנייה ולאחריה. באחד ממסדרונות המצודה באי גיליתי פינת איקונין מוקדשת לפארטיזנים היוגוסלוים: מכאן דהגא דואג להחליף את הפרחים ואת הנרות בקביעות.

מדריך הטיולים "מישלן" מקציב לביקור בסיציליה כשבועיים — אם ברצונך לסייר לרוחבה ולאורכה. אלא שאפשר לצמצם על כך בקיץ, בחודשים מסוימים של סיציליה, עלול להיות חם ודבה מעל לממוצע בארץ.

מי שתייר כבר באיטליה הקלאסית ומחפש אתר נופש שיש בו גם הרבה מה לראות, ימצא בסיציליה עניין רב. ואין לשכוח את הגסטרונומיה המקומית, המצטיינת באין־סוף גירסאות בנושא הפסטה ובמיוחד הצלים, שפע דגים בטעמים שטבחינו טרם גילו, הרבה סיטפים מצד המקומיים, שלא שכחו להייך חרף התלאות משמים ומידי אדם שניתכו עליהם למן התקופה העתיקה ועד לימינו.

שר החוץ הלבן והנשיא השחור

מאת דן סגיר

יוהנסבורג

בתשובה לשאלה אם יהיה מוכן לשרת ביום מן הימים תחת נשיא שחור, לא שלל שר החוץ הדרום אפריקאי פיק בותה את האפשרות. התשובה הכנה הפתיעה כאן רבים, הרגיזה אחרים וגרמה לסערה פוליטית בקרב מפלגת השלטון הלאומית. קשה לייחס לדברי שר החוץ הוותיק את התווית "פליטת פה" אך מאידך, מכל בחינה שהיא, קשה לראות שהלה חישב עד הסוף את המשמעות הפוליטית וההשלכות של דבריו. הדברים אמורים הן במובן האישי של איבוד כמעט מוחלט של "סיכויי" הנשיאות "עבורו" וחיסול אפשרויות הקאריירה הפוליטית העכשווית, והן במובן של הנזק הפוליטי שנגרם למאמצי השיווק של תוכנית הרפורמות של הממשלה, זאת מפני שמייד בעקבות ההצהרה יצא הנשיא הסתייג בחריפות ממנה.

הדברים נאמרו בעת מסיבת עיתונאים לכתבי החוץ בקייפטאון. זמן מה לאחר נאום הנשיא בותה. נאום שאמור היה להעלות את דרא"פ על דרך הרפורמות החוקתיות ולהשיב לממשלה את האמון הנכבד האבודים בקהילה הבינ"ל. וכך אמר פיק בותה: "אם במהלכים של הסכמים החוקתיים המוסכמים בשותף זה יהיה אפשרי (נשיא שחור), כיצד אני יכול (להתנגד) אני? אינני יכול ללכת ולומר שאנו עומדים לחלק עצמנו ואז לנסות לעשות זאת רק על־פי דרכי. כל עוד אנו יכולים בדרך מתאימה להגן על זכויות המיעוטים בלא המימד הגזעני — תנו לי להבהיר זאת — כל עוד אנו מסכימים על זה שיש לנו ביטחון. או זה יהיה בלתי נמנע. בלתי נמנע שבעתיד יהיו נשיאים שחורים בארץ זו, שחורים שיחלקו את העוצמה".

בעוד ההצהרה המפתיעה של אחד מבכירי הממשלה הבכירים עושה את דרכה אל כותרות עיתוני העולם, עלה הנשיא פ"ו. בותה לדוכן הנואמים בפרלמנט למסור הודעה שבה סייג את עצמו וממשלתו מהצהרת שר החוץ שלו. לדבריו לאף שר מהשרים אין הזכות להתפשר בצורה שתחייב את הממשלה כמו שעשה פיק בותה. כמו כן אמר הנשיא שכל ספקולציה או הצהרה בקשר למצבים החוקתיים העתידיים הן לחלוטין היפותטיות ובשום אופן לא מייצגות את המדיניות הרשמית. הדברים העבירו קודם לכן לשר החוץ במכתב והלה במכתב לנשיא קיבל את הנזיפה ואמר בהודעה פומבית שהדברים על אפשרות של נשיא שחור בדרא"פ הם בבחינת "דעה אישית". ע"פ הערכות פרשנים כאן, אילו לא היה שולח פיק בותה את מכתב ההתנצלות לנשיא הוא היה נאלץ להתפטר מהממשלה.

הפרשה חשפה מחלוקת עמוקה בתוך הנהגת המפלגה הלאומית. מחלוקת בין אלו שרוצים לשמור על זהות קבוצתיות (אפרטהייד בגרסה זו או אחרת) לבין אלו שרוצים לנוע לכיוון מתן חופש התאגדות פוליטי האחר. באגף הימני של מפלגת השלטון והמפלגות האופוזיציה מימין נשמעו מחאות רבות על "הערת הנשיא השחור". מנהיג המפלגה השמרנית, א. טרויניכט אמר: "מר פיק בותה היה לחלוטין צודק כאשר הצהיר שזה בלתי נמנע שהמסקנה ההגיונית ממדיניות המפלגה הלאומית היא שלדרום אפריקה יהיה פעם נשיא שחור. הדברים נאמרים כמובן לצורך ניגוח הממשלה ומדיניות הרפורמות שלה". לעומת אלו "די וורלנד", אחד העיתונים באפריקנס היוצאים ביוהנסבורג, יצא במאמר ראשי התומך בשר החוץ וטען שהתקפת הנשיא עליו יצרה קשיים נוספים בשבירת הרפורמה של הממשלה. לדברי בעל המאמר ישנם הרבה חברים במפלגת השלטון המסכימים, ובצדק, עם השקפות שר החוץ לגבי התוצאות הסופיות של חלוקת העוצמה בדרא"פ.

פיק בותה ופ.ו. בותה; מחלוקת בהנהגת המפלגה הלאומית

תגובתו הפומבית החריפה של הנשיא על דברי שר החוץ שלו אינה עניין של יום ביום בפוליטיקה הלבנה. דברים מסוג זה נאמרים בד"כ בחדרי חדרים ולהבלטה הרבה לה זכתה ההסתייגות משר החוץ יש השלכה על מעמדו ודימויו בארצו ובעולם. התוצאה הוודאית ביותר בבחינת עתידו הפוליטי של פיק בותה היא התמעטות הסיכויים שלו לזכות בתפקיד הנשיאות. הנשיא בותה, לברות סכותו עדיין בתחנה, חגג לא מכבר את יום הולדתו ה־70 וחוגים פוליטיים כאן מרבים לעסוק בשאלה מיהו "נסיך הכתר" של האפריקנרים למלא את התפקיד שאולי יהיה הנשיא הלבן האחרון של דרא"פ.

הדברים נאמרים בחדרי חדרים

בפרשה העכשווית ואף קודם לכן הצטייר פיק בותה כיונה הבולטת בצמרת המפלגה הלאומית, אולם זה לא מנע בעדו מלנסות להתמודד לקבלת תפקיד הנשיאות. כבר לאחר התפטרות רה"מ ג'ון פורסטר בשנת 1977 הוא הציג את מועמדותו בירושה אך לא זכה בתפקיד למרות שהיה יחסית פופולארי באותה תקופה. לפיק בותה לא היה אז ואין היום בסיס כוח במפלגה מוצק. היותו ביותר ע"מ להשיג את הכינוי. בותה הפך למעשה להיות מנהיגה של קבוצת מיעוט במפלגה שניתן לכנות את חבריה כ"כתתיים" או "שמאלנים" והמושגים הללו במובן יחסים הבנתים בהקשר הפנימי של המפלגה ולא בהקשר הרחב יותר של הפוליטיקה בדרא"פ. הקבוצה מונה בין 30 ל־40 חברי פרלמנט ועמדתה היא שעל המפלגה לנוע מאפרטהייד באמת ולא רק לשחק במחקים מבטיחים על מנת להרגיע את העולם. הם אף דוגלים במו"מ אמיתי עם מנהיגים שחורים — אפילו מנהיגי האו־אן סי. — ולא רק עם "דודי תום" למיניהם. סיכויי פיק בותה לזכות בתפקיד הנשיא הם קלושים גם מפני שאינו זוכה לתמיכת הצבא והמסורה, גורמים רבי עוצמה כאן בהקשר הפוליטי האפריקנרי, ולבסוף ההצהרה על הנשיא השחור. הציבור הלבן אינו רוצה לשמוע ביום על נשיא שחור. די להם בחלומות הבלהה שיש להם בעניין הזה בלילה.

שאלת היורש בידי הנשיא

בבירורי לתפקיד הנשיא הבא מוביל מנהיג המפלגה באזור הטרנסוואל, אף.וו. דה קלארק. הנהגת מחוז טרנסוואל הגדול ביותר היא מכרעת בבירור לתפקיד כמ. ו. הלה אף ממלא תפקיד של שר החינוך ויו"ר מועצת השרים בבית הפרלמנט הלבן. תפקיד השני רב עוצמה. כלומר דה קלארק ופיק בותה. ישנם עוד כשלושה מועמדים לרשת את פ.ו. בותה וחוכם כשלה מבניים בקו תוקפה. זה כולל את שר ההגנה מגנוס מלאן, שר המשטרה והחוקות כרים יוגים הו"ר ג׳ ווילין, שר בעל יוקרה רבה. שאלת היורש נתונה בבירור וכה בידי הנשיא העוסר ולאחרונה הוא הביע אמון ותמיכה בגיהנו של דה קלארק כך שאם לא תהיינה התפתחויות מיוחדות יבחר הלה ליורשו. העמדה הפוליטית של הקבוצה הממברים הללו שהיא היום אף העמדה הרשמית של המפלגה, גורסת שצריכה להיות אוטונומיה בייודית לכל קבוצה אתנית ביחס לענייניה. בעיקר בנושאים כמו חינוך, אזור מגורים, בריאות ופיתוח קהילתי. רק בנושאים שלא יכולים להתפתח בנפרד, תהיה בעתיד חלוקת עוצמה בין הגופים השונים.

עד כאן ביחס להתייחסות הצמרת במפלגת השלטון הלבנה השואבת את מקור סמכותה בפתקי הצבעה של רוב הלבנים. אולם אין לשכוח שישנם 24 מיליון שחורים הרואים בדעתם לשמור בדרך זו או אחרת את כללי המשחק של "ללבנים בלבד" בדרא"פ.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

קיסריון על הר־הבית?

הורדוס המלך שהיה אדומי במוצאו, נזהר מאד שלא לפאר את ארמונותיו באמנות הדמות. מכל מקום, כך נהג בראשית מלכותו ורוב שנותיו. כאחד הבונים הגדולים בארץ בכל הזמנים, הביא לכאן אדריכלות מפוארת והובת־מידות מהעולם הקלאסי. בין מפעליו המונומנטאליים היתה הרחבת הר הבית דרומה, הקמת המבנה המפואר שרבי יהודה אמר עליה: "איסטווית היתה נקראת. סטיו לפנים לסטיו" (פסחים בבלי יג' ע"ב).

לצורך הבנייה העצומה וחיזוק החומות, חצב הורדוס והביא מהמחצבות מצפון לירושלים אבנים עצומות, עד 13 מטר אורכן. כדי למנוע לחץ על החומות, בנה קשתות וז על־גבי ז להגביה את שיפולי ההר — וזה קרוי היום אורוות שלמה, אולי היו שם אורוות הצלבנים. ידוע שהורדוס ביקש לבנות ולהשלים את העבודה במהירות, בטענה שמא יבואו הרומאים להפריע ולמנוע האדרת מקדש ה' לתפארת עם ישראל. אף־על־פי שהעבודה בהרחבת הר הבית נמשכה שנים, (יש סבורים שמונה שנים ויש סבורים, לפי האונגליון, שהעבודה נמשכה 46 שנים) לא היתה התערבות מצד רומי.

האם סמכו הרומאים על הורדוס באמן להם יותר מאשר לישראלי? ושמא היו לזה סיבות אחרות? בסודות ההשתלמויות מטעם יד בן־צבי בנושא, הרצה הארכיאולוג דן בהם על הבנייה הציבורית בימי בית שני בירושלים. לדעת המרצה, "הורדוס בנה לפי תפיסה אריסטוקראטית ברורה, תוך כדי התגברות על הצד הדתי הטוהר בהר הבית". המרצה פירט את התעלול שעשה הורדוס בלא שניכר הדבר כלל; רק שיחזור והתעמקות בתכנון של הורדוס מביא את המומחים לכלל דיעה, שהמלך ביקש לשוות להר הבית דימוי של קיסריון. הפרופ' בנימין מזר מפרש את מעשה הבנייה של באסיליקה והקמת קיסריון, כמו באלכסנדריה, לשמש מרכז רשמי של הפולחן האימפריאלי. מזר מסתמך על פירסום קודם של ד"ר בעיקו פרסטר, שפירסם בעניין זה בשנת 1976, במאמרו "ירושלים שבות ארכיאולוגיה בארץ־ישראל". הוצאת החברה לחקירת א"י ועתיקותיה; כותב מזר שיש יסוד להניח שהורדוס הקים את הסטיו המלכותי כחלק בלתי־נפרד ממתחם הר הבית, לפי דוגמת הבאסיליקות הגדולות שבמזרח האימפריה.

בתקופת הורדוס הוקמו המקדשים המכונים "קיסריון" על משטח מוגבה, שבמרכזו המקדש. מסביב, שורות עמודים, מדרום, באסיליקה בעלת כמה שורות עמודים, כמבנה מלכותי. אכן מסביב להר הבית היו סטוים שהוקמו עוד בימי החשמונאים. אך כדי לשוות להר הבית צורת קיסריון, הוסיף הורדוס את החלק הדרומי החסר, כלומר את אולם־העמודים הענק הארוך. בקצהו המזרחי נבנה אפסיס גדול, בתוך גורן, מקום להשבת זקני העדה. במקרה כזה, העביר את הסנהדרין מלשכת הגזית ל"חנויות". הורדוס יכול להוכיח ברומא שאכן כל השינויים שהוא עושה בהר הבית לא לתפארת ישראל הם, אלא לשנות את האתר ולעשותו קיסריון.

לא ייפלא איפוא שברומא לא זו בלבד שלא הפריעו לבנייה בירושלים, אלא אף העריכו את הורדוס כמלך ערטומי, נאמן לרומי ומעמיד פנים בירושלים.

הרחבת הר הבית דרומה והגבהת המפלס חייבו לדאוג לכניסות נוחות לציבור אל הר הבית. פרט לכניסות ממערב, היו כניסות בחומה הדרומית, ודרך השער הכפול והשער המשולש, הידועים כשערי חולדה. הואיל ורבים טועים בפירוש שם השער, יש להדגיש: השערים לא נקראו על שם חולדה הנביאה, אלא על שם שהם עוברים מתחת לאדמה ולמבנים, כמחילה של חולדה. על־פי הממצא הארכיאולוגי בשערי חולדה אפשר לקבל מושג של העושר האמנותי שהיה לפנים בתוך כיפת השערים ובמעברים. היציאה מהמעברים אל מפלס הר הבית היתה בין האיסטווית לבין המתחם המקודש.

המסיבה במקדש הורדוס

בתחילת השלטון הורדוס נוער בו כנס חוקרים על בית הורדוס. הכנס היה באוניברסיטת חיפה, על־ידי יד בן צבי, המרכז לחקר א"י ויישובה, שבאוניברסיטת חיפה ותל־אביב. יוסף פטריך הצלה שחזור של בית המקדש השני, לפי מסכת מידות. הוא הגיע למסקנה שהמסבה (מערכת מדרגות לולייניות) בבית השני היתה שונה מן המסיבה במקדש שלמה. בבית הראשון לא היתה עלייה אלא רק במקדש הורדוס. החוקר מסתמך על המשנה (מידות ד' ה') "ומסיבה היתה עולה מקרן מזרחית צפונית לקרן צפונית מערבית, שבה היו עולים לגגות התאים. היה עולה ופניו למערב. הלך על כל פני הצפון עד שהוא מגיע למערב..." אכן, תחילה היה עולה ואחר־כך הולך על גג המקדש, עד שחזר והגיע אל המדרגות היורדות.

לדעת פטריך, המדרגות היו סגורות בין הכותל החיצוני הצפוני של הבית ובין כותל אחר. שחזורים של חוקרים אחרים, כאילו בפינה הצפון־מערבית של הבית היה מגדל מחובר או נפרד למקדש, אין להם על מה לסמוך, ואין כלל תיאור כזה במקורות. פטריך מביא מקבילות של מקדשים מהתקופה ההלניסטית. שגם בהם היתה מסיבה בצורת מדריגות עולות בין שני קירות, כמו מקדש תלמי בדנדרה, 60 שנה לפני בניין המקדש בירושלים. או במקדש השמש בתמרה וגם במקדש הזהב סר־לימן. מרכזו דתי בתקופה ההלניסטית. במקדשים אלה היו המדרגות בתוך מבנה סגור בין הכותל האולם. המלה מסיבה נקבעה כמושג, באשר במסלול זה מסבבו את הבית על גבי הגג.

פטריך ביקש להפריך גם את מראה הכניסה אל המקדש, כפי שהוא מופיע על מטבעות, עם ארבעה עמודים. כשם שבאותה תקופה לא היו מציגים מנורת שבעת קנים, אלא מנורות בנות שש, שמונה או תשעה נרות. כך גם לא תיאור את המקדש על שני עמודים העשקים. שגפן זהב מטפסת ועולה בהם עם אשכולות ענבים מזהב. שכל אחד מהם גודלו כקומת אדם.

הורדוס "גנב" מהחשמונאים

מפקח אגף העתיקות במחוז המרכז, יוסף פורת, הופיע בכנס זה לראשונה עם תואר דוקטור בארכיאולוגיה. הוא ממשיך להיות נאמן לירודס. — בדיקת שיטות חקלאות קדומות. הוא הוכיח גם הפעם, שלא כל המיוחס להורדוס אכן משלו הוא. קדמו לו החשמונאים שהקימו מפעלי התיישבות, עם מערכת מסועפת של אספקת מים דרך אמות בנויות. הורדוס תיקן ושיפר אותם מפעלים חשמונאיים, והוא זכה בתהילה. הד"ר פורת בדק את אמות המים על־פי הטיח באלכסנדריון, במצודת דוק וקיפרוס בהורקניה ועוד. בכולם מצא שכבת טיח ברורה מימי החשמונאים. מעליו שכבה מתקופת הורדוס, ובחלקם גם טיח מאוחר מהמאות הראשונות לספירה. המקום היחיד שפיתח הורדוס שלא על גב החשמונאים, היה בהירודיון, שהעביר אליה את מימי עין־עיטם.

פורת אף מעלה את השאלה אם התיישבות חיילים בספר, כמו בגולן — שיטה מיוחסת להורדוס — לא היתה שיטתם של החשמונאים שהורדוס המשיכה.

המצור על הורקניה

חידוש מרתק הביא לכנס בוחמה הד"ר זאב משל. בהורקניה התבצרו אחרוני השושלת החשמונאית, שנרצחו בידי הורדוס, פרט לנערה אחת, שהפילה עצמה לבסוף למוות כדי שלא ליפול בידי המלך מכרית זכר החשמונאים. משל מגיע למסקנה שמערכת המצור סביב הורקניה הוקמה בידי הורדוס בשנים הראשונות למלכותו, במסגרת מלחמתו באנטיגנוס. הוא למד זאת ממצודת הדייק ומעצם הקמתו ומן העובדה שנמצאו קברים יהודיאים בתוך המצודה.

במצודה זו ציווה הורדוס לקבור את עצמות בנו המומת, אנטיפטרוס. משל מביא איפוא חידוש הסותר אף את הכתוב אצל יוסף בן מתתיהו שלדעתו לא גביניוס השתלט על הורקניה אלא הורדוס צר על המבצר וחיסל בו שאריות החשמונאים.

מאחורי הרטוריקה של האנטי־קומוניזם

מאת אנתוני לואיס

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

בוסטון

לחצו של הנשיא רייגן למען סיוע צבאי לקונטראס, וכל הרטוריקה התוקפנית של מאמציו בכיוון זה, יש להם פן מעניין: תהייה: חוסר השיור הברור של מדיניות זו. הקונטראס אינם שולטים על שום שטח בניקרגואה והם לא זוכים שום תמיכה עממית משמעותית. אין להם סיכוי לנצח, עם או בלי סיוע 100 מיליון הדולרים השני כעת במוקד לוחץ בארצות הברית. אך אפשר שמטרתו האמיתית של רייגן אינה ניצחון. אפשר שזו המלחמה עצמה — המלחמה האינסופית המקיזה את דמה של ניקרגואה והמאפשרת לו לומר שהוא מתייצב כנגד הקומוניזם.

הסבר זה הועלה על ידי הפרופסור מייקל וואלזר מהמכון ללימודים מתקדמים בפרינסטון בגליון האחרון של "ניו ריפבליק". וואלזר עושה דבר נדיר. הוא בוחן בעיה מוכרת ומנתח אותה בבהירות ובפשטות כזאת, עד כי אנו רואים אותה כאילו בפעם הראשונה. מאמרו מספק תובנות חשובות למדיניות של רייגן.

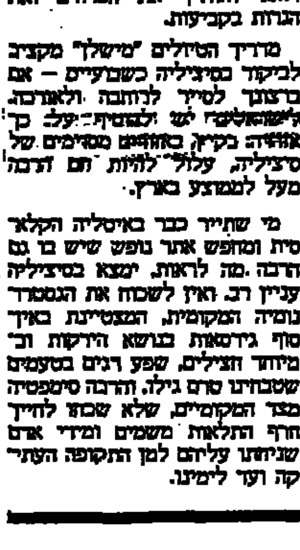

רייגן: מלחמה כמטרה

מן הרטוריקה של רייגן משתמע כאילו איימה הממשלה הסנדיניסטית על קיומה של ארצות הברית. דבר זה בוודאי דורש את שיגורם של כוחות אמריקאיים. אך הנשיא אומר כי אין לו שום כוונה לעשות זאת. ואלזר מאמין לו. איך אפשר איפוא לישב אותן סתירות? לדעת וואלזר, המענה נעוץ באופיה האמיתי של לוחמת הקונטראס בניקרגואה.

המלחמה בניקרגואה היא המטרה עצמה — עילה לרייגן לומר שהוא מתייצב כנגד הקומוניזם. מ' וואלזר, מחבר "מלחמות צודקות ולא צודקות", בוחן מלחמה נמשכת זו מנקודת ראות חדשה

"מטרת המשחק", הוא מציע, "היא להתבוסס במלחמה קטנה בניקרגואה ובדרום הנרחב, כל עוד הוא יכול למצוא מימון הבטן להולהם. מטרת המלחמה היא לדחות ככל האפשר את הרגע שבו יצטרך רייגן להכריע בין הודאה כי ניקרגואה "אבודה" לבין שיגור המארינס. לקונטראס אין שום סיכוי לנצח, אך מה שחשוב הוא שהם לא יפסידו. כל עוד נמשכת המלחמה, יכול הנשיא לומר שהוא ניצב במלוא קומתו, נלחם בקומוניזם בגם על חצי הכדור שלנו — ועוד במחיר זול. אם נשיא דמוקרטי כלשהו בעתיד יכרות את הקונטראס, הוא זה "יאבד" את ניקרגואה", כותב וואלזר.

אין הצדקה

אותו ניתוח מסביר כיצד משל רייגן כה הרחיק לכת כדי להימנע ממשא ומתן עם ניקרגואה. לשאת ולתת עם צד מסוים בבירה מסוימת לקבל את הלגיטימיות שלו — להרות, כפי שמכנה זאת וואלזר, ב"ארפיה הקבוע (וכפיה)" של הממשלה הסנדיניסטית. "הקונטראס מאפשרים להימנע מהדיון", כותב הפרופסור כנאמר.

וואלזר הוא פילוסוף פוליטי העוסק גם בנושאים הפסיכלים ומגלה עניין מיוחד בשאלות מוסר. אחד מספריו הוא "מלחמות צודקות ולא צודקות". הוא בוחן את מלחמת הקונטראס באותם מונחים. אם כמשל רייגן תומך במעשה במלחמת הקונטראס בגלל הנוחות הפוליטית, הוא אומר, ללא בסיס של תמיכה עממית בניקרגואה, אין למדיניות זו הצדקה. "שכן אין שום סיפור של מלחמה והמוסר (או אפילו של מלחמה ושיקולי והיריות) שיצדיק מה שנעשה", הוא כותב. "העידוד שאנו מעודדים כלוחמה ללא הגבלת זמן, יהיה אשר יהיה ערכה המבקיעתי בפוליטיקה האמריקאית, הוא אקט של אכזריות מדיניות כלפי בני ניקרגואה. מלחמה היא בדרך כלל חורבן ובזבוז בכל מקרה, ללא תקווה כלשהי לניצחון צבאי ופוליטי, החרס והבזבוז הוא כל מה שנשאר. ואין לנו שום זכות להרוס את חייהם של ניקרגואים".

מאמרו של וואלזר גם מציע רעיונות חדשים בדבר המדיניות שיש לנקוט באמריקה הלטינית. אך לביקורתו על הבסיס המוסרי למדיניותו הנוכחית של רייגן נודעת חשיבות מידית, כאשר בית הנבחרים מתכונן להצביע פעם נוספת בשאלת הסיוע לקונטראס.

יש פרט נוסף במשוואה המוסרית שמאמרו של וואלזר לא עסק בו. זה הוא אופי המלחמה שמנהלים הקונטראס. זו בבירור רבה מלחמה טרוריסטית. ופירוש הדבר הוא הרג אכזרי של אזרחים חפים מפשע. האינטלקטואלים הסנדיניסטים הבריטיים את חול החולך של התמיכה בבריטנית רייגן בניקרגואה, יכולים לפטור בעיות כאלה כמזו יד. אבל ארצות הברית אף פעם אינה זוכה מהתוצאות של הפרת אמות־המידה המוסריות המוצהרות שלה במדיניות חוץ.

"הכוח האמריקאי, כל עוד מפעילים אותו בתבונה ובצדק, הוא כבר שריד וקיים של תקווה לעמים בידי באיים ברחבי העולם". אמר רייגן בנאומו הממלכתי מדריו ב־27 בפבר. איזוק עמדה מוסרית זו הוא יתרון לאומי לאמריקה, וגם נבל. כאשר ארצות הברית סוכה מבהה העולם כבודן, הדייק משום שנעקה שרטוס לא נבון בכוח האמריקאי בניקרגואה, כדי להתבוסס במלחמה לא צודקת. יש לבעלי בריתנו וידידינו נקיפות מצפון כאלה. אנו אינו צריך להעריץ את הסנדיניסטים כדי להבין את חוסר הטוהר ואי המוסרות שבמלחמת הקונטראס. לא רק ניקרגואים, אלא שבודים מאמינים ש"אין לנו שום זכות להרוס ולבזבז חיים ניקרגואים".

משרד הבטחון
אגף השקום

הודעה לצבור נכי צה"ל ולמשפחות השכולות

אנו מבקשים להביא לידיעת צבור הזכאים כי לרגל החגים הוקדמו התשלומים של תגמולי חודש אפריל ל־28.4.86. חשבונות הזכאים יזוכו בתאריך האמור לעיל.

בברכה
הנהלת אגף השקום

מדינת ישראל

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה)
(שינוי התוספת השניה לחוק וקביעת מחיר לאתילן) התשמ"ו — 1986

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7(א)(1) ו־17(ב) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו — 1985 [1] (להלן — החוק), אנו מצווים לאמור:

תיקון התוספת השניה — 1. בתוספת השניה לחוק [2] בפסקה (1) אחרי: "לרבות מצרך המיועד לייצור מצרך המיוצא בפועל מישראל" יבוא: "למעט אתילן".

קביעת מחיר — 2. מחירו של אתילן המיועד לייצור מצרך המיוצא בפועל מישראל לא יעלה על 510 ש"ח לטון ללא מע"מ.

תחילה — 3. תחילתו של צו זה ביום י"ד בניסן התשמ"ו (23 באפריל 1986).

משה נסים, שר האוצר
אריאל שרון, שר התעשיה והמסחר

י"ג בניסן התשמ"ו (22 באפריל 1986)

1 ס"ח התשמ"ו, עמ' 2.
2 ק"ת התשמ"ו, עמ' 218 ועמ'.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב–יפו

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
ירושות			
2291/86	גשבילי בתשבע	15.5.78	גשבילי ברוך
2292/86	נאור בן צבי ויזנגף	24.9.77	רבלין רפאלה
2298/86	אלטמסי זימבל	16.1.86	אלטמסי חיים
2300/86	סובירי מנחם	15.12.86	סבירי בתיה
2301/86	יעקב שתיל	7.2.79	קלרה שתיל
2302/86	עבבר רם	12.9.85	סיגל עבבר
2119/86	בן שוהם אפרים	3.5.52	יונה גרוי
2119/86	בן שוהם אסתר	17.9.86	יונה גרוי
[illegible]	[illegible]	14.12.83	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2315/86	באורי סעדיה	26.5.83	באורי יעקב
2317/86	חלף שמואל	18.9.85	אברבנל רבקה
2318/86	שבתאי ריאמונו	2.10.84	שבתאי מרסל
2319/86	רחמים כהן	11.2.86	יעקב כהן
2323/86	בן דוד ברטון	12.3.86	בן דוד שרה
2325/86	כהן מתתיהו	19.3.86	רם כהן
2326/86	מקס מץ	17.5.83	מתנה דר
2328/86	מזה נסים	12.11.85	קלו מזה
2335/86	אבואללה משה	19.7.82	אברהם כבבי
2336/86	מסעודה אספיר	3.2.75	אספיר סלה
2337/86	אספיר יצחק	2.12.69	אספיר סלה
2338/86	הלפרין רבקה	4.7.77	הלפרין דוד
2339/86	סוקי נגשה	13.9.85	וינשטיין מרושה
2340/86	אשכיה יעקב	9.1.86	אשכיע יוסף
6437/84	מרדכי נעם	21.10.84	גיל עד חריש
2320/86	כץ טובה	2.12.82	גוית זגיל
2341/86	שטיינברגר מרדכי	18.2.86	שטיינברגר אסתר
2342/86	סלם סלמן	20.10.86	שלמה יפת
2343/86	מזל נתן	12.2.86	מזל מינה
2345/86	גלוסקה בלה	31.3.83	גלוסקה צבי
2346/86	ליפשיץ בלה	22.9.85	אריה ליפשיץ
2347/86	רביבו יוסף	4.3.86	רביבו לילי
2349/86	יונה משה	16.10.82	יונה ליזה
2350/86	שמעון שקורי	28.2.65	איזיק צרף
2351/86	נעימה שקורי	1.11.84	איבון צרף
2353/86	קפלן דוד	26.5.77	יוסף קפלן
2354/86	דוד רינה	10.1.84	דוד מאיר
2355/86	דוד נעים	11.7.82	בר דוד מיקי
2356/86	מחמד יוסף מאסר	17.12.81	סלים מחמוד
2357/86	מנשה אברים	28.3.84	יעל אברים
2360/86	מול ברזיק	5.2.86	חוות ברזיק
2361/86	ארז יפה	11.3.86	ארז בן ציון
2362/86	מעלם נסים ויקטוריה	21.12.85	לוי נעימה
2363/86	דן גמר	5.3.86	גמר רונית
2364/86	לייב רובינשטיין	9.4.81	ארתור רובינשטיין
2266/86	ליפסיק דק	27.7.78	ורדה חיים
2267/86	פני ליפשיק	4.11.85	ורדה חיים
2268/86	צבי פיימר	5.6.66	פרידה מיטלמנקס
2358/86	יצחק כל	1.3.86	האוסמן סילביה
2367/86	טובה רובינשטיין	4.9.82	ארתור רובינשטיין
2371/86	זרכיבו איטה פרידה	19.10.84	ציטבורג אלי
2373/86	רמון מיכאל	10.12.85	רמון מוטי
2374/86	הייזמי משה	18.3.86	הייזמי מזל
2375/86	אולגה פלטניק	9.2.86	אסתר פיטל
2376/86	שורגמן מלכה	28.2.86	שורגמן יואל
2377/86	ליברמן הרטה	26.4.85	לפיד מינה
2378/86	רוסו משה	1.3.85	גבריאל רוסו
2379/86	רוזנבך יוסף	24.3.84	רוזנבך יוסף
2380/86	טאוב פרידה	20.1.86	שלמה יעבץ
2384/86	זילברמן יוסף	18.2.85	הופמן אסתר
2385/86	זילברמן יצחק	31.3.85	הופמן אסתר
2386/86	שגב שמעון	13.7.84	פרידה ברסט
2387/86	שגב יוסף	1.11.85	פרידה ברסט
1496/86	שורנשטיין נפתלי	26.8.84	שורנשטיין ישראל
2266/86	דק ליפסון	27.7.78	ורדה חיים
2267/86	פני ליפסון	4.11.86	ורדה חיים
2388/86	מרדר אברהם	18.2.84	ליבוביץ רחל
2389/86	מרדר גולה	15.12.82	ליבוביץ רחל
2392/86	גובאסטי מזלדה	24.1.64	סיטרוסט מאיר
2393/86	נפוליאה מגיל	26.1.86	כהן יונה
2395/86	סירין רוזן	10.1.85	יצחק סירין
2400/86	צור תמר	5.3.86	צור יעקב
2403/86	מושקוביץ אברהם	21.2.85	מריה מגרלנה
2405/86	יחזקאל ברוזי	17.12.85	יחזקאל אלנה
2407/86	שמחה טנגבים	7.3.86	יעקב טל
2409/86	קסודר	20.9.80	משה קסודר
2410/86	יצחק מבריל	25.3.86	לאה מבריל
2411/86	זיו גרינץ	29.9.85	אילנה גבעוני
2412/86	איטה שמרלר	7.5.82	חיים שמרלר
2413/86	מרים עובדיה	15.12.77	מרדכי עובדיה
2414/86	ארשן עובדיה	3.4.85	מרדכי עובדיה
2417/86	מוס עובדיה	17.11.85	רפאל מוס
2418/86	לזרה מוס	1.2.83	רפאל מוס
2419/86	דזאשוילי צפורה	20.9.85	דזאשוילי ישראל
2420/86	אלכסנדרי שמידט	4.3.86	שמידט ישראל
2421/86	שמעון פריולר	7.2.86	רבקה פריולר
2423/86	מקס שון	12.3.79	מקס זק לואיס
2424/86	עובדיה מיטלמן	25.1.83	מלכה מאיר
2425/86	גולדברג פרלה	15.2.84	קבסו חוה
2427/86	מיכאל שנק	25.2.86	ליאורה היימן
2428/86	הפנס מגדלנה	21.7.85	לב ארי יהודית
2429/86	זיברמן לובה רחל	2.5.85	רבקה דוד
2431/86	בלילטי משה	14.4.84	מרגוט בלילטי
2432/86	סורד זנהא	25.3.75	אריל זנהא
2434/86	בלס מיכאל	21.3.86	בלס אילן
2435/86	ישראל חיים	24.3.86	מאלינה חיים
2438/86	בכור קרקי	26.2.86	קרקי אריה
2440/86	רוזין פרומה	29.10.84	רוזין נחום
2442/86	ברנשטיין אברהם	14.3.86	שפילינג מינה
2443/86	ברנשטיין יצחק	23.3.80	מינה שפילנג
2444/86	פרידה עמיר	9.3.71	מרים יובה
2445/86	משה בן מיכאל	13.1.86	מרים יובר
2446/86	שטינמלר שושנה	21.1.86	שטינמלר יהודה
2448/86	רוזנברגר רפאל	24.2.86	רוזנברגר מלכה
צוואות			
2215/86	שטרצברג אהוד	19.9.84	שטרצברג יעל
2217/86	גרינשפן יעקב	14.2.85	גרינשפן שושנה
5881/85	שלמה ויטמן	14.3.85	ויטמן רבקה
2349/86	אבי זהב	29.10.85	רות זהב
2293/86	גולדמן בתיה	14.3.86	אמנון גולדמן
2294/86	ויקטוריה קמין	24.2.86	בנימין כלב
2295/86	רבקה רוזמן ויטהלץ	28.12.84	אביל שדימר
2296/86	עליזה אמודי	8.2.86	מנחם אמודי
2297/86	בלנקי אברהם	15.5.85	בלנקי בלה
2299/86	גרינקי ישראל	21.2.86	גרינקי רחל
2149/86	מבל מקס	14.3.86	אליזבט מקס
2304/86	חיים לנקה	8.1.86	אולגה קליין
1964/86	מבל מקס	14.3.86	אליזבט מקס
2303/86	גרוסקופף הלל	5.9.85	אסתר גוש
2305/86	מנוח זוהה מנוח	2.3.86	רחל מנוח
2310/86	קרקוזר מרים	24.4.85	אביבה אמזק
2311/86	קרקוזר אליהו	11.2.85	אמזק אביבה
2312/86	מרגריטה רוטנברג	9.3.86	דינה אוטמה
2316/86	האריה דמרס	19.1.85	יהושע שחר
2321/86	גולדשטיין מינה	9.4.84	מינה מיכאל
2322/86	עובדיה משה	29.11.85	מלכה יובן
1946/86	דוד שטרן	10.3.86	שטרן בלהה
2324/86	אלפבוים שרה	13.8.85	אלפבוים משה
2327/86	סורקיס יצחק	19.12.84	סורקיס ליאונרד
2329/86	לפרמן בנימין	4.3.86	דיאנר משה
2330/86	היסלר רוזנה	11.3.86	גליבנסקי מרק
2332/86	יוסף בן חיים רייס	12.3.86	גרשון רוק
2334/86	בלום ישראל	16.4.85	אורליה בלום
2331/86	יוסף כהן	5.7.86	אנוש כהן
2344/86	מנקס סימון	1.2.86	הנרי סמן
2348/86	גרוסמן פרידה	28.1.86	מלצר רחל
2352/86	יהודית בילוס	7.3.86	מרים אריאלי
2359/86	הילדה מקס	9.4.86	משה שבסר
2360/86	מול בריניק	8.2.86	חנה ברזון
2366/86	ביתנבויים אנריקה ולמקס	17.3.86	פיונה ביתנבויים
2365/86	בלהה חביב	10.2.86	חבוב שמחה
2386/86	יוסף שוקטר	4.2.85	שקטר יהודית
2369/86	קלקש הנרה	19.3.86	פרידה מיטלמנקס
2372/86	רודישוילי ליובה	27.6.85	צורטלשווילי מלה
2382/86	ברנן מלכה	14.2.86	מרדכי שמירא
2116/86	קסב בתיה	15.2.86	במשטל מרים
1475/86	יעקב ישראל וכאלכין	25.10.85	זויזזנין רבקה
2150/86	סטינמן מרים	30.2.84	מיכיש שטיינמן
2394/86	קרקלין פרומה	12.1.86	מורים קרקלין
2396/86	זרוזוי ברזילי	4.3.86	מאלה כלין
2397/86	מבי אלגיסר	22.7.84	מבי אלמשר
2398/86	שרוני חיים	25.3.86	שרוני יעל
2399/86	לובה שרוט גנל	10.12.85	אבים גנל
2401/86	לוברסקי מלכה	11.3.86	קלרמן בלה
2404/86	חיסמן אהרון	25.12.85	חיסמן הירישן
2406/86	שטייבבאום רחישה	8.2.86	שטנבאום זלף
2408/86	הרוס במשון	21.3.86	אריאל במשון
2415/86	והבה זרוזי	10.3.86	יוסף זרוזי
2416/86	קרוזמבה אגב	21.8.81	קרוזמבה ארה
2422/86	מרלמן רחוי	15.7.85	מרלמן יחיאל
2426/86	בריכה פלאי	22.1.86	שרה גרש
2430/86	הרוש חנה	10.8.85	הרוש הזבה
2433/86	אליהו אבני	14.10.85	אריאל אבני
2390/86	ליברזון רחל	17.11.78	רגב חיטל
2391/86	ליברזון צבי	18.5.84	רגב חיסל
2402/86	סעדי זוד	14.1.86	סעדי מנחם
2437/86	דבוש משה	12.12.85	דבוש פרשנה
2438/86	קראוזה שמואל	9.12.85	אמה ירקוני
2439/86	הוסה קראוזה	12.10.84	אמא יזקוני
2441/86	סמלמן שמואל	3.3.86	שושנה שמסבנגר
2447/86	טסיקר סטרנץ	27.12.85	מנטרנץ אסתר
2450/86	רמבורס יוסף	31.3.86	רמבורס אליעזר

(–) [illegible], שופט

האם לקופים יש כשרים לשוניים?

שוב מתעורר הוויכוח בין מדענים בדבר יכולתם של השימפנזים לקלוט שפה ומספרים: מהו אותו הבדל גנטי זעיר שבו מותר האדם מן הקוף

הקופים אינם מסוגלים, מבחינה אנטומית, להגות הגאים. כשל כך העלו פסיכו־פיסיולוגים אמריקאים לפני כ־20 שנה את הרעיון להשתמש בשפת החירשים־אילמים ("אמסלן" או "איי־אס־אל" (אמריקן סיין לנגוויג'), כדי ללמוד את היכולת הלשונית של קופי האדם. כמה קופים עשו בתוך כך לכבדים ... נסתפק כאן בהצגת ... של הניסויים השונים, שנערכים ברציפות מאז 1966.

על־ידי אימון קופים בתנאי הורות קרובים ... דים וחירשים־אילמים ... ידי הורים שהם עצמם ... מכום זה, השיגו ביאטריס ואלן גרדנר (אוניברסיטת נוואדה ברנו), אחריהן פראנסין פטרסון (אוני' סטנפורד בקליפורניה), הרברט טאריס (אוני' קולומביה בניו־יורק) כמו ... מרהימות ... הראשונה של ... שהשתמשה בכ־250 סימנים בגיל ... קוקו, הגורילה של פראנסין פטרסון, הלהיבה באינטליגנציה שלה וב־כושר ההמצאה שלה (כמו גם בהומור שהוקרינה). השימפנזה נים צימפסקי (ששמו ניתן לו כאות הוקרה לבלשן נועם חומסקי) ניהל שיחות ארוכות עם הרברט טאריס.

החל מסוף שנות ה־60 נערך ניסוי מקביל בקליפורניה: אן ודיוויד פראמק, גם הם פסיכו־פיסיולוגים, לימדו את שרה ואת ידידיה גורי הקופים את "שפת הצורות". אידיאוגרמות של צורה, צבע ומרקם שונים שסימלו מלים ומושגים, פעלים, שמות תואר, שמות עצם או מלות יחס (225 מלים סך הכל), שאמורות היו לאפשר לקוף "לכתוב" משפט בסיסי בעזרת משחק בצורות השונות.

שנים מספר לאחר מכן שיכלל את השיטה מרכז מחקר על קופי האדם באוניברסיטת אמורי, אטלנטה. סו סוג־רומבאו ודואן רומבאו רצו לנהל דו־שיח עם קופיף בעזרת מחשב. לנה למדה להשתמש בקלידי מסוף, קלידים שעליהם היו אידיאוגרמות הדומות לאלה שבהם השתמשה שרה אצל בני הזוג פראמק. גם כאן נעשה הלימוד על־ידי חיקוי ותגמול, שכן המחשב, שהיה קשור למסוף, חילק ... פירות וחלוקה של מזונות שונים שלא פעלה כאשר שגה הקוף.

לנוכח ההצלחות שעליהן דווח במהלך אותן שנים, החלו הציפיות להרקיע שחקים: האם אכן מסוגלים הקופים, כמו ילדים חירשים ואילמים, להשתמש בתחביר, לבנות משפטים פשוטים, להעשיר את אוצר המלים שלהם על־ידי המצאות ביטויים חדשים? האם וואשו לא חזרה לעתים קרובות על הסימנים "דג־דוג" רעה" כדי שימנקו אותה? האם לאנה לא ביקשה מהמדריך שלה, באמצעות המסוף, ב"בקשה טים תן ללנה את הקערה הזו", וכלום לא הצליחה לוסי, שלמדה את שפת החירשים והאילמים מידי רוג'ר וגל פוטס אצל הגארדנרים, להגדיר פרי־הדר על־ידי הסימנים "פרי" ו"פרי", אבטיח על־ידי "פרי" ו"משקה", או צנון על־ידי "מזון" ו"כאב"?

כאשר שימפנזה ראתה בפעם הראשונה ברווז מתבוסס במים, וכאשר היא משתמשת באורח ספונטני בסימנים "מים" ו"ציפור", יש פיתוי חזק לקרוא לזה "נס", כפי שחושקים לארמטעים אכן עשו. התוצאות נראו מאלפות דיין, כדי שפראנסין פטרסון תכריז כי מעתה ואילך השפה אינה יותר נחלתו הבלעדית של האדם. אך ב־1979 פירסם הפסיכולוג הרברט טאריס ב"סאיינס" ביקורת קשה על דיעות אלה. לאחר חמש שנות ניסויים, ובעיקר לאחר בדיקה דקדקנית של סרטי שיחותיו עם נים, הכריז טאריס שמרבית המשפטים שיצר נים אינם אלא חיקוי שילובי מילים שבהם השתמש קודם עורך הניסוי עצמו. במלים אחרות, הקוף פשוט "חיקה" את האדם.

יתר על כן, מאחר שקשרים הדוקים נקשרים בין החוקר והקוף, המשיך טאריס וטען, יש לחוקר נטייה לפרש כל שילוב של מילים כמשפט בעל משמעות נסתרת, בדיחה טובה או אפילו עלבון. הוא טען, שבלתי־אפשרי להוכיח את כישורם הלשוני האפשרי של קופים וכי, ככל הנראה, אין להם שום תפישה תחבירית. "המשפטים" המפורסמים של וואשו, שרה, לאנה והשאר לא היו אלא תוצאה של אילוף, של לימוד "בעל־פה" של צירופי סימנים או אידיאוגרמות בסדר מסויים, עם החפצים או הפעולות ששייכים אליהם.

הקוף יכול היה, איפוא, לדבריו, לאמץ את כללי ההמרה בלי להבין את יחסי־הגומלין בין המרכיבים השונים של המשפט. נוסף על כך, כאשר אן פראמק פירסמה ב־1983 את דו"ח עבודתה עם קופים היא עצמה הודתה, כי אין ספק ששימפנזה לא יצליחו לעולם להבין ש"מרי נותנת בננה לשרה" שקול ל"שרה מקבלת בננה ממרי".

טיעוניו של טאריס, הפחיתו במידה ניכרת את התפעלותם והתלהבותם של חוגי מומחים מהנושא, והמחקר פנה לכיוונים חדשים. המטרה לא היתה יותר להוכיח כישורם הלשוני של קופים, אלא לבדוק איך הם משתמשים במה שלמדו מבני־אדם. בהקשר זה מעניינת מאוד עבודתם של בני־הזוג פוטס (מאוניברסיטת אלנסבורג בוואשינגטון), שהוצגה בקונגרס ההתאחדות האמריקאית לקידום המדע, שנערך באפריל אשתקד בלוס אנג'לס.

האם הקופים מסוגלים, למשל, ללמד את האמסלאן לבני־מינם? בני הזוג פוטס עקבו את הניסוי שלהם בהכניסם, ב־1979, את לוליס, שימפנזה זכר בן 10 חודשים, למיכלאה של וואשו, שהיתה אז בת 13. תוך פחות מ־24 שעות החלה הקופה לטפל בלוליס כאילו היה תינוקה (היא האכילה אותו, ניקתה אותו, פלתה פרעושים מגופו ופינקה אותו).

כדי ליצור קשר עם הבן המאומץ, החלה גם להשתמש בכמה מאות הסימנים שהצוות של הגרדנרים לימד אותה במשך השנים. החוקרים הצעירים הצטוו שלא להשתמש בנוכחות הגור בסימנים אחרים מלבד מי, מה, היכן, לרצות, הסימן "סימן", והסימן המצביע על הקוף שבו מדובר. וואשו מצדה, לימדה את לוליס מיד את הסימן "לבוא". כשהיא עומדת מול לוליס, עשתה את התנועה, ואז התקרבה אליו כשהיא מושכת אותו בחוזקה בורעו. היא חזרה בדיוק על אותו תהליך ואותו צירוף של תנועות במשך חמישה ימים רצופים.

שבוע מאוחר יותר, להפתעתם הרבה של החוקרים, השתמש לוליס במילה הראשונה שלו, הפועל "לבוא". פעם אחרת דרשה וואשו בהתרגשות רבה — ובקולי־קולות — את מנת האוכל שלה, תוך שעשתה את הסימן "מזון". לוליס, שישב לידה, הביט בה בפליאה. וואשו נעצרה לרגע, לקחה את אחת מידיו של הגור, והניעה את אצבעותיו בסימן "מזון". אחר־כך לקחה את ידו ושמה אותה בפיו. מאז משתמש לוליס במילה זו. בגיל 15 חודשים ידע לוליס לשלב שני סימנים, ובגיל 36 חודשים היה אוצר־המלים שלו בן 28 מלים.

ביוני 1984, לאחר חמש שנות תצפית וכאשר לוליס כבר ידע 47 סימנים, החליטו בני הזוג פוטס לבטל את האיסור על הצוות להשתמש בכלל סימני שפת החירשים והאילמים שלמדה וואשו. תוצאות הניסיון היו חד־משמעיות: העברת שפה מלאכותית נרכשת בקרב שימפנזות היא אפשרית ללא התערבות בני־אדם.

כרגע, עדיין בלתי־אפשרי להוכיח ולקבוע מה הם הכשרים הלשוניים של שימפנזות וגורילות, אבל נשארת השאלה האם כמה סוגים של קופי־אדם מוכשרים יותר ללימוד השפה מאחרים, כפי שטוענת ד"ר סו סאוואג' רומבאו? לדברי אותה פסיכו־פיסיולוגית ממרכז יארקס (אוניברסיטת אמורי), קאנזי, שימפאנזה ננסי (פיגמי) בן שנתיים, מרבה יכולת למידה העולה בהרבה על סוגי שימפנזה אחרים (למשל של לאנה). לא זו בלבד, שקאנזי למד להשתמש באידיאוגרמות במהירות גדולה בהרבה, אלא הוא גם יודע לזהות חפץ כאשר מראים לו את הסמל שלו, בניגוד לאחרים היודעים לעשות רק את ההיפך (דבר קל בהרבה, לדבריה). קאנזי, תלמיד מבריק, יודע גם — ללא כל עזרה מבחוץ — לערוך על המסוף שלו סידרת סמלים היוצרים מיכלול מובן ועקבי. נראה, שהוא מבין את האנגלית המדוברת הרבה יותר טוב מאשר שאר התלמידים ביארקס, ונראה שהוא יודע מה שמות החפצים שמבקשים במלים מדוברות כי יביא אותם. הוא יודע לחפש אותם ולהביא אותם, דבר שאף קוף אחר במקום אינו מסוגל לו. כיצד להסביר כישרון יוצא־דופן זה? לדעת סו סאוואג'־רומבאו, זן זה מצטיין, מבחינה גנטית, ביכולות אינטלקטואליות גבוהות יותר. אך גם היא נזהרת מלומר שלשימפאנזה הפיגמי יש גם כשרים תחביריים.

במעבדות קיוטו יש לכלואה הבה־קופה בת שמונה, בשם איי. ד"ר מטסוזאווה לימד אותה לספור בהצלחה, כפי שדיווח במאמר שכתב עבור "נייצ'ר". ראשית, איי למדה, כמו עמיתיה האמריקאים, לזהות 25 אידיאוגרמות, המסמלות 14 חפצים ו־11 צבעים. אותה שיטה: צילצול מצויים מבשר על סוכריה תמורת כל מגע נכון בקליד. במקרה של כישלון, נשמע צלצול אחר, ואין גמול. ברגע שאכן השתלטה על 25 סמלים אלה, לימד אותה ד"ר מטסוזאווה את הספרות אחת עד חמש, על־ידי בחירת חמישה חפצים וחמישה צבעים. בתחילה הוא הראה לאיי חפץ או שניים באותו צבע, והיה עליה ללחוץ על הקלידים אחד או שניים. גם הפעם היא קיבלה סוכריה קטנה תמורת כל הצלחה, עד ששיעורי ההצלחה הגיעו ל־90% או אף עלו על כך.

תוך ארבע שעות ו־13 דקות, למדה להבחין בין אחד ושניים. למחרת נמשך הלימוד. כדי שתוכל להבחין בין חמשת הספרות הראשונות, נדרשו סך הכל 68 שעות ו־21 דקות, כלומר 28,779 ניסיונות. ואז, כדי לסבך קצת את העניינים, ביקש החוקר מתלמידה לזהות בו בזמן את החפצים, את צבעם ואת מספרם. לאחר לימוד חדש וקשה זה, הצליחה איי למצוא את דרכה בשילובים השונים, תוך פחות משלוש שגיאות, בשיעור כישלון הנמוך משלושה אחוזים. אבל המעבר מספירה חמש עד שש עמד בסימן של שיעור כישלונות בן 63 אחוז. עם זאת, החוקר היפאני מאמין כי איי אכן יודעת לספור, שכן אין זה נראה סביר שתוכל לזכור את כל השילובים ולהצליח למצוא את הקלידים המתאימים על המסוף.

האם פירוש הדבר הוא שהקופים מצויידים במבנה מוחי, המאפשר להם לקלוט מספרים? לפני שיענו בצורה נחרצת, בוודאי ירצו החוקרים לאמת ללא היחפזו את הניסויים של עמיתיהם. מכל מקום, זו סיבה חדשה לעורר שוב את הוויכוח על יכולתן של השימפנזות, שהמורשת הגנטית שלהם דומה ב־99% לזו של האדם. האותו השונה, אומרים, הוא מותר האדם.

בדיקה חדשה מקדמת את חקר התגובות ההורמונליות

במכון וייצמן זוהה אנזים, שהאצה בפעילותו היא סימן מוקדם לגדילת תאים בגוף

מדענים העוקבים אחר גידולים ביולוגים עוסקים לא אחת בניסויים אשר תוצאותיהם מתקבלות לאחר שעות או ימים, היינו פרק זמן, שבמהלכו מתרחש מיגוון גדול ומבלבל של תהליכים תאיים שונים.

פרופ' אלווין קאי, מהמחלקה לחקר הורמונים במכון־ויצמן למדע, זיהה לאחרונה אחת מן התגובות הראשוניות ביותר המתקבלות בעקבות גירוי הורמונלי. גילוי זה אפשר עתה לחקור ביתר קלות את עקרונות תהליכי ההתפתחות. זאת זמן רב לפני שהמערך המורכב של הגידול מתחיל לפעול במלוא עוצמתו. פרופ' קאי ועמיתיו הראו כי תוך שעה מרגע שההורמונים מסרים לרקמות מגיבות — אפשר לגלות את ראשית הגידול, זאת ע"י מדידת הייצור המואץ של אנזים קראטין קינאז (סי. קיי.).

תהליך זה כבר איפשר כמה פריצות־דרך במחקר, ובכלל זה: זיהוי שאתות מגיבות לאסטרוגן, שהוזרקו משריים בטיפול כירורגי (ההוכחה שבמקרים אלה יש טעם במתן תכשירים אנטי־אסטרוגניים); קביעה (בשיתוף עם רופאים מהמרכז הרפואי איכילוב בת"א) שויטמין ד', עשוי למלא תפקיד חיוני לא רק בגדילת העצם, אלא גם בהתפתחות המוח והכליה; בירור פעילויות של סטרואידים והורמונים פפטידיים רבים, כמו גם של גורמים מעודדי צמיחה.

"זה שנים", מציין פרופ' קאי, "מנסים הביולוגים לאתר את הסימנים המוקדמים ביותר לראשיתה של גדילת התא. במהלך מחקרינו על הדרכים המשמשות את הורמוני המין להכנת הרחם לקראת הריון —מצאנו כי השינוי הראשון, הקשור בגדילה ובחלוקה של התא, הוא גידול בפעילות של האנזים קראטין קינאז בכל התאים של האיבר המסוים. אחר־כך גילינו, כי הגידול בפעילותו של האנזים הוא סימן נפוץ לגירוי של גדילת תאים, המתגלה במיגוון רחב של רקמות בעקבות חשיפה להורמונים או לגורמים הקשורים בהם. הזיהוי של סמן מוקדם זה, כקראטין קינאז, מעורר עניין מיוחד, כיוון שהוא ממלא תפקיד חשוב בניצול האנרגיה בתאים, פעילות המואצת בהכרח במהלך הגדילה והחלוקה של תאים".

במהלך התצפיות על ייצור הקראטין קינאז ברקמות שד ממאירות ובריאות, מצאו פרופ' קאי ועמיתיו, כי מחצית השאתות הממאירות (מבין 53 דגימות) הגיבו לאסטרוגן תוך שעתיים. שיעור הדגימות שהגיבו — בקבוצת הרקמות הבריאות — עמד, לעומת זאת, על 80% ויותר. עבודה זו מחזקת את הממצאים הידועים על תגובה משתנה של שאתות שנלקחו משריים לגירוי של אסטרוגן (ממצאים שהופקו בעזרת בדיקה ביולוגית משוכללת יותר). כן יש בכוחה להדגים את היתרונות הכרוכים במדידה מהירה וישירה של התגובה הביולוגית.

המחקר ההשוואתי בוצע בשיתוף עם ד"ר ריצ'ארד האלום וד"ר סיימון קוקס מהקרן הקיסרית לחקר הסרטן בלונדון, ועם ד"ר דן אמרון וד"ר ישסכר הצובי מבית"ח קפלן ברחובות, שסיפקו את הרקמות לבדיקה. בינתיים החל מחקר לטווח ארוך, בשיתוף עם ד"ר טום ויקטור, ראש היחידה לפתולוגיה ביזוגית בבית־החולים באדאנבסטון, ליד שיקאגו, כדי לבדוק מספר נרחב של חולות סרטן שד, המקבלות תכשירים אנטי־אסטרוגניים. תכשירים אלה בולמים את היכולת של התאים לקשור אסטרוגן, ומכיוון שכמעט מחצית מכלל השאתות בשריים אינן יכולות לגדול בלי אסטרוגן, יש בתכשירים אלה כדי לעכב את ההופעה החוזרת של השאתות.

החוקרים מקווים כי יעלה בידם לברר אם הטיפול באותן חולות, שהשאתות שלהן מגיבות לאסטרוגן באורח ביולוגי, הינו יעיל יותר מן הטיפול בחולות שהשאתות שלהן סוגו רק על־פי היכולת לקשור את ההורמון. "המחקר שהוליך אותנו לזיהוי של הגידול בתהליכי־הסינתזה של הקראטין קינאז, בשלב מוקדם בגירוי ההורמונלי הזה, דומה לסיפור בלשי", מספר פרופ' קאי, "זיהוי התיפקוד של חלבון מיסתורי, שהתגלה בראש ובראשונה בצורת פס צבע בלתי מזוהה בתוך לוח של אלקטרופורזה בג'ל, הצריך מידה גדושה של חוש בלשי ולפחות אותה מידה של מזל".

בשנות השישים הסביר, כי הרחם של חולדה מגיב על גירוי אסטרוגני בייצור מהיר ומוגבר של חלבון שלא זוהה אז, ואשר נקרא — בהיעדר שם טוב יותר — בשם חלבון מושרה אסטרוגן (ובקיצור, אי. פי.). פרופ' קאי ועמיתיו, שביקשו להשתמש בחומר זה, המסמנתו במהירות, כדי לחקור את הפעילות ההורמונלית, הצטרפו אל המירוץ המדעי לניקוי החלבון, כשלב ראשון בבירור התפקיד שלו בחילוף החומרים.

ב־1977 הראו החוקרים ממכון ויצמן, כי החלבון אי. פי. נמצא למעשה גם ברחם בלתי מגורה. מממצא זה הניחו שהתיפקודים הביולוגים של החלבון חורגים אל מעבר לוויסות של הגדילה. אחרת אי אפשר היה להסביר מה לחלבון זה ולרחם בלתי מגורה. אם אמנם הנחה זו נכונה, סביר שהחלבון יימצא ויזוהה גם ברקמות אחרות. בעקבות בדיקות נרחבות בספרות, ודיונים עם מדענים אחרים במכון, למדו נחום רייס, אז תלמיד־מחקר במכון ויצמן, ופרופ' קאי, כי חלבונים בעלי תכונות דומות בודדו מרקמות מוחיות ונחקרו בהרחבה. בהמשך לכך נמצא, כי המרכיב החלבוני העיקרי של אי. פי. היה קראטין קינאז.

כאשר הצליח רייס לבודד תכשיר מנוקה די הצורך של אי. פי. אפשר היה להשתמש בבדיקה ביולוגית פשוטה כדי להוכיח את זהותו המלאה של האנזים. פרופ' קאי ועמיתיו ממשיכים עתה בזיהוי מעמיק של תפקיד הקראטין קינאז [illegible] עם פרופ' הדסה דגני מהמחלקה לחקר איזוטופים, את המשמעות הפיסיולוגית שיש לשינוי המהיר בפעילותו של הקראטין קינאז בעקבות הגירוי. שימוש בטכניקות של אן.אם.אר. (תהודה מגנטית גרעינית) נתון בידי החוקרים את האפשרות לקבוע, כי במקביל להשראה של קראטין קינאז ברחם מטופל באסטרוגן, מתחוללת ירידה חדה בריכוז של קראטין פוספט, וכי ריכוזו של חומר זה שב לתיקנו לאחר מספר שעות. קראטין פוספט, מן הראוי להזכיר, הוא עתודת אנרגיה כימית נייחת, זמינה ביותר, של הגוף.

כיום עורכים קאי ודגני בדיקות אן.אם.אר. בזמן אמיתי תוך שימוש ברחמי חולדות שלמים וחיים. בדיקות אלו מאפשרות הערכה מדויקת ביותר לקצב ההעברה של קבוצות זרחתיות בין קראטין פוספט ובין אי.טי.פי. (אדנוזין טריפוספט), שהוא התורם הראשוני של הקבוצות הזרחתיות הנוטל חלק בכל התהליכים הביולוגיים המצריכים אנרגיה. בעבודה משותפת עם מיכאל ולקר, מי שהיה תלמיד־מחקר, הראה פרופ' קאי כי מולקולות־ה־ארשליח של קראטין קינאז, שהן העתקי הגן המורה על הייצור של חלבון זה, משוכפלות ברחם במהלך השעה הראשונה לגירוי באסטרוגן. מכאן ברור כי הגן של קראטין קינאז מעורב בשלבים הראשונים של הגירוי הביולוגי. פרופ' קאי ממשיך בניסיונותיו לברר איך גורמים ההורמונים לשינויים אלה בפעילות הגן, ויש להניח שתצפיותיו יסייעו להבנת המנגנון היסודי ביותר של הפיקוח על הגדילה וההתפתחות.

קתדרה לגיאולוגיה

קתדרה בגיאולוגיה, הנושאת את שמו של פרופ' ליאו פיקרד, זקן הגיאולוגים בישראל, נחנכה באוניברסיטה העברית בירושלים. לראשות הקתדרה מונה פרופ' יהושע קולודני. פרופ' פיקרד, חתן פרס ישראל בתשי"ח, חבר האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, הצטרף לסגל האוניברסיטה העברית סמוך להקמתה לפני כ־60 שנה ונמנה עם דור המייסדים שהטביע חותם עמוק בתחומים רבים באוניברסיטה ומחוצה לה. הוא הקים את המחלקה לגיאולוגיה ועמד בראשה שנים רבות. עם קום המדינה יסד את המכון הגיאולוגי הממשלתי והיה מנהלו הראשון. לימים הקים גם את המכון לחקר מי תהום. הוא העמיד דורות של תלמידים ממשיכי דרכו שהרחיבו את העיסוק בהידרולוגיה, היא הגיאולוגיה של מי התהום. והשלימו ביחד אתו את המיפוי הגיאולוגי של ישראל על היבטיו הסטרטיגרפיים והמבניים־טקטוניים.

טלפון לחרשים

באוה"ב יכול הטלפון לשרת מעתה גם את החרשים. המהנדס סטיפן פאולר רצה לדבר עם אימו החרשת בטלפון. כדי לעשות כן —מדווח כתב העת "מדע"— פיתח המהנדס מכשיר, המוצמד אל אפרכסת הטלפון של החרשת. המכשיר קולט את הצלילים המקודדים של חיוג הטונים שמפיק המתקשר מן הצד האחד, ומציג את המידע על גבי מסך של גביש נוזלי בצד האחר. הטלפון מנצל את שיטת החיוג הנהוגה באוה"ב, על מנת לשלוח צלילים המייצגים אותיות ומספרים שמתפענחים במכשיר־הקליטה. ברור כי עדיין אין זה מכשיר לפיענוח של דיבור ממש. בשל שיטת החיוג הנהוגה בארץ — חיוג דפקים — אין אפשרות להשתמש במכשיר אצלנו. הואיל ובטלפון האמריקאי מספר הלחיצים קטן ממספר אותיות האלפבית, מייצג כל לחיץ שלוש אותיות, שההבחנה ביניהן נעשית בלחיצה על לחיץ ספרתי נוסף, המציין איזו משלוש הברירות היא הרצויה.

קולט ומזהיר

מערכת־התראה אוטומטית, לגילוי דליפות גז במטבח, "הושתלה" בקולט אדים חדיש המשווק בישראל ע"י חברת "סאוטר". מטעם החברה המשווקת נמסר כי זה מכשיר ראשון מסוגו, המוצע למכירה בארץ. גילוי הגז נעשה באמצעות חיישן (סנסור). "המריח" את הגז הדולף ומפעיל באורח אוטומטי מתקן התראה — צפצוף מתמשך במקביל מפעיל קולט האדים החדיש גם מערכת לשאיבת הגז הדולף.

מוצר לוואי מבטיח

תהליך הייצור של בנזין מגז מפיק חומר ושמו דיורין, המשמש לייצור פלסטיק

המפעל הראשון בעולם לייצור בנזין מגז טבעי כבר פועל במלוא הקצב מראשית שנה זו במוטוני, ניו זילנד. המפעל בבעלות משותפת של ממשלת ניו־זילנד וחברת "מוביל־אויל", שהחלו בהקמתו ב־1982. באותה עת לא ציפה איש שכאשר יתחיל המפעל בייצור המסחרי של תוצרתו תהיה נפילה כה חדה במחירי הנפט בשוק הבינלאומי. מאידך גיסא, לא ציפו שמפעל זה יעורר מהפכה בתעשייה הפטרוכימית, אך דווקא לכך יש לו סיכויים.

תהליך הייצור של בנזין מגז מפריש מוצר לוואי הקרוי דיורין, שממנו מייצרים חומר פלסטי, קשה במיוחד ועמיד לחום גבוה (פי. אם. די. אי.). כיום, רק חברת דיופון האמריקאית מייצרת חומר זה, ומחירו בשוק נע בין 15 ל־30 אלף דולר לטונה. כאשר לה הזכות הבלעדית לרכישת אלף הטונות של דיורין המיוצרות מדי שנה על ידי חברת קור־כימיקלים. המפעל הזה עומד להתחיל עם הייצור השנתי של 35 אלף טון ממוצר לוואי זה במפעל הניו־זילנדי, שמחירו יהיה כעשירית המחיר הנוכחי.

הפמרה הוא חומר הגלם העיקרי לייצור חומרים פולימידיים כמו וספל וקפטון. הקפטון הוא כעין פילם פלסטי שאינו נשרף ומשמש לעטיפת מגן לחוטי חשמל (כגון במטוסי איירבוס האירופאיים וברכבת התחתית הלונדונית) וכמשטח נוח להדפסת מעגלים אלקטרוניים במחשבים. וספל הוא חומר פלסטי קשיח, שממנו מייצרים חלקי־מכונות מדויקים ועמידים בטמפרטורות גבוהות ביותר (כמו מיסבים במנוע הסילון של חברת רולס־רויס). הפולימידים בעלי תכונות מיוחדות במינן: חוזק, אי־התלקחות, עמידות בתקיפה כימית או קרינית, בידוד חשמלי, וביצועים טובים בתחום טמפרטורות נרחב (בין מינוס 250 עד לפלוס 450 מעלות צלזיוס).

אולם מחירם הגבוה אינו מאפשר שימוש רווח בהם במכשירי היום־יום. עתה ישתנה הדבר עם הייצור הזול של הפמרה במפעל הניו־זילנדי, ואחד השימושים הראשונים יהיה ציפוי פנימי לארמתלקה למטרסים.

הבעיה תהיה איך להשתמש בכל הכמות הרבה של הפמרה, שתופרש במהלך ייצור הבנזין. ממשלת ניו־זילנד מחפשת דרכים לעודד את השימוש בחומר משובח זה כתוספת לחומרים פלסטיים רגילים זולים, ולא רק בחומרים המיוחדים היקרים. אחד הרעיונות הוא להוסיף אותו לציפויי הוויניל במושבי המכוניות ולמנוע בכך את שחיקתם באקלים חם. כן יוכל החומר לשמש בייצור תקליטונים עמידים למחשבים ובמוצרים פלסטיים נוספים.

בקרה אלקטרונית להפרשות

רופאים בארה"ב פיתחו באחרונה קוצב אלקטרוני המסייע לבני־אדם שאינם שולטים בהטלת שתן. כתב־העת "מדע" המדווח על כך בגליונו החדש מציין כי המתקן החדש נועד לסייע בבקרת פעולתו של כיס־השתן. מקווים לנצל את המתקן גם למטרות אחרות, כמו סיוע לחסרי־אונים בפליטת הזרע. בעיית חוסר הבקרה, או בקרה בלתי־יעילה של פעולת הטלת השתן, נוגעת למספר לא־קטן של חולים, שמספרם הכולל בארה"ב נאמד בשני מיליון בקירוב. הקוצבים החדשים פותחו בידי אמיל טנגהו מבית־הספר לרפואה של אוניברסיטת קליפורניה. הוא ניסה לאתר את אתרי העיצבוב בחוט־השדרה, שגירויים מפעיל את כיס־השתן. התברר כי גירוי מקומות אלה אינו מספיק, וכי על־מנת לגרום להטלת השתן יש לגרות גם את השרירים הסוגרים. בהמשך נתגלו מקומות־גירוי נוספים, בקצה עמוד־השדרה, שגירויים מפעיל בנפרד את השרירים הסוגרים ואת כיס־השתן. הוא הצליח לאתר את העצבים המגרים את שריר פי־הטבעת וזה מעי־הגס. קוצבים המופעלים בבקרה ידנית חיצונית בשלט־רחוק חיברו את נקודות־הגירוי הנכונות והוכיחו את יעילותם. לפי־שעה טרם נוסו המתקנים המבקרים את פליטת־הזרע בבני־אדם (קשיים מסוג זה עלולים לחול כתוצאה מכריתת בלוטת הערמונית) ואולם הם נוסו בהצלחה בקופים.

כימותרפיה ביתית

מכשור חדיש לעירוי רציף בכימותרפיה המיועד לחולי סרטן, הניתן להפעלה בבית החולה, פותח במעבדות "טרבינול". המכשיר נקרא אינפיוזר, והוא דומה למבחנה. זהו מתקן פשוט (ללא מנגנון מכני או סוללות) המיועד לשימוש חד פעמי.

בתוך המכשיר נמצא מעין בלון מחומר גמיש, אותו ממלאים בתרופה. החולה, הנמצא בביתו או בעבודתו, מחבר את האינפיוזר אל צינורית עירוי המותקנת באופן קבוע בגופו, ומנגנון ויסות מיוחד גורם לכך, שהתרופה תחדור בצינורית בתדירות קבועה של 2 סמ"ק בשעה. בהודעה לעיתונות מטעם "טרבינול" נמסר כי שיטת העירוי הרציף לחולי סרטן המקבלים טיפול כימותרפי, הולכת ותופסת מקום נכבד במדינות המתקדמות. העירוי הרציף, נמסר בהודעה, מקטין במידה משמעותית את תופעות הלוואי של הטיפול הכימותרפי והוא יעיל יותר מהטיפולים המקובלים.

מדינת ישראל

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (הפחתת מחיר) התשמ"ו — 1986

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7(א)(3) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו — 1985 [1], אנו מצווים לאמור:

הורדת מחיר אתילן
1. מחירו של אתילן המסווג בפרט 29.01.2000 לתוספת הראשונה של צו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין, התשמ"ו — 1985 [2], יופחת בשיעור 13 אחוזים ממחירו הקובע.

תחילה
2. תחילתו של צו זה ביום י"ד ניסן התשמ"ו (23 באפריל 1986).

אריאל שרון, שר התעשיה והמסחר
משה נסים, שר האוצר

י"ג בניסן התשמ"ו
22 באפריל 1986

1 ס"ח התשמ"ו, עמ' 2.
2 ק"ת שיעורי מק"ם 597, התשמ"ו, עמ' 35.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

הודעה

לפי סעיף 149 (ו) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה בקשה ל: תוספת מגורים בשטח הבנוי ע"ש אסעיד + סמיח עודה ישוב יפיע מהות הבקשה: אי שמירת מרווח מינימאלי מדרך להולכי רגל.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

בכבוד רב
ישראל קניג
יו"ר הועדה

ועדה מקומית לתכנון ובניה גליל מזרחי
רח' לחמי הגטאות 10 — עכו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 — מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה, בבניה בתיק מספר 2—291/86 ע"י מר איאר נימר קסיס + סמי נימר קסיס — במקום: גוש 18442 חלקה 25

מהות ההקלה: בנית 3 קומות במקום שמותר לבנות 2 קומות בלבד.

כל המעונין רשאי להגיש התנגדות, למשרדי הועדה המקומית ברח' לחמי הגטאות 10 עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

משה פלע
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי — עכו

כלכלה ועסקים

האוצר אישר ל־7 קונצרנים לגייס 100 מיליון דולר באג"ח

מאת יהודה שרוני

משרד האוצר אישר בשבוע שעבר לשבעה קונצרנים לגייס 100 מיליון דולר באמצעות הנפקת איגרות חוב. המדובר בבנקים ענ־פיים וכן בקונצרנים גדולים כמו כור ותדיראן. הנפקות אלה יצאו אל הפועל החל מתחילת השבוע הבא, והן יהיו הראשונות במסגרת מה שמכונה אג"ח רפורמה. ההיקף הכולל של גיוס ההון במסגרת הרפורמה יהיה 150 מיליון דולר, ואת יתרת 50 מיליוני הדולרים יוכלו לגייס מהמפעלים ברבעון השני של השנה. כל אחד מהמפע־לים קיבל את אישור מרכז ההשק־עות לתוכניות ההשקעה שהציג, וגיוס ההון יתבצע בהתאם למימוש תוכניות ההשקעה.

בתגובה לטענות תעשיינים כי האוצר מאפשר גיוס הון רק לפיר־מות כושלות או לפירמות בעלות תוכניות השקעה, הורה בסוף השבוע שר האוצר להגדיל את היקף שחרור המקורות בשוק ההון מ־450 מיליון דולר ל־650 מיליון דולר. תוספת 200 המיליון דולר תעמוד לרשותן של פירמות עסקיות רווחיות. בשוק ההון מעריכים כי הוראת שר האוצר ניתנה על רקע ההערכות כי שוק ההון בשל להנפקות חדשות, וכי נתוני גיוס ההון של בנק ישראל מורים על ספיגה גדולה מהצפוי.

דו"ח על דו"ח / יצחק עזר

המזרחי המאוחד: רווח מנקודת פתיחה גרועה

ה"סוד": המירווחים הפיננסיים העצומים שאיפשר בנק ישראל

הכתב נמנה עם סגל המורים בחוג לחשבונאות באוניברסיטה העברית בירושלים

בנק המזרחי המאוחד, הבנק הרביעי בגודלו בישראל, סיים את שנת 1985 ברווח של כ־4 מיליוני דולר, וזאת בהשוואה ל־1.4 מיליוני דולר בשנה הקודמת. ברווח של השנה הקודמת נכלל רווח הון חד פעמי של כ־10 מיליון דולר, כך שלבנק היה הפסד תפעולי באותה שנה.

קשה מאוד לנתח את הסיבה לשינוי ברווחיות השנה בהשוואה לשנה הקודמת, בעיקר עקב שי־נויים בכללים חשבונאיים שיושמו השנה. המדובר, במיוחד, בהתייחסות להשקעות בחברות בנות בחו"ל, במ־עבר לשימוש במדד ידוע במקום "מדד בגין" וביצירת עתודות למסים נדחים בגין נכסים מסוימים. שינויים אלה הביאו לכך שהרווח המדווח של 1984 כפי שהוצג מחדש במאזן הנוכחי, הוקטן בכ־5 מיליוני דולר לעומת הרווח שדווח בשנה הקוד־מת.

לשינויים אלה השלכות גם על הגדלת רווחי השנה הנוכחית והק־טנת ההון העצמי של הבנק לתחילת השנה, דבר הגורם להגדלת התשואה המדווחת על ההון. מהותי במיוחד השינוי בהתייחסות להשקעות בחו"ל, שהשנה עקב פגור בפיחות שער השקל ביחס לדולר בהשוואה לע־לית המדד, היה גורם להפסדים מדווחים ניכרים, לולא השינוי בכללי החשבונאות.

במאמר זה ננסה לבחון את תוצאות השנה, בהתעלם מהשינויים בכללי הדיווח, ונתמקד במקורות הרווח של הבנק עצמו (להבדיל מהחברות הבנות, שפעילותן מוצגת בדו"חות המאוחדים). התוצאות המ־דווחות מפתיעות לטובה בהתחשב בנתוני הפתיחה של הבנק — הון פיננסי שלילי בסכום של כ־198 מי־ליון דולר. נראה שהרווח השנה התאפשר עקב המרווחים הפיננסיים, שהגיעו עד כדי 40%—50% בפעי־לות תיווך מסוימות, בעיקר על אשראי שיקלי ובמטבע חוץ של כ־150 מיליון דולר.

הון פיננסי שלילי

ההון העצמי של הבנק (ללא התחייבויות המירות) מסתכם בכ־174 מיליון דולר. לעומת זאת לבנק השקעות לא פיננסיות (ולא נזילות) על פי הפירוט הבא (במיליוני דולרים):

השקעות בחברות בנות	177
מלוות חובה	3
רכוש קבוע	88
מניות בנקאיות	104
סה"כ	372

הבנק פועל אפוא בהון פיננסי שלילי של כ־198 מיליון דולר. ניתן להניח שהבנק מממן את המניות הבנקאיות שברשותו באמצעות הל־ואות דולריות שעלותן כ־10 מי־ליוני דולר בשנה. יתרת הגרעון ממומנת, בהעדר מקורות אחרים, בהלוואות מוניטריות מבנק ישראל ופיקדונות הציבור, ועלות מימון זו עשויה להסתכם בכ־30 מיליון דולר בשנה.

במלים אחרות, נקודת הפתיחה של הבנק הינה הוצאת מימון של כ־40 מיליון דולר, שאותם יש לכסות בטרם יוצר רווח כל שהוא.

הוצאות והכנסות לא פיננסיות

נוסף להוצאות המימון של הגרעון התפעולי, לבנק הוצאות אשר עליו לממן מתוך מרווחי הריבית שהוא גובה מלקוחותיו. הוצאות השכר של הבנק מסתכמות בכ־28 מיליון דולר לשנה, וביחד עם ההוצאות לחובות מסופקים והוצאות תפעוליות אח־רות, לרבות אחזקת נכסים, מגיע הבנק להוצאה שנתית של כ־86 מי־ליון דולר.

כנגד הוצאות אלה לבנק הכנסות מעמלות ומפעולות אחרות בסכום שנתי של כ־56 מיליון דולר.

עודף ההוצאות של הבנק על הכנסותיו, ללא מרווחים פיננסיים מגיע אפוא לכ־30 מיליון דולר.

הכנסות ממרווחים פיננסיים

כאמור לעיל, לבנק היו השנה הוצאות מימון על ההון הפיננסי הש־לילי של כ־40 מיליון דולר. כמו כן היה לבנק עודף הוצאות על הכנסות (שלא מריבית) של כ־30 מיליון דולר. אם נוסיף לכך את חלקו של הבנק בהפסד מחברות בנות, כ־6.6 מיליוני דולר, הבנק צריך לכסות ממרווחים כ־77 מיליון דולר, לפני שיהיה לו רווח כלשהו.

המקור העיקרי למרווחים אלה הינו האשראי שהבנק מעניק ללקו־חותיו. ניתן להעריך, בהסתמך על חלק הבנק בכלל המערכת הבנקאית, את היקף האשראי השיקלי שהבנק נתן ללקוחותיו בכ־110 מי־ליון דולר. על אשראי זה היו לבנק מרווחים נעים בסביבות 50% — 40% בשנה האחרונה (הפער בין רבית החובה לזכות) כך שהרווח ממקור זה הסתכם בכ־52 מיליון דולר. בנוסף מעניק הבנק אשראי במטבע חוץ, על פי חלקו במערכת,

אהרן מאיר, מנכ"ל
הון עצמי שלילי

של כ־40 מיליון דולר. המרווחים על אשראי זה על פי פרסומי בנק ישראל נעו בסביבות 25% לשנה, כך שהבנק הרוויח בגינו כ־10 מיליוני דולר.

מעבר לסכומים אלה, לבנק פעי־לות בתחום תכניות חיסכון, מתן אשראי מתוך פקדונות למתן הל־ואות, הלוואות אחרות לזמן ארוך במט"ח ובמטבע ישראלי אשר המרווחים עליהם נעים בסביבות 1/2% 1—2 לשנה. פעילות זו הסתכמה בשנה האחרונה בכ־1,675 מיליון דולר, הרווח שנבע לבנק בכ־20 מיליון דולר.

נראה אפוא, שהלוואות בשקלים ובמטבע חוץ הניבו לבנק רווחים של כ־62 מיליון דולר, וביחד עם המרווחים על הפעילות האחרות, הסתכמו הכנסות הבנק מריבית בכ־82 מיליון דולר.

הכנסות אלה איפשרו לבנק לכסות את ההוצאות שלו, שהוערכו כאמור בכ־77 מיליון דולר, וגם להרוויח כ־4 מיליוני דולר.

כמובן שאין להסיק מהאמור לעיל שהבנק יכול להגדיל את רוו־חיו בצורה משמעותית, על ידי הגדלת האשראי ללקוחותיו. האש־ראי הדולרי מוגבל באמצעים מינה־ליים (קווטה) והאשראי השיקלי מוגבל על ידי התחרות בשוק ותנאי הסיכון.

נתונים אלה מראים שעל אף נקודת הפתיחה הגרועה של הבנק, רמת המרווחים הפיננסיים, הנובעת בעיקר ממדיניות בנק ישראל, איפשרה לו להרוויח בשנה הנוכחית. בכל שירדו המרווחים הפיננסיים, יקשה על הבנק לכסות את עלויות המימון שלו ואת הוצאותיו התפעו־ליות. הקלה מסוימת צפויה בשנת 1988, עם פדיון המניות הבנקאיות: לבנק ישתחררו סכומים ניכרים שי־אפשרו לו לצמצם את הגרעון בהון הפיננסי ובמקביל את הוצאות המימון.

הבנק פעל בשנה הנסקרת להקט־נת הוצאותיו התפעוליות, על ידי הקטנת מצבת העובדים (ירידה של כ־7.5% בהשוואה לשנה הקודמת) ועל ידי פעולות אחרות כגון איחוד סניפים ופונקציות. פעולות אלה, במידה וימשכו, עשויות להגדיל את סכויי הבנק להרוויח בעתיד.

השלוחות בחו"ל

לבנק המזרחי שלוחות בחו"ל שהגדולה בהם היא זו שבניו־יורק. השלוחה עוסקת בעיקר בבנקאות מסחרית והיקף מאזנה מסתכם בכ־617 מיליון דולר, גידול של כ־9% בהשוואה לשנה הקודמת. הרווח של השלוחה הגיע לכ־5.3 מיליוני דולר וההון העצמי מסתכם בכ־43 מיליון דולר, כך שהתשואה על ההון העצמי לתחילת השנה הסתכמה בכ־14%. לבנק המזרחי, באמצעות חברת אחזקה הולנדית, 54% מההון של השלוחה, כך שחלקו ברווח הסתכם בכ־3 מיליוני דולר. היקף ההלוואות ללקוחות מסתכם בכ־231 מיליון דולר, ירידה של כ־8% בהשוואה לשנה הקודמת. תיק ההלוואות של השלוחה כולל כ־65 מיליון דולר (כ־27% מסך התיק) אשר ניתנו ללקוחות בישר־אל, במשרין ובעקיפין. כמו כן כולל התיק הלוואות ללקוחות בדרום אמריקה כ־23 מיליון דולר (כ־10%). יתרת ההלוואות הינה בעיקר ללקוחות בארה"ב. ההפרשה לחובות מסופקים על תיק זה מגיעה לכ־1.9 מיליוני דולר.

פקדונות לפי דרישה, חסכונות הציבור ופקדונות של בנקים אחרים בשלוחה הסתכמו בכ־441 מיליון דולר, גידול של כ־6% בהשוואה לשנה הקודמת.

השקעות בחברות בנות

נוסף להשקעתו בחברות בנות בחו"ל, יש לבנק השקעות בחברות בנות בארץ, שהעיקריות שבהן — בנק טפחות ובנק מימון וסחר. ההשקעה של הבנק בכל החברות הבנות שלו הסתכמה בסוף 1985 בכ־177 מיליון דולר. מתוך סכומים אלה כ־74 מיליון דולר מהווים יתרות של הפרשים מקוריים, או במלים אחרות, זוהי יתרת עודף התשלום ששילם הבנק מעל לחלקו בהון העצמי המתואם של אותן חברות בנות. קיים גם הפרש מקורי בקשר עם האחזקה בבנק מימון וסחר, של כ־21 מיליון דולר, המובטח על ידי הממשלה במסגרת הסדר המניות הבנקאיות. יתרה מכך, שווין בבורסה של השקעות אלה (החלק שבגינתן נסחרות בבורסה) נמוך בכ־72 מיליון דולר מערכן המוצג במאזן הבנק.

חלקו של הבנק ברווחי החברות הבנות הסתכם השנה בכ־3.4 מיליוני דולר. אולם הפחתת ההפרשים המקוריים שנזקפה לרווח והפסד (כ־10 מיליון דולר), הביאה לכך שהבנק רשם הפסד של כ־6.6 מיליוני דולר כתוצאה מאחזקתו בחברות בנות. הפסד זה נוסף להוצאות המימון הנובעות מאחזקת השקעות אלה.

[illegible] אבירם טל

תמצית מאזן מאוחד של הבנק
ליום 31 בדצמבר 1985
(במיליוני דולרים)

פיקדונות בבנקים	893	פיקדונות הציבור	2,496
ניירות ערך	334	פיקדונות מבנקים ומהממשלה	1,800
הלוואות לממשלה	891	איגרות חוב	502
הלוואות לציבור	2,717	התחייבויות אחרות	72
בניינים וציוד	123	זכויות מיעוט	49
נכסים אחרים	151	הון עצמי	190
	5,109		5,109

דו"ח רווח והפסד מאוחד
לשנת 1985
(במיליוני דולרים)

	1985	1984
רווח מפעולות	22.9	0.8
מסים על ההכנסה	(17.2)	(9.6)
	5.7	(8.8)
רווח (הפסד) מפעולות (הוצאות) הכנסות אחרות	(1.7)	10.2
	4.0	1.4

פרקים נבחרים מדו"ח ועדת בייסקי (א)

מניות ב"אחריות"

בחוזר המפקח על הבנקים מס' 626/06 מיום 28.12.75 נקבעו הכללים שיחולו על הבנקים בכל הנוגע למכר חוזר של ניירות־ערך. חוזר זה תוקן פעם אחר פעם בנושא שאינו רלוואנטי לענייננו, והיה בתוקף כל "ימי הויסות".

בחוזר נאמר ש"עסקת מכר חוזר טיפוסית היא מכירת ניירות־ערך תמורת מזומן כאשר בעת המכירה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת כעבור זמן. בבוא הזמן, יקנה המוכר חזרה את ניירות־הערך במחיר שהוסכם".

"מהות העסקה היא אשראי", ממשיך החוזר ואומר, "שהמוכר קיבל כסף מהקונה בעת המכירה והתחייב להחזיר את הכסף לקונה בעת המכירה החוזרת". החוזר קובע שכיוון שכך, יש לראות את הקונה כמלווה כסף למוכר כשניירות־הערך המועברים אליו אינם אלא ערובה שהמוכר יעמוד בהתחייבותו להחזיר את הכסף. לפי החוזר, אם הצדדים מצפים ש"הקונה" יקבל חזרה את כספו מ"המוכר" כעבור זמן, זאת במפורש או מכללא, העסקה היא עסקת מכר חוזר.

בהוראות החוזר מוסבר עוד כי מכירת ניירות־ערך בעסקת מכר חוזר יש לסווגה כקבלת פיקדון על־ידי הבנק וכמוה כהלוואה שקיבל הבנק. עוד מוסבר כי קניית ניירות ערך על־ידי בנק בעסקת מכר חוזר היא עסקת אשראי הנכללת בגבולות "אם המוכר הוא מהציבור".

כמסקנה, קובע המפקח כי "יש לראות בעסקת מכר חוזר עסקת אשראי תוך מישכון ניירות ערך להבטחת האשראי. כאשר מוסד בנקאי 'מוכר' ניירות־ערך במכר חוזר, הוא בפועל עדיין הבעלים של ניירות־הערך שהם משועבדים לקונה".

בפני הוועדה ראיות על עסקות מכר חוזר שנעשו בשנת 1983 על־ידי בנק המזרחי והחברה המוחזקת שלו. עסקות כאלה נעשו בוואריאציות שונות, חלקן בכתב וחלקן בעל־פה, כשהתחייבות היא לרכוש את המניות בחזרה במחיר שיעניק תשואה אטרקטיבית לצד השני. במאמר מוסגר נציין, שעסקות כאלה עשו בנק המזרחי או החברות המוחזקות גם לגבי מניות אחרות.

קרובה מאד במהותה היא עסקת הבטחת שער על־ידי הבנק. עסקה זו איננה מסווגת אמנם כאשראי, או כמתן ערובה או התחייבות מצד הבנק, ואולם קיים דמיון בינה לבין עסקת מכר חוזר בכך שלמחזיק המניות ניתנת הבטחת הבנק שאם ירד מחיר המניה בשוק הוא לא יפסיד מכך.

יש בידינו ראיות גם על סוג כזה של עסקה. המדובר במקרה שבו ביקש ברוקר (משה לביא מהפירמה הראון את לביא, המע') שניהל תיקי השקעה בשביל לקוחותיו והחזיק בשבילם במסגרת זו במניות בנק המזרחי בהיקף נכבד, למכור מניות אלו משום שחשש למפולת בשערים. בנק המזרחי, באמצעות מנהלו מר מאיר, התחייב לרכוש מניות אלה, לפי דרישת אותו ברוקר, בשער יום קודם. במלים אחרות: במקרה של ירידת שער ניתנה אופציה למחזיק המניות לתבוע מהבנק לרכשן במחיר שקודם לירידה. אותו ברוקר אכן ניצל את האופציה ולאחר סגירת הבורסה, ב־6.10.83, רכש הבנק את מניותיו בשער שלפני סגירת הבורסה. המדובר היה בהיקף כספי של קרוב לשמונה מיליוני דולר. יצוין כי התחייבות או ערבות שנטל הבנק, וכן התחייבויות אחרות בעל־פה למכר חוזר, לא באה לידי ביטוי בספרי הבנק ולכן לא היה אפשר, בשעת מעשה, לגלותן ולהחיל עליהן מגבלות הכרוכות בנזי־לות ובערביות.

אין צורך להכביר מלים עד כמה מסוכנות ופסולות הן עסקות אלה, בהטילן התחייבות על הבנק לערך מניותיו שלו. שבעתיים נכונים הדברים כשאין רישומים על כך בספרי הבנק, דבר שיש בו לא רק עבירה על החוק, אלא גם חשש להטעיית הציבור והמפקח על הבנקים בכל הקשור להיקף התחייבויו־תיו של הבנק וכתוצאה מכך לאמינותו הכספית, כפי שהיא משתקפת מספריו. היבט שלילי נוסף להסדרים כאלה בעל־פה הוא חוסר־היכולת לבדוק אם הרכישה לאחר סגירת הבורסה אכן נעשתה כתוצאה מהת־חייבות בעל־פה, או מהעדפת הלקוחות בטענה שנעשה אתם הסדר בעל־פה. ואף אנו אין בי־דינו לקבוע אם הגרסה בדבר קיום הסכם קודם כזה בעל־פה תואמת את המציאות. בכל מקרה, אנו רואים בחומרה רבה את אשר נעשה בעניין זה.

אותו ברוקר נחקר על־ידי חוקר מטעם הרשות לניירות־ערך ובחקירתו סיפר כי עסקות מסוג זה היו נהוגות כל השנים האחרונות בין הבנקים לבין גו־רמים גדולים בקשר להחזקת מניות הבנקים. הבטחה למחזיקים כאלה אפשרות למכור את המניות בחזרה לבנק, בניואנסים שונים של הבטחות ערך. יתירה מזאת: הברוקר סיפר בחקירתו כי כל מערכת הצפה של הניירות הבנקאיים, לפחות בחד־שים שקדמו למשבר, התבססה על הבטחה בעל־פה שניתנה למשקיעים השונים בסניפי ה בנקים, שהניירות הבנקאיים יניבו תשואה שאינה נופלת מעליית מדד או מהצמדה ל־מטבע חוץ. כאמור להלן, אין בי־כולתנו לקבוע ממצא פוזיטיבי כלשהו על בסיס דברים אלה.

על עסקות שמהותן הכלכלית דומה סיפר בעדותו עו"ד אליהו מירון, חבר מועצת המנהלים של בנק המזרחי, ומי שבמשך תקו־פה ארוכה התריע בישיבות מועצת המנהלים על הסכנה שבהמשך הויסות. מר מירון סיפר על ידיעותיו (אם כי לא ידיעות קונקרטיות) על עסקות שנעשו בין הבנקים לבין לקו־חות, ובהן התחייב הבנק לרכוש את המניות בחזרה ממקבל האשראי, אם זה ירצה בכך בשער שיבטיח לו תשואה מינימלית על השקעתו. במלים אחרות, היתה למקבל האשראי אופציה: אם תנאי השוק יהיו טובים יותר מהתשואה שהוב־טחה לו, ימכור את המניה בשוק, אם תנאי השוק יהיו פחו־תים מתשואה זו, ימכור את המניות לבנק.

כבר ביום 5.10.78 התעורר חשש לקיומה של תופעה דומה. הדבר מתברר מדו"ח שהיה בין נציג בנק לאומי לנציג המפקח על הבנקים, בקשר ל"עסקות משולשות". באותו דיון נאמר ש"קיימת שאלה של היווצרות מחויבות לא כתובה של הבנק כלפי הלקוחות לתשואה שתע־לה על עלות ההלוואה המצורה", וגם נאמר ש"עסקות אלו בגד־רות הדדי בין נוסחו של הבנק ובין הלקוח וקיימת שאלה של מחויבות הבנק לרכישה חוזרת של הניירות."

מירון שהיה ביום 30.12.80 בוועדת מועצת המנהלים של בנק לאומי לעניין מאזן, מצויה בידינו תרשומת פגישה שנע־שתה בידי אחד מרואי החשבון שנכחו בה. נרשם בה שרואה החשבון חייקין אמר כי "הבנק התחייב לאחזקת מניות... עם הבטחה מעין בייבק (מכר חוזר) ויש אופציה ללקוחות". הבנק הכחיש זאת, וגם הבנקים האחרים הכחישו לפנינו קיום תופעה מעין זו אצלם.

הגורם המכניס אלמנט הנפצה לנו חומר המצביע לכאורה על עסקות בהיקף ניכר שנעשו מחוץ לבורסה במניות בנקים שונים אחרי 6.10.83, בימים שבהם הבורסה היתה סגורה. לא חקרנו ואין לנו פרטים על טיב העסקות והמסתתר מאחוריהן. אחד ההסברים האפשריים לעס־קות כאלו הוא קיום התחייבות מוקדמת לרכישת המניות, הזנ־חת הסבר שנתן בנק המזרחי לעסקה שהוא עשה, אך יתכנו גם הסברים אחרים.

בהקשר זה נעיר, כי אפשר למצוא דמיון בין מכר חוזר לבין כל שיטת הויסות. כבר אמרנו כי אחד מאפייני הויסות היה יצירת כעין מחויבות מצד הבנקים כלפי רוכשי הניירות הבנקאיים למתן תשואה ריאלית מההשקעה בניירות ערך בנ־קאיים (לאו דווקא מחויבות בעלת תוקף משפטי). מחויבות זו קיבלה בתוכה את ההבנה שהבנקים ירכשו את הניירות הבנקאיים בחזרה מכל דורש במחיר מינימלי מסוים. לפי הגדרת מכר חוזר המובאת לעיל, מתוך חוזר המפקח על הבנקים, עסקה כזאת קיימת גם כשה־דברים נעשים במשתמע. מכאן הדמיון שבין תהליך הויסות כולו לבין ה"מכר החוזר" במובן הרחב מאד של ביטוי זה.

טשטוש הגבולות בין מתן אשראי בהקשרים שונים של תהליך הויסות, תנאי האשראי, המחויבות לויסות, היינו הנ־רץ תהליך הויסות כולו, הביאו גם לגלישה אל עבר "מכר חוזר" ספציפי בוואריאציה זו או אחרת. הבנקים כאמור מכחישים קיומה של תופעה זו. אין בידינו ראיות על קיומה, זולת אלו שהבאנו לעיל, ולא נוכל לכן לקבוע ממצאים ברורים, לא על היקפה המלא של התופעה ולא על העוסקים בה חלק, זולת ה־ממצאים הנוגעים לבנק המזרחי אשר פורטו לעיל.

שערי מטבע חוץ 25.4.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי
1 דולר	1.45	1.52	1.4745	1.4927	1.45	1.52	1.4748	1.4932	1.45	1.52	1.4748	1.4935		
1 לישט	2.22	2.33	2.2616	2.2898	2.23	2.33	2.2653	2.2936	2.22	2.33	2.2638	2.2922		
1 מארק גרמני	0.66	0.69	0.6698	0.6782	0.66	0.69	0.6688	0.6772	0.65	0.69	0.6702	0.6786		
1 פרנק צרפתי	0.20	0.22	0.2099	0.2125	0.20	0.22	0.2099	0.2125	0.20	0.22	0.2101	0.2128		
1 גולדן הולנדי	0.58	0.61	0.5933	0.6007	0.58	0.61	0.5942	0.6016	0.58	0.61	0.5938	0.6013		
1 פרנק שוויצרי	0.79	0.82	0.7995	0.8095	0.78	0.82	0.7996	0.8095	0.78	0.82	0.8008	0.8109		
1 כתר שוודי	0.20	0.21	0.2081	0.2107	0.20	0.21	0.2085	0.2111	0.20	0.21	0.2082	0.2108		
1 כתר נורבגי	0.21	0.22	0.2109	0.2135	0.21	0.22	0.2112	0.2138	0.20	0.22	0.2112	0.2139		
1 כתר דני	0.18	0.19	0.1811	0.1834	0.18	0.19	0.1812	0.1835	0.17	0.19	0.1812	0.1835		
1 מרק פיני	0.29	0.30	0.2949	0.2985	0.28	0.30	0.2955	0.2992	0.29	0.30	0.2959	0.2996		
1 דולר קנדי	1.04	1.10	1.0622	1.0754	1.04	1.09	1.0640	1.0772	1.04	1.09	1.0633	1.0766		
1 דולר אוסטרלי	1.01	1.11	1.0777	1.0912	1.04	1.12	1.0783	1.0918	1.04	1.12	1.0777	1.0913		
1 ראנד דרא"פ	0.54	0.59	0.7224	0.7314	0.43	0.73	0.7228	0.7318	0.49	0.66	0.7233	0.7324		
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3280	0.3321	–	–	0.3282	0.3323	0.31	0.33	0.3282	0.3323		
10 שילינג אוסטריים	0.94	0.98	0.9527	0.9646	0.94	0.98	0.9529	0.9648	0.93	0.98	0.9527	0.9646		
1000 לירות איטלקיות	0.95	1.01	0.9757	0.9879	0.96	1.02	0.9779	0.9901	0.95	1.02	0.9753	0.9876		
100 ינים יפאניים	0.86	0.89	0.8698	0.8806	0.85	0.90	0.8698	0.8807	0.86	0.90	0.8696	0.8805		

מגדלי נופש "לב הגליל" טבריה

השקעה שכולה הנאה במחיר מציאה

כל הקודם זוכה!

דירות סטודיו מרוהטות במגדל א' במחיר של 24,000 דולר, עם הכנסה מובטחת של 12% לשנה על ההשקעה, למשך 3 שנים.

נותרו גם 2 חנויות ומספר מצומצם של דירות 2 ו־3 חדרים במגדל ב' וכן מספר מוגבל של יחידות בעלות בשיטת ה"טיים שרינג".

גבעתיים: רח' שינקין 61 טל. 324608, 310178, 322022, 315929

טבריה: לב הגליל רח' הבנים טל. 067-92652

לב הגליל

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

הודעה

לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה בקשה ל: מתן לגיטימציה למגורים בגוש 17529 חלקה 33 ישוב ריינה.

מהות הבקשה ס"ה שטח בניה מעל למותר.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך — 15 יום מפרסום הודעה זו.

בכבוד רב,
ישראל קניג
יו"ר הועדה

ORTRA אורטרא

ארטרא בע"מ
כינוסים, אירועים מיוחדים
מאי — יוני 1986

★ 5 — 6 במאי — סמינר
"U.S.A. MEDICAL DEVICE GMP'S & REGULATIONS"
מלון הילטון — תל־אביב.

★ 19 במאי — יום עיון
"תקשורת לוינים"
מלון דן אכדיה — הרצליה.
IEEE

ארועים בהשתתפות CARL MACHOVER:

★ 20 במאי — יום עיון למנהלים
"שימוש במערכות תיב"ם"
מלון דן אכדיה — הרצליה.

★ 21 — 22 במאי — סמינר
"טכנולוגיות של גרפיקה ממוחשבת"
מלון דן אכדיה — הרצליה.

★ 22 במאי — יום עיון
מעגלים, רשתות ובקרה אוטומטית"
מלון דניאל — הרצליה.
IEEE

★ 22 — 23 במאי
"הכינוס השנתי של האגודה הישראלית לגימור מתכת"
מלון המלך שלמה — אילת.

★ 26 — 29 במאי — סמינר
"מערכות מומחה — A.I"
מלון דן — תל־אביב.
ICS

★ 3 — 4 ביוני
"הכינוס הישראלי הראשון להנדסת מערכות ממוחשבות ולהנדסת תוכנה"
מלון דן־אכדיה, הרצליה
IEEE COMPUTER SOCIETY

★ 23 — 24 ביוני
"הכנס הישראלי ה־20 להנדסת מכונות"
מרכז הקונגרסים, גני התערוכה, תל־אביב

★ 23 — 26 ביוני — קורס
"IMPLEMENTING LOCAL AREA NETWORKS"
מלון דן — תל־אביב
ICS

לקבלת פרטים נא לפנות אל:
חב' ארטרא בע"מ
מרכז הטקסטיל, רח' קויפמן 2 ת"א
ת.ד. 50432 תל־אביב 61500
טל: 03-664825
טלפון להרשמה: 03-660951

בנק ישראל

הודעה לאספני שטרות כסף

נמשכת המכירה של השטרות מסדרת השקל בשלישיות לא מופרדות, בתוך מקפלות צבעוניות מהודרות.
הערכים במקפלות אלו הם 1,000 שקלים (2 גרסאות), 5,000 שקלים ו־10,000 שקלים.
כמות מירבית מכל ערך: 10,000 מקפלות.
ניתן להשיג את המקפלות בסניפי בנק ישראל בירושלים, תל־אביב וחיפה, וכן באשנבי השירות הבולאי בשלוש הערים הגדולות, בערים טבריה, אילת, נתניה, נהריה ובאר שבע ובנמל התעופה בן־גוריון.

המחירים:

8 ש"ח למקפלות של שטרות בני 1,000 ש'
20 ש"ח למקפלות של שטרות בני 5,000 ש'
35 ש"ח למקפלות של שטרות בני 10,000 ש'

המרכז הישראלי לניהול
בשיתוף
התאחדות התעשיינים
חברת העובדים
ואגוד התעשיה הקיבוצית

יזמות עסקית וחדשנות

כולל יסודות בניהול עסקי

יום לימודים, אחת לשבוע, החל ביום ה' 8.5.86*

נושאי הלימוד
נתוח כדאיות פרוייקטים * פעילות עסקית בינלאומית * חשיבה טכנולוגית * חשבונאות פיננסית וחשבונאות ניהולית (תמחיר) * דיני עסקים * דיני מיסים והגנה משפטית על טכנולוגיה * התנהגות ארגונית * מבוא לכלכלה * שיווק * יזמות ומערכות עידוד בישראל * ניהול פרוייקטים * תכנון אסטרטגי * יישומי מחשב * סימולציה עסקית – משחק מנהלים ממוחשב *

פרוייקט
בתוכנית הלימודים פרוייקט מעשי, איתור רעיונות, סקרי שוק במגמה ליזמות.

מחשבים
בתכנית הלימודים יישומי מחשבים ורכישה מיומנות בהפעלת תוכנות לשימושים מעשיים ליזם.

למי מכוון הקורס
הקורס מיועד למנהלים, יזמים, מהנדסים ואנשי ההשתלבות העוסקים בתחומי היזמות.

בצוות המרצים
פרופ' עזרא סדן * ד"ר מיכה אנגל * יאיר איכנבר * עו"ד דוד אפרתי * ד"ר יאיר דוכין * ד"ר רובי ולנסי * ד"ר יוסף ורדי * איגנ' חיים זנגשטיין * ד"ר ראובן חורש * ד"ר יוסף יסעור * פרופ' אהרון כפיר * ד"ר ביסן לוין * ד"ר צבי מאירי * ד"ר אריה עובדיה * פרופ' מיכאל פרי * זהר פלדבוי * פרופ' דב פקלמן * אבי קרבס * ד"ר אמנון רפאל * פרופ' לבי שורוק *

מנהל אקדמי: אבי קרבס, מנכ"ל "נכסים" – חברה לייזום מפעלים בע"מ.

יו"ר ועדת ההיגוי: פרופ' עזרא סדן.

מספר המשתתפים מוגבל – בגלל ייחודו של הקורס. עדיפות תינתן למקדימים בהרשמה.

* חופשת קיץ החל מ־10.7.86

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678
המרכז ללימודי ניהול, טל. 03-429895-6

מרל
מרכז ללימודי ניהול

صورة عن الاصل

מכתבים למערכת הארץ

ועדות חקירה כאליבי

העזועים וההשלכות הנובעים ממסקנות ועדת בייסקי השפים מחדש את שאלת הולכת התפקוד של המינהל הציבורי הממלכתי.

במשך השנים הוקמו עשרות ועדות בדיקה וחקירה שהיו אמורות לפסוק בפרשיות, לחשוף מחדלים, לפתור מחלוקות ולקדם נושאים. שיטת הוועדות פתרה למסבבים השונים לחצים בדעת הקהל לפתרון המיידי אך לא פתרה את בעיות היסוד האמיתיות. כאשר המסגרות הבסמכויות בממשלה, בהסתדרות, בכלכלה ובמינהל מפסיקות לתפקד על פי אמות מידה של האינטרסים הממלכתיים הכוללים — באה ההתפוררות. כאשר אין כושר הכרעה ואומץ עמידה של המערכות הייצוגיות שתפקידן להחליט ולבצע — מוקמות ועדות ובראשן בעלי שם תואר.

"שלטון הוועדות" הוכיח את עצמו כבישלון. ועדות הוקמו ופסקו, אך הבעיות נפלו ולא נפתרו. "שלטון הוועדות" הפכו לשיטת האליבי לכל הממסרים שאינם שולטים.

ועדת אגרנט נוצרה כדי למנוע מחדלי ביטחון, והתוצאה המשך מלחמות הגדולים. ועדת בן שחר נוצרה למען גביית מס אמת, אך ההון השחור גדל. ועדת ברקאי שמונתה כדי להמליץ על רפורמה בשכר. מה שנשאר הוא המשך שיטת השכר לפי לחץ. ועדת שברון לא החלישה את הפשע והאלימות. לאחר ועדת הורב הבתים המוכנות ומשרד הקליטה להיות גופים נפרדים וכן הלאה וכן הלאה.

דרושות החלטות ולא ועדות, ביצועים ולא הסברים.

מתי דויד
רמת אפעל

מי גורם פילוג ביהדות

בראיון לסט"א — סוכנות הידיעות היהודית ("הארץ" 16.4) בניו יורק, קורא הרב מרדכי אליהו לתנועה הקונסרווטיבית להחזיל מיגיור. לדבריו מבקשים אנשי הזרם הקונסרווטיבי והרפורמי ליצור "תורה חדשה" ולשנות את ההלכה, ובכך לטענתו "מעודדים הם את ההתבוללות" ו"מפלגים את העם היהודי".

הרב אליהו ועמיתיו הם הגורמים לפילוג. לא היו מוכנים לשבת עם נציגינו, הן לבטח יודעים שהגיורים בתנועה הקונסרווטיבית־מסורתית נעשים על פי כל כללי ההלכה וכוללים טבילה, ברית מילה או "הטפת דם ברית". אם נעשה שינוי כלשהו בתחום אחר בהלכה הרי הוא נובע מההתפתחות הטבעית והאורגנית שאפיינה את התהליך ההלכתי משך כל הדורות. על פי גישה זו אפשר לומר שהתנועה הקונסרווטיבית היא המייצגת את היהדות האותנטית — יהדות שהתפתחה והשתנתה בכל דור כתגובה למציאות החדשה.

בהבנתה ובגמישותה לצרכיו של ציבור, שהוא רוב מניינו ובניינו של העם היהודי, עושה התנועה הקונסרווטיבית יותר לעצירת ההתבוללות מאשר הממסד האורתודוכסי הנוקשה.

הרב ויקטור והסמן
סמנכ"ל התנועה ליהדות מסורתית בישראל
ירושלים

לא ערי הפיתוח חולות, אלא תדמיתן

מאמרו הראשי של "הארץ", "עיירות הפיתוח — בוחנה יסודית" (3.4), מעלה בהקשר לירוחם את אפשרות חיסולן של עיירות פיתוח "בלתי־מוצלחות". פתרון כזה לא מציאותי ולא מוצדק.

חיסול של ערים "בלתי־מוצלחות" לא רק אינו רצוי, לא אינו מציאותי. לבד מערי־רפאים מעטות שנוצרו ונעלמו בסוף המאה ה־19 במערב ארצות הברית, אין בעולם תקדים לחיסולן של ערים קיימות והעברת תושביהן לערים אחרות, גם אם נמצאות במצב של סטגנציה ונסיגה מסוימת. הסיבה לכך אינה רק באינרציה טבעית המרתקת את התושבים למקומות מגוריהם ולמקורות התעסוקה במקום, אלא בעיקר בהון הרב אשר הושקע במשך הזמן במבנים, במוסדות הציבור ובתשתית העירונית. מאחר שהעברה של תושבים לעיר אחרת יכולה להתאפשר רק בסיוע מאסיבי של הממשלה, שכידוע מחוסרת היום תקציבים מיותרים, יוצא שהמשאבים במגורים ובתשתית העירונית הדרושים לשיכון ה"מועברים" לעיר אחרת, יהיו גדולים פי כמה וכמה מאלה הדרושים לחיזוק התשתית הכלכלית של העיר ה"בלתי־מוצלחת" או אוורה הקרוב.

"הצלחתן" של ערי פיתוח תלויה רק במעט במיקומן והיא לרוב תוצאה של נסיבות היסטוריות, לעתים מקריות בהחלט, של מגולות ראשי העיר המתחלפים, ושל מדיניות הממשלה. מדיניות זו דאגה לרוב רק לשיכון "סטנדרטי" ולתעסוקה "סטנדרטית", במיוחד בתעשייה של מזון וטכסטיל, המשלמות שכר נמוך ואינן מותירות סיכוי להתקדמות אישית. אלמנט נוסף הוא ה"תדמית" של העיר, גם לזה דאגה הממשלה מעט מאוד.

במלים אחרות, לא העיר ותשתיתה הכלכלית והפיסית "חולה", אלא התהוות של "משקע חברתי", של "תדמית" לא מושכת ושל "אקלים שלילי" בעיר. למי שנשארו בירוחם לא תועיל העברתם לדימונה ואף לבאר־שבע. גם במקום החדש יהיו בגדר "בעייתיים". אם לא ייעשה דבר לחיזוק הבסיס התעסוקתי שלהם.

אינג' אליעזר ברוצקוס
ירושלים

קשר השתיקה סביב מלחמת לבנון

משבר המניות הבנקאיות נראה לנו עוול כה כבד עד שלא נחנו ולא שקטנו עד כי הקמנו ועדת־חקירה, שעשתה עבודה יסודית ולא היססה לערוף ראשים ולבעוט בפרות קדושות.

לעומת זאת, את מלחמת־לבנון, שבה נפלו 660 מחיילינו, ואלפים אחרים נותרו נכים ופגועים בגופם ובנפשם, מנסים הכל לשכוח ולהשכיח בחסות ההרמוניה המופלאה של ממשלת האחדות. פרס, המגלה רגש אחריות עמוק לתפקודה התקין של הממשלה, המוכן להוליכה עד משבר בשל התקפה אישית עליו, אינו מוכן לסכן את כיסאו לטובת טיפול שורש בגורמים הפוליטיים והצבאיים שהביאו למלחמת כשל ושולל זו.

והישגי המלחמה? הלא הם כתרים על צב סילי הקטיושות העוד תות מדי פעם בצפון־הארץ.

נפתלי אור־נר
ירושלים

בשוב פריחת האפרסק

ב־17 באפריל גילה "הארץ" שמשרד הפנים (שוב) הפקיר בחודשים האחרונים בסמוך למגמותו בגב רשויות מקומיות בלי להסדיר — בניגוד להבטחה שנתן ליועץ המשפטי לממשלה — קריטריונים לחלוקתם.

אנשי המשרד הנוגעים בדבר ביצעו בפני כתב העיתון תרגילי התחמקות בסרבם לתת הסברים ובהטילם את האחריות זה על זה.

מעניין, שדווקא חיים קוברסקי, המנכ"ל הוותיק של המשרד, המכיר היטב את כל רזי חלוקת הכספים זה שנים, נעדר משום מה מן הכתבה (שבה מוזכרים שבעה בעלי תפקידים) אף שקשה להאמין שאין ידו בחלוקה, או אם אכן אין הוא יודע על כך — שאינו יודע על הנעשה במשרדו.

הידיעה ב"הארץ" הבליטה ביתר שאת את חומרת המעשה שעשתה פרקליטות המדינה בסכמה לפני בחירות, בניגוד לאינטרס הציבורי, עסקת־טיעון עם ראש מועצת גני תקווה לשעבר, שעל פי מה שפורסם בעיתונות נועדה לחסל סופית את "תיק אפרסק".

עיסקת־טיעון תמוהה זו — שהשופט אורי שטרוזמן עמד "לפוצץ" — מחייבת חקירה. ראוי שבכנסת העניין תיעשה החקירה תחת פרקוהה של ועדת הכנסת לביקורת המדינה. צריך שיהיה ברור גם לראשי משרד הפנים, שכספי ציבור אינם הפקר, וחלוקתם בניגוד לכללי המינהל התקין — בדרך של פיקציה וללא קריטריונים מוסדרים — היא מעשה לא ראוי אם לא פלילי, שהאחראים לו חייבים לתת את הדין.

אביגדור ברנוביץ
ירושלים

תודה

תודה לד"ר יצחק מור ולאחות דורה שורץ, מהמחלקה לכירורגיה פלסטית במרפאת זמנהוף, על הטיפול המסור והנפלא.

אביבה בפורגליק
תל־אביב

עיריית תל־אביב יפו
עתון הארץ
תיאטרון הבימה

מקיימים
בשבת 3.5.86 ב־11.00
מ פ ג ש

בין האורחים:
■ פרופ' עמנואל סיון על ספרו "קנאי האסלם"
■ איציק קול על ערוץ שני וקולנוע בישראל
■ חוה אלברשטיין
■ שלמה ניצן
■ הבמאי הפולני יוזף שיינה המביים ב"הבימה" את הצגתו "רפליקה"
■ ואורחים נוספים

מנחה: מיכאל הנדלזלץ.

האירוע באדיבות:
קונטרול דאטה (ישראל) בע"מ

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'–ו'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.

דמי כניסה: 4 ש"ח.

50% הנחה
למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב ותעודת קשיש של ת"א

קולנוע / רחל גורדין

מייקל דאגלס, קתלין טרנר ואבנר איזנברג — הרפתקאות במדבר והצלה משלטונו של עריץ

מקץ שישה חודשים...

"בעקבות אוצר הנילוס", קולנוע דקל, ת"א

תופשת הפסח מביאה עמה משוזר מחדש של הקיץ הרחוק עריץ, באמצעות סרטי הרפתקאות. אך בעוד שמרבית הסרטים המוקרנים אצלנו מתייחסים לעצמם ברצינות, "בעקבות אוצר הנילוס" מנסה, במידה מסוימת אף מצליח, לתפוס את המקל בשני קצותיו. והיינו: להעניק לקהל טעם של הרפתקה ושל רומנטיקה, וגם להתייחס לכל זה בהומור. זה סרט פחות שנון, פחות משעשע ופחות מותח מקודמו — "בעקבות האוצר הרומנטי". אך הוא שומר על אותה הרוח, והתוצאה חביבה ומבדרת.

הסופרת הרומנטית הנודעת ג'ואן ויילדר (קתלין טרנר) ואהובה ההרפתקן ג'ק קולטון (מייקל דאגלס) חוזרים אלינו חודשים ספורים לאחר שהפליגו חבוקים אל השקיעה בסיום הסרט הקודם. חוטמה של הסופרת, המכוסה בקרם שיזוף עבה, מעיד כי השעשעים כבר קנה לו שביתה בחייהם המשותפים. "אנחנו זוג מושלם כשיורים עלינו. הבעיות מתחילות כשהכל שקט", היא מאתרת את שורש הבעיה. אמנם בספרים שהיא כותבת עדיין נוחתים פירטים על סיפון אוניותיו בעיצומו של טקס נישואין רומנטי, ובעוד שבנו של קירק הורף את התקפותיהם האכזריות, מקריבה טרנר את חייה מרצון על מזבח האהבה. אך משהו מן הלהט אבד. "הרומנטיקה כבר לא נראית לי אמיתית", מודה הסופרת, מתחת לשכבת הלוקחטה הענה המרוחה על אפה.

הודאה מסוג זה היא תמיד כבחינת משאלה. ומשאלתה של ג'ואן ויילדר מתגשמת יותר מהר מכפי שהיא מסוגלת לקוות. הופעתו של גבר מסתורי מן המזרח בחייה, סוחפת אותה להרפתקה מסעירה בעיר אקזוטית, בין חולות המדבר. ג'ק נחלץ להצילה מצרות, ובעקבותיו מגיע הליצן מן הסרט הקודם, שהשתחרר בינתיים מן הכלא הקולומביאני ובא לגבות את חובו מבני הזוג. בין טקסי ריקודים בשבט נוביים, דוקרים על גג רכבת דוהרת, ורגעי אימה מעל בור מלא חומצה, כשהם באחוזים בחבל המכורסם על ידי חולדות — מצליחים בני הזוג להציל את עצמם, וגם את תושבי עמק הנילוס משלטונו של טיפוס עריץ ושאפתני שרוה, הזר בפועל את הסיפורים הרומנטיים שנכתבו על ידי ג'ואן ויילדר.

מה שיפה בתסריט, שנכתב על ידי מרק רוזנטל ולורנס קונר, הוא הצגת הגבול בין ה"המציאות" לספרות הרומנטית. הגיבורה חיה בלהט את הרגעים שנולדו בדמיונה. ובעוד שחייהם תלויים על בלימה מעל לבור החומצה, מאיץ בה ג'ק להיזכר מה עשו גיבורי ספרה כשנמצאו בסיטואציה זהה. חסרונו של התסריט הוא במאמץ לחזור על הנוסחה, וכן ללקט מוטיבים מצליחים מסרטים אופנתיים אחרים.

סטיבן שפילברג וג'ורג' לוקאס הכניסו לאופנה את העיסוק בסרטיהם: מהידע הנסתר של אינדיאנה ג'ונס ועד לסתם טקסים אליליים. התסריטאים של "בעקבות אוצר הנילוס" חשבו, כנראה, שבלי זה אי אפשר והכניסו לסרט את הסופים — אלה המיסטיקנים של המזרח — המהלכים על גחלים לוחשות ומדי כידים זה לזה "לוחשוב בעיני הלב". זה מגוחך למדי. מאמץ של תוכנם בתחום החזותי ניכר בתפאורה של טקס ההכתרה בסרט, המהווה מאורע על הסמלים הנאצים וגם על טקס הפתיחה של המשחקים האולימפיים.

לזכות הבימאי לואיס טייג אפשר לומר שיש בסרט צבעוניות יפה, ומבחינה חזותית הוא משתמש במוסכמות הקולנוע הרומנטי כדי ליצור פארודיה. תמונה של אוהב במדבר, שלצדו דקל בודד וירח עגול תלוי מעליו, מסוגלת למלא את מקומם של משפטים רבים בדיאלוג. הדיאלוג עצמו הוא לפעמים חביב ומשעשע ולפעמים שגרתי.

הקצב, בחלקו הראשון של הסרט, לוקה בחסר. משהו מן ההתלהבות האמיתית שיצרה את הקצב הבעים ב"עקבות האוצר הרומנטי", אבדה במהלך "שישה החודשים" שחלפו. בכל זאת סרט חביב.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים
מס' 8
פנחס צוקרמן
מנצח
לין הארל
צ'לו
התכנית:
באך: קונצרטו לכנור ולצ'לו
צ'ייקובסקי: "זכרונות מפירנצה"
דבוז'ק: קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 4: הערב — 27.4.86 (מנויי סדרה 4 שיטרלב לשני בתאריך)
סדרה 2: יום ב', 28.4.86
סדרה 3: יום ד', 30.4.86
סדרה 5: מוצ"ש, 3.5.86
ירושלים, בנייני האומה
יום ה', 1.5.86, 8.30 בערב
(מנויי ירושלים שיטרלב לשני בתאריך)

קונצרט למנויים
מס' 8
ליאור שמבדל
מנצח
לין הארל
צ'לו
התכנית:
שמבדל: "ספירות III"
היידן: קונצ'רטו לצ'לו
ברליוז: "הרומאו ויוליה", קטעים
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 6: יום א', 4.5.86
סדרה 7: מוצ"ש, 10.5.86
סדרה 8: יום א', 11.5.86

קונצרט למנויים
מס' 7
ליאור שמבדל
מנצח
לין הארל
צ'לו
התכנית כמו בסדרות 6–8 בתל־אביב
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה 1: יום ב', 6.5.86
סדרה 2: יום ד', 7.5.86
סדרה 3: יום ה', 8.5.86

התזמורת הקאמרית הישראלית

עומר שריף, מנצח
אראלה תלמי, חלילנית
האנג דה־פריז, אבובן
יצירות מאת:
פכלבל, צ'מרוזה, פורה ושוברט
עפולה, היכל התרבות:
יום ד' 30.4.86 21.00
ת"א, מוזיאון ת"א: 20.30
(מוסיקה בגוון קל מס' 3)
סידרה 1: יום ה' 1.5.86
סידרה 3: מוצ"ש 3.5.86
סידרה 2: יום א' 4.5.86
כרמיאל, היכל התרבות:
יום א' 11.5.86 21.00
כרטיסים בקופות
"לכל המשפחה" מס' 4, מנצח: נועם שריף.
מנגינה סובבת עולם
כפר־סבא, יום ב' 5.5.86 16.30
מוזיאון ת"א, יום ד' 7.5.86 16.30, 18.00
יום ה' 8.5.86 16.30, 18.00
החל חידוש המנויים לעונת 1986/7
פרטים והרשמה במשרדי התזמורת
פרוספקט יישלח לכל דורש

פסטיבל ישראל ירושלים
ט"ו באייר - ה' בסיון תשמ"ו 24.5–15.6.86
למי שלא הספיק...
אנחנו ממשיכים את עסקת החבילה!
כל הכרטיסים ב־15% הנחה
ובנוסף מבצע 3+1 חינם.
אחד אחד...
כרטיסים בודדים ב־15% הנחה החל מ־27.4
מרכזי מידע ומכירות ראשיים:
י־ם: תיאטרון ירושלים ע"ש שרובר - מרכוס 20. טל. 690293, 02־690011 בימים א'־ה' 09.00־18.00. יום ו' 09.00־14.00.
ת"א: "הורקסטר" - אבן גבירול 90. טל. 221792, 220622, 03־248844. בימים א'־ה' 09.00־13.30, 16.00־19.00 יום ו' 09.00־15.00.
אתר הפסטיבל: הם אורחי מלון שלום, ירושלים
Shalom
המשכיר הרשמי של פסטיבל ישראל ירושלים
europcar
אל על the official airline
קנה עכשיו ותרוויח!
כדאי להיות. יש מה לראות.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנויי ירושלים שימו־לב!
קונצרט מס' 8
יתקיים ביום חמישי, 1.5.86
(ולא כפי שפורסם תחילה)

הארץ ממליץ

תל אביב

הסיפור האמיתי (גורדון) — זוועות המשטר הצבאי של ה"חונטה" בארגנטינה בשנות השבעים, נחשפות דרך סיפורה האישי של מורה להיסטוריה, המגלה בהדרגה את האמת על עצמה ועל העולם בו היא חיה. משחק מצוין של כל המשתתפים, ובימוי טוב. בסרט פרליטי רב עוצמה, שזכה בפרס ה"אוסקר" כסרט הזר הטוב ביותר.

זכרונות מאפריקה (שחף) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שביים ע"י סידני פולק כדי מנסה הוליוודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרחיב את הלב.

הכבוד של פריצי — (מקסים) קומדיה שחורה של ג'ון יוסטון על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בברוקלין, הנאלץ לבחור בין אהבה לבין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

חזרה לעתיד (סינמה 2) — סרטו של סטיבן שפילברג, על נער החוזר לעבר כדי לשנות את עתידו. מתאים לכל הגילים.

ירושלים

זכרונות מאפריקה (כפיר) — ראה שחף ת"א.
הסיפור האמיתי (בנייני האומה) — ראה גורדון ת"א.

חיפה

זכרונות מאפריקה (אורה) — ראה שחף ת"א.
הסיפור האמיתי (שביט) — ראה גורדון ת"א.

תיאטרוני ישראל
מחר יום א' 27.4
תיאטרון הבימה
המלך מתיא הראשון: 10.00, 16.00, 18.30
אנשים קטנים — באידיש: 21.00
הבית ברחוב שינקין: 21.00
התיאטרון הקאמרי
פלשתינאית — 20.30
קידוש — בצוותא: 20.30
קסטנר — בתיאטרון חיפה: 20.30

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
שה"ש ד	כלים יח, ג־ג
דף יומי	**הלכה יומית**
מנחה ד	קר"ס קמב"ג, א־א

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: כ"ם בערב עד לתורנית ביה"ח בבוקר בהתאם מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בתים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופת חולים הכללית: בימים א'־ה' — 8.00־20.00, ביום ו' — 8.00־15.00
טלפונים: 03־435300, 03־433508
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית 24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 03־261111
חיפה 04־672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר יעקב 08־223958
מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה): תל־אביב טל' 234819, ירושלים טל' 02־245554

חיפה טל' 04־382611
מרכז מידע למכורי לחץ מטעם "מקבלים":
א' רח 11.00־13.00
ב' רד 16.00־18.00
טל' 220031 רח' מאזה 13 תל־אביב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה: תל־אביב, דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המגבלת) טל' 294869, 03־285822. המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00־9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00. שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00. חיפה, רח' הנמן 26, קומה ב', טל' מס' 04־523־566. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00־23.00.
שחר"ן * שירות רפואי לילי 24 שעות ביממה, כולל רופאי שיניים: ירושלים, מוקד יום * 660585, 669531. מוקד לילה, שבת וחג * 226191 בתוך מוס' 3780 ולהזמנת הוראה להוסע תורן ממגן ד"א. תל־אביב, מוקד יום * 218820, 218098. מוקד לילה * 631011 מנוי 3752 ולהזמנת הוראה להוסע תורן ממגן ד"א.
יד בניך * ארגון קשובת לילה להורים: תל אביב * לילך 226027 24 ש' ביממה. להורים, בימים ב', ה' מ־17.00־20.00. חיפה ונהריה — 229488 מ־20.00־11.00.

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
שערי צדק — (כירורגית, אורתופדית)
חיפה ה"צ — פנימית
חיפה ע"צ — ילדים, פנימית, עיניים, אא"ג

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
בני דיזנגוף 174 222384
צבלי שואל 1 פנת טולנט 10 שכון בבלי 440552
ירושלים
הר הזיתים הר הזיתים 287480
חיפה
חיפה תחנה 22 ג'ס 231905
חולון
אגודון הפיין 52 889153
בת ים
בני בת ים הנביאים 3 5515671
פתח תקוה
פישביין העץ חיים 6 910541
רמת גן
אסותו למטינסקי 41 7511874
רחובות
גלליות בני משה 452381
נתניה
קופ"ח לאומית סמילנסקי 9 38855
הקריות
ניצן מרכזי נווה סבר ניצן קרית ים 251680

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אבחוני מניעה. ימים ב' ג' ה' ו' — 17.00־20.00. בגורשפט 46 ת"א, טל' 281228. חיפה: ימים א' רד' 16.00־19.00 רח' הפסדים 14 טל' 81520

מרכזי מידע — אנבר
03־432777 04־54915־121
02־528231־2

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 באיה הקטן נלחם בדרקונים — דרמה בהמשכה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) העמק המוצהם — סדרה
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 עד פופ — פופ ובידור
21.00 מבט לחדשות ומוסף "שער ראשון"
21.45 לקט שירי האירוויזיון — 1986, החלק הראשון
22.15 חיים שכאלה — עם יחזקאל קרישאי, ראש לשכתו של ראש הממשלה לשעבר, מנחם בגין — חלק ב'
23.30 מלא הבית — סדרה משעשעת
23.55 פסוקו של יום וחדשות

טלוויזיה לימודית

09.00 סרטר נחמד — פסח בא
09.30 פרוזות של הזב — סדרה
09.55 ביתו של אף אחד — סדרה
10.20 ררק, בריאות, דרך — אישנים סדרים בשמירה על בריאות תקינה
10.40 עד פופ
14.00 כלכלה — תקציב
14.10 איסלם הערבים — תרומת המוסלמים
הערכים להתפתחות הצרים
14.35 פרלודים — עם המלחין הבצבה אמנתי המקום
15.00 האוניברסיטה המשודרת — בישול ביתי: הלרנוזויל תבונה
16.00 רחוב סומסום
16.30 שרון קטן וטוב — סדרה
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית
12.05 אמנים באולפן
13.00 מאולמי הקונצרטים בעולם
15.00 הדרדן המוסיקלי
16.00 קונצרט מנחה
18.30 מוסיקה ליום ראשון
20.07 ערב חגות
23.00 מוסיקה מן העבר הרחוק

רשת א'

12.05 בקבוצות הבוקר
14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
15.30 עולם המדע
16.05 לאור הכוכבות — עם יחזקאל הבשוש
17.20 האוניברסיטה המשודרת — "סוגיות בהעלאת שקספיר על הבמה"
18.06 מבות ערב — הדי דתי ומסורת
18.50 פרקי היום בתנ"ך
19.05 מהשבת ישראל
19.30 שידורים לעולם
22.05 תמוה ועץ — "הורים בלילות"

רשת ב'

18.06 מסיבת עיתונאים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל — עניינים יהודיים בעולם
20.05 אומר בשמרון — פרקי חזנות ספרדיים
22.05 תזמורת כלי נשיפה — "אביב, חירות ויציאת מצרים"
25.05 צלצול שלישי — שבועון לאמנויות

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
21.05 ארוס עתיק — שירים שלא נס ליחם
23.05 הלילה הזה שירים

גלי־צה"ל

17.30 כותרת — ענייני צבא וביטחון
17.50 יומן ספורט
18.05 שעה קלה על כלכלה
19.05 מה יש
20.05 זה קורה — מאגוון מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 סומכים לכולם
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 שיחות הצות — עם מנכ"ל "הקומבי" שודר מלדון

שידורים קבועים

רשת א'
07.30 הדי שירים — פזמונים ישנים
08.05 חוקה — עם בני הגל
09.05 השיר לא תם
09.30 ממבט
10.30 ררוו קל
11.10 שידור יומי למתחילים
11.30 השכלה הדעת לכל
12.05 עפמי הבמה
13.00 שידורים בעגלית
13.30 שידורים בצרפתית
14.00 לבת ולבן ולכל המתעניין

רשת ב'
08.05 סוף לשלום
09.05 ביקור־בית
10.10 כל צבעי הקשת
12.10 על פתוח — חדשות
13.00 מבצי היום
14.06 יש עניין
15.05 מספר חדשות
16.05 שירים ושיקורים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מסמרים האבסים

רשת ג'
06.11 בוקר לאשר
07.05 שיר בבוקר בבוקר
09.05 מה, כבר תשע?
10.05 אבן הים תתיכן
11.05 שנה עם מלאכי הקהק
12.05 לק מוסיקה
14.05 לק בשר זהל
14.06 לי לף — שיר ובובה
15.05 הרם, הריש המחודש
16.05 מוסיקה לעניין
17.05 הגבה יומית

גלי צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פוקחים עין
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקרשוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 ארוחת עשר
11.05 בבץ לשבתו
13.05 קשר רדיו — מבדים היושבים
13.55 יומן שידורים
14.05 הדהדהומ
15.05 מגיפה יומית
16.05 ארבע אחרי הצהריים
17.00 יומן גלי־צה"ל

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — פירמידת הפחד 4.30, 7.15, 9.30
אסתר — מרגלים שבאלה 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — שמגתב 11.15 בלילה
בן יהודה — ניפגש בסיבוב 11.00, 2.00, 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — הסיפור האמיתי 2.00, 4.30, 7.15, 9.30
גת — מרי פופינס 11.00, 2.00, פעמיים במשך היום 4.30, 7.15, 9.30
דקל — בעקבות אוצר הנילוס 4.30, 7.15, 9.30
הדייב אין — מופע הנינגה 6.15, פירמידת הפחד 7.15, כוח הדלתא 9.30, סלה תשוקה 12.00
הוד — רמו 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — היפהפיה והחנון 10.30, 12.30, 2.30, שורת המקהלה 5.00, 7.20, 9.45
חן 2 — נאמי בגן 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, 7.25, 9.40
חן 3 — עליסה בארץ הפלאות 10.30, 12.30, 2.30, היפהפיה והחנון 5.00, 7.15, שבת הדרקון 9.40
חן 4 — תינוק כותר בהפתעה 10.30, 12.30, 2.30, סיפורה של כארי 5.00, 7.20, 9.40
חן 5 — הגנבים 10.30, 12.30, 2.30, תרגיל לחתונים מתחילים 5.00, 7.30, 9.45
לימור — הג'ונגל הסמוי בתעודה 11.00 בבוקר, שיגרון תושים 2.00, 4.30, 7.15, 9.15
לב 1 — גבירתי והמאמן 1.45, 5.00, 7.30, 9.45
לב 2 — מנורה 1.30, 4.50, 7.15, 9.30
מוגרבי — צחוק מי שצוחק אחרון 11.30 בבוקר, 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — מהורים 7.15, 9.30
מקסים — הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30
מרכז הצויה הישראלית — "זמורה הישראלית" (בעברית) 10.00, 5.00, 10.00 (באנגלית) 9.00, 12.00, 6.00, 8.00 (בגרמנית) 7.00, רובינשטיין קרוז 13.00, נופת להוסים 3.30, 9.50 בלילה
סטודיו — ראויל 11.00 בבוקר, 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — אינדיאנה ג'ונס 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — הקבר הגדי 7.00, להתאהב 9.30
פאר — הלומות מתוקים 4.50, 7.15, 9.30
פריז — מטע עסקים של אבא 11.30, 2.00, 4.30, 7.00, 9.30, הנוכלים באים 11.30 בלילה
צוותא — חיל הלילה 8.00
צפון — אלבי 4.30, 7.00, 9.30
שחף — זכרונות מאפריקה 11.00, 2.00, 5.45, 9.15
תכלת — לבב מטען 4.30, 7.00, 9.30
תמוז (סמוזחים) רמת אביב — מים מים 7.15, 9.30
תל־אביב — כוח הדלתא 4.30, 7.00, 9.30

רמת השרון

כוכב — שלגיה ושבעת הגמדים 11.00, 4.00, השוטר מגבב פפוזי 7.00, קקון 9.30

נצרת עילית

מונם ביקובין — מנורה 8.30

ירושלים

אדיסון — הקיו 4 11.00 בבוקר, כוח הדלתא 4.30, 7.00, 9.15
אור גיל — נאמי בגן 10.30, 12.30, 4.30, תרגיל לחתונים מתחילים 7.00, 9.00
אורגע — גבירתי הנאמן 4.30, 9.15
בית אבנון — ההודסים 10.00, הקשם מארץ עוץ 11.45, בג בוס — בורוס לי 13.30, שובו של הכלי 3.30, הנור הבצור — צלי צלציק 6.00, מ.צ.צ. 8.00, בריאן כוכב עליון 10.00
אקספרס של חצות 12.00
בנייני האומה — הסיפור האמיתי 7.00, 9.15
הבירה — אטריאנה ב'תם 11.00, ניפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.00
כפיר — בחוזה לעתיד 11.00 בבוקר, זכרונות מאפריקה 5.45, 9.00
מיכאל — פירמידת הפחד 4.30, 7.00, 9.00
עדן — רמו 4.30, 7.00, 9.00
סינמטק — הסיוה הנעומי 4.50, איקוקוס ירושלים 7.00 — ריוקה של עיר בתמורה 7.00, האורה קיין 9.50 לחזות את חייה 9.50
סמדר — בעל כי 9.15
רון — בוני וקלייד 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

ארמון — מנוסה 11.00, צחוק מי שצוחק אחרון 5.00, 7.15, 9.30
אורדע — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — מרגלים שבאלה 5.00, 7.15, 9.30
הדר — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
ליל — הג'ונגל הסמוי בתעודה 4.30, שיגרון תושים 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — נאמי בגן 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, שורת המקהלה 7.30, 9.40
גן 2 — הנרי הדרקון אליוט 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, נמי בגן 7.30, 9.40
גן 3 — הגנבים 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, פעמיים בבנק הדרים 7.30, 9.40
גן 4 — היפהפיה והחנון 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, להב מטען 7.20, 9.45
רמת גן — רמו 4.30, 7.15, 9.30
שלום — כוח הדלתא 4.30, 7.00, 9.30

רחובות

ביה העם — אגם הגרבורים 5.00, 7.00, גלגלי תהילה 9.15
הדר — הסיפור שאינו נגמר 11.00, 4.30, 7.00, 9.15
חן — הנרי הדרקון אליוט 11.00, 4.30, ניפגש בסיבוב 7.00, 9.15

נתניה

סמדר — הסיפור שאינו נגמר 11.00, 5.00, הכבוד של פריצי 7.15, 9.15
שרון — כלבת הים המוזהבת 11.00, 5.00, שורת המקהלה 7.00, 9.15

כפר סבא

חן — השוטר מבבתון 7.00, 9.15
עצל — הנרי הדרקון אליוט 11.00, 4.30, כוח הדלתא 7.00, 9.15

בת־ים

אדרים — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — כוח הדלתא 4.30, 7.00, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — סינדרלה והלבלב הכטל 4.00, זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
אורלי — פעמיים במשך הדים 9.00, היפהפיה והחנון 11.00, 2.00, 4.30, 6.30
אטמוספירה — רמבו 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — צחוק מי שצוחק אחרון 4.30, 7.00, 9.15
חן — גבירתי הנאמן 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — אשה ביזה 9.30
עמק — הידיד בת ההרים 11.00, העולם 3.00, 5.00, לילות לבנים 7.00, 9.30
עצמון — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.15
פאר — מרגלים שבאלה 4.30, 6.45, 9.00
קרן אור המהודש — מטע עסקים של אבא 6.30, 9.00
רון — כוח הדלתא 4.00, 6.45, 9.00

רב גת

רב גת 1 — נאמי בגן 11.00, 2.00, 4.30, שורת המקהלה 7.00, 9.15
רב גת 2 — לירדי בן 11.00, 2.00, 4.30, נמי בגן 7.00, 9.15
רון — הנינגה האמריקאי 11.00, כוח הדלתא 4.00, 6.45, 9.00
שביט — הסיפור האמתי 7.00, 9.00

קריות (חיפה)

אורות — כוח הדלתא 6.45, 9.15
בית העם — כוח הדלתא 8.00
היכל — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
ניצן — ניפגש בסיבוב 5.00, 7.00, 9.15
מבוין — היפהפיה והחנון 11.00, 4.00, 6.00, גבירתי הנאמן 7.30, 9.30
ספיר — סילברדו 7.00, 9.15

חולון

מגדל קריה שרת — הניצולים בהרוכים 4.30, הכשת של קשוקה 6.45, 9.30
ארמון — צחוק מי שצוחק אחרון 5.00, 7.15, 9.30
סביל — בחוזה לארץ עוץ 5.00, מרגלים שבאלה 7.15, 9.30
סבוי — כוח הדלתא 4.30, 7.00, 9.30
רינה — ניפגש בסיבוב 5.00, 7.15, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — רבבו 11.00, 2.00, כוח הדלתא 4.30, 7.00, 9.30
היכל 2 — לאסר שובי הבושה 10.30, 12.30, 2.30, הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30
היכל 3 — בחוזה לעתיד 12.30, 2.30, 4.30, 7.15, 9.30, 10.30

הרצליה

דוד — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
היכל — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
תפארת — כוח הדלתא 4.00, 7.00, 9.30

חדרה

חדרה — כוח הדלתא 4.30, 7.00, 9.15
חוף — הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30